

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Opvscvla Sacra Matthaei Raderi E Societ: Iesv

Rader, Matthäus

Monachii, 1614

Viridarii Sanctorvm Pars tertia.

urn:nbn:de:hbz:466:1-42973

VIRIDARII
SANCTORVM

Pars tertia.

CONTINET ILLVSTRIA
SANCTORVM EXEMPLA,

EX GRÆCIS, ET LATINIS
SCRIPTORIBVS DE-
PROMTA,

A

MATTHÆO RADERO,
DE SOCIETATE IESV.

MONACHII,
EX FORMIS BERGLIANIS.

CIO. IDC. XIV.

CAPITA TERTIÆ
PARTIS VIRIDARII.

- I. De peruersa alienæ vitæ censura.
- II. De accusatione sui, & alterius excusatione.
- III. De cæcis sanctis.
- IV. De Stylitis.
- V. De Sanctis clausis siue inclusis.
- VI. Varia exempla ex Patrico & Gerontico MSS. Reipublicæ Augustanæ.

DEDICATIO. 3

II. ILLVSTRISSIMO AC REVE-
RENDISSIMO DOMINO
DOMINO

ANDREÆ DE
BNIN, OPALINIO PON-
TIFICI POSNANIENSI,
DOMINO SVO CLE-
MENTISSIMO,

MATTHÆVS RADERVS
E SOCIET. IESV.

Salutem & multos annos.

*Pud Vitruuium scri-
ptorem rarum & an-
tiquum, Illustrissime
& Reuerendissime
Antistes, cognosco
peregrè aduenientes, & abire rursum
cogitantes, à veteribus Gracis libera-
AAA 2 liter*

*Vitruuius
lib. 6. c. 10.*

4 DEDICATIO.

liter admodum acceptos fuisse & dimissos: Cum fuerunt, inquit ille nobilissimus Architectus, Græci delicatiores (dixisset humaniores) & ab fortuna opulentiores, hospitibus aduenientibus extruebant triclinia, cubicula cum penu, cellas: primoque die inuitabant ad coenam, postremò mittebant pullos, ova, olera, poma, reliquasque res agrestes. Ideo pictores ea, quæ mittebantur hospitibus, picturis imitantes, xenia appellarunt.

Demosthen. Sed ydem Græcis postea & Latinis hospites & amici, φίλοι ἢ ξένοι. Atque ut munera aduentoribus diuersoribusque missa xenia dixere, ita quæ hospites & amici ex conuiuio secum auferabant, apophoreta nuncupabant, quem admodum

Demosthen.

πὸρ σεφά-

vs.

Cic. pro S.

Roscio.

Am. Suidas.

Suet. Cal. &

Vesp. Lam-

prid. Helio-

gab. S. Am-

DEDICATIO. 5

admodum certissimus & amplissimus ^{brofius ad-}
 testis Ambrosius affirmat. Qui ad ^{hort. ad Virg}
 conuiuium, inquit, magnum
 inuitantur, apophoreta secum
 reportare consueuerunt: nam

Premia conuiuæ dat sua quisq; suo.

Mart. lib. 14.
 ep. 1.

Venisti ad nos, Illustrissime & am-
 plissime Antistes, ante sesqui ferè an-
 num, & venisti ignotus, eoque nec
 Attico, nec Romano ritu acceptus: ne-
 sciebamus enim sub peregrino hospitis
 cultu tantum velari Pontificem, tan-
 tumq; latere gentis nostræ, Societatis
 inquam, amicum. Vbi aliquandiu no-
 biscum versatus es, animumque cœpisti
 maiorem præsentis, (quâ videbare) for-
 tunâ, prodere; nosq; sensim tuum erga
 nos affectum, sensumq; humanitatis,
 officij, liberalitatis & dignitatis ple-
 nissimum deprehendimus, erubuimus

AAA 3 propè

propè de honoris xenijq; misſitatione neglecta, non enim negligendos hoſpites monet paræmiſi.

odysſ. i.

Αἰδῶ οἶϕ' γὰρ τ' ἔστι καὶ ἀθανάτοισι θεοῖσι
 Ἄνδρῶν ὅστις ἱκῆται καὶ ἀλόμειν

Nam Divis reuerendus & immortalibus ille est,
 Quicumq; appulerit multis erroribus actus.

Iam verò notum & familiarem & Societatis opt. max. patronum, & Poloniae regni sanctissimi & florentissimi illustrissimum decus & Ecclesie Posnaniensis columen, sine apophoreto datum remittere, quod flagitum foret

nonne ----- ποδὶ πόμπης

odysſ. v'

Μνησόμεθ' ὡς χ' ὁ ξείνῳ ἀνευθε πόνος καὶ ἀνίη
 Πόμπῃ ὑφ' ἡμετέρῃ ἢν πατρίδα γαῖαν ἱκῆται
 Χαίρων, καρπαλίμως, εἴ καὶ μάλα πῆλοθεν ἔστι

-----de reditu nos
 Et latus patriam repetat non cura tenebit?
 Quamuis ille procul patriis à finibus absit.

Ecquid ergo consilij & auro te prosequemur?

sequemur & non soles accipere, sed dare. Vota pro tua salute suscipiemus & ut rata sint optas, sed plus debemus. Impensè te forum hortorumq; amœnitate, maximorum exemplo Principum delectari cognouimus; Forilegium ergo sacrum, ut sacros dicit, fecimus, & Viridarium è Sanctissimorum Virorum virtutibus petitiu institutumus; in quod te priusquam hanc discederes, Societatis nomine inuitarem, ut inde quidquid luberet, legere ac delibares, imò tecum auferres: nec enim est tam immensum, ut illud habitum nemus Numinis, Adamo non optimo colono, excolendum commissum; aut Cyri siue Semiramidis suspensi & pensiles horti; aut Hesperidum Insulae; aut Alcinoui campi; aut biseri rosaria Pæsti, sed quod paullo maius ac illud Lupi.

AAA 4 Arguta

Mart. lib. 11.
epist. 19.

Arguta tegit ala quod Cicada.

Est tamen in hoc ipso Viridario no-
stro, pratorq; religioso non inops copia
hortensium diuitiarum & deliciarum.
Miraberis non paucos nostratis celi
palmites, sed plures peregrinos, & in
Oriente nato ac denatos flores, qui
hodie etiam iuc clanguerunt: quos nisi
Limnariorum, scriptores literarum
monumentis astodi, ent, floruisse eti-
am ignoramus. Vbi enim hodie per-
uigiles illos semperq; in aperto viuen-
tes, & nunquam coaruentes, in sole
desudantes, nunquam à statione reco-
dentes, Stylus, in qua, reperiemus
quos non secus atq; priscorum artificum
tabulas pictas, si quæ è tenebris eruun-
tur, admiramur. Sed declinarunt hæc
priscorum heroum excubia in somnum,
& ipso senio fessæ tandem verrentibus
annis

annis succubuerunt, quos tamen admi-
 rari licet, si non libet imitari. Sed vnū
 caput tam ardua & admiranda sæculis
 omnibus exempla narrat, cætera se ad
 mortalium imbecillitatem, & nostros
 mores vtcunq; submitunt, nisi quod æ-
 ternis clausi domiciliis etiam hodie vel
 nulli, vel rarissimi, qui olim frequentes
 fuere, conspiciantur. Cætera à commu-
 ni vita non abhorrent, vt proinde vti-
 lem hunc laborem, non togatis, vitta-
 tis, ac trabeatis tantum, sed palliatis
 etiam, & ciuilem vitam sequentibus
 vsui fore speremus: censura enim sob-
 ria de alienis moribus pertinet ad om-
 nes; vti & suiipsius accusatio, & de-
 fensio alterius; quæ conciliat generis
 humani societatem, quam vitia con-
 traria dissuunt & abrumpunt. Et me
 verè sentire, nemo dissentiet, nisi qui

de se ipse male sentit. Patere ergo Vi-
 ridarium hoc tuo nomine, Illustrissime
 & Reuerendissime Præsul, tuisque
 auspiciis in orbem propagari, cuius ipse
 pars magna esse possis, nisi præsentis
 laudare verecundia sit, vel pudor tu-
 us sustineat. Mores certè tui Pontifi-
 ce etiam maiore digni, possunt docere
 sæculum nostrum, & vel maximè in-
 fulas & tiaras, quam sanctè religio-
 seque sit viuendum ijs, qui vitæ ratio-
 nem ab alijs vel solent vel debent repo-
 scere. A pastore mores trabunt oues,
 vt ab Imperatore miles, à principe sub-
 iecti, à magistratu ciues. Spectata tua
 semper est innocentia, non solum cum
 puer inter cætus virorum religiosorum,
 parentum voluntate es eductus; sed
 cum in aulis Pontificum, totoq; osten-
 nio apud ipsum Clementem VIII. ve-
 lut in

lut in templis ad aras religiosissimè vi-
xisti, à quo in Sueciam legatus ipsius
nomine Pontificis, ad Sigismundum
hunc Serenissimum Poloniae & Sue-
ciae Regem venisti, ut è Baptismo re-
giam prolem susciperes. Nec à te un-
quam descivisti, cum alijs quoq; legatio-
nibus ad maximos Principes Regis tui
Serenissimi auctoritate saepius prudēter
& feliciter perfunctus es. Nam & Pau-
lum V. qui hodie nominis Christiani
caput, ad clauum Ecclesiae sedet, lega-
tus Serenissimi Sigismundi adiisti. Cae-
sarem Rudolphum eiusdem missu con-
uenisti. In aulis demum diu multumq;
extra tamē aulas quodammodo es ver-
satus. Vnde regum oculis in te cōiectis,
creatus primum Sciopoleos; mox Pos-
naniensis Pontifex; regijq; siue Polo-
nici consilij particeps, quam constan-
ter

ter publicis in regni comitijs pro sancta
 religione stetisti, quam acriter fortiter
 que pro eadem propugnasti? Cum alij
 Symmyste tui & maiores etiam Pon-
 tifices, propè iugulum aduersarijs, ino-
 pes consilij & auxilij præbere vellent.
 Academiam Posnaniæ nouam à Sum-
 mo Pontifice, regia Maiestate & Se-
 natu purpuratorum Polonia impetra-
 sti, eiq; Societatem nostram præesse vo-
 luisti. Familiam etiam nostram Posna-
 niensem veluti Parens noster libera-
 liter aluisti, vt ea in re maiores tuos,
 quamuis liberales, munificentia tamen
 multis partibus superâris. Quod enim
 illi benè feliciterq; inchoârunt, tu opti-
 mè felicissimeq; prosecutus prudentiâ,
 consilio, opere & operâ confecisti. Nec
 possum assequi, quid in tuis moribus
 singulare sit, vt quibuscum agis, aut in
 collo-

DEDICATIO. 13

colloquium Venis, sanctitate vitæ & elegantia ingenij, simul omnes capias, & rapias in tui amorem. Simul enim Augustam intraſti, intraſti ſimul in amicitiam principum ciuitatis: Vbi, qui eſſes aperuiſti, Guilielmum Sereniſſimū, piū, & O. M. Boiorū Principem arctiſſimo tibi familiaritatis & charitatis vinculo aſtrinxiſti; à quo Monachium etiam Boiorum caput inuitatus, regiè tractatus, & cum regio apophoreto, hoc eſt, munere principe tanto digno dimiſſus es. Dilingam ab Henrico Auguſtano Pontifice, principe item imperij illuſtriſſimo ſolicitatus, & ab eodē cum vniuerſā Academia nouis & ſingularibus honoribus cultus auctuſq; rediſti. Eiſtadianus ampliſſ. & Illuſtriſſimus antiſtes Ioannes Conradus, & ipſe pars magna ſacri imperij, non paſſus eſt ſuam

suam erga te humanitatem, beneuolentiam, & amorem mutuis frequenter officijs, & multis affectuum significationibus declaratum, desiderari. Comitas hæctua ANDREA Præsul Illustrissime, hanc vim habet, ut veluti magnes, hominum affectus trabas, tibi que copules & deuincias. Nullum epistola modum inueniam, si attingere dumtaxat omnia, non describere, quæ vel ipse coram spectauit, vel ab alijs de absentate accipi, vel ipse de te legi, velim in litteras mittere. Præsertim si in gentem tuam & familiam, ceris, ut aiunt, & are nobilem, velim digredi, acta quæ Pontificum gentiliciorum Petri, Nicolai, Andreae, procerum quæ Illustrissimorum Gerardi Bnini, Sebastiani ac Petri Opaliniorum memorare, quantas res domi in aulis Regum, quantas belli, foris quæ

Martinus
Cromerus
de reb. Polo.
lib. xxi. & Orat.
funeb.
Sigism. I.
Ioan. Demetrius
orat. funeb. Sigism.
mun. II.

risq̄ in legationibus maximis confecerint, non præfatiunculam, sed Iliadem & Chiliadem condam. Certè vir illustrissimus Andreas Opalinius, ex quo, Præsul amplissime, feliciter natus es, regni Mareschallus, Stephani Regis, æternis laudum & literarum monumentis celebrandi, testamentarius cum Samoschio dictus, aulam post Petrum Opalinium patruum rexit; & Sigismundo III. qui hodie felicissime & fortissime imperat, regnum incolume servauit. Sed quid ego maiorum tuorum acta prædico, cum tuas virtutes præterire cogar, quibus ita illustribus polles, vt minimè indigeas alienis. Urge cæpta Illustrissime ANDREA, & quâ cæpisti virtutis via, ad veram grassari gloriam perge; curas quamuis graues & ingentes, breues tamen, sempiternus

ternus fama & victoria triumphus, de
 immortalia demum gaudia subsequen-
 tur, ad quae te cymba, quam fers in
 gemma, tanquam ad beatitatis portum
 deferet, cum qua Epistolam finio.

*Quid sibi vult Hierarcha tuâ quod in icone puppis
 Navigat absq; salo, navigat absq; Notho?
 Quae portat titulos, & dignam praesule vitam,
 Non querit ventos cymba, nec optat aquas.
 Fama leuat proram totum dilata per orbem;
 Illa afflat Zephyros; inflat & illa mare.
 Haec precor Elisios saluum te portet ad hortos,
 Ver ubi perpetuo floris honore viret.*

*Augustae Vindel. III. Idus Apriles
 ferijs S. Leonis Papae. Anno recepti
 per Christum orbis, CIO. IXC. XII.*

AD
 RE
 H
 Spectab
 Quem
 Cum co
 Histun
 lam pri
 Rex reg
 Qui me
 Cerne n
 Dextra
 Pasit r
 Seq ad
 Vi stud
 Ergo ag
 Aethe
 Quo m
 Rex sup
 Mitte o
 Et sine

AD ILLVSTRISS. ET
REVERENDISS. D. ANDRE-
am Posnaniensem Episco-
pum.

Hmani assertor generis, cui machina mundi
Subdita, consistens in vasti culmine Olympi,
Spectabat curas hominum, & diuersa laborum.
Quem iuxta alma parens, terraq; poli q; voluptas.
Cum conuersum oculos ad clare mœnia Posnæ,
Histurus, ANDREA, genitor caelestibus oris
Iam pridem impositus, te propter vocibus ambit.
Rex regum, qui cuncta equo moderamine torques,
Qui meritis tua dona libens, & premia reddis,
Cerne meum gnatum, cui crines insula vestit,
Dextra pedum portat. Mandatum ut curat ouile?
Pascit ut, ecce, tuos quantum pote sedulus agnos?
Seq; ad Pastorum magnorum imitamina fingit?
Vt studeat expertem decurrere crimine vitam?
Ergo age, Christe, iube mortales exuat artus.
Ætheris accipiat iam tempestiuus honores,
Quo mecum mea progenies latetur in euum.
Rex superum contra placido sic incipit ore.
Mitte orare tuo communia gaudia nato,
Et sine quod meruit magis & magis usq; mereri?

BBB

Sedi-

Sedibus haud vlla est merces condigna beatis.
 Post certas hyemes, exantlatosq; labores,
 Ablatum terris calo transcribere dertum est.
 Inire a tibi, chāra parens, concreditus isto
 ANDREAS PRÆSVI, si te studiosus amavit.
 Et tenero si te multum veneratus ab ungue est.
 Frausidum tu illi, portus, comes, aura, leuamen.

Jacobus Pontanus SL

Adeundem.

Quem pia composuit RADERI cura libellus.
 Suscipe, MAGNE PATER, pro pietate tui.
 Semper ut isti sis ridebunt prata virore:
 Sic per longa tuus sacla virescet honos.
 Tam facite ut verè hoc liceat promittere, Diva.
 Quam mihi succero funditur ex animo.

Idem.

INDEX

INDEX 21.22
PROPRIORVM

A.

A Cepsimas Clausus	215
A Adamarus Abbas cæcus	104
Addas Mesopotamian ^o clausus.	221
Adilos siue incertus	256
S. Agathon	274
Alexandra clausa	216
Alypius stylites	188
Anachoreta Manichæum conuertit	284
Anachoreta deceptus occidit patrē	288
Anachoreta Anonymus	67
Anachoreta Iunior	295
S. Anastasia	269
Anonymus	247
Anonymus Cenfor in ipsum Deum	34 & seq.
Anonymus stylites	185
S. Aquilinus cæcus	112
Archelaus monachus	248
Asceta cenfor latronis	36
BBB 2	Audo-

PROPRIORVM.

25.26

107	S.Epiphanius	208. & seq.
	Episcopi duo	67
281	<i>F.</i>	
106	S.Franciscus	52
	<i>H.</i>	
97	Heli sacerdos M.	39
119	B.Herluca	113
244	Histriones duo clausi	234
248		
218	<i>I.</i>	
234	S.Ioannes Eleemon	275
209	Isaias Abbas	69
	Iudas Iscariotes	49
	Iudæi pessimi censores	38
119	Iulianus Abbas	117
178	Iulianus stylita	191
220	Iuuenis Anachoreta	257
3.94	<i>L.</i>	
254	Lucas stylita	206
93	B.Lucia religiosa exoculata	108
	<i>M.</i>	
197	B.Macharius	274
99	Machates monachus	41
Epi-	BBB 3	Ma-

Manichæus presbyter conuersus	284
Marcianus Cyrensis clausus	226
Monach ⁹ ex paupere matre	270.271
Monachus suspiciosus	44
Monachus pauperis frater	272
Monachi duo similtates inter se ex- ercentes	287

N.

Nathanael clausus	222
Nistero Abbas	298

O.

Onias sacerdos Iudæorum.	302
S. Othilia cæca	108

P.

S. Pachomius	248
S. Pafnutius	59
Pagani Christianorum improbi cen- sores	38
Pharisæi improbi censores	37
Peruani quidam cæci	118
S. Pigmenius cæcus	98
S. Poemen	258. 273.
	R. Ro.

Robo

Sabin

Seuer

Sene

S. Silu

Sime

Sime

Sime

Sime

S. Spo

Steph

Stylin

Stylin

Stylin

Stylin

Stylin

Theo

Theo

Theo

Tiro

R.

Robertus Wacopius cæcus 103

S.

Sabinus diaconus 265

Seuerianus stylita 195

Senex cæcus 119

S. Siluanus 53

Simeon fulminatus stylites 189

Simeon stylites 149

Simeon Iunior stylites 186

Simeon Pharifæus 37

S. Spes cœnobiarcha 114

Stephanus presbyter 47

Stylita 144

Stylita Seuerianus 195

Stylita Edessenus 197

Stylitæ duo anonymi 193

Stylita anonymus 201

T.

Theodorus Tabennesiota 248. 266

Theodosius iunior Imp. 42

Theodulus stylites 182

Tiro 276

S. To-

31.32 INDEX PROPRIORVM.

S. Tobias cæcus 98

V.

Virgo Germana nobilis clausa 228

Z.

S. Zofimas. 259. 261

Zofimas 87. & seqq.

DE PER-

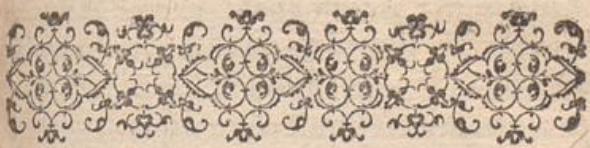
D
S

ignora
exerce
non an
incipit
postica
nis imp
alieno
oculis
orum

Vr n
Sed p

DE PERVER-
SA ALIENÆ VITÆ
CENSURA.

Caput primum.

NVLLVM vitium adeo
mortalibus familiare est atque
excusare sua, aliena accusare :
hoc prima etiam infantia non
ignorat, pueritia nouit, retinet adolescentia,
exercet ætas perfecta, suspiciosa senectus
non ante mortem dimittit. Rarus à lare suo
incipit, plerique omnes culpas nostras in
posticam manticam reiicimus, anticam alie-
nis implemus, benigni nostrorum, maligni
alienorum factorum interpretes, aliena in
oculis, nostra à tergo habemus, verrucas ali-
orum videmus, ad tubera nostra cæci:

*Ut nemo in sese tentat descendere, nemo ;
Sed procedenti spectatur mantica tergo.*

CCC

Quæ

Quæ mihi primum alienis exemplis docto
emendanda sunt; deinde aliis proponenda.
Est hoc iudicium, quod sibi quisque, quo
iure, qua iniuria sumit, fere triplex; peruer-
sum primum, idemque blandum, adulatori-
um, cæcum de nobis ipsis; sinistrum alte-
rum, improbum, virulentum de aliis: impi-
um, sacrilegum, nefarium tertium, aduer-
sus ipsum Deum, nam eò usque ascendit
humana impietas, ut vel iniuriæ, vel obliu-
ionis, vel crudelitatis quasi reâ postulet sum-
mam Dei sapientiam & æquitatem. Testor
B. Dorotheum hæc de nescio quo impio
censore referentem, qui laudatas aliorum
virtutes, vitæ morumque suorum vitupe-
rationem interpretabatur (est enim aliena
laus, mentis consciæ reprehensio) ut omni-
um aliorum dicta meliora factaque eleua-
ret, donec ipsum quoque numen impia cen-
sura inuaderet.

Lib. 2. Ser.

*Dorotheos
Ser. 2.*

*Zosimam
Socrat.*

PRIMUM EXEMPLVM Anonymi.

PRimum enim cum nescio cuius pie-
tas commendaretur, ille contemnim
& indignabunde, quis, inquit, ille, est ille,
quem mihi celebratis? nullum ego, præter
Zosimam & eius sodalitem, pium agno-
sco.

feo. Ali
Zosima
tur: No
laude d
secund
virtutis
retur.
carius,
gorio.
signatè
gistri p
nemine
gnoper
uersa n
deret q
hos oli
euenit,
fereret
in triad
ausus e
vel hor
confun
ria, &
superb
quit,
quod o
animi f
homin

leo. Alio post tempore cum ipsius quoque
 Zosimæ religio eod. audiente prædicaretur:
 Nemo, inquit, mihi præter Macarium
 laude dignus videtur. Rursum vsuuenit, vt
 secundum aliquot menses & Macarius ob
 virtutis existimationem verè beatus dice-
 retur. Et hic iterum: Quis, inquit, est Ma-
 carius, nullus certè est præ Basilio & Gre-
 gorio. Cum alia deinde occasione & hi duo
 signatè egregij virtutis, & eruditionis ma-
 gistri probarentur; mox ille & his abiectis
 neminem præter Petrum & Paulum ma-
 gnoperè admirandum; qua re ego animadu-
 uersa monui impudentem censorem, vi-
 deret quo progredere, futurum vt &
 hos olim aspernaretur, quod & breui post
 euenit, cum & his spretis nihil sanctum af-
 fereret præter sanctissimam numinis vnã
 in triade diuinitatem. Quam demum ipsam
 ausus est impiè inficiari. Neminem ergò
 vel hominum vel Diuorum, præter se, in
 censum sanctorum admittebat, tam nefar-
 ia, & intoleranda est iudicis alienæ vitæ
 superbia. Nonne indignissimum est, in-
 quit, ni fallor, Isaias Anachoreta, &
 quod omnem admirationem stuporemque
 animi superat, neminem ab ipso Diuorum
 hominumque patre Deo iudicari; pater

*Eundem & superat.
 Macarium celebrat.*

*Eundem abiecit, Basili-
 um & Gregorium mi-
 ratur.*

*Petrum & Paulum præ-
 dicat.*

*Eosdem con-
 temnit.*

*SS. Triadens
 aorat.*

*Eandemque
 inficiatur.*

*Ex MS. bibl.
 serens. Ma-*

*similans
 eorum
 Discu.*

*Luc. 6.
Matth. 7
Ad Rom. 2.*

enim non iudicat quemquam, sed omne iudicium dedit filio: Filius autem clamat: nolite iudicare, & non iudicabimini: & Apostulus eodem modo: nolite ante tempus iudicare, quoad dominus venerit: & in quo iudicio iudicatis alterum, teipsum condemnas: Homines autem neglectis peccatis abstulerunt sibi ipsum iudicium à filio, & ipsi tanquam omnes exsortes peccati alter alterum iudicat, & condemnat. Et cœlum quidem obstupuit super hoc; & terra contremuit; soli mortales velut exsensi, nihil sapiunt, nil sentiunt.

II.

ASCETA LATRONEM damnans damnatur.

Ita patrū.

NEccedit huius impietati funestum illius iudicium, qui, ut est in priscorum patrum chartis, latronis animum cœlestium officis exceptum, ad cœlitum sedes vidit traduci, & offensus in ipsa pietate numinis, doluit impius Deum esse pium, quæ adeoque reum apud se violatæ iustitiæ peregit, & quadraginta annorum labores vna censura corruptit: publicus enim parricida ad superos expiatis noxis repente euolauit; anachoreta superbus & alieni criminis sacrificus

legus

legus censor Dei, ad Æacum, & Rhadamantum amandatus est, vbi sua scelera disceret, aliena ne censeret.

III.

PHARISÆI.

IN eadem naui versabatur improba Iudæ-^{Lucæ 18.} orum natio, præsertim qui falsam sibi pietatis personam sumebant, vt ille qui sua facta in templo per speciem precationis, Deo quodammodo exprobrabat, aut certè prædicabat, cum interim stantem in vltimis ædis foribus & sua conscientia, numinisque reuerentia confusum, nec lumina ad cælum sustollere audentem, sed pectus duntaxat plangentem, & sua scelera execrantem contemnit, abiecit, & quasi catharma & piaculum auersatus, hoc retulit à supremo numine gratiæ, vt gratia excussus illam concesserit à se damnato.

IV.

SIMON PHARISÆVS.

EAdem culpa Simonem Elephantiacum^{Lucæ 7.} tenuisset, nisi errantem veritas in viam reduxisset, quando ipsam sapientiam ignorantæ alligauit, vt qui nesciret, quæ fuerit,

CCC 3 effectus

essetue Magdalena, à qua pedes suos con-
tingi, lacrimis irrorari, comis abstergi, odo-
ribus & liquoribus pretiosis imbui, oscula
libari pateretur. Ita fit, vt duri moris & ori-
mortales ex præteritis factis æstimemus sta-
tum præsentem, & futurâ etiam vitæ rati-
onem in crimen vocemus, & condēnemus.

V.

IVDÆI.

EAdem censura innocentiam Christi, &
facta, quæ naturæ modum superabant,
populares pessimè interpretati, quâdo cum
resipiscentibus Zachæis, aut pœnitentibus
publicanis accumbebat gulonem & potio-
rem appellitabant, malisque artibus, & ma-
gicis carminibus fugam dæmonum, ægro-
rum curationes, sepulcorum in vitam redi-
tus adsignabant.

*Matth. II.**Mat. 10. 12.**Marc. 3.**Luce. 11.*

VI.

PAGANI DE CHRISTI-
ANIS.

EAdem improbitate malitia paganorum
Christianam in admirandis operibus
æstimabat potentiam, cum victam cerne-
ret naturam fateri, flammarum incendia frin-
gere, ferarum immanitatem subitò man-
suescere.

vitio est, plerisque omnes iisdem maximè laborare morbis, quos in aliis inesse suspicantur; aut si prius exsortes fuere, in eodem postea labi, vel etiam deteriores, quæ reprehendum esse de aliis iudicium insignitè docent; Et rectè monet optimus disciplinæ magister Seneca. *Fortasse vitium, de quo queris, in sinu inuenies, si te diligenter excusseris, non merito in tuum ipsius sinum inspuere possis ac debeas, & quoties de alio succurrit improba cogitatio, diceres: hæc & ipse commisi.*

*De Benef.
lib. 7.*

Matth. 7.

Ad Rom. 2.

Neque hæc nostra est coniectura, sed ex oraculo numinis & præconis ipsius maximi testata. *Nolite iudicare & non iudicabimini in quo enim iudicio iudicaueritis, iudicabimini.* Et grauissimè Paulus: *Inexcusabilis es O homo, omnis qui iudicas. In quo enim, alterum iudicas, te ipsum condemnas, eadem enim agis quæ iudicas.* En, eadè inquit, agis quæ iudicas? Ergò cum te in suspicionem adulterii apud me voco, labem adulterij admisi, cum te furem arbitror, ego reus furti agor? cum sicarium puto, ego parricida? & xii. tabularum legibus pœnas dabo? nihil feci, nullius torum violauit, nullius corpus læsi, nihil auerti: hæc æqua lex? æqua inquam & sancta. Sicut qui *Prophetam in nomine Prophetæ suscipit, mercedem Prophetæ accipit*, ita qui alterum adulterij

nomi

nomine, prauo & corrupto iudicio con-
demnat, adulterij pœna plectetur. Debetur
enim huic supplicium lege talionis, vt xii.
tabularum quoque decretis sancitum est:
Si quis membra ruperit, talio esto. Adulterii con-
demnas innocentem: talione (pœna adul-
terii) puniris. Sed latet & alia improbitas
in hac censura: suo quisque pede metitur al-
terum, furiosus omnes putat furere. Quid
est, quod tibi, cum virgo occurrit, incidat,
nonariam & prostibulam esse? meliora mel-
lior de aliis cogitares: esto non sis, quem al-
terum putas; at olim fuisti, aut olim eris,
aut certè vt sis, fieri potest. Egregie magnus
ille Cassianus multa de vitiis disputat, & de
peruerso iudicio narrat Machatis viri cætera
sancti errorem.

VIII.

DE MACHATE.

Machates, inquit Cassianus, cum instituit
erect nos neminem diiudicare debere: intulit
ria fuisse in quibus discussit, vel reprehenderit
fratres: quod scilicet vnam sibi nonnulli paterentur
abscindi: quod haberent in cellulis sagum: quod o-
leum benedicentes exposcentibus secularibus darent:
hæc omnia se incurrisse dicebat. Nam egritudine sua morbi
CCC 5 vna genu.

vna contrahens: tamdiu, inquit, eius languore distabui; donec tam doloris necessitate, quam seniorum omnium adhortatione compulsus abscindi eam permitterem. Cuius etiam infirmitatis obtentu, sagum quoque habere coactus sum. Oleum etiam benedicere & supplicantibus dare: quod præ omnibus execrabar: utpote iudicans illud ex magna curâ presumptione descendere: circumstantibus repente secularibus multis, ita constrictus sum, ut aliter eos nullatenus euadere possem, nisi à me summana vi & obtestationibus extorsissent, ut ablato ab eis vasculo manum meam impresso crucis signaculo supponerem: itaque se credentes benedictionis oleum consecutos, tandem me aliquando relaxarunt. Quibus mihi manifestè compertum est, iisdem causis ut vitis monachum obligari; in quibus de aliis iudicatio præsumserit.

IX.
THEODOSIUS
minor.

Seneca l. 2. de ira cap. 23. & 24. **M**Endosissimæ sunt suspiciones, & vel rarò, vel nunquam veræ, quæ tamen in vltima pericula multos præsertim in coniugio coniecerunt.

Zonaras Theophanes MS. Glycas, Theodosius Magni imperatoris nepos, ingenio miti, probò & simplici, sed minus cauto, vana pomi suspicione ab Eudocia coniuge

inge Paulino nobilissimo & sanctissimo viro *Constanti-*
 dono missi, & vxorem à societate tori re- *no.*
 mouit, & illum extra omnem noxiam inter- *Manasses,*
 fici iussit. Quapropter optimus ille sacræ *Nseph.*
 disciplinæ Doctor Dorotheus, acerrimè in *Cedrenus,*
 hoc genus suspicandi, arbitrandi, iudicandi *vide Aulazum*
 inuehitur, cum in hæc verba scribit, vti ex *sanctam.*
cap. 16.
 Græco reddo.

X.

S. DOROTHEVS.

VERSATVS in communi religioso- *Serm. 9. De*
 rum, amabam ex obuii cuiusque ge- *scipso & pa-*
 stu motuque de habitu animi coniectu- *triscum.*
 ram facere. Prætereuntem fortè cum
 hydria fœminam, nescio quo pacto obli-
 tus mei, oculis curiosius contemplatus,
 impuram Thaidem aliquam iudicavi. Ex
 quo subita religione tactus ad eximendum
 ex animo scrupulum, tanquam fera hau-
 sto veneno ad fontem properans, Ioannem
 inquam religiosissimum Abbatem. & : pa-
 ter, inquam, qui fit, vti ex aspectu & habitu
 corporis alterius, coniciam de interiore
 statu mentis, & censeam vitam ipsius; quid
 est consilii? si, inquit Ioannes, ex ingenii
 & naturæ vitio, quod labore suo emen-
 dare studet asceta, fas non est arbitrari con-
 scienti.

scientiam ipsius, nonne erit nefas ex vanissima suspitionis coniectura alterius mentem malè interpretari? proinde tibi auctor sum, vt nunquam te coniecturis huiusmodi committas. *Mendosa amissis, etiam verba deprauat.* Vanissimæ sunt, & perniciosissimæ suspiciones. Instructus ego hoc precepto, coniecturis meis adeò fidem omnem abrogavi, vt ex auctoritate cogitationum mearum ægre solem ipsum crederem esse solem. Nihil suspitionibus est pestilentius quæ si paululū in mente hæreant, inducunt nos vt credamus ea nos oculis tetigisse, quæ nunquam & nusquam facta sunt, aut fuerunt. Accipe ex Dorothei tabulis amplissimum dicti testem, in cuius cœnobio fuit, qui morbo suspitionum grauiter laborabat, nec facilè poterat vllis rationibus ab animi sententia, quam semel imbiberat, deduci, siue æqua esset illa, siue iniqua, ita sensim ab architecto stropharum est deprauiatus.

XI.

MONACHVS SVSPICIOSVS.

Cultus erat idem horti domestici, non baccæ

baccæ aut poma furtim legeretur. Sanctissimi quadragesimalis ieiunii ipsa parasceues religiosissima dies vix dum illuxerat, cum ingressus viridarium intempestiuus obseruator, videre sibi visus est ex religiosa familia collegam clam ficus carpere & vorare; Ead: sanè luce ex more se ad cœlestem agnum in sanctissima Christi synaxi sumendū, omnes pro sua quisque pietate, componebant. Secutus ex occulto coniector suspiciosus, innocentissimum iuuenem in suspitione, imo oculis, vt putabat, positum, & furto ipso deprehensum notabat, an & ipse quem ficus iam absumsisse crediderat, de Eucharistia percipienda cogitaret. Quem vt manus lauare vidit, rem factam se habere arbitratus, curriculò ad cœnobiarcham properat, & anhelans: Pater, inquit, iste (certum indigetavit) hodie sub primam lucem ingressus pomerium, ficus decerpfit, & comedit, & iam ad sacrum Christi corpus accipiendum accedere cogitat, prohibe nefas, & à sacris furem & comedonem arce. Abit accusator. Antistes de atum magno cum sensu pietatis & religionis ad rem diuinam cernit adesse, & iam accedentem ad aram, euocat, seorsumque percontatus, quid eo die designasset? perturbatus ille tam inopinata

pinata quæstione, vbi, inquit, Pater? In fœto, ait Abbas, hodie bene mane cum hortu ingressus es; quid illic fecisti? Percussus innocens tam accurata percontatione. Domine Pater, inquit, Ego hortu hodie nunquam vidi, nec domi nostræ fui, modo reuersus peregrè, nam ab Oecono^mo secundum vigilias illuc ad expediendum negotiu^m missus iam nunc reuenio. Locus porro quomandatus erat, haud paucis passuum millibus aberat. vnde ad ipsum prope punctum temporis summa celeritate recurrerat. Præses ergo Monasterij è citato curatore querit, an aliquò illu^m, qui pauidus astabat, misisset; affirmanti & veniam precanti, quod id infcio Patre, tam importuno tempore fecisset, atque illius se vigiliis pepercisse excusanti, si dem habuit antistes, vtrumque sancta preceatione impertitu^m ad diuinum Christi epulum dimisit, & delatorè vanissima suspicione laborantè grauissimis verbis increpuit, & ab aris in illum diem proscripsit. Redemum diuina, sacrisq; ceremoniis rite perpetratis, coacto consilio ipse moderator Cœnobii magna vi lacrimarum profusa, quæ contigerant, exposuit, ac suspicioso delatore in reliquorum omnium cœtum adducto, grauissima oratione in impias incertissima-

marum suspicionum cogitationes & coniecturas inuectus, artes improbissimas veteratoris cacodæmonis aperuit, reliquos à tam fædo vitio omni ratione dehortatus, accusatorèm pudore & rubore confusum à culpa expiauit. En tibi quo alienæ vitæ arbitrum pertraxerint laquei suspicionum. Raro leuem pariunt suspensiones risum, sæpius grauissimam indignationem, vltima & implacata odia, cædes familiarium & parricidia. quòd maximè inter coniuges historias non pauca factum docent: quod enim inter illos zelotypia malum grauius cogitari potest, & quid illo inter eosdem vsitatius?

Sed omnem vincit improbitatem Iudeæ secta latè sanè patens, & per longas sæculorum ætates ad vsque nostra tempora propagata, cum etiam rectè facta damnantur, & optimi à pessimis pessimè censentur.

XII.

STEPHANVS PRES-
byter.

HVNE innocentiissimum virum cen-
sit germanus frater, cum ob extre-
mum vitæ periculum & morbum ca-
pitalem iussu medentium carnibus vel-
ceretur.

*Isannes
Mofchus in
prælo Spiriti
suali. cap. 48.*

ceretur. Audiamus Moschum rem commo-
dè narrantem. Abbas Ioannes cognomento
Molbas narrauit nobis de venerando sene
isto B. Stephano presbytero, quod cum ali-
quando iecur illius grauiter infirmaretur, ex
qua infirmitate, sancta illa anima migravit
corpore, coegerunt illum medici carnem
manducare. Erat autem illi frater sæcularis
quidam, sed valdè religiosè & secundum
Deum viuens. Factum est autem cum car-
nes comederet presbyter, superuenit fra-
ter eius sæcularis, vidensque illum vescen-
tem carnibus, scandalizatus est, & valde
contristatus, quod ex tanta abstinentia, at-
que continentia in extremo vitæ suæ tem-
pore ad comedendum carnes deuolutus
esset. Mox ergo in extasi factus, vidit quen-
dam dicentem sibi: quare sic de presbytero
scandalizatus es, quia illū carnibus vesci vi-
disti: Nescis quia necessitate compulsus, &
propter obedientiā hoc fecit? nempe prop-
terea scandalizari non debuisti: si enim me-
rita & gloriam fratris tui videre cupis, re-
tro te conuerte, & vide. Conuersusque vidit
fratrem suum crucifixum cum Domino,
aitque ad eum is, qui illi apparuerat: Ecce
in qua gloria frater tuus est, Hæc Moschus;
Vnde intelligis verè monitos esse nos ab
optimo

optimo
abstine
Crucif
phanu
à Chris
per per
hil aliu
sum Cl

IV

PER
gic
lenæ g
rio sep
immar
do ob
mone
lena q
Christ
quod c
nullum
ti scire
nit rati
ret.
condic
la infer

optimo veritatis arbitro D. Paulo, ne is qui abstinet, iudicet, aut condemnet comedentē. Cruci autem cum Christo fixum fuisse Stephanum hunc, vita ipsa Stephani docet, cum à Christi in cruce pendentis cogitatione semper penderet: Ego, inquit, die noctuque nihil aliud aspicio, nisi Dominum nostrum Iesum Christum in ligno pendentem.

XIII.

IVDAS ISCARIOTIS.

PEregre venerat cum discipulorum collegio Christus, Lazarum Marthę & Magdalene germanum quartum diem in conditorio sepulchri iacentem & olentem, remoto immani saxo, viuere iussit; reuixit toto mundo obstupescente, & cum auctore vitæ à Simone ad cenam inuitatus accubuit. Magdalena qua animi grati significatione tantum Christi Soteris beneficium reponeret dubia, quod optimum vitæ & paupertatis magistrū nullum admittere precium auri, vel argenti sciret, officiosus tamen illius amor inuenit rationem, qua soteria domino persolueret. Arabicos liquores alabastrina gemma conditos, sub ipsum conuiuium velut ancilla infert, ad Christi caput accedit, fractaque

DDD

pyxide

pyxide pretiosissimum imbrem in seruatoris
 ceruicem effundit, ex quo gratissimi odoris
 fragrantia per totam domum dilata, ingra-
 tum quoque Iudæ caput affluit, qui iratus
 non solum ipse contra sanctissimam Magda-
 lenæ pietatem indignari, sed impiâ lingua e-
 tiam plerosque cæteros in societatem scele-
 ris vocare; stultè nempe factum, inanem esse
 auri profusionem; potuisse trecentis denari-
 is, hoc est triginta aureis, vnguentum venire,
 & in egentes dispertiri. Quibus adeo omni-
 um animos indignatione sceleratissimus fur
 & latro accendit, *ut fremerent in illam*, imò
 in ipsum Christum, cui illa benignè fecerat
 vt necesse fuerit ipsam ab optimo patrono
 defendi, rectè, sapienter & piè ab illa factum
 esse: semper enim pauperum copiam qui-
 bus si vellèt, possent benefacere, habituros,
 sui se copiam breui nulli amplius facturum,
 quando per crucem ad patrem esset reuer-
 surus. En scelestum censorem optimè facta
 pessimè interpretantem, non minus ac ille
 qui dixit, *in templo quid facit aurum?* Et tu
 Iuda, nam ad te appello, quamuis impium
 iudicem, sed tanta causæ est æquitas, vt vel
 te Prætoze non dubitem vincere, dummo-
 do mentem aduertas. Pauperibus vis tribui
 denarios: quis Christo magistro tuo omni-
 um egenis

Persius.

um egentissimo pauperior? inspicere stabulā,
& cunabula, in quibus primam lucis auram
haufit; recognosce ipsius vitam totam, me-
ministine ab illo dictum? *Valpes foueas habent, Luc. 2.*
& volucres nidos, filius autem hominis non habet
quo reclinet caput suum. Sed Iudę exemplo mul-
ti hodie censent aliorum liberalitatem, cum
vel ad sacram templi suppellectilem, vel re-
ligiosa cœnobio aliquid conferunt; fuisse
eam pecuniam in Xenodochia & valetudi-
naria vtilius & sanctius impendendam. Cum
autem per ludum & iocum, in ventrem &
popinam & amphoras, auri vis ingens absu-
mitur, nemo est qui queratur. In eadem fa-
ce sunt, qui singularem aliorum pietatem,
hypocrisin appellant, preces irident, ieiun-
ia carpunt, frequentem diuinorum myste-
riorum vsurpationem, ne ipsi parum pij vi-
deantur, in reprehensionem vocant, perinde
quasi accusando aliorum religionem, suam
ipsi impietatem excusent.

Contra peruersum iudicandi censendiq;
mores alienos, vsum, certissimum amuletū
est, vt *in tua conuertas conuersum viscera ferrū*. Nō
vt corpus vulneres, sed mentis liberę censu-
ram improbam coërceas; vt si tibi de altero
succurrat esse arrogansem, sibi nimium pla-
centē, impurum, auarum, sordidum, stolidū
DDD 2 & alia

& alia id genus, telum mox in te retorqueas, dicasque: Ego sum eiusmodi, ego is sum, qui alium esse iudico, quod de aliis vitium prae dico, id mihi inest; ego insolens, qui mihi plus æquo sumo, qui mihi blandior, mihi ardeor superbus, alieni appetens: et si ea essent quae ille est libertate, in omne fas & nefas esse fusa quidquid vitij est, occultas sibi sedes in me fixisset. Et hoc vecordior peiorque, quod neque in me videam mala, quae alii inesse coniecto.

XIV.

S. FRANCISCVS.

IN S. Francisci actis traditum meminimus, beatum virum, cui verè simplex oculus erat, qui neminem obliquè intuebatur, cum socio in itinere in centunculatum pauperem incidisse, comitemq; Francisco dixisse: quid si hic simulat inopiam, & diues est? Franciscus cum tam ægris auribus iudicantis, aut suspicantis potius sententiam accepisse, vt illi ex templo præciperet; abiret recta ad mendicum, & positus humi genibus veniam suspicionis oraret, in superq; nudum sua quam ferrebat, veste regeret. Tantum facinus iudica-

nit inn
tiam in
Ne
mullim
docet S
discipu

ERa
pa
hostem
nem in
Sabinia
à Siluar
ergo fa
os habi
stissima
pit illa
pudor
pem De
familia
quem p
nes ang
protra
credun
Quzre

nit innocens Franciscus, alterius, innocen-
tiam in suspicionem vocare.

Nec facta quidem ipsa certam præstare a-
mussum alterius vel iudicandi, vel damnandi
docet S. Siluani Pontificis & S. Hieronymi
discipuli, exemplum.

*Petrus de
Natal. lib.
8. c. 10.*

XV.

S. SILVANVS.

ERat Siluanus hæreticorum terror, ac
pæne alter Hieronymus, eoque nomine
hostem veri, & architectū mendacij dæmo-
nem in se concitavit, qui ferre non poterat
Sabinianum errorum nouorum conditorem
à Siluano publico miraculo prostratum. Vt
ergo famam Sanctissimi Pontificis elideret,
eos habitumque Siluani sumpsit, & ad hone-
stissimæ matronæ lectum noctu irrepens cœ-
pit illam ad adulterii flagitium inuitare. Illa
pudoris & officij legisque diuinæ memor, o-
pem Domesticorum in clamare, concurrente
familia affirmare Domina, ingressum esse
quempiam conclaue suam, vestigarent om-
nes angulos. deprehensum infra lecticam
protrahunt, admotoque lumine cernunt &
credunt ipsum esse Siluanum Episcopum;
Quærentibus quid tantum facinus tentare

DDD ; fit

fit ausus? Pseudofiluanus, verus dæmonfa-
 da quædam & digna suis sordibus effutiit, se
 vocatum à Domina & vltro inuitatum. Quæ
 ad infamiam sancti viri & inuidiam augen-
 dam infidiator finxit. Fœmina porro recla-
 mante, & sexcenta in illum conuicia retor-
 quente, à seruis familiarib⁹ protrusus, & ver-
 beribus mulctatus in viam è domo est extur-
 batus. Postera luce, sceleris tētati rumore per
 omnem v. b. dilato, populoq; in pontificē
 furente, dignum esse vltimo supplicio, dicitur
 nunq; qui vlticib⁹ flammis viuus vidensq;
 concremetur. Miratus Siluanus mali artificis
 artes, quamuis sibi præclarè conscius, inno-
 censq; , tamē furori plebis ad tempus ceden-
 dū putauit, quod res artificio mali veterato-
 ris concinnata, à se non nisi cælesti suffragio
 posset dilui. Profect⁹ ergo ad asylum, D. Hiero-
 nymi inquam, quod Bethlemij est, sepe-
 chrum, supplex procumbens magistro opti-
 mo nō malus discipul⁹ causam suscipiendā
 defendendamq; commendauit. Vertente an-
 no, ciuis quidā Nazarenus cum sodalibus co-
 delatus vidit Siluanum ad S. Hieronymi ce-
 neres supplicante, illicoq; in illum telo ob-
 truncaturus incurrit, sed Episc. opem S. Hiero-
 ni. inclamante, alter retorto in se ferro occu-
 buit; atq; deinceps alter atq; tertius pari le-

tho oc-
 genti c-
 stigia
 sa pop-
 rapit-
 tumul-
 sum Si-
 cit. T-
 infern-
 pus, cu-
 mus in-
 cedere
 uanū e-
 mulier-
 quā ip-
 ri vter-
 profes-
 Siluan-
 um so-
 uiso su-
 vt inf-
 ctione
 in fun-
 rim H-
 ud à s-
 vt qu-
 peret
 ac Hi-

tho occidere. Quartus pro forib⁹ templi ingenti clamore turbas ciet, adesse Siluanū, prestigiatorē, sicariū, adulterum. Captus à furiosa populi fæce Pontifex, dum ad supplicium rapitur, palam spectantibus cunctis prodit è tumulto ipse S. Hieronymus, & dextra pressum Siluanū è populi sequentis tumultu educit. Trahebatur eodē tempore occupata ab inferno hospite fæmina ad S. Hieronymi corpus, cui ipse præsens & spectabilis Hieronymus imperauit, vt ex aliena possessione mox cederet, & palam testaretur, quæcunq; in Siluanū esset molitus. Qui dicto citius deserta muliere, astitit alter Siluanus, tā vero similis, quā ipse mēdax erat, vt nemo posset arbitrari vter ver⁹ esset pōtifex, vel pseudosiluanus, professusq; eundē se esse, qui indutus specie Siluani, matronam Nazarethanā ad adulterium sollicitasset, eoq; se id animo fecisse, vt inuiso sibi Episcopo odium populi conflaret, vt infamia publica notat⁹ à sui muneris functione impediretur, vnaq; cum dicto vanus in fumū, & vanas euauit auras, tenente interim Hieronymo Siluanū & rogāte, ecquid aliud à se flagitaret? Siluan⁹ optimū ratus fore, vt quāprimū ex tot malis vitæ præsentis eriperetur, petiit è custodia corporis expediri; ac Hieronymū ex oculis subductū post horā

discipulus Magistrum est sequatus. Quod
 populus spectans ad corporis reliquias acci-
 dens, veniam errori petiit, suumque pontifi-
 cem lætus Nazarethū reportavit, summaq;
 veneratione coluit. Audin' lector, nec oculis
quamuis fidelibus semper credendum præ stigi-
 is dæmonum (quod aliæ atque aliæ historiae
 docent) obnoxius. Nam eadem arte Dæmo-
 nis factum est, vti S. Henricus imperator in
 suspicionem coniceretur de violato à S. Ku-
 negunde imperatrice, & intacta coniuge, tho-
 ro. Sic enim de ea re apud Auctore compilati-
 onis chronologicæ, & Jac. Gretserū ad Cap.
 2. de vita S. Kunegundis scriptum memini-
 mus: *Auctore Diabolo, qui inuidebat eius virgini-
 tati, de crimine adulterij vehementer infamata est.*
*Callidus namq; Diabolus transfiguratus est in for-
 mam militis speciosi tribus diebus continuis mane ve-
 debatur pluribus exire de thalamo S. Kunegundis.*
 Hanc ergo infamiam & conceptam de se su-
 spicionem resignatæ virginitatis coacta, est
 sancta & illibata virgo exploratricibus fidei
 & virginitatis flammis, in accensis can-
 denuibusque ferramentis vomere-
 rum delere.

DE ACCVSATIONE
SVI ET ALTERIVS EXCV-
satione.

CAPVT II.

Qui familiari consuetudine quo-
rumcunque siue propinquorum,
siue amicorum impensius dele-
ctantur, etiam vitiis eorum non
tam grauitur offenduntur, quin illis velum
obtendant, & velut aduocati culpas quibus-
cunque possunt rationibus eleuent extenu-
entque, non secus ac parentes distortam ma-
le natoꝝ naturam excusant, quemadmo-
dum Venusinus canit:

*At pater ut gnati, sic nos debemus amici
Si quod sit vitium, non fastidire; strabonem
Appellat patrum pater: & pullum male paruum
Si cui filius est: ut abortiuus fuit olim
Sisyphus: hunc varum distortis cruribus, illum
Balbutit scaurum prauis fultum male talis.
Parcius hic viuunt, frugi dicatur; ineptus
Et iactantior hic paulo est, concinnus amicis
Postulat ut videatur, at est trinculentior atq;
Plus a quo liber, simplex fortisq; habeatur,*

DDD 5

Caldier

*Horatius
Serm. 2.
Sat. 3.*

*Caldior est, acres inter numeretur. opinor
Hæc res & iungit, iunctos & servat amicos.*

*Deira. l. 2.
c. 30.*

Idem latinæ sapientiæ conditor Seneca docet: *In his, inquit, naturam excusamus, voluntatemq; facientium. Puer est (qui peccauit) atq; donetur, nescit an peccet. Pater est: aut tantum profuit, ut illius iam iniuria ius sit: aut fortasse ipsum hoc meritum eius est quo offendimur. Mulier est, errat. Seruus: iussus est, necessitati quis nisi iniquus successe? Læsus est; non est iniuria pati, quod prior feceris, &c.*

*Sed nos virtutes ipsas inuertimus, atq;
Sincerum cupimus vas incrustare. probus quis
Nobiscum viuit, multum demissus homo illi
Tardo cognomen pingui damus.*

*Simplicior si quis-----
Communi sensu planè caret inuimus. Elicio
Quam temere in nosmet legem sancimus iniquam!*

Humanè igitur & piè cum sapientissimo, ac fortissimo principe Constantino facit, qui aliena vel tacet, vel dissimulat, vel regit, vel
Terent. excusat, ut ille Mitio apud Comicum. Eramat æquitas numinis hoc genus innocentium per se tueri, illorumq; causam, suam arbitrari, ut ex subiectis piorum historiis apparebit.

PAFNVTIVS ADOLES-
cens innocens furti postula-
tus, se non excusat, sed tāquam
reus veniam orat.

I.

Magnus auctor, & multorum saeculorū *Cassianus*
fide certus, de Pafnutio propemodum
ephebo narrat, quanta inter eremi cultores
constantia virtutēque vixerit, vt natu iam
grandes Patres illum in consilium seniorum
admittere non dubitarint. Quod adeò tor-
sit vicini oculum iuuenis, vt illi turpissimam
furti maculam impingere non vereretur, sed
quomodo illam Pafnutius agnoscendo ma-
gis quam negando expunxerit, exponit *Cas-*
lianus :

Itaq; cum tantæ in pueritia sua ef-
set virtutis & gratiæ: vt etiam preclari
ac summi id temporis viri grauitatē
eius & immobilē constantiā miraren-
tur, eumq; licet minor esset etate, pro
virtutū tamē merito senioribus exæ-
quarēt, suoq; ordini duerent inferē-
dam: liuor ille qui aduersum Ioseph
patri-

patriarcham fraternos quondam animos instigauit, quendam de numero fratrum zeli igne succendit. Qui neuo quodam ac macula pulchritudinem eius cupiens deformare, hoc genus malignitatis excogitat, vt oportunitatem temporis captaret, quo Pafnutius ad Ecclesiam die dominico processurus abesset à cella. In quâ furtim irruens, codicem suum inter eius plectas, quas de palmarum foliis solebat intexere, latenter abscondit: ac de concinnata factione securus, ipse quoq; velut puræ ac simplicis conscientie ad Ecclesiam venit. Cumq; celebrata omnis fuisset ex more solemnitas, querelam Sancto Isidoro, qui ante hunc Pafnutium eiusdem eremi presbyter fuit, coram cunctis fratribus detulit: asserens sibi codicem de cella furto fuisse sublatum. Quæ eius querimonia cum ita cunctorum fratrum, præcipueq; presbyteri animos permouisset, vt quid primùm suspi-

suspicio
non h
ratio
lic fac
tulerat
in Ecc
que c
cellul
bus s
iniun
uolue
cellul
plecta
cant,
rat, re
tores
coram
tius, li
erita
ti crim
totum
suppl
diæ fu
si mac

suspiciarentur, quid ué decernerent non haberent: summa cunctis admiratione percussis, de tam inauditi illic facinoris nouitate: ille qui rem detulerat accusator vrgebat, vt retentis in Ecclesia omnibus, missi electi, quique cunctorum singillatim fratrum cellulas scrutarentur. Quod cum tribus senioribus à presbytero fuisset iniunctum, vniuersorum cubilia reuoluentes, ad extremum in Pafnutij cellula absconditum codicem interplectas palmarum, quas illi siras uocant, sicut eum insidiator occulerat, reppererunt. Quem cum inquisitores confestim ad Ecclesiam delatū coram omnibus protulissent: Pafnutius, licet de conscientia suā esset finceritate securus, tamen uelut qui fur-ticrimen agnosceret, satisfactioni se totum tradens, locum pœnitentiæ suppliciter postulauit: hoc uerecundia suā modestiaq; prospiciens, ne si maculam furti uerbis conaretur abluere

luere, insuper etiam mendacij nota-
retur, nemine scilicet aliud, quam id
quod inuentū fuerat, suspicante. Cū
que de Ecclesia nō tam mente deiecit
quam iudicio Dei fidens protinus ab-
scessisset, profusus in oratione iugiter
lacrimis, triplicatisq; ieiunijs, summa
se etiam in conspectu hominum mē-
tis humilitate prostravit. Sed cum
duabus ferme hebdomadibus ita se
omni contritione carnis ac spiritus
subiecisset, vt die sabbathi, vel domi-
nico, nō ad percipiendā comunio-
nem sacram, sed ad prosternendū se
in limine Ecclesiæ, atq; ad veniā sup-
pliciter postulandam matutinus ac-
curreret, nequaquam passus est eum
occultorum omnium testis, & cogni-
tor vel à se amplius conteri, vel ab ali-
is infamari. Nam quod ille inuentor
sceleris, rei suæ fur improbus, laudis
alienæ callidus infamator, nullo ho-
minum teste occulte corniserat, per
diabolū, qui criminis ipsius inuentor

fuera

fuerat,
dirissim
occult
onum
qui co
immu
est, vt
rum il
rum c
imper
ne ipsi
tia sin
exclus
virtus
vsque
quam
tur, ali
hanc a
re serua
bus cu
& cuiu
cus de
nomē
& finē

fuerat, publicauit. Arreptus namq; à
dirissimo dæmone, cunctas factionis
occultæ patefecit insidias: criminati-
onumq; ac fraudū idem fuit proditor
qui commentor. Ita autē spiritu illo
immundo grauius diuque vexatus
est, vt ne orationibus quidem sancto-
rum illic consistentium, qui diuino-
rum charismatum merito dæmoniis
imperabant, potuerit emundari; sed
ne ipsius quidē Isidori presbyteri gra-
tia singularis, crudelissimum ab eo
excluserit veteratorem, cui tanta erat
virtus domini largitate collata, vt ne
vsque ad limina quidem eius, quis-
quam arreptitius, qui tardius sanare-
tur, aliquando perductus sit: Christo
hanc adolescenti Pasnutio glōriam
reseruante, vt illius tantum orationi-
bus cui insidiatus fuerat, purgaretur,
& cuius laudi aliquid inuidus inimi-
cus decerpere se posse crediderat, ei
nomē proclamans & delicti sui ueniā,
& finē supplicij præsentis acciperet.

Hæc

Hæc ergo illa in adolescentia sua figuræ indolis iam tunc indicia præfigurans, lineas quasdam perfectionis illius quæ erat maturitate ætatis augenda, adhuc in annis puerilibus designavit. Si igitur ad culmen virtutis eius volumus peruenire, talia nobis exordiorum fundamenta iacienda sunt. Quid potuit hoc factio Pafnutij fieri illustrius? Adamus ipse post fatalis malum gustum, si à Deo violatæ legis accusatus, delictum simplex agnouisset, pacemque orasset, tam graui pœna nunquam plexus esset, sed quia culpam obliquè in ipsum auctorem legis transferre conatus dixit: *Mulier quam dedisti mihi sociam, dedit mihi de ligno & comedi, &* si diceret: Tu ipse peccati mei maximus auctor es, qui mihi Euam sociam vitæ dedisti, absque qua fuisset, nunquam pomum contigissem. Ita infelix Adam facinus quod deprecando mitigare debebat, excusando se, Deumque ipsum accusando opere maximo cummulauit. De qua re copiose S. Gregorius (lib. 22. Moral. c. 13.) cuius verba adnumero: Qui cum argueretur à Domino, quod de ligno vetito contigisset, illico respondit: *Mulier quam dedisti mihi sociam, ipsa mihi dedit de ligno & comedi.*

Gen. 3.

comedi. I
dit dice
quippe
transgr
delegen
Cumqu
muliere
culpam
dam D
auctor
culpam
in para
us post
defend
eorum
perpetr
Cre
sicut &
vanitat
per aliq
rotheu
cum ac
rum pr
à sacris
aut som
tit, sed f
cordia
caput d

comedi. Ipsa quoque mulier inquisita, respondit dicens: *serpens decepit me, & comedi.* Ad hoc quippe requisiti fuerant, vt peccatum, quod transgrediendo commiserant, confitendo delerent. Et mox infra idem Gregorius: Cumque excusare peccatum voluit vir per mulierem, mulier per serpentem; auxerunt culpam, quam tueri conati sunt: obliquè Adam Dominum tangens, quod ipse eorum auctor extiterit, qui mulierem fecit: Et Eua culpam ad Dominum referens, qui serpentem in paradiso posuisset. Concludit S. Gregorius post pauca: Sic ergo reatum suum, dum defendere moliuntur, addiderunt vt culpa eorum atrocior discussa fieret, quam fuerat perpetrata.

*Legat. & 3.
Augusti. de
civ. Dei
lib. 14.*

Credo ego à nulla alterius accusatione, sicut & in sui excusatione, orationis abesse vanitatem & mendacium, sed inter vera semper aliquid falsi aspergi, quod insignitè Doctrotheus doctrina de mendacio confirmat: cum accusatur pigritiæ, neglector nocturnarum precum, rogaturque quid solus abfuerit à sacris vigiliis! non accusat suam inertiam aut somnolentiam, nec veniam desidiæ petit, sed febri, inquit, tentatus (acri nempe cordiæ) & vertigine capitis, viribus defectus, caput dolens *κακὸς ὄμαχ* decubui, & alia

EEE

sexcen-

sexcenta mendacissimus excusat, ne rem falsus, noxiam leui poena expiare cogatur. Luet verò nocens iste, luet, & multo grauius olim luet, nisi maturè sibi numen lacrimarum flumine propitiarit. Quam verè pater ille rogatus, quæ via recta duceret ad salutem? sui ipsius, inquit, assidua reprehensio, acclamatum est ab omnibus vt sapientissimo verissimoque dicto. Nec falso Pastor totum virtutum chorum ad vnius domum, quæ sui esset accusatio, commigrasse. Nam vbi teipsum ex animo culpaueris, fastum extemplo occidis, & gratissimam Deo modestiam tibi concilias, quæ velut hospita virtutum, vt ferrum magnes ad se totum hoc gynæceum Charitum, & cœlestium Gratiarum trahit ac inuitat; vsque adeo inimica superbo numinis hosti, & Acheruntico tyranno, vt præsentiam illius nõ minus ferre quàm ipsius Dei possit.

II.

PRoinde in religiosis Patrum veterum memoriis perscriptum legimus, rogatum ex anachoretis à malo genio (qui corpus infelicis homuncionis infederat) qui essent in beatorum censum ascribendi, & qui in damnatorum seipsum mox inculans, Beatos, inquit, nouit beatitatis auctor, inter damnatos mea me peccata meritò ponunt. Ob

hanc

hanc su
loco; n
ex alic
rum rel
scurum
indigni
stremo
tem, ne
audent
gentem
momen
tor Pha
um grat
moratu

AT
qu
supplic
tes mor
da om
cum al
modor
schum
cibus, q
sus; alt
vastus &
mebat,
sententi

hanc submissionis, inquit, tuæ vocem, cedo loco; nec moratus punctum temporis, fugit ex aliena possessione, & hominem Deo liberum reliquit. Sed hoc plenius ca. 7. Nec ob-
Luc. 18. scurum est, Euangelicum Publicanum suam indignitatē agnoscentem, seipsum inter postremos collocantem, noxas condemnantem, nec lumina ad cæli splendorem tollere audentem, sed assidue pectus manibus plangentem omnium culparum veniam vnico momento impetrasse; cum huius contemtor Pharisæus eodem tempore omni cælestium gratiarum copia sit exutus, vti supra memoratum.

III.

ATque vti flectit iram supremi iudicis, qui seipsum iudicat, & dignum vltimis suppliciis agnoscit, ita efferas quoque mentes mortalium sedat, & tanquam affusa vnda omnem iræ tumorem deliicit ac placat, cum alter altercanti alteri cedit, veniamq; rei modo rogat, de quo illustris est apud Io. Moschum historia, de duobus quibusdā pontificibus, quorum alter potens, callidus, gloriosus; alter pacatus, tenuis, modestus, quē ille vastus & magnificus pōtifex magnopere premebat, nec causam altercationis ad æquam sententiam lege perduci sinebat. Tum ille

EEE 2 infe-

inferior non virtute, sed opibus & potentia ad domesticos suos: *Inveni*, inquit, *viam quam vincemus, adeste & quod à me fieri cerneris & facitote.* Agitabatur dies Martyri sanctior, quo cum magna pompa in supplicationem proditurum sciebat antagonistam afflictus presul. Frequentiſſimo igitur populo dum Antistes sacro & pontificio cultu in publicum procedit, alter cum toto suo myſtarum comitatu ad illius pedes se prouoluit, veniam uti reus precatur, seruum se illius & suos omnes agnoscit & fatetur. Attonitus alter hoc tam inexpectato, paris alioqui dignitate pontificis, exemplo, mox & ipse oblitus sui & omni insolentia factus abiecta in genua procumbit, & : *ignosce Pater, inquit, me par erat tibi supplicem fieri, & veniam contumacia precari, sed vicisti, & me quid officii mei sit optima ratione docuisti. Tu mihi deinceps loco patris & moderatori & doctoris eris.* Ita arctiſſimè inter hos amicitia, modestia sequeſtra & interprete coaluit nunquam ab eo tempore dissoluta.

IV.

MEmini me legere nobilem sui accusandi formulam apud religiosissimum anachoretarum patrem & magistrum Isaiam Abbatem, quam ad vsum nostrum iuuat huius loco

loco adscribere, est enim quasi speculum, quoddam, in quo se quisque & labe suas, ac notas animi, maculasque conscientiae deprehensas recognoscet. Væ nobis, inquit, *Isaie Abbas* qui in hoc exiguo vitae spacio voluptatis dediti sumus, quia, ut iniquæ & breui carnis cupiditati satisfaciamus, nos iucundissimo diuinæ gloriæ spectaculo indignos cōstituimus. Væ nobis quia corruptio incorruptionem non possidebit. Et nos, incorruptione contempta, corruptionis cupidine furimus & insanimus. Væ nobis qui carnem nostram, quæ in putredinem est resoluenda, & vermium esca futura, in peccatis fouemus & enutrimus, nec ignem, in quo sumus perpetuò excrucianti, nec vermem, qui nunquam dormit, extimescimus. Væ nobis, quorum corpus immunditiis coinquinatum homines pij colunt & deosculantur, cum tamen simus sepulchra dealbata, & mortiferum peccatum redoleamus. Væ nobis qui per

intemperantiam & delicias epularū
 semen in nobis adaugemus, & idcir-
 cō ad nefarias corporum mixtiones
 incitatur. Væ nobis, qui mortalita-
 tem cum immortalitate non com-
 paramus, & diuinam ac formidandā
 rectitudinem negligimus. Væ nobis,
 qui pigri tardique sumus ad bona,
 prompti autem & alacres ad mala.
 Væ nobis, qui corpus nostrum, capax
 æternæ lucis, tenebris addicimus
 sempiternis. Væ nobis, quia Filius
 hominis, qui est eiusdem essentia
 cum Deo & Patre, pro nobis factus
 homo, nō habet apud nos, vbi caput
 reclinet; cum vulpes, hoc est, astuti
 atque improbi spiritus suas in nobis
 sedes struxerunt. Væ nobis, quia
 recti corde animas puras & corpo-
 ra sua sancta & sine macula sistunt
 ante iudicem: nos autem impuras
 animas & immunda corpora habentes,
 æterni supplicij sententiam au-
 diemus. Væ nobis, qui cum omni-

am de.

um dedecorum & flagitiorum sumus studiosi, honorem & gloriam Sanctorum flagitamus. Væ nobis, qui cum damnati sumus, & multis peccatis obnoxij, tanquam liberi atque infantes in medio sanctorum & innocentium versamur. Væ nobis, qui cum sumus erroribus pleni, eos, qui nobis multo meliores præstantioresq; sunt, moneamus & instituimus. Væ nobis, qui trabem habentes in oculo, quàm minimas fratrum festucas acutè cernimus & iracundè volumus excutere, tanquam nihil in nobis sit, quod egeat reprehensione. Væ nobis, qui graua fratribus onera atque intolerabilia imponimus, cum ea nos tanquam corpore imbecilliores, ne digito quidem velimus attingere. Væ nobis, qui cum diuina & monastica ministeria recusamus, alios, quæ sint excolendæ Virtutis officia, docere non erubescimus. Væ nobis, qui non solum veterum peccatorum obli-

uiscimur, sed recentia depellere, & lacrimis diluere negligimus. Væ nobis, qui cum Dei auxilio & gratia recte viuendi fundamenta iecerimus, nunc ea quæ carnis sunt superstruimus. Væ nobis, qui malis cogitationibus ita delectamur, vt peccata quæ despeximus, memoria repetamus. Væ nobis, qui in edendo bibendoque non præuidemus, quod nobis è crapula bellum oriatur. Væ nobis, quos Diabolus, dum libidinis suggerit cogitata, imparatos & consentientes offendit. Væ nobis qui neglecto diuinarum precum, & sacrae lectionis studio in nugis, & rebus inutilibus dies nostros consumimus. Væ nobis, quorum adeo cæca sunt corda, vt dum lugendis peccatis nostris debemus incumbere, inertia atq; otio torpescamus. Væ nobis, qui, cum Deus dicat: Anima quæ peccauerit ipsa morietur: eius assidue peccantis nullam curam gerimus. Væ nobis qui corpus

nostrum

nostru
 copia
 tes & n
 limus.
 culos
 tactu e
 dignit
 plij
 nobis
 res tan
 tem æ
 uiffim
 bis qu
 quæ a
 imper
 conce
 tori su
 quos
 gitati
 nos in
 spirit
 re. Væ
 que i
 ctoru

nostrum ad peccata procliue ciborū
copia & deliciis ad impuras cupidita-
tes & immundas cogitationes impel-
limus, & improbi hostis iacula, per o-
culos in cor admittimus, & corporū
tactu equi furentes euadimus, neque
dignitatis nostræ, neque æterni sup-
plicij rationem vllam habemus. Væ
nobis, qui corporis morbos & dolo-
res tam facile sentimus, in animæ au-
tem ægritudinibus, & vulneribus gra-
uissimis caremus omni sensu. Væ no-
bis quia princeps animæ pars, carni,
quæ ancilla est, seruit, & pars deterior
imperat præstantiori, neque ambæ
concordes atque vnanimis procrea-
tori suo seruiunt Deo. Væ nobis in
quos peccata malis & immundis co-
gitationibus debacchantur, neque
nos inter Dei discessum, & impurorū
spirituum accessum sinunt discerne-
re. Væ nobis, qui tam stulti sumus at-
que imprudentes, vt cum laudes san-
ctorum aucupemur, opera tamen &

EEE § actio-

actiones eorum nolumus imitari. Væ
 nobis, qui neque seruorum metum,
 neq; mercenariorum studium, nec
 amorē filiorum in exequendis diu-
 nis mandatis exhibemus. Væ nobis,
 qui cum pro ineunda hominum gra-
 tia nihil aut loqui, aut facere recuse-
 mus, iustitiam negligimus & æquita-
 rem. Væ nobis, quos aeternum dede-
 cus nihil mouet, & respect⁹ hominū
 etiam ad peccandū impellit. Væ no-
 bis, qui cum ē pauperibus & obscuris
 orti parentib⁹ simus, nosmetipsos ig-
 noramus, & paupertatis & ignominie
 studium professi, inter opulentos &
 claros viros numerari contendimus.
 Væ nobis, qui paupertate coacti tem-
 perantiam in mundo complectimur,
 nunc autē ad abstinentiam vocati, sa-
 turitatē ventris, & carnis requiē sum-
 mo studio consecramur. Væ nobis,
 qui cum Angeli ad eos, qui Deum ti-
 ment, sese adiungant, & Dæmones ad
 illos, qui Deum spernunt, mandataq;

eius

eius negligunt, accedant, nos societa-
ti Dæmonum adscribimus. Væ nobis,
qui diuitibus & potentibus placere
studemus, pauperes autem & suppli-
ces tanquam importunam turbam
auerſamur. Væ nobis, qui non ex vir-
tute homines, sed ex opinione pen-
dimus. Væ nobis, cui quæ iusta bona-
que ſint definimus, & iudicamus, &
docemus; à iuſtis autem & bonis ope-
ribus abſumus quam longiſſimè. Væ
nobis, qui terram à lappis & tribulis,
& ſpinis cæterisque frugum peſtibus
diligenter purgamus: animam autem
noſtram à prauis & immundis cogi-
tationibus, quæ ſanctos Virtutum
fructus excutiunt ac perdunt, Dei ti-
more purgare contemnimus, Væ no-
bis, qui tâta ſollicitudine tamdiu tor-
quemur, vt caducum aliquid percipi-
amus à terra, in qua ſumus hospites
ac peregrini: temporis autem illius,
quo nobis hinc in perpetuum erit ne-
ceſſario demigrandū, nullam omni-

no curam suspicere dignamur. Væ nobis, qui cum de omni actione, de omni verbo otioso, de omnibus denique improbis & impuris cogitationibus rationem reddituri simus apud iudicem seuerissimum, tamen, tanquam liberi simus futuri, nullis reddendis rationibus obnoxij, totum vitæ nostræ tempus sine vlla huius rei sollicitudine transigimus. Væ nobis, quia non solum impia multa nefariaque patrauimus, verum etiam per incredulitatē Dei promissā spreuimus, atque contempsimus. Væ nobis, qui stulto corruptionis studio capti, cum per Euangelium vitæ possemus assequi incorruptionem, rerum terrenarum amore insanientes, æternis incorruptisque bonis nos spoliauimus. Væ nobis, qui in hominum conspectu peccare metuimus: ante oculos autem occulta cernentis Dei impia agentes & peccantes non contremisimus. Væ nobis, qui sermones no-

stros

stros
verba
liena
quor
pter s
dæm
qui cu
mine
& vit
magn
mus,
acerb
Deus
iudic
ventr
tes, à
Væ n
stra fa
nos t
& ap
incun
liuisc
more
quor

stros non condimus sale diuino, sed
verba inutilia, & ab omni religione a-
liena temerè fundimus. Væ nobis
quorum animi compunctiōne pro-
pter somnum atq; desidiam nostram
dæmones deprædantur. Væ nobis,
qui cum reliquerimus mundum, ho-
mines qui in mundo viuunt, peccatis
& vitijs superamus. Væ nobis, qui cū
magnis reprehensionibus indigea-
mus, eos qui minimis vrgentur vitijs,
acerbissimè castigamus. Væ nobis, si
Deus nos, antequam emendemur in
iudicium adduxerit. Væ nobis qui
ventris nostri sordes non consideran-
tes, à libidine & superbia superamur.
Væ nobis, qui cum assiduè corda no-
stra fædis cogitationib⁹ inquinemus,
nos tamen & haberi sanctos volumus
& appellari. Væ nobis, qui vanitatib⁹
incumbentes, pugnare cum vitijs ob-
liuiscimur. Væ nobis, qui hîc sine ti-
more nos peccatis obstringimus,
quoniam illic nos ignis æternus exci-
piet,

piet, & tenebræ exteriores, & vermis
 qui non dormit, & luctus & stridor
 dentiũ, & coram angelis & creaturis
 omnibus dedecus sempiternum. Væ
 nobis, quorum animæ confusæ, & a
 pœnitentia alienæ in resurrectione &
 horrendo illo gentium omnium iu-
 dicio, assumptis corporibus suis, cum
 fletu & stridore dentiũ, in gemitus &
 luctus, & cruciatus conicientur acer-
 bissimos ac sempiternos. Væ nobis, qui
 in illo peregrinationis exilio detesta-
 das oblectationes consecramur, &
 paradisi deliciarum obliti, contem-
 nimus regnũ cælorum. Væ nobis,
 qui propter crudelitatem stultis vir-
 ginibus similes sumus, & oleum, quo
 nostræ lampades illustrentur, benefi-
 cia in proximum conferentes non e-
 mimus. Væ nobis, qui dieb⁹ ac nocti-
 bus Christo preces persoluimus di-
 centes: Domine, domine: & ea quæ
 nobis præcipit non obseruamus. Væ
 mihi, qui lamentationes istas conscri-

bo, neque vllum veræ pœnitentię signum ostendo. Væ illis, qui aliis laborant, & sibi ipsi nõ profunt. Væ nobis, qui cum assiduos conscientiæ nos reprehendentis stimulos sentiamus, nõ erubescimus, nec, rationem actionum nostrarum reddituri, Dei iudicium formidamus. Væ nobis, qui cū turpibus operibus foeteamus, laudibus tamen hominum gaudemus. Væ nobis, qui reb. inanibus occupati, diuini timoris obliuiscimur. Væ nobis, quorum mens studio vanitatis obtunditur & hebetatur. Væ nobis, qui cum Dei patientia nos toleret & expectet, non tamen respiscimus, nec prauas actiones nostras emendamus. Væ nobis, qui peccatorum nostrorū in præsentia non meminimus. Quoniam paulò post, cum anima erit corpore exuta, omnia quæ vel cogitatione, vel verbis, vel factis admisimus, magno cum dolore nobis in memoria cõscripta perlegemus. Væ nobis, qui

1. Cor. II. qui, cum Apostolus dicat; *Qui manduca-
 cat panem, vel bibit calicem Domini indignus
 iudicium sibi manducat & bibit, non dimit-
 tans corpus domini: nostris immunditi-
 coinquinati, ad tremenda & formi-
 danda Dei mysteria, veniam nobis
 ipsi, eorum, quæ nocturnis imagina-
 tionibus cogitando fecimus tribuen-
 tes accedimus. Qui enim nec puram
 habet cogitationem, nec castos oculo-
 los, nec corpus incorruptum, nec ani-
 mam mundam, & assidet Deo, is se
 multis tum carnis doloribus, tum ani-
 mi ægrotudinibus obnoxium red-
 dit. Et mox in æternos cruciatus, &
 immensum dedecus incurret. Me
 miserum qui hæc acerbè lacrimans
 scribo, nec tamen re ipsa pœnitenti-
 am amplector. Heu mihi qui vera di-
 ceo, sed bona non facio. Heu mihi, qui
 bona doceo, sed mala committo. Vt
 illis qui voluptatis suauitate delin-
 peccant, quoniam ad extremum do-
 lore afficientur & ignominia sempiterna
 terna
 non d
 spolia
 mum
 minia
 dine s
 procu
 illis qu
 quia L
 lis qui
 quoni
 Væ sup
 boli d
 non ti
 implic
 vita va
 cum, &
 musca
 sus atq
 ab inge
 horren
 aborb
 tis acul
 fugere*

terna. Væ illis qui lugent, sed peccare non desinunt, quoniam vtili se luctu spoliant. Væ hominibus qui proximum contumelia afficiunt & ignominia, quoniam à charitatis beatitudine sunt alieni. Væ inuidis quoniam procul absunt à Dei benignitate. Væ illis qui student hominibus placere, quia Deo placere non possunt. Væ illis qui personas hominū respiciunt, quoniam à Dei veritate deciderunt. Væ superbis, quia sunt ex parte diaboli desertoris. Væ illis qui Deum non timent, quia pluribus peccatis implicabuntur, & in hac atque in alia vita vapulabunt. Væ nobis, qui pulicem, & lendium, & pediculorum, & muscarum, & culicum, & apum morsus atq; aculeos ferre non possumus, ab ingenti autem dracone, qui fauces horrendas aperit, vt nos deuoret, & absorbeat, omnibusq; pestiferis mortis aculeis vulneret, nec studemus auferre, nec vllum aduersus eum implora-

FFF

plora-

ploramus auxilium. Væ nobis quos Diabolus voluptatibus, & doloribus, & necessitatibus, & omnibus, quæ in mundo sunt, fraudibus decipit. Et tamen nos à tot malis nolumus liberari. Væ nobis, qui, cum multi totiam annos ab Ecclesia defecerint, & orthodoxam fidem conentur labefactare, tamen nec lacrimas fundimus, neque vllum animi dolorem ostendimus, nec mores ac vitam emendamus, vt peccata peccatis, & incredulitatem malis operibus cumulantes, acerbissima nobis supplicia in gehenna paremus, ac sempiterna. Væ nobis, qui post conscriptas lamentationes, & fine mundi iam aduentante, nec resipiscimus, neque eorum, quæ à nobis in adolescentia commissa sunt, poenitentiam agimus, sed miseræ senectuti maiora & grauiora in dies imponimus onera peccatorum. Væ nobis, quos, cum varijs corporum

rum

rum morbis erubescamus, non pudet, miseras animas nostras, & corporum flagitijs & peccatis foedissimis ægrotare. Væ nobis, quibus per ignem, super maris vndas ebullientis, est transeundum, vt vnusquisque nostrum in suo corpore accipiat, prout gessit, siue bona, siue mala. Væ nobis, qui tenebrosum illud, & materiæ expers incendium, æternumque, atq; amarum fletum & stridorem dentium non consideramus. Ablato enim flammæ splendore, Deus in illo igne relinquit vrendi vim & obscuritatem, quo magis impij & peccatores excrucientur. Hei mihi, misera anima mea, quoniam assiduus dolor & cruciatus cor meum affligit: quia malitia prudentiam immutauit, corruptio vicit incorruptionem: mendacium texit veritatem: mors vita superior fuit: terrena, caduca, & breuia, cælestibus, perpetuis & sempiternis sunt commutata: ab-

iccta & odio digna, vera Christi charitate & grauitate dulciora sunt habitaculi iucundiora. Error ex animo meo depulit veritatem. Dedecus & ignominiam pro veris laudibus, & gloriosum amplexus. Amaritudinem pro dulcedine degustavi, terræ fuliginem pro cœlorum regno dilexi. Inimicum ab omni vera pulchritudine abhorrens, cordi meo tenebras offudit, & cognitionis lumen deleuit è mente mea. Heu me miserum & infelicem quem Diabolus suis implicitum rebus cepit, ac supplantauit, & è tantâ sublimitate deiecit. In cursu confusus cecidi. Vani fuerunt sudores mei. Quis vicem meam non lugeat? Quis me inanibus consumptum laboribus non lamentetur? Quis me in portu naufragium facientem non misericordia prosequatur? Miseremini mei miseremini mei, saltē vos amici mei. Et benignum, quique à nullis vincitur malis, Dominum meum Iesum Christum

Christum supplices deprecamini, si forte misericordia adductus, densissimam Diaboli ab omni pulchritudine abhorrentis caliginē excutiat è mente mea, vt quo in luto verfer, nec surgere curem, tandem aspiciam. Ne forte contractum vitæ meæ tempus omnem mihi spem adimat. Non est dolor supra dolorem meum. Non est plaga similis plagæ meæ. Non est cruciatus par cruciatui cordis mei. Quoniam iniquitates meæ supergressæ sunt caput meum. Vulnera mea non sunt gladij vulnera, nec mortui mei sunt mortui in bello. Sed sagittæ inimici acutæ infixæ sunt mihi, meum interiorem hominem excæcarunt. Et infixus sum in limo profundi, & non est substantia. Timor, quē timebam, euenit mihi: & vmbra mortis operuit me. Hei mihi considera anima mea, & vide, quæ præsentia sunt, quam fugacia sint, & quanta cum acerbitate & dolore cito pertranseant, & quanto sint,

FFF ;

tò sint,

rò sint, quæ iam aduentant atque ad
sunt, acerbiora. Cogita anima, è qua-
tis bonis excidas & quanta spe : &
quantis mox cruciatibus & suppliciis
in perpetuum afficeris. Antequam
igitur super caput tuum lux extingua-
tur, supplex ad Dei clementiam ac-
cede, æterni luminis largitorem ob-
secra & obtestare, vt liberet te à deu-
rante flamma, & tenebris obscurissi-
mis. Quoniam benignitas ipsius est,
hominum peccatis ignoscere, & no-
bis licet misericordia eius indignis,
veniam dare. Cui gloria & imperium
in sæcula sæculorum, Amen.

V.

Et Nimvero non admodum graue & diffi-
cile, nec rarum est seipsum culpæ, ne-
mine postulante aut inculante. Imò non in-
frequentè per speciem hanc accusationis
& ignominie captamus gloriam, vsque adeo
rectis & occultis viis superbia serpit & gra-
fatur ad laudem. Longè diuersa ratio
est illius, qui inter æquales (neque enim hic
de foro aut catastra tractamus) insimulatus
culpæ, postulatus reus, accusatus de vitio

aut me
tacend
excusa
Patri
nide su
notari
res for
mihif
ret. A
ret lab
quem,
quidan
rarium
Ego ign
pam c
ciperet
uerfa a
indign
quit, &
quod i
lerit. e
diceret
sacras l
vt inde
dinem
rum pa
vllum,
decer l

aut

aut modestè fatetur, aut innocens tacer, & tacendo se reum videri non reformidat, nec excusat. Cuius tibi rei vnum alterumue ex Patrico & Dorotheo exemplum pro coronide subiiciam. Commisi, inquit Zosimas, notario cuidam, scitè & eleganter characteres formanti, qui tamen erat monachus, vt mihi sacrarum literarum volumina describeret. Absoluta opera, misit qui mihi nunciaret laborem esse peractum, curarem per aliquem, si videretur, ad me deferri. Audiit hoc quidam ex cætu fratrum, & profectus ad librarium, meo nomine exegit libros, & auertit. Ego ignarus facti, misi ex domesticis quempiam cum literis & tabula rationum, vti reciperet biblia descripta. Notarius animaduersa alterius, qui scripta abstulerat fraude, indignatus se tam fa de circumuentū. Ibo, inquit, & reum postulabo duorum criminum, quod ita in me illuserit, & rem alienā abstulerit. Quod ego cum intellexissem, misi qui diceret amanuensi: Non ignoras mi frater, sacras literas eo nomine comparari à nobis, vt inde charitatem, modestiam & mansuetudinem discamus. Quod si nobis vsus Bibliorum pariat contentiones, non cupio librum vllum, ne altercari cogar, famulum Dei non decet litigare. En ego lubens libri iacturam

FFF 4

faciam,

faciam, dummodo alteri ob hanc causam non molestus sis. Idem porro Zosimas memoro-
lim huius senis (cui volumen ab altero vici-
no fuerat clam subductum) dicebat haud ig-
norasse, quis ille esset, qui codicem furto sub-
legerat, nec tamen vnquam ab eo reprehensum;
quin imò contentius pro eo laborasse, quod
diceret, forte illum magnopere indigere.
Mirabatur ergo Zosimas sanctorum virorum
erga alios summum misericordiae affectum.
Fecit & illius patris mentionem, cui alter
vasa è cella abstulerat, quæ ipse postea
apud eum deprehendit, sed dissimulavit, se-
seque continuit, quoad alter illa absconderet.
Sed idem deprehensum à præside religionis
forum & in vincula propter furta coniectum,
custodia exemit.

VI.

Narrauit idem Zosimas de eodem, cum
in forum profectus esset, vestis comparanda
caussa, & aureum pro illa numerasset, ac
deessent aliquot æra, quæ dum posita ad
pedes veste, in tabella appendit, accessit quis-
piam vestem ablaturus, quod senex cū animo
aduerteret, consilio rem ex commiseratione
dissimulans, vt alter commodius iacentem
tolleret, crexit se, & extendit quasi libras di-
scri-

serimina notaturus, quo spacium daret furi vestis auertendæ. Auertit alter & abiit, & emtor (quasi illi pallium, non sibi emisset) non reprehendit aliena tollentem. Adiecit etiam Zosimas pretium vestis & vasorum, quæ religiosus ille pater sciens perdidit, cuius multo magis voluntas & affectus laudandus est. docuit enim perinde illi fuisse habere quæ possidebat, & carere; negligebat illa cum ablata sunt, eundemq; vultum retinebat, nec molestia afflictus, nec animo perturbatus. Itaque quod affirmavi semper, non nocet rem habere, sed illam cum affectu possidere. Hic enim si totum mundum solus possedisset, perinde se habuisset, ac si omnibus careret. Etenim ex iis quæ habebat, ostendit liberam mentem, & ab omni cupiditate remotam. Retulit de eodem patre Zosimas (vt doceret illum nec laude fuisse elatum, nec vituperatione de statu mentis vnquam deiectum) renunciatum illi fuisse, cum propter excellentem virtutum, & admiranda opera quæ supra naturæ facultatem edidisset, à tota gente vicina quasi pro cælite haberi & coli. Fuit etiam, vt à malo genio inessus veniret, & in illum contumeliosè incurreret, palamq; vltimis conuitiis laceraret, illo se non auertente, sed attendente quid diceret, & gratias etiam agen-

FFF 5

am agen-

am agente. *Benedictum*, inquit, *mi frater sit os tuum à Domino*: hoste contra responsante: *ne improbe & voracissime senex hac dicis, ut lauderis; sane inquit senex, ita planissime, mi frater, res habet, ut dicis.* Hoc dialogismo peracto quispiam rogauit patrem, vtrum nihil fuerit his maledictis commotus? qui nunquam aliàs tam pacatum se fuisse affirmavit, vt quæ suam animam tum singulari Christi gratia senserit custoditam. Et reuera magnæ gratiæ sunt eiusmodi generi hominum habendæ, & si fortè sis adhuc animi morbis obnoxius, tanquam medici adhibendi, qui vulnera mentis curent. Sin autem sis ab omni animi agitudine liber, tanquam ij, qui tibi benefaciunt, & immortalium in cælo bonorum thesaurum concilient.

VII.

Idem interrogatus, qua ratione, si ab alio contemnaris, & cõuitiis appetaris, animus sit ad æquitatē componendus, ne in iram effervescat? si, inquit, teipsum contemseris, nõ perturbaberis, vti docuit Poemē abbas. Nam si teipsum abieceris, plena animi pace perfrueris. Et subiecit: fuisse quendam secum religiosum fratrem, quem & religiosa veste Deo initiarit, & sæpè postea coercuerit (quod

morum

morum corruptelis esset deprauatus, & vicem illius ob imbecillitatem animi doleret.) Hic ergo, amo te, inquit, mi pater vehementer. Cui ego: Ad huc à nemine tantoperè sum redamatus, quantopere quemquam alium amavi. En affirmas iam nunc me abs te amari, & suadeor ita esse vt dicis. At si quid vsuenerit, quod tibi non arridebit, in amore non perseuerabis. Me verò quæcunq; mihi aduersa ex te nascentur, nunquam ab amore tui auertent. Inter hæc non multi dies fluxerunt, cum ille, nescio quam ob rem, cœpit multa de me sinistrè loqui, vsque adeò, vt etiam in obscœna quoq; verba prorúperet. quæ omnia cognoui: & ipse mecum, Hic, inquam, est cautè à Christo missus, vt omnè animæ meæ vanitatè & gloriam ferro adurat. Ab huiusmodi cõuitiatoribus poteris non mediocrè haurire vtilitatem, si sapias; vt & detrimentũ capere ab ijs, qui beatum & sanctum prædicare solent. Hic, qui te incessit maledictis, reuera tibi prodest, quem vt medicum animi interpretor. Ego cum illa mihi renunciata essent, quæ alter in me dixisset, respondi ea, quæ ab illo de me esset sparsa, aperta esse mala, eorũq; minimã partè quæ vidisset: occulta verò in animo latere infinita, quæ nõ vidisset. Postea cõtigit vt Cæsareã petenti occurreret, vbi
illo

ille me pro consuetudine complexus oscula-
tusque est, egoque vicissim illum, tanquam
nihil vnquam accidisset, & inter mutua
consalutatione frequenter me basiabat, nec
ego vllum signum, vel suspicionis, vel tristio-
ris vultus erga illum prodidi, etsi omnia scie-
rem, quae de me maledicè iactarat. Tum ille
profusus, pedes meos imbre lacrimarum in-
undans: Ignosce pater, inquit, per Christum,
multa enim indigna & atrocita de te dixi. Ego
contra osculo complexum compello: Me-
ministine, cum diceres mihi, me abs te vehe-
menter diligi? & responsum à me, neminem
reperitum, à quo tantopere diligerer, quanto-
pere ipse à me diligeretur? Et si quid se quies
accidisset, fore vt mutares animum? Ego ve-
rò, quicquid abs te mihi tristius eueniret, nū-
quam tamen amorem erga te meum essem
positurus? Et velim credas mihi, omnia me
cognouisse, nihilq; mihi latuisse, cum famam
meam obrectationibus læsisti, omnia didi-
ci, vbi, & apud quos id factum. Nec apud
quos id factum, nec apud quenquam illorū
vnquam negavi verum esse, quod dixisses,
nec à quoquam vnquam induci potui, vt vl-
lum verbum sinistrum contra te proferrem.
Sed contra affirmavi, te vera dicere, & bono
animo, & singulari erga me charitate id ab
te di-

de dict
meis ti
argum
stenda
oculis
cis figr
Christe
nabam
Et hæc
mus pa

R
at
ratione
petent
minus
tari ill
omnen
tata Di
riam.
quam,
enim v
num iis
nuit? M
veluti
tudine
ac fabe

te dictum factumque. Nec vnquam votis
 meis tibi numen propitiare destiti. Et vt tibi
 argumentum charitatis aduersus te certæ o-
 stendam. Laborabam grauius quondam ex
 oculis, cum memor tui, impressi sanctæ cru-
 cis signum super illis, & : O Domine IESV
 Christe, inquam, per preces illius (te nomi-
 nabam) sana me, & extemplo curatus sum.
 Et hæc quidem ad religiosum fratrem opti-
 mus pater.

VIII.

Referebat idem, petitam esse stipem à be-
 rata Dionysia se præfente, illamque pro
 ratione facultatum suarum imperitam esse
 petenti subsidium, sed illum, quod pro spe
 minus accepisset, cœpisse inhumanè conui-
 tiari illi, & de me, illaque dicere, quæ præter
 omnem erant honestatem. Indignata & inei-
 tata Dionysia, voluit vltum ire tantam iniu-
 riam. Quod ego sentiens, quid tibi vis, in-
 quam, Domina tibi ipsi insidiaris. Omnem
 enim virtutem ab animo excludis. Quid dig-
 num iis sustinebis, quæ pro te Christus susti-
 nuit? Meministi Domina, quantam vim opū
 veluti stercora dissiparis? Quod si mansue-
 tudinem tibi non comparaueris, perinde eris
 ac faber ærarius, qui massam ferri tundit, &
 nullum

nullum inde vas cōficit. S. Ignatius; Mansuetudinem, inquit, volo, qua omnis vis & potestas principis huius mundi enervatur. Nota certa est contemptus mundi, nulla re perturbari. Est, qui multa auri pondo & talenta contemnit, & afficitur vna acicula, cuius gratia commouetur, & loco talenti collocat spinam, efficitur mancipium acus aut cucullij, aut pallij, aut libri, nec est seruus Dei, sed illius, quod amat. Præclare dixit ille è sapientium senatu: quot vitia animi, tot domini. Et Apostolus; à quo quis superatus est, huius & seruus est. His illa auditis emendata, & admirata: inuenisti, inquit, Deum què desideras.

I X.

Sanctus Dorotheus restam, & à Patribus solim ostensam virtutis viam, qua seipsum quisq; accusatum & reprehensum ibat, penitus nobis amissam affirmavit, quando aliorum facta in crimen vocamus, nostra excusamus, & culpam in alterum reiicimus, cum nos ipsi recto à tramite aberremus, præcepta & leges diuinas violamus, & interim causam alteri assignemus. Conuentus sum, inquit, à duobus quibusdã de se mutuo quiritantibus, quod maior de minore diceret; cum præscribo illi exequendum aliquid, affligitur; & iuxta cum illo ego quoq;

quoq; indignatus, non eo animo ab illo acci-
pi mea præcepta, quo fiunt, charo inquã, sin-
cero & bono. Sed minor: Ignosce, inquit, Do-
mine fortè iste nõ mandat mihi cū ea qua de-
bet religione, sed vti placet illi, imperat mihi,
& inde arbitror animus meus nõ ita sentit de
illo vti deberet, & Patres docuere. Aduertite
animum, inquit Dorotheus, quomodo isti
duo (parum religiosi) fratres inter se con-
tenderint, & alter in alterum causam deriu-
it ac retorserit?

X.

Alii quoque inter se pari modo alterca-
ti, mutuatim deprecati sunt, sed ita ve-
neuter alteri faceret satis, alter enim affirma-
bat id ab altero non ex animo factum, proin-
de ex Patrum præscripto nec satisfactū: alter
verò alterum aiebat, nõ prius, quam ipse ve-
niã peteret ab eo fuisse ad charitatis & pacis
conditionē adductum, ac proinde non ex a-
nimo sibi reconciliatum. Viden' Domine, vti
serrã inter se recipocãrint, funemq; cõten-
tionis traxerint, vt alter mulgeret hircū, alter
supponeret cribrū? Vinden' animi rationisq;
prauitatē? Testor Deū, me tota mente percel-
li, cū attendo sanctorū etiam Patrum oracu-
la & respõsa ad perniciosã voluntatis nostrę
praua

prava senſa & affectus à nobis detorqueri, &
 deoque in exitium animorum verti. Era
 culpa ſingulis in ſe transferenda, & alteri ſe
 tendū, ſe non ex animo alteri ignouiſſe, eo
 que non ſatiſfeciffiſſe, & alteri ſe non fuiſſe pe
 ratum ab animo ad ignoſcendum alteri, pri
 uſquam ille ſupplex culpam deprecaretur.
 Ita duobus quoq; prioribus erat faciendum,
 maioriq; dicendum, ſe nimis imperioſè cum
 minore egiffiſſe, ſuaq; culpa factum, vt Deus illi
 eam mentem non daret, qua mihi ſatiſface
 ret; & minori viciffim, maiorem ſibi modeſtè
 & ſuauiſſe præcepiffiſſe, ſe verò contumacem
 & refractarium nihil habere religionis. Sed
 neuter illorum ingreſſus eſt rectam viam, qua
 in ſeipſum descenderet, ſeipſum reprehene
 deret, ſed alter in alterum culpam auertebat,
 reumque proclamabat. Vnde ſequitur, nos in
 virtutis progreſſu nihil promouere, ſed omni
 nem à nobis vitam in mutua animorum
 diſſenſione corrup
 pi.

DE CÆCIS SAN-
CTIS.

CAPVT III.

Ⓞ *Cæcas hominum mentes, ô pectora
cæca.*

Magna copia cæcorū est,
sed parua sanctorum: luminum v-
sū carent plurimi, mentis oculis nō
pauciores, nec pauci vtrisque. Primi non
tam sunt, quam videntur miseri, alteri verē
his miseriore: miserrimi qui & mente aber-
rant à vero, & capti sunt oculis corporis,
quorum hic ego querimoniam non institu-
am. Sanctos laudo, qui non modo cæcitaris
infelicitatem in nullo incommodo posue-
runt, sed etiam de illa sibi gratulati sunt. Cū
& ex conciliis sapientum fuisse meminerunt,
qui vltro sibi oculos eraserunt, vt hoc com-
modius sapientiæ studiis animum intende-
rent. Et verò omnes per noctem cæci su-
mus, nisi alieni luminis vsura
perfruamur.

GGG

I. S. TO.

S. TOBIAS.

Tobias nobis dux & auctor est noctis huius patienter & cum fructu perferendæ, nunquam super cæcitate luminum lamentatus, quem ego tamen in orbem & vulgus, iam longa sæculorum luce notum & laude patientiæ clarius ipso Clario radiantem, cum iis, quos nonum instrumentum Euangelij celebrat, non mitto. Quamquam illius qui nunquam aspexit diem, donec auctor luminis illi solem ostendit, illustris est apud Ioannem historia disputationis. Neque celebratissimam magistri terrarum orbis Pauli triduanam cæcitatē non minus sole ipso Christianis notam reuoco. Minus prompta libet hic depromere.

*Ioan. 9.
Matth. 9.*

II.

S. PIGMENIUS MARTYR.

Altero & sexagesimo anno post trecentiesimum à Christo nato illustris Christi athleta & sacrorum mystes Pigmenius, iuratus simulacrorum Idolis nuncupatorum hostis, magnam dudum, Christianis Imperatoribus,

tribus, e
cum im
strata
quicqu
cultate
gaudeb
in athe
ita fors
irrisor
nis, diis
meniu
nius, De
non vid
Christi
rum eu
sparsus
vnus vi
tores oc

B

Svbi
auct
trantem
rem, qu

ribus

tribus, eorum stragem ediderat; nec minorem cum impius Christi desertor Iulianus, prostrata sua numina in vitam & cultum nequicquam reuocare conaretur. Videndi facultatem tam non dolebat amissam, quam gaudebat quod sacrilega paganorum studia in atheos Deos non spectaret. Proinde cum ita fors tulisset, vt in Iulianum incideret, & irrisor ille & contemtor numinis & hominis, diis se gratiam habere diceret, quod Pigmeneum cerneret: Ego vero, inquit Pigmeneus, Deo O. M. æternas memini grates, quod non videam Iulianum. Tandem ob egregiam Christianæ legi operam nauatam, & paganorum euerfa idolorum monstra, in Tiberim sparsus ex illo in cælum migravit, plus hic vnus vidit cæcus, quam omnes laruarum cultores oculati.

III.

B. ENGELBERTUS.

Subijciam ex Casario cæcum familiarem *Lib. 6. c. 10.* auctori, virum sanctum & miranda patientem, sed meis verbis, vt compendio narrem, quod ille prolixè recenset.

GGG 2

Engel:

Lib. 6. c. 10.

Engelbertus Tulpeti (fortè Tolbiaci, seu Tolbiaci Zulg) apud Agrippinos in lucem abfolu-
 minum vfu editus, solem nunquam aspexit, donec ad auctorem solis proficisceretur. cultus illi corporis vulgari etiam vilior, tegmine capitis simplici utebatur, tunica eodromide crassa è soloce filo, pedes neque aestate, neque hieme vel focco, vel aluta aduersus vim tempestatis calceabat; animal non gustabat, in culmo, aut fœno somnum capiebat: neque hoc ob fortunæ inopiam (copiosos enim propinquos habebat) Ædes religione celebres duce puero etiam remotas obibat. Domi materteræ suæ faminz felicitatis potentis inter seruitia, quamuis liber, nocte conquiescens sensit duos quosdam grassatores (qui parietem perfoderant, & totam familiam veneficio sopiuerant, præter Engelbertum, cuius virtus & vigilantia nullis caminibus falli poterat) in conclauē irreperat armaria recludere, loculos, vestem, supellectilem preciosam excutere. Hic Engelbertus vocare seruos, inclamare familiam, latrones adesse, arcerent tenebriones: sed illi malis artibus excantati, somnum excutere non poterant. Ergo cæcus per cæcas noctis tenebras errare, per munimento capitis, ne offenderet in parietes, tabula perforata, (quam eum ad

vsum

usum semper habebat paratā) collum induit,
manum claua armat, & ritu furiosi in omne
partem telum vibrat, capfas, cistas, parietes
cæco ictu ferit, & ingentem strepitum mo-
uet, vti territi vecticularij fures, qua vene-
rant, exirent; veriti, quamuis lucernam fer-
rent, ne ipsi ferirentur. Tandem elapsi mox
ignauissimam vecordiam suam incusantes;
hem, quanti heroës & Hercules sumus, ab
vno, eodemq; luminibus capto in fugam cõ-
iecti! Quin redimus, & optatam prædam e-
luso rabioso illo andabata auertimus? Inter
hæc Engelbertus aditum scalis admotis ita
obseperat, vti nisi per radiorum interualla
penetrare non possent. Moliuntur iterum
aditum, & se in scalis immittunt: quod vbi
sensit Engelbertus, medio iam corpore trans-
missos deprehendit, & tam arctè constrinxit,
vti neq; progredi, neq; regredi possent, quo-
ad infimis precibus cæcum flecterent, vti
laxarentur: quibus non antè missionem de-
dit, quàm sanctissimè iurarent, se domum il-
lam nunquam tentaturos, neq; insidias ipsi
posituros, aut clam, palamue oblæsuros. Cũ
illuxisset, Engelbertus prodiit, reque vicinis
prodita, cum domestici magnis clamoribus
exciti, nec dum possent veternum excutere,
animaduersum est, suspensam super aditu fo-
rami-

GGG 3

rami-

raminis humani corporis tergi vertebram,
 eaq; mox amota exsoluti diris repente om-
 nes è stratis exilière. Post annos non paucos
 cum prædones artis patibulariæ pæniteret,
 vltro ad Engelbertum fama sanctitatis iam
 celebrem adierunt, professi se fuisse, qui de
 nocte domū irrupissent, & vecticulariam fe-
 cissent; illius sualu religiosæ vitæ genus com-
 plexi, præteritorum annorum infamiam no-
 uis virtutibus abstersere. Engelbertus futura
 sæpe præsensit, prædixitq; tunc principi
 Saxonum, religiosissimæ matronæ, Henrici
 Leonis ab Ahenobarbo proscripti coniugis,
 Othonem filium postea imperaturum. im-
 peravit aliquandiu cum Philippo; sed victus
 cessit, quoad alter vita exueretur: mox suc-
 cessit Otho Romani nominis quartus Bran-
 schwicensis. Vsu venit, vt complures hone-
 stæ faminae per viam Engelberto occurreret
 inter se collocutæ; tum cæcus, sistite, inquit,
 gradum matronæ; loquatur, quæ modò fini-
 uit: territæ, nec satis certæ, quid sibi vellet
 Engelbertus; singulis tacentibus, reliquæ il-
 lum affatae sunt, cum Antrada inciperet, tu
 inquit, volebam, tu, cum tota domo tua
 mox rebus humanis nuncium remittes, & te
 Deo consecrabis. Nec aliter, quam dixerat,
 euenit: maritus, coniux, liberi cœnobium in-
 gressi

gressi, se Deo dedicarunt. Struxit & hostis Dei,
hominumq; illi insidias, quas ope Virginis e-
uasit. moriturus matrem grauiter in morbo
cubantē, & se ab eo deserere querentē: Bonū
habe animū, inquit, mater, vbi ego concide-
ro, tu resurges. dictū, factū; illo extincto hæc
mox reualuit. Beata Ascclina vidit destinata
illi sedem inter Cælitres eximia claritudine re-
fulgentē, quam cæco in Alemannia paratam
dixit; nec alter fuit, quàm Engelbercus, mille
ocularis mentis oculis acutius cernens.

III.

ROBERTVS VVACOPIVS.

Non est quod sibi Græci de suo Didymo,
Latinis parum laudato, reprehensio eti-
am grauiter, gratuletur: habet Romana maie-
stas sua etiam in cæcis miracula, & paullo an-
te nost-am (si non ipsa nostra) ætatē. Nam an-
no post receptam salutē c. 1011. Robertus
Wacopius apud Scotos in tenebris natus,
clarum iubar solis tota vita aspexit nunquā.
In literis tamē tantū progressus est, vti Lute-
tia Parisiorum diuinæ legis doctor creatus,
Romæ sacris admotus, in Hibernia maiorem
pontificatū sanctè administraret. Idē summi
orbis Christiani præsidis imperio obiit lega-
tiones. Cōfessum etiam Tridentinorū Patrū,
quamuis cæcus, non mediocriter illustrauit,

*Baronius
vide.
Sursus de
rebus in
orbe gestis
anno 1111.*

nec tamen in rationem cælitum tabulis Ec-
clesiasticis descriptam (quod meum non est
refero, multo minus excludo, quem inter
beatos versari non possum non putare.

Veni nuper in colloquium R. P. Prioris Ra-
tisbonæ apud Scotos, qui multa de hoc co-
ram narrauit, quæ ab ipso olim literis, ut pu-
to mandabuntur, aut à me, ubi in scriptis ac-
cepero.

V.

ADAMARVS ABBAS Cluniacensis.

*Odilo, Suri-
us XI, Maii.*

HVnc in cæcorum beatorum numero non
ponerem, quod vltima demum illi se-
necta & prope mors ipsa caliginem offude-
rit, nisi Maiolus huic surrogatus à Marulo, &
hunc secutis inter cæcos collocaretur, cum
omnium oculatissimus fuerit, quoad vixit, e-
go tantum erroris castigandi causa in narra-
tione pono. Parum iuuat alienis oculis cre-
dere, minus auribus, minimè omnium cala-
mo. Legi apud Odilonem, vel Surium potius,
Odilonis syntomistam & epitomarum, S.
Maioli virtutem & res gestas; de luminum
orbitate nullam vocem aut vestigium. Imò
contra, cum corporis habitus Maioli descri-
bitur, ab oris elegancia & vultus serenitate
præ-

prædicatur. Ita enim Surius ex Odilone.
 Atque vt ab inferioribus ad altiora
 scandere queamus, erat is vir iam di-
 ctus sæpeq; dicendus, incessu grauis,
 voce sublimis, ore facundus, adspe-
 ctu iucundus, vultu angelicus, facie
 serenus, & quæ sequuntur. Vnde ergo er-
 ror in libros prorepfit? ex ἀβλεψία vt fit,
 Elcogistæ non attenti. Adamarus enim cœ-
 nobiarcha, cui Maiolus suffectus est senex
 ophthalmia laborabat, vt est in Maioli vita:
 sic enim Odilo: Et successit felicitis me-
 moriæ Adamarus beatæ simplicita-
 tis & innocentie filius, qui studiosè
 sanè monasterium auxit prædiis &
 bonis temporariis, atque in obser-
 uantia regulari deuotus fuit, & cum
 esset luminib' orbatu, sicut & cætera
 omnia aduersa, absque vlllo murmu-
 re & indignatione patientissimè id tu-
 lit. Ob meritum autem patientie &
 simplicis atque innocentis vitæ suæ
 hoc præclaro est à Christo donatus
 munere, vt eius tempore Maiolus in-
 stituti monastici amore incensus, ad

GGG § mona-

monasterium ipse sese Christo nostrae
salutis auctore vocante contulerit.

VI.

S. B E D A.

*Saxonum
Annalis
Anno C. 731.*

Non occurrit, inquit, tibi Britannorum
lux Beda, qui post hebetatam luminū
aciem, & in noctem versam, cum à lasciuia
seu discipulorum, seu leuium quorundam
scurrarum petulantia in templum inuitatus
rogaretur, vti pro ambone de rebus diuinis
disputaret, ingenie & frequentem adesse con-
cionem, paruit (vt erat pius, & hominum sa-
lutis studiosus) inuitantium improbitati, &
deductus ad suggestum religiosissime pa-
rieres & sabellia ad pietatem cohortatus,
quando nemo auditor, præter sanniones rie-
deado, qui naribus vncis indulgebant, ade-
rat. Sed peroranti & sanctissimæ Triadis no-
mine concionem finienti saxa acclamarunt
AMEN, VENERABILIS PRESBYTER. Hac
inquam tam illustria tu præteris? & sanctissi-
mo viro, quæ nemo ne laudare quidæ satis pro-
dignitate potest, suam commendatione & e-
logium inuides? Ego verò non inuideo. Sed
cū mihi vera scribere vnum studiū sit, ab-
stineo calamū ab huiusmodi, quamuis incun-
dis, quorum nemo eorum quibus antiqua
vci

veri fid
Tu si p
ditorē
hic sec
tremis
sancti

A

M

Terua
nis of
dum
Atreb
nestic
præse
stum
peraf
petra
cæci
Deo
com

veri fides & religio cordi est, mentionē facit. *Baronius*
 Tu si placet Annalium Ecclesiasticorum cō-*refutat.*
 ditorē consule, qui sapienter falsa à veris
 hic secreuit. Verū tamen est, Bedam ex-
 tremis vitæ annis cæcum fuisse, nec de eius
 sanctitate ambigitur.

VII.

AVDOMARVS CÆ-
CUS.

Meliorē fide Sigebertus ad annum Chri-*Sigebertus.*
 sti DCLVIII. notauit Audomarum
 Teruani pontificem posterioribus vitæ an-
 nis offusa noctis & senij caligine occæcatū,
 dum sacrum B. Vedasti pontificis corpus
 Atrebatis ex humili conditorio leuatum, ho-
 nestiore tumulo collocaretur, & reliquorum
 præsertim Auberti precibus, per S. Veda-
 stum vsū videndi dudum amissum recu-
 perasset, ægro id animo tulisse, & votis im-
 petrasse, vt referata lumina, rursū oborta
 cæcitate velarentur, quam in salutem suam à
 Deo immissam sibi dictitabat. Hic vidit, qd
 commodi cæcitas adferret, quantorumque
 malorum occasiones præci-
 deret.

S. OTHM

S. OTHILIA.

*Fasti sacri
Sur. 13. De-
cembris.
Canisius
eod. die.
V. Volf. La-
tina historia
Habsburgi-
ca.*

Ilustre virginum sidus & nobile Ethico-
nis siue Hilderici germen Othilia fuit, nisi
quod illi natura lucem inuidit, cum in lucem
eam edidit. Correxerat vitium naturæ cælestis
gratia, sacro enim fonte à S. Erhardo Regino-
burgenfi pontifice tincta, oculorum caligi-
nem absterfit, uti cælum, quo tendebat, intu-
eri posset, quod illi adeo placuit, uti terra fa-
stidita, abiiceret omnia, quæ ex illa nata rus-
sum occidunt, & quæreret nullis sæculorum
æternitatibus finienda. Condidit ergo filia
Hildericus Parthenona, in quo trecentis &
triginta virginibus ad cælum facem luxit,
patri piacularibus flammis excocto votis
suppetiatum venit, atque ex ignibus exemit.
vixit anno Christi D. CC. LXXII.

IX.

B. LVCIA S. DOMINICI
Alumna.

*Conradus
Zittardus.
Iacobus de
Gisra.*

Hanc ipsorum oculorum gratia exocu-
lavit. Ausa est enim facinus supra sexus
conditionem forte & generosum, sollicitata
frequenter à nobili adolescente ad mutuos

amo-

amores, tandem, quid est, inquit, quod in me
 tantopere ames? Lumina, inquit, tua me vul-
 nerarunt. Irata sibi ipsi intacta Virgo: Itane
 ego meis oculis lædo mortalium animos, &
 perdo? Sequor consilium magistri mei. *Si ocu- Matth. 5.*
lus tuus scandalizat te, erue eum & proiice abs te, Marc. 4.
melius est tibi cum uno oculo intrare in regnum celo-
rum, quam duos oculos habentem mitti in gehennam.
 Expunxit ergo vtrumque & transmisit ama-
 tori, qui tam admirando spectaculo attoni-
 tus illico facti pœnitens, tanquam ipse virgi-
 nem oculis exuisset, abiectis rebus humanis
 S. Dominici sodalibus se adiunxit. Lucia
 lucem diuinitus recepit, & in summa vi-
 tæ sanctimonia vltimum vitæ diem clausit,
 hodie multis beneficiis passim in ægros & a-
 lios clara celebrisque. Appono carmē, quod
 olim de hac condidi.

Lucia præstanti virgo sacra corpore, Christo
Virgineum sancto vouerat ore decus:

Lucia cui fuerant gemini duo sidera ocelli,
Et mens sideribus purior atque oculis.

Lucia nympha chori lectissima, qui sibi nomen
A (Domini cana) religione tulit.

Cognita plus cælo quam terris inclita Virgo,
Forte erat illustri visa puella duci.

Qui captus nitidis oculorum in Virgine gemmis,
Ardebat tota virgine posse frui.

Sensit

*Sensit ut hoc virgo, laeso de principe querens
 Quam nostri partem corporis inquit, amasti?
 Dixisset frontem, frontem abrasisset ab ore:
 Abrasura suas non minus illa genas.
 Brachia dixisset, truncasset brachia virgo
 Si labra dixisset, labra resceta forent.
 Dixisset dentes; hos faucibus excussisset;
 Ille oculos dixit, sustulit illa oculos.
 Elisosq; Duci mittens, hos inquit, amasti?
 Dono, quod optasti, munus amator habe.
 Querere Virgo piget, quae quantaq; feceris ante
 Sunt inscripta oculis omnia facta tuis.
 Serò nimis telo fodis Lucretia pectus:
 Ante scelus casta mors patienda fuit.*

*Io. Mosch.
 in Limona.
 970 c. 96.*

Plane geminum huic, vel hoc illi expo-
 nit Ioan. Moschus. Sanctimonialis,
 inquit, quaedam sedebat in domo
 sua vitā solitariam ducens; salutisque
 suae sollicita, ieiuniis ac vigiliis vaca-
 bat iugiter, multasq; faciebat elemo-
 synas. Sed bonorū omniū semper in-
 vidus diabolus, tantas in virgine vir-
 tutes non ferens contra illam puluerē
 excitauit. Inmisit enim cuidam adoles-
 centi turpē de illa, diabolicāq; cupi-
 dinem

diem. Manebat autē extra limen eius adolescens. Cum ergo virgo illa domo sua vellet egredi, atq; ad Ecclesiam orationis gratia occurrere, ingerebat se illius oculis improbus & impurus adolescens, nec illā egredi sinebat, amatoria quēdā verba ꝑcacibus nutibꝰ, illi insufurrās: adeo vt iam ꝑæ nimia molestia adolescentis cogere- tur virgo domo sua nusquā progredi. Die igitur quadam misit ancillā suam virgo ad illum, vt ei diceret: Veni, vocat te domina mea. Abiit ergo ad illā gaudens, & stuprū committere gesti- ens. Sanctimonialis verò sedebat in cubili suo. Ingresso igitur adolescenti ait: sede. Cumq; sedisset: Dic, oro te frater, inquit illa, cur ita mihi molestꝰ es, nec permittis me domo mea egredi? Respondit adolescens. Verè domi- na, te multū amo, & quando te inspi- cio, totus in tui concupiscentiam in- flammor. Quē ad illum: Quidnam in me pulchrū vidisti, quia sic amas me?

Aie

Ait adolescens: Oculos tuos: ipsi enim seduxerunt me. Virgo verò ut audiuit, quia oculi eius illum seduxissent, sumpto gladio mox oculos eruit. Hoc autem cum vidisset adolescens, eruisse scilicet sibi Virginem oculos, compunctus corde abiit in Scythiam, ibique sæculo renuncians, effectus est probatissimus monachus.

X.

S. AQUILINVS CÆCUS.

*Sursus 19.
Octob. Fasti
sacri.*

Res in civili statu maximas pro rege Clodoueo gesserat militiæ Aquilinus, coniugem postea illustrem ad monasterium adduxit, ipse pontifex Ebroicensis creatus, petiuit ab æterna luce, ut sibi mortalia oculorum lumina clauderet, ut cælestem contemplati firmioribus mentis oculis lucem posset. impetrauit, nihilominus munere pontificatus egregiè concionando perfunctus. Actâ ipsius vitam à natalibus ad vsq; mortem Sursus describit. Hic tantum cæcum laudauimus.

S. HER-

XI.

S. HERLVCA.

Herlucam quoq; in Boica vel natam vel
 educatam hic pono, quæ adolescentu-
 la studiosior erat corporis ornandi, quam a-
 nimi virtutibus excolendi. Sed cum illam
 sibi Christus in sponsam legisset, non est pas-
 sus eam ulterius progredi, ne iacturam face-
 ret innocentia. Morbo ergo, sibi aliisque pla-
 cere studentem emendauit, quæ tum quidē
 meliora, vt amat fieri cum premimur, vota
 concepit si reualefceret; reualuit, sed oblita
 sui & Dei rediit ad ingenium. Rediit & mor-
 bus & refractariam grauius afflixit, promit-
 tentem vitam sanctiorem à morbo denuo
 recreauit, atq; promissa non exequentem lu-
 minibus exiit. Hic vltimam verita calamita-
 tem seria cœpit consilia, quæ & perseuerauit.
 Monita deinde diuinitus, vt orbem cereum
 ad S. Cyriaci M. tumulum pro altero oculo-
 rum recuperando votum mitteret. misit, re-
 cepit, & tam acutum ad vltima vitæ tempo-
 ravidit, vt aquilas & lince superaret, nec vl-
 la vilacrimarum, quas vberrimas frequen-
 ter profundeabat, corrumperet, neque minu-
 tissimis telæ acu pingendæ studiis hebetaret.

*Paulus
 Bernried.
 P. Gretserus
 cum Greg. 7.
 edidit.*

HHH

Altero

Altero tamen caruit semper, vii ne caussa
vtriusq; olim amissi ex animo deleteret.

XII.

S. SPES COENOBIA
cha Camplensis cæ-
CUS.

*S. Greg. Dia.
lib. 4. c. 10.*

AD sextum lapidem ab oppido Nursi
Spes ædem sacram religiosi viri con-
diderat, quibus ipse sanctissimè præsedidit.
Què virum quantis elementia cælestis pro-
videntiaque afflictionibus attriuerit, quan-
taq; post beneficia contulerit narrat S. Gre-
gorius, cuius verba plena sensus & pietatis
bens volens hic colloco. Adhuc in mo-
nasterio positus cuiusdam valde ve-
nerabilis viri relatione cognoui quod
dico: Aiebat enim, quia venerabilis
paternomine Spes, monasteriũ con-
struxit in loco cui vocabulum Cam-
ple est, q̄ sexti ferme miliarij interiori
centi spatio à vetusta Nursiæ vrbe dis-
iungitur. Hunc omnipotens & mise-
ricors Deus ab æterno verbere flagel-
lando

lando protexit, eiq; dispensationis suæ
maximam securitatē seruauit & gra-
tiam, quantūq; cum prius flagellan-
do diligeret postmodum perfectē sā-
nando monstrauit. Eius namq; ocu-
los per quadraginta annorū spatium
continuae cæcitatē tenēbris pressit,
nullum ei lumē vel extremæ visionis
aperiens. Sed quia nemo in verberē
illius gratia se destituente substitit: &
nisi idem misericors pater qui pœ-
nam irrogat patientiam præstat, mox
per impatientiam peccatum nobis
ipsa auget correptio peccatorum.
fitque modo miserabili, vt culpa no-
stra, vnde sperare debuit terminum,
inde sumat augmentum, idcirco no-
stra Deus infirma conspiciens, flagel-
lis suis custodiam permiscet, atq; in
percussione sua electis nunc miseri-
corditer iustus est: vt sint quibus po-
stea debeat iustē misereri. Vnde vene-
rabilem senem dum exterioribus te-
nebris premeret, interna nunquam

HHH 2

luce

luce destituit. Qui cum flagello fati-
 garetur corporis, habebat per sancti
 spiritus custodiam, consolationem
 cordis. Cum verò iam anni quadra-
 gesimi fuisset in caecitate tempus ex-
 pletum, ei Dominus lumen reddidit
 & vicinum suum obitum denuncia-
 uit, atque ut monasteriis circumqua-
 que constructis verbum vitae prædi-
 caret, admonuit: quatenus corporis
 recepto lumine, visitatis in circuitu
 fratribus cordis lumen aperiret. Qui
 statim iussis obtemperans fratrum co-
 nobia circuiuit, mandata vitae, quae a-
 gendo didicerat, prædicauit. Quin-
 todecimo igitur die ad monasterium
 suum peracta prædicatione reuersus
 est, ibique fratribus conuocatis, astans
 in medio, sacramentum dominici cor-
 poris & sanguinis sumpsit, moxque
 cum eis mysticos Psalmorum cantus
 exorsus est. Qui illis psallentibus ora-
 tioni intentus animam reddidit. Om-
 nes verò fratres qui aderant, ex ore
 eius

eius e
 mox
 spici
 lum.
 lumb
 est, v
 specie
 de ci

IV

O
 rum,
 absti
 caper
 antist
 disso
 illius
 prob
 ex vi
 Chri
 purg
 O
 andr

eius exisse columbam viderunt, quæ
mox aperto tecto oratorij egressa a-
spicientibus fratribus penetrauit cæ-
lum. Cuius idcirco animam in co-
lumbæ specie apparuisse credendum
est, vt omnipotens Deus ex hac ipsa
specie ostenderet, quàm simplici cor-
de ei vir ille seruisset.

XIII.

IULIANVS ABBAS

CÆCUS.

Offensus hic erat moribus parum emen-
dati Macarij pontificis Hierosolymo-
rum, eamq; ob causam ab eius societate se
abstinebat, nec vnde sacra Christi mysteria
capere habebat. Consultus ab eo Simeon
antistes, monuit vt ne seipsum ab Ecclesia
dissociaret, qualis enim cunque esset præses
illius, Ecclesiam esse sacrosanctâ, & vita im-
probiorum non temerari, nec doctrinam eius
ex vicijs præsulibus corrumpi, quæ sponsa
Christi sit ab eod. ab omni labe errorum re-
purgata.

Omitto, quæ idem narrat, de tribus Alex-
andriæ in Tetrapylo cæcis inter se colloquen-
tibus,

HHH ;

tibus,

*10. Mosch.
in limonario
c. 96.*

tibus, mihi de sanctis aut beatis potissima narratio est.

XIIII.

SENEX CÆCVS IN Cœnobio.

Idem. **H**ic duos supra viginti annos aquam ipsi sibi hauriebat ex fonte mille passibus ab illius tuguriolo remoto. Atque ne a via aberraret, quod esset longior, & extra viam, & sæpe arenis, ventorum flabris in cumulum aggestis obsepta, funem ad ipsum os putei alligavit, ut extrema pars ad cellam omnino pertineret, quo velut Theseus in labyrintho viam explicabat, nec passus est sibi ab aliis aquam adferri, cum multi sua illi officia deferrent, ne laboris & patientiæ faceret iacturam.

XV.

CÆCI PER VANI.

Sunt in Collegiis Indorum & Iaponum sodalitates certorum hominum, qui ad omnia Christianæ charitatis officia sunt parati. Illi visunt ad ægros, ad vinctos, ad alios. Idem adsciscunt sibi cæcos, qui ex elemosynis viuunt, & quotidie ad Eccle-

sia

stræ nostræ limina, tum mane, tum ve-
 sperī doctrina Christiana imbuunt e-
 os, qui cōfessionis faciendæ causā ad-
 ueniunt. Quoties Patres bini missio-
 nem obeunt, duo ex his cæcis, via-
 rum duce adolescentulo, adiungun-
 tur, magnumque alleuamentum la-
 boribus nostrorum tum in populis,
 tum in vrbibus sua institutione affe-
 runt, omnesq; conantur eos in ædes
 suas pertrahere, vt accuratius ex eis
 percontentur Theologiæ Christianæ
 mysteria, modumq; rite confitendi.

Concludam hoc caput aurea Coronide
 Damiani Iaponis ex hac cæcorum classe faci-
 le principis, & quod amplius est inter cælitū
 purpuratos ob mortem Christi & religionis
 causa constanter obitam collocandus.

XVI.

DAMIANVS CÆCVS & martyr.

Digna posteritatis memoria tradit P. Frā-
 ciscus Peresius in literis ex Iapone mis-
 sis de Damiano cæco, primum pagano,
 HHH 4 mox

mox Christiano, demum purpurato exlesia
 Imperatoris, sanguine pro Christi lege fuso
 Saccari in lucem absque luce editus Amange-
 ci posuit sedem, nuptias celebravit, & quæ
 memoria prope supra fidem pollebat, atque
 ingenij felicitate, iudicioq; plurimum vale-
 bat (solet enim natura, si quid in corpore pa-
 rum emendatè edidit, animi bonis compen-
 sare, quod & in Socrate & aliis factum anti-
 quitas docet) statim omnia arripiebat. Ita
 Damianus ab indole egregiè paratus, quo
 minus oculis, tanto plus animo peruidebat,
 superstitiones certè patrias & auitas adeo
 combibit, vt nullo negotio omnia suorum
 Deorum & dogmatum arcana perdisceret, &
 quicquid aliis difficile intricatumque esset,
 ipse euolueret & penetraret, suisq; tanquam
 publicus popularium doctor præconium
 cum magna laude faceret.

Hunc olim incessit cupido nostræ doctri-
 næ capita cognoscendi. Venit, audiuit, cog-
 nouit, captus est; tanta enim veritatis vis est,
 vt mentem bonam, nec pernicacem statim
 occupet. Intra paucos dies Christiana insti-
 tutione probè imbutus, cælestem respexit
 lucem. & salutari tinctus vnda magnum ar-
 tulit gaudium Christianis, ingentem Bonzianæ
 dolorem, qui mox illum infectari cœperunt.

omnia

omnibusque vitæ præfidiis exuere, cum antea velut Ecclesiastes illorum lauta quadra viueret. Redactus ad vltimam inopiam Damianus animum nequaquam despondit, sed ab Amangucianis, qui Christum colebant, quamuis & ipsis admodum egentibus, tamē pro copia rerum liberaliter alebatur, præsertim cum ipsis opera multis in rebus ipsis opus esset. Fungebatur enim in Patrum absentia munus concionatoris, ægros solabatur, audaciam & impudentiam Bonziorum retundebat. Inter hæc vsuuenit, vt accersitus ad Imperatorem seu prætorem prouinciæ, hominem cætera paganum, sed non importunum, vt cum illo de Iaponicarum antiquitatibus, quarum præses erat amantissimus, & Damianus peritissimus tractaret; quod fecit tam commodè, vt subinde cum locus esset, peropportunè nonnulla de philosophia Christiana sermonibus aspergeret, Deorumque simul profanum cultum infirmaret. Quare effecit (nunquam enim fræcundum Christi verbum est sterile, præsertim cum in glebam tractabilem incidit) vti mox duo ex officio aulico animum ad nostras partes applicarent, & sacris nostris initiarentur, quos magna postea cura Damianus ad disciplinam Christianam informauit. Idem aliàs trecenta

HHH 5   millia

97. miliaria millia passuum quamuis cæcus confecit, ve
Germanica. nostros conueniret, quos obnixè rogauit, ut
 ne grauentur tradere sibi Euangelia, quæ ad
 curandos ægros adhiberentur, & quæ cele-
 briorib⁹ anni diebus publicè in templis pro-
 nunciarentur, cum glossematis, & exegetibus
 selectis, sperare se vbi semel iterum ac tertiu-
 um audiuisset, omnia fidei memoria custo-
 diturum, eaque præcepta sibi & aliis magno
 vsui & commodo futura. Impetrauit quæ vo-
 luit, & magna cum fide præstitit, quod rece-
 pit. Cognitum enim est, ingètes inde fructu
 manipulos ex eius semete demessos. Fuit, cu
 Amanguci centum admodum ex ciuib⁹ ani-
 mi caussa in campum prodambularent, in
 quorum comitatu & Damianus fuit, & non
 nulli Christiani, cum emissario quodã seu an-
 teambulone pagano, sed vrbis præfecto in
 paucis grato. Nec procul domicilio Bonzio-
 rû via ducebat ambulantes, vbi in sacrilegum
 idolũ carmine multo vestitũ incurrunt. Hic
 Damianus simulacro propior, quod manu
 cõrectabat, versus ad hos: quid, inquit, hoc
 olim profani Numinis fuisse, quemue Deum
 hoc saxo representari existimatis? fæminam
 aio fuisse, opis alienæ indigentẽ; quã aliis ad-
 ferre qui possit cogitate? Vulnerauit hæc Da-
 miani vox animum aulici mancipij; qua
 mea

men à s
 ctari, &
 ni ad o
 mamus
 modo q
 à quib⁹
 cuius o
 rre, & f
 nugis r
 recense
 effectu
 vel om
 ratur, v
 mian⁹,
 Amang
 orbem
 lapone
 pulso se
 singuli
 sexagin
 Quo re
 tus est,
 naci ad
 turus;
 ferrũ p
 hebeta
 quã fur
 mianũ

men à se cultum vidit tam contumeliosè tra-
ctari, & Atqui, inquit, & Iesum, què Christia-
ni adoratis, muliere natum affirmatis. Affir-
mamus, inquit Damianus, sed longe alia via,
modoq; aliisq; latentib⁹ arcanorum secretis,
à quib⁹ procul abest profana mulier vestra;
cuius originè longa verborū serie cœpit ape-
rire, & sexcentas fabulas de eadē ineptissimis
nugis refertas, & mille modis explodendas
recensere. Quibus adeo excanduit aulicus, vt
effecturum se minaretur apud proregem, vt
vel omnes Christiani Amangucio proscribe-
rētur, vel certe Damianus pelleretur. Cui Da-
mian⁹, sol, inquit, publicum mundi sidus nō
Amanguci tantum lucet, sed omnē terrarum
orbem illustrat. Sex & sexaginta per omnem
Iaponem hodie regna numerantur: ex hoc
pulsò sexaginta quinque supersunt, in quib⁹
singulis, si annum duntaxat traduxero, ad
sexaginta quinque annos æuum propagabo.
Quo responso aduersarius adeo inflamma-
tus est, vt prope in rabiem versus, manus ac-
naci admoueret, Damianum illico obtrunca-
turus; sed Christiani Damiano succurrentes
ferrū pagano extortū, & in saxo elisum adeo
hebetarunt, vt vix vsui esset. Ille ardens ira tā-
quā furis agiratus ad proregē prouolat, Da-
mianū atrocissimè accusat, & mille nominib⁹

reum postulat, tamq; ardentis præsidii facies admouet, vt ille incensus ira per cursorum extemplo citaret ad tribunal Damianum. Viator quod Damiani ædes nesciret, tota vrbis vagus nomen Damiani vbiq; ingeminat. Quod simul ad aures cæci deferitur, illico profertur, cum nullo negotio posset latere, & se adducendum ad prætorium vltro, moriturus etiam, offert. Est enim mens sibi rectè cõscia extra metum. Prorex obiicit Damiano, quæ accusator detulerat, fatetur postulatus, sed tacuerat alter de gladio, quæ in cæcū strinxerat, tum Damianus: Quæro, inquit, clementissime Domine, qua lege martiali aut equitæstri, miles valens & robustus iuuenis, quod non capiat quæ disputantur, ferrum expediat in exoculatum, qui ad defendendum vim non habeat, nisi flabellum, quo sibi a stuantis frigus ventilet, huic rei telum hoc in me vibratum, illique extortum, & in marmore prætoris retusum, testem aspice. Contemplatur prætor ferratum gladium, indignatusque esse sem in publicam viam è fenestra abiicit, delatorem ab ædibus proturbat, Damianum accepta excusatione absoluit.

Vigesimo post nostram ab Amangucit profectionem die, matronarum agmen (vigintiata erant) duce eod. proregis emissario

vile

visendum Collegium (vt curiosum est ingenium muliebri) venit. Custodiebant domum ex Christianis cum Damiano duo. Fœminæ cæco cœperunt illudere, sarcasms incessere, & passim iocâ falsa spargere, præsertim vbi ad culinam penetrarunt, dictitabant redolere assarias dapes ex humana carne, perinde quasi Christiani essent anthropophagi. Dolebat hæc Damiano infamis calumnia, quam mox ultum iuit. Digressis ad superiorem ædium partem fœminis, ductor illarum (ille quem supra cum Damiano digladiatum fuisse memorauimus) hæsit infra propter furnum culinæ iunctum, vt amplius Damianum exagiraret; nam arundinē fornaci immissam, extractamq; naribus cæci identidem obtusifit, vt quasi esset humanarum carniū nidore imbuta (per ludibrium obiectabat Damiano) olfaciendo fateretur. Hic Damiani nasus iam ante muliebri scommate irritatus irafumare cœpit, ita vti cæcus irrisorem auersum arriperet medium, pugione exarmaret, imò ceruicem illius eod. non perfunctoriè pulsaret, qui & conabatur procacem iuuenem infurnum immergere, nam tum frigebat, sed Damiano vti ligna ferrentur clamitante, simulanteque velle viuū videntemq; vstulare & assum fœminis gustandum apponere,

vti porro desinerent tam impiis calumniis
 Christianos laceſſere. Comes ſæminarum
 in arcto deprehenſus, & rem ſerio geri ar-
 tratus immaniter vociferari, opemq; inge-
 ti clamore flagitare, qui ſæminarum auri
 mox verberatas è conclauſi ſuperiore deu-
 eavit, quæ vbi iuuenis periculum ſpectauit,
 nō auſa aggredi, quamuis multæ virum vni-
 cum & oculis orbatū, tanta miſeris in eſt for-
 mido, clamoribꝰ tantum reuocare cæcum
 ceptiſconatę ſunt, quarum ille trepidatione
 vt ſenſit, etiam maiores finxit iras, quaſi mox
 iuuenem crematurus. Tum demum omnes
 certatim ad preces verſæ, per omnia ſacra &
 chara Damianum rogarunt, vt pediſequo re-
 mitteret noxiam impudentiæ, & in præſent
 miſſum faceret. idem trepidus & prope ex-
 nimatus iuuenis deprecando factitabat, qui-
 bus ſe gratiam hanc facere Damianus affir-
 mauit, comitique illorum miſſionē dare. Cæ-
 terum abſtinerent ab infandis huiusmodi
 criminationibus Chriſtianorum, qui extra
 omnem culpam eſſent & ipſiſmet crimina-
 tricibus innocentiores. Tardiores fecit hi-
 ludus Damiani alios ad huiusmodi calumnia-
 as Chriſtianiſ ingerendas.

Obiecta ex aduerſo noſtræ domus, ædificata
 eſt Bonziorum, qui ſtatis anni temporibus
 illud

Illic cō
 vti ipſi
 quibus
 Bonzio
 Bonzio
 tempus
 cunt. M
 miliari
 ne ad p
 eſſet na
 ab ira,
 tra chri
 adferri.
 rum Bo
 inuiſum
 Damian
 Bonziji
 nium p
 vt poſt
 lapone
 ſeindee
 (ſic per
 bant) ex
 Nuptas
 penden
 & coror
 in expia
 videri,

Illuc cōfluunt ad celebrandos suos Finganos,
vbi ipsi appellitant, hoc est, dies esuriales,
quibus ingens hominum vis ad conciones
Bonziorum audiendas conuenit. Nam &
Bonziorum disertissimi ad hunc locum &
tempus auditoribus suis operam suam cōdi-
cunt. Monitus id tēporis Damianus est à fa-
miliari suo, videri sibi re Christiana fore, vti
ne ad præconium Bonziorū accederet, quod
esset natura calidior, & ægrè sibi temperaret
ab ira, præsertim si audiret aliqd absurdū cō-
tra christianā pietatē, quod sæpe cōtingebat,
adferri. Verendum esse ne nomē Christiano-
rum Bonziis alioq̄ molestum, redderet plano
inuisum. Admisit verum consilium amici
Damianus. sed cum altera mox concione
Bonzij ex oraculis vani numinis Xacæ vaticini-
um promississent, quo iactabant futurum,
vt post bis mille quingētos annos lex noua in
Iaponrē deferretur, qua suæ legis decreta re-
scindētur, cuius præcones caligati, albētes
(sic per ludibrium cultum nostratē vocita-
bant) exequias essent vita functis instituturi.
Nuptas præterea mortuos cū paruulis à collo-
pendentibus ad tumulum vsq; profecuturas,
& coronā pro salute illorum dicturas; id verò
inexpiabile sacrilegium & scelus detestādum
videri, quod nemo ex vita abeuntium, nisi
pro

pro Bonziorum virtute, votis & auctoritate ad salutem & alterius vitæ felicitatem posse aspirare. iam oraculis sortem veram esse rem ipsam docere, cum Christianæ doctrinæ ratio suorum Deorum Fotoques sectas à malo dæmone natas & institutas asseueret. Cauendas proinde pessimas Christianorum artes fraudesque, quibus alios circumueniant. Hæc & his gemina pro illa concione contra sanctam Christi legem deblaterata, cum per nescio quem ad Damianum essent delata, ille per se iuratus Bonziorum hostis implacabili exarsit iracundia, quod videret, nullum ab impiis dæmonum cultoribus Bonziis finem mentiendi, caluminandiq; Christiano fieri. Postera igitur lucē conuentum paganorum adiit, cum illorum doctoribus in certamen disputationis descensurus.

Iam Bonziorum princeps, quem Coro neminant, cum singulari fastu sellam in frequentissima concione dicturus occuparat, cultu serico & exquisito cinctus, fascia obliqua ab humeris ad pectus defluente, flabellum inauratum manu gestabat, in mensa explicati Fochischin libri cum cymbalo iacebant. Hic cum oculis circumstantem obiret turbam, aduertit adesse Damianum, & truci minaciq; supercilio, quasi de ignoto quærit, quid illi

homi-

hominis sit: Damianum cæcum esse respon-
 dentibus, imperat suis extemplo foras pro-
 turbarent. Obnitentem Damianum & à
 concione neminem excludi solere affirman-
 tem, atque adeo confirmantem, si placeret
 concio, se in partes Fochiscin concessurum,
 nihilominus eliminant, pessulumque clausis
 foribus obdunt. Eiectus cum insigni contu-
 melia Damianus, & ab audientia exclusus,
 molem saxi arripit; & inchoante Bonzio,
 cum ingenti verborum apparatu & attonito
 auditorum silentio verba facere; cædere ia-
 nuam ædis incipit Damianus, & arietare,
 magnaue voce inclamare: reserate fores,
 date aditum, audienda mihi concio est. Iam
 fremitus vociferantis, & strepitus ferientis
 aures concionis adeo obtundebat, vt loquē-
 tis vocem nisi confusam nullam acciperent.
 Cæcum ergo vel inuitus admittere cogitur,
 quem rogat; ecquid tandem tam sit impor-
 tunus, aut quid sibi velit? Audiam, inquit, te
 dicentem: nunquid aliud? inquit Bonzius.
 Ego vero, subiicit Damianus: Heri quippe
 pronunciaſti quiddam pro concione, de quo
 equidem vehementer ambigo. Et quia vere-
 bar ne mihi secundum concionem, quam
 auscultare volebam, tui copiam negares,
 placebat iam exponere; quid de Xacæ re-

sponso, quod mihi heri non videbare et
a quo & vero interpretari, sentiam.

Dicitabas impium & execrandum nullo
loq; modo ferendum esse Patribus nostris
aliisque qui Christum profitentur, pro de-
mortuis vota fieri, preces fundi & à numi-
ne cælesti pacem illis & veniam rogari. E-
go contra sentio non esse, sed vel maxime
sanctum, & cum ratione coniunctum maxi-
mè. Cum enim fœderati inter nos religionis
iure simus, & tanquam germani fratres inter
nos complectamur, par est profectò, ut alter
alterius salutem tanquam suam Deo commen-
det, ne pecudum ritu post vitæ occasum al-
ter alterum negligat, & tanquam feram
beluamue abiiciat. Quæro iam ego, an illi
vestri ex vita depulsi ad beatorum sedes de-
ferantur, cum vos pro illis ex decreto vestro
Xacæ deprecamini? Enimvero, inquit Bon-
zianus: ergo è vestræ sectæ cœtu quispiam
omni flagitiorum genere coopertus, omni-
que scelere perditus, improbus nebulo, no-
farius latro & execrabilis parricida, vestra
commendatione saluus erit & ter beatus? O-
mnino, inquit Bonzianus, saluus & beatus, pro-
clare, inquit Damianus. Iam è cōtrario si ru-
sum demus è vestro numero virum probum, &
omni

omni
innoc
structu
possit
gratia
sparga
cupio
ctus, se
neris p
cludat
vehem
qui om
vixit, à
non ha
trudat
nat, se
num r
fir à vo
sacrof
ci, pro
Sed
dicam
An
patroc
in bea
celo e
feri p
omni

omni virtutum copia ornatum, sanctum & innocentem, qui tamē à re familiari malè instructus propter paupertatem vobis nihil possit largiri, vt per vos apud Deos vestros in gratia reponatur & beatitate donetur, sed spargatur, vti solet apud vos, miser in vndas; cupio igitur discere, eiusmodi vir cætera sanctus, sed tenuis fortunæ, qui nihil vobis muneris possit legare, cur à beatorū concilio excludatur? Equidem, inquit Bonzius, dubito vehementer; Itanē? subiicit Damianus: ille qui omnia legis præcepta exhaustit sanctèq; vixit, à cælitum societate proscribatur, quod non habeat vnde vobis palpum & dona obtudat? Hoc non solum vobis rationi repugnat, sed & contra jus fas omne, adeoque alienum naturæ videtur, vt prorsus indignum sit à vobis, qui literas, & artes, ac nescio quæ sacrosancta mysteria iactatis talia sentiri, dici, pronunciarique.

*Sed ad aliud huius argumenti caput tractandum
dicamus.*

Animæ corporum vinculis expeditæ, & patrocinio vestro dignatæ, vestra sententia in beatorum censum deferuntur, reliqui à cælo excluduntur. Sed docete, quo pacto id fieri possit cum vos cadauera insepulta lógo

tempore relinquatis, nec pro defunctis litte-
ris nisi post multam intercapedinem dierum
cum anima iam ad destinatum sibi locum
delata est. Quam mox enim hæc ex corpore
excedit, tam mox vel intra momentum de-
ducitur eo (quod & nostra quoque lex affir-
mat) quo sententia supremi iudicis pro ratio-
ne antea vitæ duci imperat, siue ad præ-
mia virtutum capienda apud superos, siue
supplicia propter morum improbitatem to-
leranda apud inferos: nam de piaculâribus
leuium culparum flammis tacuit Damianus,
vel quod nullas crederent Bonziji, vel quod
animæ ignibus purgandæ, iam certæ sint salu-
tis, atque adeo pertineant ad familiam san-
ctorum. Ad hæc rationum firmamenta cum
hæretet Bonzium rubore & pudore suffusus
irarumque plenus se subduxit, & conciona-
di munere vltro abdicauit. Damianus ad po-
pulum versus: Quando cunque hoc loco ad-
uersus diuinam Christi legem & Christi-
nam disciplinam diceretur, accurram & dicta
diluam, ac pro religione nostra propugnabo.
Bonzium ita fractus debilitatusque animo
concione discessit, vt contra Damianum &
eius rationes ne hiscere quidem auderet. Et
hoc congressu Damiani cum Bonzio nobilis
quidam Bonzium damnata Deorum suorum

impia

impia superstitione & cultu, se ad Christianas partes adiunxit, & cum aduersariis sæpe manus conseruit, artes illorum improbas detexit, & triumphauit. A deo utilis fuit Damiani, cuius studio adfuit Deus, cum Bonzio dissertatio.

Eadē in vrbe torfit atrociter paganam damnatus orci tyrannus, Bonziis multa necquicquam tentantibus & conantibus, quod dæmon à dæmone non pellatur. Cognati, fæminam capto consilio ad Giamabusios singulari cultu inferis initiatos, nec multum à magis abhorrentes auxiliij petendi deducunt, qui negant aliud superesse amuletum (quod stultissimum dices) miseræ iuuandæ, quam ut septem diebus collocetur sub prominente rupe, ex qua torrens aquarum magno strepitu cadat, cui ceruix obsessæ subiicienda sit, ut horis aliquot à decidente torrentis fragore feriat. Ducitur ad montem cum ingenti hominum concursu & præcipitanti ex alta petra aquæ subiicitur. Aderat inter cæteros spectatores puer Christo initiatus, nouennis, qui miseratus infelicem fæminam grauius sub gelido decidentis amnis pulsu laborantem energumena fratrem compellat: Si, inquit, soror tua Christum profiteri uolet, præbebo tibi amuletum Patris mei (lustralem

III 3

aquam

aquam intelligebat) quod Christiani in ædibus seruant ad varia morborū genera pellenda, vnde plurimi curantur. hoc & germana, dubio procul & ipsa quo laborat demone liberabitur. Frater quamuis & ipse paganus, amans tamē sororis, cum illam saluare vellet, iubet afferri à puero, quam pollicitus erat medicinam, qui mox cum geminis fratribus suis & Damiano reuertit. Sed fœmina imò malus hospes fœminæ simul ac sentiens Christianos aduentare, præcipiti se fugæ mittere dat. persequuntur CHRISTIANI fugientem, & propinqui prensam retinuerunt. Damianus manu flagrum (quod hodie religiosi disciplinam vocant) gestabat, quo struxerat pulsare inquilinum fœminæ, sed veritate ne offenderet præsentem, detractum à ceruice caelestem agnum vna cum sacra cornu imponit fœminæ recusanti & totis viribus obnitenti. Damianus cū pueris Christianis symboli Christiani capita pronunciat & aqua consecrata mulierem lustrat, quæ mox exanimata concidit. Illico tamen, Deo succurrente, sibi restituta se à vexatore & in seessore suo profus expeditam sensit, sacra catechesin adiit, & cum multis aliis Amegucianis hoc miraculo permotis salutari te tenēta in Christi leges & verba iuravit.

N

Nunc ad vltimum Damiani agonem & certamen contra impietatem & Idolorum adoratores susceptam progrediamur. Damianus vicesimum annum ingressus idolis proiectis Christianæ gloriæ crucem contemplatus totum se Christo emancipauit. Breviaria Theologiæ sacræ per catechesin non solum ipse feliciter complexus est, sed mox alios docuit & Sociis in Amangutiano agro excolendo opportunissimè suppetiatū venit. Incredibili animi ardore rem Christianam defendit, sacrificulos paganos & indoctos Bonzios doctissimè & eruditissimè refutauit, quæ res illi dubio procul adorem in agonalibus athleticam peperit, cum vincere nec ferire, sed feriri doctus fusa pro sanctissima Christi professione vita, lauream martyrii immortalē reportauit. Viue Damiane inuide Christi miles, qui plus vidisti cæcus omnibus paganis, fortean & multis quoque Christianis? Sed mortis genus quærit lector, & quo animo denunciatam tulerit illatam? Narret ipse Iaponum pontifex, vt maior sit rei fides & auctoritas, qui ad Societatis præsidem in hæc verba scribit: Cum Morindonus Societatis patres cum omnibus S. E. uangelij ministris ex suis statibus ex-

terminasset. Damianus solus velut
 caput & Magister Christianorum Amangusianorum in multis rebus sup-
 plebat defectum dicti sacerdotis, in
 catechesi informando infideles, præ-
 dicando Christianis, Baptizando in
 casu necessitatis infantes, sepeliendo
 mortuos, visitando in vicinis locis
 Christianos, exhortationibusq; & pi-
 is colloquiis eos in fide confirman-
 do & conseruando. In summa officii
 um boni & vigilantis Pastoris præsta-
 bat, fauenteq; diuino numine huius
 fidelis serui laboribus omni tempore
 copiosus in horreum Domini colle-
 ctus est fructus. Habebat præterea do-
 num eiiciendi dæmones ex obsessio-
 rum corporibus, multosq; eiecit cum
 ingenti stupore gentilium.

Hæc cognoscens Morindonus, par-
 tim ex odio veteri in fideles, partim
 Bonziorum capitalium nostrorū ho-
 stium importunitate stimulatus, de-
 creuit Damianum è medio tollere.

cetero

certo persuasus, si illum Amangucia-
 nis eripuisset, cæteros Christianos fa-
 cile Christum eiuratuos; imò hac ra-
 tione & via vniuersam Christianam
 religionem in suo statu posse fundi-
 tus deleri. Vnde Bonziis persuadere
 conatus est, se in superiorum anno-
 rum dissidio, quod flagrabat inter gu-
 bernatores Iaponiæ à Taicosamere-
 lictos, & Daifusamam hodiernum
 Monarcham, spoliatum maiori Reg-
 norum suorum parte, quod potesta-
 tem fecisset Societatis Religiosis se-
 dem figendi Firoscimæ & Amangu-
 tij conuertendiq; subditos ad fidem,
 itaq; si pacem tueri velit, reliquæ por-
 tionis ex antiquo dominio relictae,
 non differret Amangutio exturbare
 Patrem ibi commorantem; Christia-
 nos autem cogeret ad gentilismum.
 De Firoscima autem nihil poterat,
 quia erat in potestate alterius Dñi.

Damiani mors, vt constat ex infor-
 mationibus authenticis, ea de re ac-

ceptis, publicæque voce Christianorum & Gentilium, ac deniq; ex testificatione eorum qui illum è viuis sustulerunt, in hunc modum se habuit. Morindonus ex propugnaculo Fangui, vbi nunc cum aula sua sedem fixit, duos primarios viros dictos Buguioni, amandauit Amangutum, oppidum vicinum specie cõfiscandi bona Melchioris Bugendoni Christiani magna nobilitate & opibus præditi, sed re ipsa, vt Damianum Christianis columnam è medio tolleret.

Ergo decimo nono Augusti dicti Buguioni descendentes ex equis ad ædes Bugendoni iam ad fiscum deuolutas, quas pro diuersorio suo elegerant, confestim mandarunt accersiri Damianum, qui coniecturam faciens de futuris, suspicionem suam aperuit vxori, seque comparauit ad sanguinẽ amore Christi profundendum. Lauit se, vt solent Iaponij independentibus nuptiis vel solennitate

publi

publica, melioribusq; se vestibus induit, atque ita cum duobus Christianis totus hilaris in conspectum Buguionum processit: qui ex parte Morindoni ei imperarunt, vt Christiana legi renuntiaret, & si pareret, nomine suo addicerent illi vectigal annuum homine nobili dignum, ædes commodas, & breuiter in omnibus conditionem status sui splendidiorẽ, sin secus, sciret actum de sua vita.

Respondit Damianus audacter, se multo libentius mortem, quam conditionem talem acceptare: probè siquidem norat, sectarum Iaponicarũ nullam, solam verò IESV CHRISTI legem, viam patefacere ad vitam æternam. Atque hic cœpit longiorem protrahere sermonem ad illos, & circumstantes & demonstrare multis rationibus, cur amplecti deberent fidem Christianam, obiectaq; sibi facta tanta prudentia & spiritu
dissol

dissoluit, ut in animis gentilium non exiguam sui admirationem concitaret.

Denique duo illi ministri, ut animaduernerunt se frustra laborare in labefactanda Damiani constantia, consilium capere cœperunt de vita illi adimenda quàm secretissimè, ne si emanaret rumor necis ad Christianorum aures, sequeretur tumultus, vel fugam meditarentur in exteris ditiones. Itaque post occasum solis boni cæci socios Christianos dimiserunt, & sub medium noctis equo impostum prælata face ardenti extra urbem ad ripam fluminis, Damiano ignotâ, ubi rei mortis supplicio extremo affici solent, deductus est: ad quem priusquam peruenisset, Damianus dixit militibus: Ego licet cæcus, non ignoreo quo me ducatis, nempe ad locum supplicij publicum, ut me, tanquam Christianum ibi è medio tollatis: quare fratres, ne me decipite. Respondit

ui cædes erat commissa: Ita manda-
tum esse à Morindono, eo quod con-
tra edictum eius expressum ausus fu-
isset ministrum Euangelicum agere
Amangutij, & sermones ad populum
pro fide Christiana habere. Tunc Da-
mianus ab equo defiliens dixit, se nõ
solum libentissimè mortem oppete-
re pro fide quam profiteretur, verum
etiam incredibili se exilire gaudio,
sortem tam felicem sibi contigisse.
Et quoniam, subiunxit, non solent
Christiani ex hac vita immigrare in
alteram, nisi comparati, obsecro te vt
pauillum temporis mihi indulgere
velis. Quo dicto cœpit recitare suas
preces, quibus finitis, orauit ali-
quantulum mentaliter, ac demum si-
ne vllò turbatæ mentis indicio collū
porrexerat carnifici. Amangutij rumor
percrebuit, & iurati testes astruunt,
percussorem, cum iam iam esset en-
sem vibraturus, dixisse, si vellet ei-
urare fidem, se liberum eum dimissu-

rum 8

rum: Damianum verò respondisse
 animo intrepido, se velle mori Chri-
 stianum; itaque officio suo facere
 satis. atque ita mox eum obtrun-
 cavit. In hunc ergo modum felix ca-
 cus pro fide Christi Zelo salutis ani-
 mæ vitæ finem imposuit: felicem di-
 co, quia tanta lucis internæ claritate
 pervidit, quid sibi conveniret ad lu-
 crificandum cælum.

Cum verò Morindonus ob causas
 supra commemoratas latere volue-
 rit necem Damiani, carnifices, ut vo-
 to eius satisfacerent, corpus eius in
 minutas partes disciderunt, quas par-
 tim in profluentem, partim in vicin-
 nam sylvam abiecerunt, ne venirent
 in manus Christianorum. At cum
 factum postero die innotuit, missi
 sunt nonnulli Christiani, qui sedulo
 corpus quærerent, Deoque opitu-
 lante repererunt caput & brachium
 sinistrum; quod hic Nangasaci cum
 debita veneratione conseruamus.

Immo

Immensas omnium bonorum auctori gratias referimus pro tanto beneficio huic Ecclesie præstito. Nam quamdiu diuinæ Maiestati placuerit, vt sæpius amore Christi sanguis ab eius amicis profundatur, securè sperare possumus ad eam in dies maiorem accessionem futuram, nempe cum sanguis martyrum, iuxta communè vnanimemq; SS. Patrum sententiam experientia tot sæculorum approbatam, semen sit Christianorum, quod in sanctæ Ecclesie agro mirabiliter multiplicatur, redditque fructum centesimum benedictionum.

DI

DE STYLITIS.
CAPVT III.

Nunc tempora sunt & mores generis humani, vti non solum nihil eorum tentemus vel addeamus, quæ veteres ascetæ maximo animorum robore muniti designarunt, sed fides etiam factis maiorum abrogemus, quod ab illorum inusitata nobis virtute tantis intervalis distemus, vti nec persuaderi quidem possimus, tam seuerum & intolerabile vitæ genus quemquam mortalium voluisse vel etiam potuisse, præsertim tot annis sustinere, vti verear ne (quod Plinius minor de suo seculo queritur) postquam tam fortia & illustria facere desuimus, laudare quoque desinere ineptum putemus, quando iam omnia egregia & constantia virtutis exempla exoleuerunt: Philosophorum patientia, tolerantia Gymnosophistarum, Masinissarum, Seuerorum, Spartanorum labores ruborem nobis exprimunt, qui Christi imperatoris nostri nomine gloriamur, cui æuum in summa vitæ acerbitate traductum, per nocturnas in montibus vigiliis, diurnos sudores, quadragintidivalem in ediam, assiduas ambulationes, per longas

longas conciones, famem, sitim & contumeliarum indignitates, vinculorum iniurias, diras flagrorum plagas, fœdam crucis ignominiam, & vltimam mortis infamiam non inuidemus, nobis delicatè parcimus, & extremo vix digito attingimus; aliorum fortiora & rariora seu martyrum seu ascetarum facta mirari malumus, quam imitari, cum inficiari propter omnium scriptorum affirmationem non possumus. Habebunt ergo, qui se multum aut nimium in corporis torquendi seueritate progressos existimabunt, quos intueantur, & suam remissionem cum illorum contentione componant. Habebunt cessantes, vt fortibus exemplis suam ignauiam condemnent, vt si supremos virtutis gradus desperent, saltem ad medios aut imos aspirent.

Stylita est ὁ ἐν κίον ἰσχυρὸς ὡς ὁ Suidas docet; qui columnam insisit, seu in columna aut supra columnam degit; quod standi & viuendi genus inuenit, & exercuit Simeon ille, publicus mundi Ecclesiastes, & sol orbis, qui ex alta statione & excelsa columnæ cathedra gentes dictis erudiebat, factis permouebat, operibus omnem naturæ vim superantibus in stuporem dabat, cum ipse proculcatis omnibus, quæ mortales mortalia admirantur,

KKK

tur,

tur, propior caelo quam terris, vicissim spectatores suos & admiratores ad humanarum rerum despicientiam inflammaret.

Non est autem idem dicere ἐν κίονι ἢ ἐν λυτῷ ἰσάμεν, & στυλιπενομεν, quod posterius plerumque in malam partem accipitur, ut apud nostrates dicas, einen auff den Brang stellen / & λόγος στυλιπεντικός & epistola στυλιπεντική scriptum famosum, quo rei criminis publicè legenda proponuntur. στυλιπενομαστος cippus sepulcorum tumulis impostus, cum inscriptione, ut erat illa Iulij Caesaris in foro, quam Cicero execratam columnam appellat. Ad eundem finem excitabantur obelisci, columnæ & pyramides, præsertim apud Ægyptios. Sed stelis ignominia causa nocentium facta inscribebantur, & erant quodammodo tabulæ seu columnæ proscriptionum. στυλιπης autē nihil horū sonat, sed cum qui in columna stationem habet, quamvis & ἐν λυτῷ & ἐν λυτῷ ab eodem fonte manet, & à Grammaticis ab ἰσχυρισμῶν ducantur. Sed hæc mittamus, & primum quæramus (quod iam diu dubitatum video) quæ forma, crassities, altitudo earum fuerit columnarum, quas stylitæ insisterant. quæque communis illorum ratio viuendi, an infomnes æterna in statione excubuerint, an aliter

quæ

quando cibum sumserit, & alia quæ naturæ
lex præscribit; homines enim fuerunt, & ni-
hil humani ab illis alienum fuisse licet existi-
mare; quamuis fuerint, qui ambigerent an Si-
meones hic, auctor stationariorum homo fue-
rit, necne; cum ea faceret, quæ humanam im-
becillitatem longè videbantur superare, vt
infra cognoscetur.

Columnarum quas ego omnibus Ægy-
pti prodigiosis pyramidibus elaboratis, &
pictis obeliscis, colossis, columnisque Tra-
iani, propter ipsa quæ supra illas fulgebant
sidera antepono, forma fere fuit, vt arbitror
rotunda, altitudo varia. Auctor enim Stylita-
rum Simeon primùm columellam ascendit
non nisi senum cubitorum (siue nouem pe-
dum) mox duodenū, postea vicenum duūm,
postremo tricenum senum, siue, vt Nicepho-
rus & alij tradunt quadragenū. Modius seu
cella siue domicilium columnis impositum,
in quo consistebant, in omnem partem du-
os cubitos seu tres pedes patebat, recto nul-
lo, vt liberè cælum omne contemplantur,
& omnibus iniuriis cæli expositi maiore ha-
berent tolerantia segetem & messem. Ianu-
as habebant nonnulli; nullas alij, quod tem-
pestatis violentia parietis partem disiecif-
set. Scalæ admouebantur, cum vel alij ad
illos

KKK 2

illos

illos enitebantur, vel illi ad alios se demitterent, quod quidē vel nunquam, vel ad futura ma Reipub. pericula deuocati factitabant. Statione porro æterna se cruciabant, nec nim iacendi vel decumbendi spatium erant poterant tamen sedere; sedisse verò nusquam lego, nunquam puto. Nam primis quadraginta diebus Simeon ad trabem se alligauerat, alterisque quadraginta mox liber ab adminiculo consistebat, medio corpore perennè velut Ecclesiastes in ambone extabat. Etsi de omnibus non affirmarim. Hac fere quantum assequi potui columnarum & insistentium ratio fuit. Repertor huius generis rectorum super columnas positorum Romanæ C. Mænius fuit, qui venditis ædibus cepit columnam, supra quam rectum proceret ex tabulatis, vt spectacula ibi faceret. Multis fortasse hodie, quod longissime mente & vita & patientia absumus, ista indubilia videbuntur, sed antiquorū Patrū numeris adeo testata sunt, vt impudentissimus sit, qui inficias ire ausit. Nunc ad singulorū immortalia opera enarranda properamus, vt fortitudinē animorum in Christiano heroib⁹ admiremur, nobisque eorum fructu propitiemus, vti gloriam saltem olim tanto cæteris maiorem apud superos gratulamur.

temur,
tis grad
da illor
pridem
isse arbi
sent, neg
vel nolu

SIM

TO
da
de illo
lumnæ
plissima
sum stil
runt. C
missis c
multis,
ex senat
brum T
vir inge
teri Pat
Sed is S
na relic
postren
tera s m

lemur, quanto sublimiorem in terris virtutis gradum conscenderunt. nam de assequenda illorum, per imitationem vitæ laude, iam pridem genus omne mortalium spem posuisse arbitror. Et mallent opinor multi si possent, negare facta, quam facere, quæ præstare vel nolunt vel non possunt.

SIMEON STYLITES stylitarum auctor.

Tot ac tanti sunt huius Simeonis laudatores, ut si coner omnia referre, quæ de illo literis consignata sunt, vix vllæ columnæ sint complexuræ, quas quidem amplissimas & æternas illi per orbem vniuersum stilo suo nobilissimo scriptores erexerunt. Compendio ergo, meo more, prætermittis concionum parergis, quod accepi à multis, paucis tradam. Primus reor omnium ex senatu auctorum condidit de Simeone librum Theodoretus Cyri pontifex, magno vir ingenio, oratione copiosa & plana, in veteri Patrum memoria vnus in paucis clarus. Sed is Simeonem superstitem in sua columna reliquit, cum è statione vitæ decessit, ut postremum vitæ actum non potuerit in litera s mittere. Alter est Antonius in historia

*Theodoretus
us Cyri Ep
pisc.*

KKK 3

Patrum

*Antonius
discipulus
Simeonis.*

Patrum magni Simeonis cliens, qui & ipse
cum Simeone vixit, & vermes de corpore
eius collectos, & in ulcerum cauernas repositos
fuit, vt ipse de se in hæc verba narrat: Quod
dam autem iuuenis adstitit ei Antonius
nomine, qui vidit hæc & scripsit. Iuxta præceptum
illius colligebat vermes de corpore eius, qui cadebant
in terram, & porrigebat illi rursum. At ille ponebat
eos sibi in ipso vulnere ad similitudinem Iusti Iob
dicens Manducate quod vobis dominus dedit. Et
infra ad finem: Ego humilis peccator Antonius in
quantum peritui lectionem hanc breuiter exposui.
Et hi quidem σύγχρονοι fuere Simeoni, & qui
cuius est Euagrius & Metaphrastes, qui tamen non
exstat, nec præterit Theophanes. Leonis anno. Fasti
Romani 5. Ian. Nicophorus Callistus, Glicas, Menæa
1. Sept. Cedrenum, Lipomannum, Surium, Baronium,
qui ab antiquis sua acceperunt. Ego paucis multa
complexurus, ex multis pauca & selecta tradam.

*Euagrius.
Theophanes.
Nicophorus.
Glicas.
Menæa.
Martyr.
Rom. 5.
Ian.
Cedrenus
Baronius.*

Sefa vel Sisa vicus & castellum est in medio
inter extremam Ciliciam & Syriam inter
lo, vt Th
cia vt M
solem
auit, nat
vt ex Ni
nius sex
nam pri
ingressu
Editum
vixisse r
perator
si exting
bem on
Socios
in prof
in Sime
tham a
sum re
apud C
nolog
tium d
tris gre
tam alt
pore fe
cone E
eofder
one pe
numir

lo, vt Theodoretus affirmat, vel in ipsa Cili-
 cia vt Manologium & Menæa narrant, qui
 solem nunquam occasurum mundo procre-
 auit, natum anno CHRISTI CCCLVII.
 vt ex Nicephoro Langius colligit, vt Baro-
 nius sex annis maiorem: verius meo animo,
 nam primos Simeonis annos ante cœnobij
 ingressum Nicephorus videtur præteriisse.
 Editum ergo oportuit anno Christi CCCLI.
 vixisse nouem supra centum, & Leonis Im-
 peratoris quarto, Christi CDLX. extinctum,
 si extingui potuit tam illustre, quod per or-
 bem omnem primum accensum est astrum.
 Socioni primitus fuisse nomē reperio, quod
 in professione religionis demum, vt fit hodie
 in Simeonis demigravit. Matrem eius Mar-
 tham audisse lego, & hanc in Diuorum cen-
 sum relātam ipsisque Calendis septembris
 apud Græcos coli solitam, vti Menza & Me-
 nologiū docent. Prima pueritia vsq; ad ter-
 tium decimum annum Ouilia securus, Pa-
 tris gregem custodivit, à tam humili stirpe
 tam altum molitus est ædificium. Quo tem-
 pore forte ad templū delatus audiuit à præ-
 cone Euangelij, beatos qui in præsens lugerēt
 eosdem olim in cælo sempiterna consolati-
 one permulcendos, puraque mentes beato
 numinis aspectu perpetuo fruituras. Edoct^s

KKK 4

postea

postea à religioso viro quem percontatus
 rat, qua via ad salutem tenderet, extra strep-
 tus vibanos & populi turbas ad cœnobium
 fugiendum; ibi reperitur optimos viri
 cœlestis doctores & ductores. In hac via
 mutandæ cogitatione dum versatur, gratia
 membra sopor cubantis occupat, quo præ-
 sus visus est sibi terram effodere, loco fabri-
 cæ colendæ, & propter assistentem audire,
 qui iuberet alius moliri, cumq; mandata ex-
 hausisset imperantis, rursus oculos in quie-
 tem declinasse, sed identidem vocem exau-
 disse iubentis, altiore fossam duceret. qua
 tandem satis alta, tum demum iussum fabri-
 cam de cætero sine labore educere, quoad
 fastigium imponeret, quasi tantum in prin-
 cipiis sudandum foret, cætera victis nature
 vitis, sponte consecutura esse, quod & vari-
 dictum affirmat, cum ait: *Dimidium factis qui
 bene cepit habet.* Simeon ergo recta propera-
 uit ad asceterium Heliodori, viri omnium
 quos vidit sol, innocentissimi: trimulus ce-
 nim cœnobium petiuerat, duosque supra
 sexaginta annos intra monasterij septa vixe-
 rat, adeoque nec domesticorum pecorum fi-
 guras agnouerat, mente tam pura & candida
 ut solus nescire, quid dolus aut fraus esset, vi-
 deretur. Ad hunc tenera se virtus Simeonis
 appli-

applicuit, quæ intra decennium inter octa-
 ginta sodales, adeo constanter adoleuit, vt
 mox omnes longis à tergo interuallis relin-
 queret, cum alij bidui duntaxat in ediam fer-
 rent, ille septendiali se ieiunio impransus &
 incænatu maceraret; quod ipsum alios, qui
 virtutem eius æquare non poterant, crucia-
 bat. Adhæc palmeo fune præduro & aspero
 nudum corpus tam arctè strinxit, vt intra de-
 cimū diem exulcerata caro verminaret, fa-
 nieque computisceret, quod cum ex odoris
 graueolentia sentirent familiares, denun-
 ciata re cœnobiarchæ rudentem illi detraxe-
 runt, vlceri tamen nullum passus est malag-
 ma admoueri. Sed cum alios atque alios mo-
 dos se torquendi adhiberet, & reliqui non
 malæ mentis socij, propter animi tamen &
 corporis valetudinem, assequi Simeonis af-
 ces in nullo modo possent, solem illum, cuius
 radios lusciosi ferre non poterant à sua sode-
 litate excluderunt. Sic enim comparati su-
 mus, vt malimus à conspectu remouere lau-
 dem quam desperauimus, quàm eandem è
 propinquo cum assiduo nostro tormento
 contemplari. Proscriptus & profectus inde
 Simeon haud procul à phrontisterio, in ci-
 sternam arenam descendit, vbi securus & so-
 lus Deo operabatur, noctes & dies votis vni-

KKK § ecia

cè intentus. Præfectus interim monachorum internoctu cælestibus visis territus, quod Simeonem à cætu suorum dimisisset, iussit illico inquiri, ducibusq; pecoris magistris vsus reptû ex alto terræ hiatus magno labore funibus extraxit, domumque suam reduxit, vbi tamen ille non diu moratus Telameßum vicum ad radices montis positum peruenit, ibiq; gurgustio forib' obstructis clausus quadraginta dies ad Moysis, Elie & Christi exemplum ieiunus perduravit. Quem Bassus præbyter exacto tempore, perfracta ianua offendit humi fusum, exanimi similem, quod nec surgere posset, nec loqui. Reperit & decem panis orbes cum hydris fonte plena, intactos, tot enim illi Bassus in dies quadraginta dederat, qui spongia iacentis labra humectans, spiranti sacramentum porrexit, & oluscula pauca cum intrabris lactucis sumsit, alterosque quadraginta dies ead. cibi abstinentia, & dein alteros duxit, donec ipsa inedia disceret inediam pati. Vnde que adeo nullum vitæ genus est tam horridum & asperum, quod vsu & aduetudine non mitescat, & tolerabile fiat. Sed ad Simeonis ieiunium accedebat ingens assidue standi labor. primis enim diebus stabat totis: deinde cum vires inedia labescerent assedit de-

anum

mum se
tuo pro
In hoc
um po
ampliu
trecent
sus est,
interpr
ginta, I
ci 85) A
reliqui
non vr
gium n
tollitu
cula de
quorû
di, alte
tû vol
Sed ha
us ma
filij &
ctus &
esse co
affixi
te erg
pellic
pera f
Melit

num sessione fatigatus postremis dieb⁹ mor-
 tuo propior quam viuo etiam decumbebat.
 In hoc mapali & hac viuendi ratione trienni-
 um posuit. Dein ad rupem præcelsam paulo
 amplius nouem miliaribus Germanicis, siue
 trecentis stadiis (vt Euagrius præsens dimē-
 sus est, ex quo sua Nicephorus accepit, cuius
 interpret falsus est, cum pro trecētis legit tri-
 ginta. In Euagrio enim græco legitur *Ἰσιανό-
 ρος*) Antiochia distantem contendit, in qua
 reliquum vitæ tempus omne consumsit, sed
 non vna quadam ratione. Primū enim fasti-
 gium montis, quod stadiis amplius viginti
 tollitur, septo ceu vallo in orbem cinxit, vin-
 cula dein ferrea viginti cubitorum adhibuit
 quorū alterū caput saxo ingēti curauit appē-
 di, alterū pedi dextro applicuit, vt extra sep-
 tū volens etiam ponere vestigium nō posset.
 Sed hac custodia Simeonem exemit Meleti-
 us maior Antiochię pontifex vir ingentis cō-
 silij & prudentiæ singularis, qui (vt Benedi-
 ctus Martinū Abbatē monuit) negauit opus
 esse compedibus ei, quē numinis amor loco
 affixisset, & affixum facile teneret. Soluen-
 te ergo à pede catenam fabro, sub consuta
 pellicula, qua crus munierat Simeon ne as-
 pera scabrities ferri pedem abraderet, vidit
 Melitius nidificasse cunicum sordes, quę assi-
 duē

duè Simeonis non prohibentis pedem de-
 pascebant, cum facile compressa manu pelle
 omnes posset necare, sed contempsit minute-
 rum bestiolarum morsus, quamuis molestos
 generosa Simeonis virtus, tamquam per mi-
 noris mali tolerantiam ad maiora patiendi
 animum erudiret. Inter hæc passim dilata
 per omnes orbis oras fama de admiran-
 da Simeonis ascesi, exciuit ex omnibus reg-
 nis & prouinciis spectatores noui in orbe
 miraculi, præsertim cum suffragatione nu-
 minis res efficeret Simeon, quæ naturæ leges
 & vires potentia longè excederent. Curabat
 enim mala corporis, quibus nullæ artes po-
 terant mederi, & percussis neruorum stupo-
 re, vsum reddidit membrorum; impetrabat
 desperatos nuptis liberos; multò ante de-
 nunciabat, quæ regnis imminebant, securi-
 ram famem, & ex fame quæ soleat, corpo-
 rum tabem, ex corrupto cælo pestilitatem,
 hostium item incursus, quos votis suis & la-
 crimis retardabat, feras etiam immanes &
 noxias linguæ telo confecit; latronem Iona-
 than, ad asylum columnæ profugientem ser-
 uauit, & illico mortuum cælo immisit. Quæ
 omnia tantam Simeoni conciliauere aucto-
 ritatem, vt instar accessus & recessus ex æstu-
 antis maris populorum frequentia inunda-

ret, tantaque erat opinio de sanctitate viri
concepta, vt Romæ in omnium fere officina-
rum vestibulis & porticibus sigilla seu mi-
nutas icones, Simeonis os habitumque refe-
rentes exponerent, quibus sibi absentem re-
præsentarent, & absentis opem præsentem
sentirent. Numerantur à Theodoro inter
eos qui Simeonem spectatum cultumq; ve-
nerant, Agareni, Persæ, Armenij, Hispani,
Britanni, Galli, Iberes, Itali, Homeritæ, Lati-
ni, Græci, Barbari. Quorum hoc vnum erat
studium, vt vestem sanctissimi viri contactu
libarent, vnde sibi gratulati, magna se gratia
dignatos existimabant. Quod adeo molestè
tulit vir modestus, vt qui se vnum omnium
infimum & indignissimum censebat, vt il-
lam in columna peruigilem & perpetuam
stationem excogitaret, primum vt ægrè
corpori suo faceret, cui iam dudum crucem
defixerat. dein vt secerneret se populo, cuius
affluxu tanquam fluctibus tantum non ob-
ruebatur. Itaque in eo ipso loco, quem vallo
munierat, in montis vertice columellam e-
rexit, non altiorem pedibus nouem; mox al-
teram tanto excelsiorem; postea viginti duo-
rum cubitorum; ac postremâ sex & triginta;
quamquam alij surrigant ad quadraginta, vt
pedes esset alta sexaginta, tot enim efficiunt
cubita

cubita quadraginta. Ita remotior à fecibus
humanis & propior cælo liberius poterat ce-
litum vsu frui; quanto verius nunc de styli-
tis illud Vatis vsurpabimus, quam de Astro-
logis ille vsurparat:

*Valices animæ quibus hæc cognoscere cura,
Inque domos superas scandere cura fuit.
Credibile est illos pariter vitiiisque iocisque
Aliius humanis exeruisse caput.
Non Venus aut vinum sublimia pectora fregit
Officiumque fori, militiaeque labor.
Non leuis ambitio, perfusaque gloria fuco,
Magnarumque fames sollicitavit opum.
Admouere sua distantia sidera menti,
Ætheraque arbitrio supposuere suo.
Sic petitur cælum:-----*

Cæterum hæc noua viuendi & in colum-
nis persistendi ratio sanctis in anachoresi Pa-
tribus primum permira auditu visuque ac-
cidit, cœpereque inter se agitare, an impulsu
melioris Dei, an alio spiritu inductus esset ad
hanc tam nouam & inuisam antea philoso-
phandi disciplinam; Conuenitque tandem
inter illos, vti nonnullos ex seniorum con-
silio amandarēt ad Simeonem cum his man-
datis, vti primum iuberent ex auctoritate
Patrum à statione descendere. Si dicto audi-

ens esset, si neretur prosequi cœpta & firmaretur in instituta viuendi ratione; si refragaretur, anathematis fulmine percussus, vltro per vim detraheretur. Adeo vniuersus religiosorum Patrum senatus studium obsequendi certam esse notam vitæ rectè sanctèque institutæ decreuit. Simeon ergo à sanctis virtis appellatus, cur trita à sanctis anachoretis via neglecta, ignotos calles peteret & auia ingrederetur? descenderet quamprimum & vestigia maiorum Patrum insistendo sequeretur; pedem alterum mox in gradus exposuit, illico sine vlla vel tergiuersatione vel disputatione descensurus. gratias in super immortales Patribus egit, quod salutis suæ curam tantam suscepissent & se ex diuino nutu monuissent, ne quid contra mentem sententiamq; moliretur. Seniores vehementer tam prompto Simeonis obsequio delectati hortabantur descendentem, maneret in sua statione, placere Deo eius conatum, pergeret modo, & fortiter vrgeret cœpta, ad beatum finem laborum tantorum peruenturū. Quod lætus audiens Simeon, maximo animo prosecutus est studium perstandi & peruigilandi. Quærat fortasse iam lector nunquamne asserit Simeon, an connixerit aliquando, & cibum sumserit, an etiam fessus decubuerit?

Extra

Extra & supra fidem videri, hominem mortalem hæc immortalium studia tentasse, proinde non immerito venerint nonnulli suspensionem, homōne Simeon natus esset, an aliquis è cælitum numero ad mortales allegatus. Simeon proinde simul columnam, vnde lux publica mundi ascendit, nunquam affecit amplius, sed prima quadraginta diebus trahi se alligavit, corpusq; funibus astrinxit, ut ne in solum defluere posset. alteris deinceps iam liber cælesti tantum virtute nixus consistit, ac ita deinceps per omnes vitæ annos, quoad vicina sibi sidera post mortem attingit, in assiduo standi labore se cruciavit, nec somno vnquam indulgit, nec assedit vnquam, nec solo corpus prostravit, nec cibum gustavit nisi die Dominico, nec amplius quam in sacra Eucharistia porrigi solet ad sacramentam accumbenti. Imò sæpe totas noctes cum festus dies immineret, protensis in cælum manibus immotus consistebat, cælumq; assiduis votis pulsabat. Et quod omnem fidem excedere videtur, totum annum ciconiarum ritu, vno duntaxat pede totum sustinebat corpus; si vera Antonius eius discipulus tradit. Insidiator enim generis nostri & potissimum sanctorum virorum, versus in faciem cælitis se missum à supremo laborum illius

specta

spectatore & remuneratore Deo dictitabat,
 vt illum in curru solis, quemadmodum olim
 Heliam in cælum deueheret, vti digna tantis
 sudoribus præmia capesseret, proinde qua-
 drigas ascenderet, in cælum deportandus. Si-
 meon precatus Numen, alterum pedem pro-
 fert è statione, currum ingressurus, simulque
 signo sanctæ crucis Christiano se more com-
 munit, cum extemplo phantasma aurigato-
 ris, & vehiculi in ventum & auram euanescit.
 quæ fraus adeo malè habuit deceptum Si-
 meonem, vt in pænâ credulitatis, pedem
 protensum toto anno non retraxerit, sed al-
 tero solum totam corporis molem patien-
 tissimè sustineret. Omisit hoc Simeonis fa-
 ctum Theodoretus, quia vltimis vitæ annis
 euenit, cum Theodoretus iam dudum ante
 vixisset. Nec silentio tegendam scdum vlcus
 Medicis Telephium seu Chironium dictum,
 quod ex femore eius erupit, vnde putris sani-
 es assiduè profluebat, sordidique vermes in-
 denati tota columna vltro citroq; commea-
 bant. cui nullam adhiberi medicinam passus,
 etiam colligi fordes, & in sinum vlcis repo-
 ni iubebat. pus nonnunquam in gemmas
 quoq; versum, si verus est Antonius, legimus.
 Scio hæc modum fidei nostræ superatura,
 sed Theodoretus & Antonius præsentis fue-
 re specta-

LLL

re specta-

re spectatores atque testes. Iam & hoc narra-
tur ab iisdem, à comite Theodoretì precor
numeratas. Nam ab occaso sole per totam
noctem & sequentem diem vsque ad nonam
quæ nobis hic est tertia pomeridiana, Deum
precibus adibat, stando plerumque; frequen-
ter etiam corpus adeo incuruando, vt frontis
pedes contingeret : & fuit qui intra breue
tempus numeraret adorationes huiuscemo-
di cum corporis totius inflexione mille du-
centas quatuor & quadraginta. Nec est quod
hæreas qua ratione potuerit corpus ad mo-
dum circuli velut in orbem cõgere, & ore pe-
dum vestigia libare, quod ægrè etiam tenues
corpore faciunt adolescentuli, cum sessitan-
do manibus pedum digitos cõnantur ad os
intorquere. Theodoretus expedit quæstio-
nem, cum subiicit id Simeoni non fuisse mo-
lestum, quod non esset ventrosus, vt hodie
plerique sumus: nec cibum gustaret, nisi vici-
simplici per hebdomadem, quod perinde ce-
rat ac si nihil omnino sumsisset.

Porro Simeon extremam diei partem
nona ad noctis vsque confinium populo &
saluti & aliorum impendebat, maximaque
Reipub. commoda è columna tanquam et
alto suggestu concionabund^o pariebat, cum
circumfusam columnæ multitudinem ad ro-
gum

rum fugientium contemtionem hortaretur, celumque suspicere & caelestia affectare iuberet; modoque destinata impiis supplicia inferorum perpetua proponeret; modo propositis aeternorum gaudiorum praemiis ad vitam beatam ac immortalē inuitaret. Agebat quoque nonnunquam, altercantium precibus adductus, arbitrum inter litigantes: alias impiarum sectarum errores oratione refutabat; alias genticas & paganas superstitione refellebat, multosque Christo initiabat.

Nonnunquam reges & imperatores imperatricesque per litteras docebat, quid ex praescripto Dei esset faciendum. Nunc ipse ab orbis terrae praesidibus vel coram, vel per litteras adibat. Subiiciam epistolam Theodosij Arcadio nati ad Simeonem de pace inter Episcopos componenda datā, quam

IN AVLA SANCTA praeter-
missimus.

III. THEO.

THEODOSII AVGVSTI
Epistola ad Simeonem Sty-
litam.

QVonia[m] quidem exploratum
habemus, totam reuerentiæ tuę
vitam ad Deum esse conuersam, eaq[ue]
integritate vixisse adhuc; vt diui-
nam erga nos beneuolentiam certa
quadam fiducia prouocare queas. nõ
potuimus in præsentia has ad te liti-
ras non perferibere, teque etiam atq[ue]
etiam rogare, vt hoc pacis concor-
diæq[ue] negotium, quod à diuina pro-
uidentia verè dependet, hoc potissi-
mum tempore quàm maximè pro-
mouere satagas; dissidiumque diabo-
licis technis paci rectè aliquando radi-
cata & constituta, iniectum, conse-
stim è medio tollere contendas. Id
quod tuæ sanctitatis precibus, eiu[s]-
demque apud illos, qui eam confir-
mare, dissipatamque restituere pos-
sunt, hortatu impulsuq[ue] confisi, breui
futu-

STI
Sty-
oratum
tia tue
m, eaq;
t diui-
a certa
eas. nō
te lite-
am atq;
oncor-
na pro-
potissi-
ne pro-
diabo-
o radi-
confe-
s. Id
, eiuf-
confir-
re pos-
i, breui
futu-

futurum minimè dubitamus. Nam si
Ioannes piissimus Ecclesiæ Antioche-
næ Episcopus, Nestorij, qui hæc cō-
trouersias principio exfuscitauit, de-
positioni subscripserit, fidemq; fece-
rit, se nouo infanoq; dogmati in po-
sterum non consensurum, neq; antea
consensisse vnquam, : diuulforum
membrorum vnio denuo subseque-
tur: quippe cum omnes in hoc con-
ueniant, concurrantq;ue. Si, inquam,
Ioannes istud fecerit, religiosissimoq;
Episcopo Cyrillo consenserit, quæ-
admodum Occidentales & Constan-
tinopolitani, reliquiq; omnes terra-
rum orbis Episcopi cum eo consen-
tiunt: quæ quondam fuerant coniun-
cta, Dei benignitate rursus coales-
cent. Hanc namque molestiam tur-
bamq; superuacanea parumq; utilis,
imò verò noxia doctrina nobis pepe-
rit: quæ quidem si per vestras preces
explosa, proculque ab animis nostris
eliminata fuerit, pacatos nos reddet,

LLL ;

diui-

diuinamque defensionem (vni speramus) nobis restituet. Nam contentio hæc & discordia adeò nos conturbat, vt existimemus primam præcipuam omnium nostrarum calamitatum occasionem vel hanc vnam præbuisse.

Confidimus autem, regni nostri ratione consilio benignitatis & humanitatis Dei esse processuras, Ecclesie & Orthodoxæ fidei membris vestro hoc egregio facto cõiunctis. Certa igitur pulcherrimum certamen, vt superes demonis conatus: hoc enim tibi maxime certamen imputabitur, & victoria summis viribus parta: quam ad preceptum te ipsum secutus fueris; ea quæ profiteris, tum gerens, tum factis confirmans. Consuetis orationibus quæ nostrum Imperium, quique ei parent sine intermissione Deo commenda: vt nobis, quorum omnis cura (quemadmodum conuenit) in pace religionis potissimum versatur, copiosa bona ab ipsius potestate suppeditentur.

Theo

Theodosium vicissim Simeon de officio
seuerè admonuit, cum ab eo declinaret. Lege
Iudæis Antiochenis Synagogam à Christianis
ablatam restituerat. Quæ res in detrimẽ-
tum haud mediocre Christianorum verge-
bat. Scripsit ad Theodosium liberè Simeon,
ne plus faueret Iudæis quam Christianis
Christianus Imperator, effecitq; vt Theodo-
sius lege antiquata satisfaceret Christianis;
patronum Iudæorum exueret potestate, se-
seq; totum in Simeonis poneret auctoritate,
cuius vnice vota expetebat.

Idem errantem Augustam Eudociam per
S. Euthymium in viam reduxit. Idem multis
paganis Christianam legem persuasit. Idem
quotidie in ægris curandis ingentia morta-
libus beneficia præstabat. Idem Sanctus Ge-
nouefam in Gallis versantem per nuncios
salutauit, eique suos labores & pericula salu-
temq; commendauit. Idem velut vnicum or-
bis miraculum & oraculum ab omnib⁹ pro-
pègentib⁹ consulebatur. Persarum quoque
Imperator colebat Simeonem, & in omnia
eius dicta factaq; studiosissimè inquirebat.
Eiusdem coniux oleum illius verbis conse-
cratum summa cum veneratione accepit,
& aula Persica tota eandem ab eo gratiam
precabatur. Agarenorum regina improlis

legatos misit, qui hæredem regni à Simeone impetrarent. Votis damnata regium ipsius puerum ad columnam attulit, & cum faminis intra septa non liceret ingredi, per balanos partum suum regium Simeoni obtulit adiectisq; quantis potuit gratis: Hunc, inquit, regem natum, vir sanctissimè, tuis precibus acceptum fero, tu illum è cælo votis tuis extorsisti, & in utero meo potenti verbo tuo collocasti: bene precare illi vt olim iuxta mecum gratus tuum beneficiû agnoscat Deoq; simul & tibi vitam suam & regnum gratuletur. Poterant hæc tanta opera animi non constantissimum inflare; Simeonis viderentur, magis deprimere, adeo de se modestè sentiebat, vt omnium se postremissimè iudicaret; non solum enim neminem aditu suo prohibebat, sed cum humillimis quibusque & abiectissimis promptissimè sermonem miscebat. quod haud ingratus beneficiorum omnium auctorem agnosceret Deum, eundemque fontem omnium bonorum profiteretur. Qui sensus viri non modicè auctoritatem sanctitatis non imminuit, sed vel maximè auxit, eoque mentes hominum perduxit, vt dubitarent ex mortalium, non immortalium numero censendus esset. Venerat illius fama excitus ex Arabona vir bo-

no loc
mis ho
animu
homin
colum
quisqu
sanctu
tatem
aliqua
fereb a
reban
comp
quit,
quit,
lis vn
homi
sum e
vel de
set vir
gradi
it erg
man
imma
osten
nis ac
nora
tion
pop

no lo

no loco natus, & inter Christianos non infimis honoribus perfunctus, qui non poterat animam inducere, vt crederet Simeonem ex hominum stirpe oriundum; & progressus ad columnam collocutusque: Dic, per ego te quisquis es, inquit, Deum rogo, qui verus sanctusq; falli non potest, sed omnes ad veritatem duci cupit; Esne tu homo, vel natura aliqua cælestis & corporis expers? Molestè ferebant circumstantes intempestiuam, vt rebantur ipsi, quæstionem, sed obloquentes compefcuit Simeon, & aduenæ, Quid est, inquit, quamobrem dubites? Quoniam, inquit, audio vulgo iactari, te nec esse, nec oculis vnquam conuiuere, quorum vtrumque hominis natura tanquam debitum sibi pensum quotidie postulat, nec vllum vidi, qui vel dormiret nunquam, vel absque cibo posset vitam propagare. Age, inquit Simeon, gradibus scalarum admotis ascende. Exhibuit ergo obstupescenti primum tractabiles manus, mox vlcus etiam in femore seu pede immane palpandum tractandumq; attonito ostendit. qui plenus stuporis & admirationis ad Theodoretum retulit omnia, quæ cognorat, aliisque iuxta secum omnem dubitationis causam ademit. Mittebat frequentem populum ad Sacerdotes, qui accedenti benè

LLL s

preca-

precarētur. Vsu venit vt ad vnum olim Theodoretum à Simeone missi tanto numero venirent, vt opprimeretur à barbarum inundatione, cum alii à tergo vrgerent, alii à fronte traherent; alii circum latera vellicarent, alii cominus, alii eminus instarent, vt nisi Simeon, qui hæc ex columna spectabat, ingenti clamore barbaros coërcuisset, omnino elisuri fuerint Theodoretum, & importunam pietatem in parricidium & sacrilegium versuri: quemadmodum & in se conuersi subinde certabant pro sancta Simeonis imprecatione, cum alteri alteris eandem inuiderent, & à Stylita conuitiis etiam fuerint appetendi, ne ferro inter se concurrerent, & sibi ipsis exitium loco cælestis gratiæ, quam à viro sancto expetebant, molirentur.

Iam illud nullo modo silentio est transmittendum, quod Simeon, postquam se Deo puer etiam desponderat, nullius fæminæ conspectum ferret, nullam ex propinquo intueretur: adeoque nec matrem etiam ex qua natus erat, intra septa columnæ vel ad basinmitteret, quamuis illa multis lacrimis & precibus filij conspectum eminus & colloquium enixissimè efflagitaret. Impetrauit tamen parenti Simeon, vti mox pro homine Deum ipsum cerneret, animo è corpore in
 cælium

caelum euocato. Ad septum illud & colum-
nam nec post Simeonis mortem mulier ausa
fuit aspirare: si contra fecisset, illico mor-
tua concidebat. Sic enim Gregorius Turo-
nensis tradit. Simeon vero cōfessor, qui
in columna pagi Antiochēsis dicitur
sterisse, frequenter incolis tribuit sa-
nitates. Et quia, vt legitur in eius vitæ
libro, nullam vnquam mulierē post
conuersionem oculis attentis inspe-
xit: postquam verò Columnæ editio-
ri se sanctitate feruens inuexit, non
modo extraneæ mulieri, verū etiam
nec propriæ matri se videndū permi-
sit. Et nunc ergo locū ipsum ab huius
sexus defensat accessu. Nam ferunt
quandam mulierē indutam esse veste
virili, & in basilicam ingredi voluisse
Columnæ. Tractauit secum misera
agere posse per indumentum, quod
latere posset altissimum, ignorans
illud Apostoli, quia Deus non irri-
detur. & licet ibi veniens ad templum
crexit pedem, vt sanctum ingrede-
retur limen, tamen protinus retror-

sua

sum ruens, cecidit & mortua est: factisque fuit populis ne huc ultra mulier vlla præsumeret ingredi, cum in istam cerneret vltionem pessimè interrogatam.

Appetebat demum felix ille dies, quo post tam longas & diuturnas in columna excubiens, ad nunquam terminandam quietem proficisceretur. Iam enim ad nonum supra centesimum annum prouixerat, & omnem cælestem inclemētiam corpore expertus, victor æstus & algoris, famis ac sitis omniumque animi & corporis cupiditatum, terror Acherontis, præsidium gentium, orbis terræ nouum & omnium maximum miraculum, vox publica mundi, regum & Imperatorum certissimum oraculum, omniumq; cælitum gaudium, & mortalium asylum, relictis corporis exuviis ad fructus laborum sempiternos in cælum & columna omnium Christianorum columnam euolauit, corpore nec post mortē collapsos, quod in statione, tanquam victor etiam ipsius mortis, stando perstitit immotum. Cuius nuncius non solum afflixit Antiochiam, sed orbem vniuersum in luctum coniecit, qui illi lacrimis litauit. Sed vti mortalibus luctuosus fuit illius excessus, ita illi gloriosus triumphus.

Non Ian.
460.

phus, quando à beatis cælitum legionibus
cum ingenti comitatu honore & tripudio
est ad summi Imperatoris regiam deductus,
vbi Daniel & Auxentius oculis spectauère.
Quæ autem eius extremum diem secuta sint,
ex Euagrio apponam, qui locum & mira de
columna ac sidere ibi apparente, spectator
ipse, curiose in hæc verba descripsit: Huius
sanctissimum corpus, cum ex hac vi-
tamigrasset, tandem Antiochiam est
translatum, cum Leo imperij sceptrum
moderaretur, & Martyrius Episcopa-
tu Antiocheno fungeretur. Ardabu-
rius autem Orientalium exercituum
dux, vna cum militaribus ordinibus
quos secum habebat, & reliquis in ip-
sa Mandra constitutus, pretiosissimū
corpus beati Symeonis, ne à vicinis
ciuitatibus abriperetur, custodiuit.
Cum maximis itaque miraculis, quæ
in itinere quoque edebantur, sacerrimū
illius corpus Antiochiam de-
portatur, quod & Leo Imperator ab
Antiochenis accipere petiit, ad quæ
Antiocheni preces obtinentes ad
hunc

hunc modum scripserunt. Quoniam
 ciuitas nostra muros non habet, sunt
 enim illi per indignationem deieci-
 sacrosanctissimum hoc corpus ad-
 duximus, vt nobis & murus sit & mu-
 nitio. Imperator igitur huiusmo-
 di precibus motus, sacrum illis cor-
 pus reliquit. Multa autem illius ad
 nos vsque seruata sunt, cuius etiam
 sacrum verticem cum multis sacer-
 dotibus vidi, cum celeberrimus
 Gregorius Episcopatu fungeretur, &
 Philippicus pretiosas sibi sanctorum
 reliquias ad custodiam Orientalium
 expeditionum mitti peteret: Et
 quod mirabile erat, capilli capitis
 nondum corrupti, sed perinde salui
 & incorrupti erant, atque fuerant,
 cum adhuc in viuis esset, & inter mor-
 tales commoraretur: denique cutis
 in fronte licet corrugata & emortua
 esset, erat tamen adhuc integra: & ex
 dentibus plures, qui manibus nondum
 erant violenter exempti, ipso aspectu
 prædic

prædicabant, qualis ac quantus homo Dei Simeon fuerit. Adiacebat etiam ligamē ex ferro factum, cum quo gloriosum & laboribus perfunctum corpus honoris à Deo concessi factū erat particeps. Simeonem enim mortuum quidem ferrum illud dilectum reliquit. Prosequeretur autem singulorum istorum narrationem, non ad lectoris dumtaxat, sed & ad meam vtilitatem, nisi Theodoretus ea, sicut memini, fusius scripsisset. Sed age & aliud quiddam quod ipse conspexi historiæ huic adiiciam.

Cupiebam sancti huius videre delubrum. Distat autē illud à Theopoli stadiis ad summum triginta, in ipso montis vertice situm. Vocant illud eius loci incolæ Mandram, quam appellationē ei loco propter sacrosanctissimi Simeonis conuersationē relictam esse puto. Clius autē montis huius stadiis viginti extenditur. Structura templi instar crucis posita, &

In quatuor lateribus porticibus columnæ ex lapide polito fabrefacta quibus ædificij culmen in sublimi erigitur. In medio atrium est sub dio maximo artificio extructum, in quo columna illa quadraginta cubitorum consistit; in qua angelus incarnatus cælestem vitam in terra peregit. In vertice porticuū foramina sunt, quæ nonnulli fenestras vocant, cum ad atrium, tum ad porticus respondentia. In sinistra parte columnæ, in ipsa ramine cum vniuerso collecto illius agrestium circa columnam saltantium populo stellam prægrandem videntur, quæ totam illam fenestram penetrabat, ac perlucebat, idq; non semel iterum ac tertio, sed frequenter, & quando cessasset, rursus continuo subito apparebat, id quod non nisi memoriis sancti huius fieri confitetur. Sunt autem qui dicant (nec incredibile est hoc miraculum, cum ex auctoritate fide digna eorum, qui id

eunt, tum ex aliis, quæ nos vidimus)
 quod & ipsius sancti personam vide-
 rint, hac illac circumuolitantē, bar-
 bam habentem demissam, & caput,
 sicuti consueuerat, tiara tectum. Et
 qui eo loco viri congregantur, liberè
 ingrediuntur, & columnam cum iu-
 uentis suis frequenter circumeunt.
 Cautum est autem diligentissimè, ig-
 nora qua de causa, ne mulier aliqua
 intrò in ipsa adyta ingrediatur, sed vt
 extra liminā stantes de rebus miran-
 dis obstupescant. Est enim è regione
 splendentis astri vna, ex ianuis, per
 quam conspectus illius pateat.

Tenendum hoc, in Romana Ecclesia con-
 secratas illi Nonas Ianuarij; in Græca Calen-
 das ipsas Septembris; nam quod Baronius
 die 24. Maij narrat, non est ad hunc, sed iuni-
 orem Simeonem Stylitam referendum, vti
 Menza Græcorum, & Menologium testan-
 tur. De Martha tamen ambiguum est, huius
 an alterius Stylitæ fuerit mater; an idem viri-
 usque parenti nomen, vti est Danielis? Me-
 nologium 24. Maij duos Stylitas confundit,

MMM

cum

cum Theodoretū nominat etiam illius scriptorem, qui dudum antè defunctus erat.

DANIEL SECVNDVS Stylita.

II.

*Metaphra-
stes.*

11. Decemb.

Mena.

Niceph.

Cedrenus.

Syrus.

DAnielis acta ex Menæis reddam; quæ Metaphrastæ Panegyricas conciones potius, quàm vitas succinctè scriptas manu apud Surium legat. Addam Menæis pauca Nicephoro & Cedreno, ne quid desiderari possit.

Floruit Daniel imperante Leone Magnifico Besso nato, oriundus ex Mesopotamia, non haud procul Samosetarum vrbe Bithacæ Patre Elia, matre Martha. Quinquennis a parentibus ad asceterium Monachorum ductus, in religiosæ vitæ disciplina magnè fecit progressus, venitque ad S. Simeonem Styliten iam non tiro amplius, sed prope teranus Christi miles, cui Simeon bene catus est. Ductu postea Numinis in Anaplum delatus est, vbi quodam deserto & profano larario ingentesque cum infestis fani inquilinis monibus pugnas commisit. Demum

lius scrip
 erat. amnam in scendit, in qua magnam ex æstu,
 DVS rigoris, ventorumque & tempestatum pro-
 cellis tolerantia materiam collegit. Cæte-
 rum cum inuifatis miraculis orbem attona-
 ret, Leo Imperator, & secundum hunc Zeno
 & Basiliscus tyrannus, illum cum singulari
 lam; q̄uita & ueneratione adierunt; quibus & fu-
 oncionera aperuit, & hæreticorum vim repressit, &
 s manu Ecclesie laboranti opem tulit; tandemque
 pauca uita cum summa innocentia & sanctitate
 desiderat ad Dominum profectus est. Cele-
 bratur illius memoria in Anaplo. Hæc com-

Magnopendio Menæa.

amia vici Addit Metaphrastes Danielem lacrimis in-
 Bithacæcundæ Matris à Deo extortum, cui etiam
 quennis gemina fidera ante conceptum Danielis quæ
 orum deaturam eius claritudinem pollicerentur,
 a magnaper quietem diuinitus ostensa. Nomen quo-
 imeoneque Danieli non sine certa Numinis signifi-
 prope ratione dictum à Vate Daniele: cuius vati-
 bene ponia aperienti volumen sacrum præfecto
 s in Thraenobij occurrerunt. editus est anno Chri-
 eos propi ccccxix. Duodecennè postea religioniq;
 ipsum enitus addictum, Simeon Stylites præsen-
 o inclinat, prædixitque magnos labores pro Chri-
 ulinis deo exantlaturum. Idem petenti Hierosoly-
 mum comiam defunctus, habitu senis incani se spe-
 lummandum obtulit, iterque eius correxit ac
 MMM 2 monuit,

monuit, iret Constantinopolim, ibi res De
grates, populo & Ecclesiæ salubres effectur
Bizantij in neglecta idololatrarum æde do
miciliū habuit, ex quo columnam consecra
dit eod. die quo Simeon in Syria è sua in ca
lum abiit; cuius meloten cum Sergius Simeo
nis cliens ad Leonem Imperatorem decub
set, atque ille aliis rebus occupatus neglex
set, ad Danielem gratum & sanctum muna
peruenit, qui perinde vestem ac si ab He
Elifæo esset transmissa, spiritus eiusdem pi
nus accepit. Erat illa columna posita in An
plo ad ostium ponti, qui Constantinopoli
abest stadia admodum septuaginta, si terra
venias; mari, non amplius triginta quinque
Anaplum describit Procopius πῶς κίττω μὲν
των Iustiniani, qui in Bosporo Thracico, ubi
angustissimum est fretum, in utroque litore
ponit augustissima templa sancto Michaeli
ἁσω μὲν τῶ ἀρχιστρατήγῳ explicat eundem An
naplum Petrus Gillius in Bosporo Thracico
Sozomenus Anaplum, nunc Estian, nunc
Michaëlium; interpretes Nicephori Transi
appellat. Et in Metaphraste sunt hæc verba
Et cum in ostium Ponti esset ingressus eum
exceptit templum Michaëlis militiæ celestis
principis, quod illic pulchrè est positum: &
septem illic dies est versatus. Inde transiit
Hieron

Hieron &
lorum, v
columna
gens in
parcha, i
Constan
solo suo
alter vero
Stylitam
Sed vtra
taculoru
obstupesc
tempore
qui se eiu
venit Eu
lia ex vir
venerabu
modiora
nirat. Er
Gennadi
rat, fere
set. Per
mobile
cendit y
calamita
cogeren
statione
cendere

Hieron

Hieron & Philemporum, vbi fanum erat Idolorum, vti iam est narratum. Vix pedem in columna posuerat Daniel, cum tempestas ingens in illum excitata primum à Gelasio toparcha, mox ab ipso S. Gennadio pontifice Constantinopolitano. alter querebatur in solo suo, se inuito, & edificatam columnam; alter verebatur, ne Daniel æmulus Simeonē Stylitam, inanem populi captaret plausum. Sed vtramq; procellam cōpescuit Deus miraculorum suffragatione, quæ Daniel passim obstupescente ipso Gennadio edebat. Sic in tempore Numinis prouidentia tuetur eos, qui se eius tutelæ commisserunt. Inter hæc venit Eudoxia Augusta Eudociæ Augustæ filia ex vinculis Africanis emissa, quæ Danielē venerabunda reuisens blandissimè ad commodiora nec minus silentio amica loca inuitat. Et quem nec Gelasij importunitas, nec Gennadij sanctitas auctoritate sua detraxerat, fere sœmina piis suis blanditiis deduxisset. Perstitit tamē heros veluti Capitolij immobile saxum, & Marpesia cautes, nec descendit vnquam, nisi cum aut publica mundi calamitas, aut imminetia Ecclesiæ pericula cogere athletam ad dies aliquot deserta statione in prælium contra impias sectas descendere. Iam futuras incendiorum denun-

MMM ;   ciatio-

ciationes, Imperatoris preces, Danielis op-
tulationes & alia innumera opera cum Me-
phrastes qui in manibus est, copiosissime
scribat, labore superfedebat. Mihi nunc
mus est ea legere, quæ vulgo vel nunquam
vel rarissime sunt cognita. Cui Metaphra-
non sufficere, addat licet Baronium Anno
sexto. Decessit Daniel, cum Deo hostia
cruentâ (nam & Sacerdotij honore clarus
erat) litasset, & annum ageret octogesima
Duodecennis enim in cœnobio religionem
professus; in eâ perseveravit annos novem
triginta; novem & viginti annis statorum
columna sustinuit certamen. Epigramma
Cyri in Danielelem cognosces in Aula sancta

THEODVLVS STY- lita.

III.

3. Decemb.
Alia vide.
par 14.
canonij

33000. Phi-
lipp.

Hic imperante Theodosio Magno viri
patricia stirpis, & præfectus prætorij
qui inculpatæ vitæ vir in coniugio agebat
Cum videret à magistratu omnia per rap-
inas, avaritiamque generi, præfectura se abdic-
uit. Vxore tandem etiam defunctâ, fortunam
quas amplissimas habebat, quingentas in qua
& quinquaginta auri libras, in pauperes
elargi-

elargitus
quadam
lam, &
gratis au-
stavit ali-
ne Chris-
tatione e-
tionibus
ex gratis
uit se Co-
parem in
sum part-
mi pertu-
stis anim-
nit ergo
pedes a-
luz, art-
esse pec-
vit age-
sene, co-
mimica-
que mil-
dem,
quæ de-
iudicij
ab omni-
gram in
pro fac-

elargitus, Edessamque venit, vbi in columna
 quadam triginta ipsos annos vitam religio-
 sam, & solitariam egit. Vnde magnis à Deo
 gratis auctus, nihil amplius ex terrestri gu-
 stauit alimento; sed solo corpore & sangui-
 ne Christi diebus Dominicis, sanctaque ob-
 latione est pastus. Perturbatus olim cogita-
 tionibus molestis auebat scire, eccui tandem
 ex gratis Deo seruis par esset iudicatus, audi-
 uit se Cornelio mimo qui Damasci degeret,
 parem in regno Dei futurum. Quod respon-
 sum parum absuit, quin illum in grauem ani-
 mi perturbationem conijceret, quas illi ho-
 stis animorum insidias in exitiũ pararat. Ve-
 nit ergo Damascum, Cornelioq; reperto, ad
 pedes accidit, rogauitq; vti sibi genus vitæ
 suæ, actioneq; explicaret. Sed hic se infelicẽ
 esse peccatorẽ dictitabat, nihilq; præclari in
 vita gessisse. Vrgente altero & collacrimante
 sene, coactus dixit. Ego, pater, à prima ætate
 mimicam, scenicamque artem exercui, inde-
 que mihi vitæ necessaria comparauit. Tan-
 dem, quamuis serò redij in memoriam,
 quæ designari malorum, menteque futuri
 iudicij rationem perpendi, atq; deinceps me
 ab omni flagitio abstinui, vitamque inte-
 gram institui, pauperum inopiæ subleuandæ
 pro facultate meâ addictus. Cum pater

MMM †

amplius.

amplius instaret, & illum sacramento adigeret, vti & reliqua aperiret, respondit Cornelius: Pronuper (sancte pater) illustris quaedam matrona, qua opum & honorum, quae pudicitiae laude spectabilis, viro à parentibus in matrimonium locata erat, qui per luxum & intemperantiam, non suum tantum & uxoris patrimonium decoxerat, sed & super graue per commestationes contraxerat. Hic à creditoribus in vincula tractus, cui iugem longo tempore immenso afflixit dolore. Cum enim infelicem in carcere famam propemodum enecari sciret, animum prodespondit. Cœpit tamen stipem cogere, animam velut in trutinam depositam, fluctuabundam anxiamque ne pudicitiae labem inferret, quae forma esset bona & integra. In hanc ego cum incidissem, statumque vitae, & causam didicissem, sanè vehementer animo commotus indolui, rogavique lacrimans, quantum inquam mulier est aes alienum? Quadringenti, inquit illa, mi domine, sunt aurei. Ego cum operas meas omnes ad calculum vocassem, ducentos non amplius & triginta aureos reperi. Quae cum ad sortem non sufficerent, suppellectilem, & quae habebam preciosa, vestesque ipsas, quas pulcherrimas compararâ, venum exposui, summamque inde collectam faminae

manu

manus cum hoc dicto tradidi. Accipe hæc mulier, & bona cum pace abi, virumq; è custodia libera, & clementiam numinis ex animo pro me precare, vt mei in extremo illo & decretorio iudicii die misereatur. His auditis Theodulus, gratiis Deo actis rursus columnam ascendit, nec diu superstes cum spe bona ad Dominum emigravit.

ANONYMVS STYLITES,
Simeonis iunioris Magister.

IIII.

DE hoc plura non leguntur, quam quæ ab Euagrio tradita sunt, hunc in columna ætatem degisse, & discipulum habuisse Simeonem alterum, quem ad columnam hoc miraculo monitus inuitarit: Cum adhuc, inquit Euagrus, valde tenella ætate esset, (Simeon) & puerorum more per montis iuga ludendo saltandoque oberraret, forte fortuna incidit in pardum, cuius collo cingulo circumiecto, eo velut freno bestiam, quæ iam suam feram naturam exuerat, ad

MMM § suum

suum monasteriū secū duxit. Quod cum magister eius, qui atatem agebat in columna, videret, percontatur quid esset: Respondit puer, ælurum, seu felem esse, quem vulgò cattum nominant. Hinc igitur coniecturam faciens quantopere virtute esset in posterum præstaturus, ad vitam in columna degendam eum induxit.

SIMEON STYLITES DI ctus Iunior.

V.

24. Maij.
Mena.

Vixit hic Iustini senioris imperio, natus Antiochiæ Syriæ, patre Ioanne Edessano, matre Martha; Antiochiæ eductus. Quæ sequuntur omnia miraculis plena, quæ partim accidisse illi, partim ab illo designata, omnia prope supra humanā conditionē dicuntur. Per preces enim in utero conceptus est. Quin & priusquam conciperetur, Ioannes Baptista Christi prodromus, matri futuram pueri sanctimoniam prædixit. In lucem editus à sinistra matris papilla semper abstinuit, quod

quod certum erat argumentum puerum ad
recta semper studia, declinatis omnibus pra-
uis & sinistris actionibus, progressurum. Sex-
to porro ætatis anno, quo tempore propter
animi imbecillitatem pueritia adhuc à serijs
negotijs vacat, & temerè obuia confectatur:
hic tamen omnibus præsentibus ac humanis
rebus contemptis montem conscendit, & bre-
ui tempore ad vitæ asperitatem, & omnia in-
commoda adsuevit. Vnde frequentibus
dignatus Dei cælitumque aspectu & con-
suetudine, à quibus, propositis quæ sequen-
da essent studijs, quid agendum foret doce-
batur. Exinde quod supra naturæ conditione
est, non amplius humanis viuebat alimentis,
sed cælesti pascebatur ambrosia, quoad vitæ
modum faceret, atque ad Christum abiret.
Sed hæc omnia cum innumerabilib⁹ eius mi-
raculis, in historia largè exponuntur. Enim-
vero hoc vnum præ ceteris non tacendū pu-
to, quod à teneris relictis reb⁹ humanis, pri-
mū cœnobiū sit ingressus, in quod ex monte,
quæ sexennio toto incoluerat, vbi descendit
& columnā ascēdit, in qua annos octodecim
moratus, rursū in admirandā rupē sterili saxo
asperrimā digressus, decē ibidē annos posuit.
Postea in tenui columna, annos quinque su-
pra quadraginta traduxit, ita vt vniuersè
vitæ

vitam ad quintum & octogesimum propo-
garit, ex quib⁹ nouem supra septuaginta cae-
lestium ritu sine mortali victu, in arcta religi-
onis disciplina, & patientia transiegit, & mor-
tis somno potitus in caelorum ordinem, & cen-
suum est rescriptus.

ALYPIVS STYLITA.

VI.

Alypium ex Menæis ante præteritum
nunc restituimus. Heraclio imperante
nomen Alypii sæculis innotuit. Adrianopoli
Paphlagoniæ felici satū editus, quando ma-
tri antè parturientis gemitus, per fausta signa
cognitus est, quis, qualisque postea esset fu-
turus: cum & hodiè illius patientia spectata
& audita nos admiratione teneat. Vifa est
nim parens ipsius adhuc vterū ferens, agnum
gestare pulcherrimū, qui ardentem in cornibus
lampades haberet. Quæ non nisi futurā eius
& virtutem & celebritatem nominis porten-
debant. Ergo Alypius se in genere disciplinae
religiosæ exercebat, & præter alia mira qua
patrabat, omnes certè tolerantia longè vin-
cebat, tres enim & quinquaginta annos supra
columnam tecto carentem, sub dio transe-
git: Et insidiis cacodæmonis velut alter lob
appeti-

appetit
fos alte
tus. De
Deo co
centum

Hæc
Menol
cum oc
xit, qu
fulgore
spargen

SI

I
gerio
sceleri
genere
percel
nis elio
igni, a
te mo
ro, pag
tricus
princi

appetitus, ac vulneratus tredecim annos ip-
 sos alterno duntaxat latere constitit inclina-
 tus. Dein altero, quoad dignam cælo animã
 Deo commendatam transmisit. Vixit annos
 centum.

Hæc Menæa, eademq; ferè paucis omis-
 sis Menologium. Mirificè me affecit hoc sidus,
 cum oculis meis, illustribus suis radiis illu-
 xit, quod ferè exinctum antè, rursus incipit
 fulgorem, temporis vetustate hebetatum,
 spargere.

SIMEON STYLITA Fulminatus.

VII.

Istus quacumq; morte præoccupatus fuerit, in refri- sap. 2.
 gerio erit. Non est hæc nota impietatis aut
 sceleris, cum viri sancti inexpectato mortis
 genere, è medio tolluntur; siue apoplexia
 percillantur, seu fulmine sternantur, siue rui-
 nis elidantur, seu pestilitate, fame, siri, ferro,
 igni, aqua extinguantur. Hoc caput est, vt ne
 te mors imparatum deprehendat. Non igno-
 ro, paganis ominosum fuisse fulmen, & in vl-
 tricis pœnæ loco existimatum, vt est apud
 principem poëtarum de Gigantibus.

Eos

4. *AEncid.* Hoc genus antiquum Terra Titania plerumque
Fulmine deiecti fundo voluuntur in imo.

Sic Æsopus, Salmoneus, Ajax Oilei, Phæton, Æsculapius, & alij de cælo tacti leguntur.

Sed non idcirco derianda culpa ab uno aut altero punito, in omnes. Ut tum it cælestis vindicta mortales immissa pestilentiâ; nec tamē omnes, qui illa lue corripuntur, impij, quod ipsum affirmare maximē esset impium.

Simeon ergo fulmine deiectus, eodem momento corporis vinculis non tam solutis quam ruptis in cælum euolauit. quod ipsum Iulianus Stylita (de quo mox infra) cognouit, cum eo ipso tempore suis sectatoribus præcepit, ut incenderent odores, quibus causam percontantibus: ecce, inquit, frater meus Simeon à fulgure deiectus interit; & ecce anima eius transit cum tripudio & exultatione. Aberat autem Simeon à Iuliano viginti miliarium intervallo. Itaque reprime iudicium quando hic, ille, & quicumque; alius atroci genere mortis sublatus dicitur. Nullum mors facit impiū; sed impia vita deprehensos inusitata via ad lethum ducit, nec id semper. sæpè scelerati pacatè obeunt; innocentes cum ingenti tormento.

mento,
hoc ful
ctus, ne
cælestis

IVI

Hic
lau
stes &
phroni
ingenti
nus oce
ne itare
tur; nec
veriti n
nus hu
mouere
rauit, v
feram i
tisque
Iulianu
Iesu tib
prouin
data ex
nce par
re, cum

mento, Enimuerò Simeon singulari voto
hoc fulmen extorsit, vt videretur non san-
ctus, nec coleretur, vt qui tanquam noxius à
caelestis iræ vindicta fuisset plexus.

IULIANVS STYLITA.

VIII.

Hic ipse Iulianus est, quem in Simeone
laudauimus, de quo Stephanus anti-
stes & successor magni Sabæ narrauit So-
phronio, leonem immani feritate, & mole
ingenti feram, locum insedisse, quem Iulia-
nus occupârat. ad quem cum passim adue-
niant, subindéque à peste illa necaren-
tur; nec accolæ tutò domo pedem efferrent,
veriti ne incurrerent in exitium: vt Iulia-
nus hunc terrorem à peregrinis & incolis a-
moueret, vocato Pancratio discipulo impe-
rauit, vt versus Austrum duo passuum millia
feram in cubili iacentem quæreret, concep-
tisque verbis compellaret: Postremissimus
Iulianus, ex auctoritate & nomine Christi
Iesu tibi imperat, vt locum migres, & ab hac
prouincia recedas. Abiit Pancratius, & man-
data exhaustit, leo loco quamprimum cessit,
nec paruit amplius. Norunt parere nobis fe-
re, cum nos paremus Deo,

Idem

Idem Iulianus presbyterū illū, qui nunquam faciebat, nisi spectabilem se prius adesse Spiritus sanctus ostendisset, per discipulum iussit saluere, misso simul linteo, quo tres carbones arduos concluderat. Mystes ubi illa tela ignem aspexit, remisit eandem aquam plenam. Intercapedo locorum erat passuum millium viginti:

Planè illustris fuit hic Iulianus, qui è columna præfectus cœnobio, suis leges dicebat, & optima præcepta viuendi edebat, non tantum verbo, quod solent multi, quam exemplo, quod pauci. Quare & virtus illum non præsentibus tantum, sed remotissimis etiam populis commendabat. Conuenit hunc inter alios Conon, cum geminis liberis; quorum Cyriacus morbo contactus immedicabili spem omnem medentium eluserat. Curatus cum Conone parente, & germano altero, noluit à vestigiis Iuliani, optimi corporum & animorum medici, recedere, qui simul omnes, iussis valere rebus humanis, se illi ad omnem obsequelam aucturarunt. Receptos Iulianus ad omnem virtutis religiosæ disciplinam erudiuit, & Cononem præfecit rei frumentariæ: qua cum olim defectus esset, adiit Antistitem: Pater, inquit, frumentum desideratur. Et Iulianus: i, modo, inquit, frater & conuertere quod reperies

mollis

molitur
bit largi
ret nih
mœstus
ret nece
Cononi
es, in ci
Percitus
cuius d
tur, osti
quo om
Quo Co
pedes ab
cia veni
familiar

STY

Nihil
Se
fecerat,
etiam fa
quinara
tatis cel
sternere
Ægina C

molitumq; pinse hodiè, de craftino provide-
 bit largitor omnium Deus. Conon quod sci-
 ret nihil in granario nisi puluerem relictum,
 mœstus abiit in suam cellam. Sed cum vrge-
 ret necessitas religiosos fratres, citato demū
 Cononi, abi, inquit Iulianus, & quod inueni-
 es, in cibum para, vt habeant quod edant.
 Percitus ira Conon ad horreum properat,
 cuius dum aditum remotis vectibus moli-
 tur, ostia non potest aperire, mole frumenti,
 quo omnia plena sensit, etiam ianuis offusa.
 Quo Conon spectaculo attonitus, ad Iuliani
 pedes abiectus, supplex incredulæ contuma-
 ciæ veniam orauit, didicitque Deo, Deique
 familiaribus fidere.

STYLITÆ DVO ANO- nymi.

IX.

Nihil sanctum, quod hæreticum. Impij *Io. Moschi*
 Seueri nefarium dogma Orientem in-
 fecerat, magnumque non è plebe, sed ordine
 etiam sanctiore monachorum numerum in-
 quinarat, adeo vt impietas per speciem pie-
 tatis celsas etiam columnas afflaret, & pro-
 sterneret. Aberant triginta millibus passuum
 Ægina Ciliciæ vrbe duo quidam cionitæ seu
 NNN Sty-

Stylitz, passibus inter se diuulsi non amplius
 sex millibus, sed fidei professione & dogma-
 te infinitis interuallis. Alter enim Roma-
 nam sectabatur disciplinam, alter Seueria-
 nos tuebatur errores, qui Catholicum muni-
 conuitis exagitabat, & sibi quasi magister
 ius in alterum vsurpabat, quod ante illum
 stationem in columna occupasset. Roma-
 nus suggerente bona mente & fide petiit
 Seueriano crustum de Synaxi Seueriano,
 quod hæreticus lubens volens misit, iam sibi
 de alterius mutato animo gratulatus, quod
 certo crederet, eum in suas partes vel iam
 concessisse vel mox concessurum esse. Ac-
 ceptam Catholicus panis execrati partem
 immisit feruenti ollæ, quæ subito elixa
 in aquam abiit: Dein & Catholica Ecclesia
 hostiam consecratam in eandem coniecit,
 cum subito testa ante feruore ebulliens, vo-
 lut affusa frigida resedit; sacræq; Eucharistia
 forma intacta, integra, siccaque, & quasi nun-
 quam uncta, ex illa est recepta, quam cum
 magna, vt par est, veneratione seruatam So-
 phronio postea Stylita præbuit videndam
 colendamque.

An Seuerianus calculum verterit, & à per-
 tinaci mente destiterit, auctor in medio re-
 linquit, de altero Seueriano itidem Stylita

S. Eup

S. Eup
 cheno

S T

E Ph
 &

sanctio
 uerian

procul
 uigilab

dolent

re hære
 cupidu

lumine
 velle

ueri:
 re nego

quomo
 bum a

labes e
 stylita
 grediar

tus esse
 xus ha

S. Euphramio patriarcha & pontifice Antio-
cheno in viam reducto nunc expono.

STYLITA SEVERIA- nus Miraculo cor- rectus.

X.

Ephræmius ex comite Orientis Pontifex
& Patriarcha Antiochenus, dubites an
sanctior vel eruditior fuerit, de Stylita Se-
ueriana peste laborante acceperat, qui non
procul Hierapoli in columnæ statione per-
uigilabat, ad quem profectus Ephræmius,
dolenti animo ferebat, tantos labores erro-
re hæreseos corrumpi. Salutis ergo illius per-
cupidus & anxius cœpit hortari à veritatis
lumine exerrantem, vt damnatis erroribus
vellet ad Ecclesiæ Apostolicæ gremium re-
uerti: sed negavit stylites sibi quidquam fo-
re negotiū cum synodo (Chalcedonensi) Ec-
quomodo, inquit patriarcha, sanabo mor-
bum animi tui? Ecclesia sana & sancta est, &
labes erroris in illa nulla est. Rogum, inquit
stylita, excitemus, illumque ambo simul in-
grediamur, quem flamma læserit, damna-
tus esto; quem intactum reliquerit, orthodo-
xus habetor. Existimabat stylites patriarchā

NNN 2

has

hac tam atroci flammaram denunciatione
 deterritum iri, sed flamma non terruit Patri-
 archam, imò Patriarchæ constantia terruit
 Styliten; Ephræmius enim sibi de sua fide &
 virtute optimè conscius admissa conditio-
 ne: Oportebat quidem, inquit, fili mi, te
 meis admonitionibus locum dare, nec plura
 quærere: sed quia tute hanc legem vtrique
 dixisti, viribus quidem indignitatis meæ ma-
 iorem, fretus tamen Deo & causæ bonitate
 salutisque tuæ studio, illam admitto. Laude-
 tur Deus, ferantur ligna, succendatur rogas,
 Flammis ergo crepantibus, propter colum-
 nam, descende, inquit patriarcha, iam ad me
 Stylita, feramus nos in medium incendium,
 Attonitus ad constantiam Pontificis hæreti-
 cus, non est ausus iudici & exploratori veri-
 tatis igni se committere nec descendere. Et
 Ephræmius, nonne tu hanc nobis conditio-
 nem tulisti? quid ergo iam tergiverfari? Tū
 sanctus pontifex detractam sibi stolam cum
 hac precatone in ignem sparsit. Christe san-
 cte nostra causa nostram naturam ex Virgine
 indute, ex virgine nate, exhibe nobis iudici-
 um veritatis. Arsit pyra tres ipsas horas, &
 materiâ in cineres redactâ, stola adeo intacta
 ab igne in igni iacuit, vt nec vlla in illa nota
 adustionis appareret. Quod vbi Stylites è
 sub-

sublim
 damnat
 ræmij
 tumque
 hoc De
 rantis &
 res inue
 hircos.

DE
 no, q
 simpli
 quadr

No
 lu
 ctor, ex
 dibrio
 Incidi i
 dum Pa
 bliothe
 STYL
 magnu
 rogauit

sublimi loco spectasset, manus dedit, Seuerodamno Hæresin eiurauit, & à sanctis Ephraemij manibus sanctam synaxin accepit, totumque se in eius potestatem addixit. Dedit hoc Deus pietati pastoris, dedit saluti laborantis & errantis ouis, daret & hodie si pater inueniret pontifices, nec contumaciores hircos.

DE STYLITA EDESSENO, qui, quod germanum suum simplicem iudicauit, & contemserit, quadraginta nouem annos in columna stetit, vt peccatum expiaret.

XI.

Non memini intra multos annos tam illustrem legere historiam, quam tibi lector, ex Cimmericis tenebris, & tinearum ludibrio erutam, cognoscendam propinabo. Incidi in hanc, ductu credo boni cœlitis, dum Patricum Græcorum MS. ex illustri bibliotheca Reip. Augustanz voluerem.

STYLITA Edessæ fuit, quem Theodorus, magnus eiusdem vrbs Pontifex conuenit, rogauitque, quot annis eo in loco versaretur,

NNN 3 tur,

tur, & quam vitæ rationem teneret, ne quid quod ad Dei Opt. Max. laudem pertineret, calatum vellet? Hic ille ducto ex imo pectore suspirio, perfusus lacrimis, gemebundus ego, inquit, sacratissime Pontifex, totum vitæ meæ statum ex re ipsa exponam. Tu potest hæc ante in publicum non efferes, quàm ego è publico fuero sublatus & elatus.

Iam tum adolescens cum fratre natu maiore, res & spes omnes humanas & fallaces sponte animi abieci; cumque ambo in cœnobio triennium egissemus, quietæ solitudinis desiderio capti, de consilio religiosi Patris nostri, in siluam haud procul Babylonia secessimus; specusque illic repertas non admodum inter se abiunctas ingressis, terra herbarum dapes & glandes in victum suffectis. Festis diebus contulimus vota & mensas, Deumque largitorem nostrum & altorem totum sensu animoque gratiis persolutis veneratissimus, rursusque digressi in suum vterque, se lectibulum recepit, & rerum celestium commentationibus, precationibusque vacauit. Quando verò pastus colligendi, vel corporis exercendi gratia per solitudinem ambulandum erat, seorsum vterque exhibitin diuersa, ut alter ab altero semper vnum aut alterum miliarium distaret.

Coma

Comes nobis assiduus erat consolabundus Dei minister Angelus, qui nos in cœptis firmabat. Hic erat tum studiorum nostrorū in silentio pietatis & religionis cursus. Cum vsuuenit, uti die quodam, nobis per vasta deserti incedentibus, viderem fratrem meum in saltu oberrantem, & non nisi vnicum à me stadium remotum, ac paululum procurrens anidmaduerterē illum ex inopinato restitantes, seseque signo crucis armantes, & locum illum ingenti saltu traicientem, perinde ac si laqueum transiliret, suumque in spelæum reuertentem. Demiratus ego quid sibi frater illa celeri fuga & saltu corporis voluisset, lustrandi loci causa progressus, volebam nosse quid accidisset fratri. Veni & inueni ingentem illic auri aceruum, fufisque ad Deum precibus, exutum pallium, auro induo: Impleoque adeo, ut vix oneri ferendo essem, quod clam fratre in meam latebram intuli. Abeo deinde in urbem, comparo locum vnde quaque cinctum & munitum, intraque septa egregiè ad omnia opportunum, fonteque liquidissimo irriguum. Molior templum, omniq; sacro cultu exorno; cōdo monasterium, in eoque religiosos omnino quadraginta colloco; addo ad ægros curandos nosocomium; augeo cœnobium, & va-

NNN 4

letudi

letudinarium annuo censu. Præficio rebus
 omnibus rerum administrandarum peritis,
 eiusq; curæ omnia committo, & ex reliqua
 pecunia bis mille aureos relinquo dimidium
 cœnobiarchæ; reliquum omne in miseris
 partior; mihi ad usum nec vllum denarium
 retinco, sed omnia in molitionem sacrarum
 ædium, in victum religiosorum, & egentium
 subsidium expendo, recensq; conditæ zdib
 præfecto salutem dico, & omnibus pacem
 imprecatus, ad desertum & silentium quie-
 tis fratrem quæ siturus redeo, dumq; per sola
 silvarum pergo, subit animum superba cogi-
 tatio, quæ identidem immurmurat coram
 meo, fratrem meum, hominem antiquum &
 nimio perè simplicem esse, nescireq; literas,
 qui vti pecunia non potuerit, & tantæ rei la-
 cturam fecerit; me præclarè rem gessisse, &
 magno consilio opus Deo gratissimum insti-
 tuisse. Accedebam interim paulatim ad exer-
 citationis nostræ palestras & cubilia, & iam
 eminus germani mei antrum spectanti, re-
 multuosiq; superbiz, vt dixi, motibus fru-
 ctuanti, meq; fratri tanquam sapientio-
 rem, & sanctiorem præponenti, occurrit ille fa-
 miliaris nobis ab exordio cœptæ ascese
 Angelus, & me atroci conterritans vultu,
 quid vana, inquit, tumes gloria, tibi que de
 tamquam

tamqu
 Ego tibi
 labor
 omnes
 nes m
 exædif
 tiones
 factas,
 quo ag
 silit, c
 at, sed
 lumq;
 tercec
 finum
 modo
 bare I
 sine v
 bus a
 or, p
 men
 Chri
 cont
 vixer
 quoc
 nou
 plor
 verò
 afflic

tamquam præclarè gesta places plaudisq; ?
 Ego tibi veriora veris denuncio; omnes tuos
 labores, tantiq; temporis curas & sudores,
 omnes Ecclesiarum substructiones, molitiones
 monasteriorum & Xenodochiorum
 exadificationes, aurique in miseros elargi-
 tiones pia cautaque prouidentia tuo iudicio
 factas, nõ esse cum vnico illo fratris tui saltu,
 quo aggerè cumulũq; illũ deprehẽsi auri trá-
 siliit, conferendas; neq; enim aurum duntax-
 at, sed immane simul illud chasma, interual-
 lumq;, quod inter epulonem & Lazarum in-
 tercedit, veluti perniciousis alis traiecit, & in
 sinum Abrahæ iam illi desponsum quodam-
 modo transuolauit. Ille enim studuit se pro-
 bare Deo, tu placere populo. Quare ille te
 sine vlla dubitatione melior, infinitis parti-
 bus antistat. Tu contra etsi illo longè inferi-
 or, procul ab illius virtute abes, superbè ta-
 men te circumspicis, & illum germanum
 Christi agonistam fratrem tuum superciliosè
 contemnis, & vt simplici insultas. Ergo dum
 vixeris, illius aspectu frueris nunquã, & mea
 quoq; familiaritate priuaberis, quoad illam
 nouè & quadraginta annos assiduè gemèdo,
 plorãdo, lugendoq; recuperaueris. Quando
 verò cæleste Numẽ multis lacrimis & animi
 afflictione tibi propitiatum reconciliaueris,

NNN 5

rum

tum dabo me rursus in conspectum, eodem quoque optabili prædicandoque die beata consolatione delinieris.

Quibus denunciatis è conspectu subditus ille sublimis abiit. Ego mox ad fratris speluncam properavi, illoque non reperito in lamentabiles voces erupi, meamque infelicis sortem eousq; deploraui, quoad totum lachrimarum fontem exhaurirem. Totam ergo hebdomadam in saltu illo ita traduxi, angelo meo supplex, ut tandem flexus, respiceret tot gemitus; tot lachrimis ad clementiam & misericordiam commoueretur, memorando etiam (ut facilius veniam impetarem) fratrem & fraternum amorem, veteremque inter nos usum studiumque religiosæ exercitationis. Septima tandem luce attonuit me vox à cælite profecta: Eundem est, inquit, tibi in urbem, & columna ad S. Georgium insistenda, ubi discas te ipsum nosse, donec propities tibi dominum. Ex templo igitur profectus flens, gemenisque relicta veteri statione nostra, pedibus intra quadragesimum diem huc (Edessam) perueni, columnamque hanc ingressus conscendi, quadraginta novem annos hic in silentio versatus, ingentia cum perduellibus Dei, hostibusque mortalium Dæmonibus certamina præliaque experius

erat

Erat tum offusa menti densa quædam caligo,
 & illætabilis tristitia obfidebat pectus. Ipso
 verò iam quinquagesimo anno, die Sabbati
 cum aduesperasceret, appetente iam Domi-
 nica, amœnissima lux circumfulsit cor meū,
 & molestiarum omnium nubes absterfit. No-
 cte igitur illá tota infomni ducta, in cordis
 quiete, lachrimis cælesti voluptate plenis in-
 undatus, albescente iam die, & clarum lucē-
 te, circa tertiam matutinam, precanti mihi
 adest demum etiam Angelus, & : Pax tibi, in-
 quit, à Christo, pax & salus. Hic ego gaudio
 iuxta ac lacrimis perfusus accido illi, & : Vt
 quid, inquam, me desertum tot annos, bone
 custos iuisti, penitusq; à conspectu tuo repu-
 listi? Fratrem meum à me seiunxisti, & ipse te à
 me penitus abstinuisti? Eheu quot periculis
 ego, & quot, ac quàm intolerabilib⁹ tentatio-
 num fluctibus conflictatus sum. Tum Ange-
 lus me, prensa dextra, erexit, & : Propter arro-
 gantiam, inquit, tuam, & quòd fratrem præ te
 contemseris abiecerisq;, subtraxi me oculis
 tuis, non tamen ab animo, quem inaspecta-
 bilis semper custodiui, fouique, prout mihi
 Dominus dederat in mandatis: Nunc autem
in humilitate tua memor fuit Dominus tui, & misit
 me, vti nunquam amplius recedam abs te,
 neq; in præsentis vita, neq; in futura.

Impe-

Impertitus es præterea gratia cognitionis, qua videas iustos & impios; illos quidem, ut spe vitæ aternæ in cœptis firmes; hos vero impietate & peccatis, precibus tuis & votis ad meliorem vitam & pœnitentiam traducas. Viuit verò & frater tuus, & pro salute tuâ Dominum deprecatur, quem studebis ut in altera vita omnis doloris & luctus exsorte complectaris. Ab illo igitur die datum mihi spectare Angelos, dæmonasque pellere. Nam quodcumque ad me accedit vir bonus & metuens Dei, cerno bonos cœlites antambulones, triumphantes & tripudiantes, luminaque præferentes, & radiantibus fulgentes togis; impios autem Spiritus longo intervallo sequentes, ut qui nulla ratione audeant propius aspirare. *Beatus ergo qui timet Dominum, magna est enim gloria Domini super eum, & copiosa gratia, seu diues seu pauper sit, nulla enim fortunæ ratio habetur, sed morum tantum studia & factorum opera spectantur.* Infelix ille & miser, qui præcepta Domini non custodit, sed peccatis & desiderijs pravis implicatur: miser, inquam, hic est, etiam si omnibus rerum præsentium, copiis & opibus circumfluat. Quando enim eiusmodi ad me tendentem conspicio; totum agmen & examen damnatorum geniorum circumsepitillum,

lum, & premit, & vinculis constrictum tenet.
 Sanctus autem Angelus longè à tergo secu-
 tus plorat, & luget exitium illius. Quando
 verò aggrediuntur illum infausti comites, vt
 vel precipitem deturbent in voraginem, aut
 in scrobem impellant, aut alia via in mortem
 agant, prohibet id custos illius sanctus, &
 stricto ferro insectatur illos & ferit, vt ritu
 pulueris à vento rapti differantur. Quæ ego
 cum specto iustis quidem applaudo, misero-
 rum verò illorum sortem lamentor. Quod
 nisi à sospitatoribus nostris, Angelis sanctis,
 hostes & insidiatores vitæ nostræ prohibe-
 rentur, arcerenturq; sceleratos extemplo ne-
 carent, mirum in modum illorum exitio in-
 hiantes; sed vt dixi, coercentur ab Angelis
 sanctis, ne impetum in reos faciant, & ma-
 ccent, donec definitum ab auctore mundi &
 rerum Domino arbitroq; cuiusq; vitæ tem-
 pus decurrat. expectat enim clementia diui-
 na impium, vt ad se redeat, & mores emen-
 det, pro noxis satisfaciat, ad quam rem illi
 moram indulget, & amplius pronunciat, nec
 patitur à generis nostri parricida hominem
 impunè abripi, vt qui nec illius sit, nec ab il-
 lo liberatus nec seruatus. Hæc & huiuscemo-
 di tam salutaria inter se tota nocte colloca-
 ti, vbi diluxit, persolutis Deo primis votis in-
 ter se

ter se consalutant, & Pontifex à STYLITA digressus sibi gratulabatur, quòd in tantis etum virum incidisset.

Hæc propè ad verbum ex Patrico Græcorum paucis viso, paucioribus lecto, decerpit unde discas de te modeste sentire, neminem nisi te, & aurum iuxta tecum contemnere. Pios venerari, impios & deploratos cum Angelis lugere, & omnibus viis ad viam virtutis reuocare.

LUCAS STYLITA.

XII.

QUæ ante hæc sidera in obeliscis & columnis spectanda proposuimus, omnino admodum in oriente nata orta que sunt, nec memini in occidente vllum vnquam effulsisse. Orientis hoc decus est Ecclesiæ, ex quo & Lucas nouus hic statòr extitit, imperator Romano seniore cum Constantino perphrogenneto genero, ipsius Leonis philosophi filio. Patrem habuit Christophorum, matrem Calen. Indictum Bulgaris bellum, traxit & Lucam secum in aciem. Commisso prælio & robore militum cæso, ac copiis omnibus ferè ad internecionem deletis, Lucas diuino seruatus nutu, cælesti militiæ in religionis forum Patrum cœtu nomen dedit, apud quos

quos tantum profecit, vti honore sacerdotij initiaretur, cum ille interim ferreo catenarum nexu corpus attereret, & sexdiali inedia emaciaret, nec præter oblatum in liturgia panem & cruda oluscula quicquam in mensam adhiberet, vel admitteret, Mox & columnam conscendit, in qua triennium persistens, iussu Numinis petiit montem Olympum, & lapidem in os camii froniue loco iniicit. Inde Constantinopolim venit, ac demum Chalcedonem, vbi rursus pilam ascendit, in qua operum mirabilium patrat, quinque supra quadraginta annos perseueravit, ex qua feliciter confecto agone certaminis ad agonothesiam emigravit.

ALIVS STYLITA.

XIII.

Auctor est Athenogenes, Episcopus Pertræ, vixisse in sua prouincia statorem columnarium, qui cum aduentoribus è columna sermonem miscebat, nec scalam adhibebat. Quod si quis vellet cum illo animi sui arcana communicare, velle dicebat, qui stabat infra, se illi cogitationes aperire. Tū Stylita pressiore voce iubebat illū ad gradus columnæ accedere, ipse ad diuersam columnæ partem digressus, ita cum illo conferebat sermonem,

monem, ut qui propter adstarent, adeoque columnam circumstarent, non audirent quid ille è superiore loco cum infra stante loqueretur. Ipsi soli inter se & audientibus intelligentibusq; , natura stupente quomodo palam inter se verba vltro citroq; mitterent, quæ præter ipsos nemo præsens, quamvis probè auritus acciperet. Sed quam Deo familiaris idem Stylita fuerit, inde licet cognoscere, quod arcana numinis decreta non ignorarit. Duo quidam erant longa & quotidiana necessitudine inter se deuincti, qui quotannis ad hunc vna visendum proficiscebantur. Alter tamen illorum absque commilitone quondam illum conuenire statuerat, & cum ad fores semel, iterum ac tertio pulsaret, nec responderet Stylita, nec admitteret, post duas tresuè horas præstolandi tædio victus abscessit. Digredienti occurrit suus ille familiaris, & ipse Stylitam conuenturus, qui socium secum ad eundem reduxit, vti quemadmodum antea consueuerant, ambo simul ingrederentur. Ergo ianuam cadentibus, Stylita, qui posterior, inquit, venit, prior & solus ingrediatur. Admissus posterior rogauit Stylitã, ut & comitè suũ q̄ prior venerat, admitteret; abnuenti instabat enixè, tandemq; nequicquam vrgenti precantiq; : Quomodo, inquit

inquit
abiecit
sed cur
dem
bidu
fectus.
ritaten
amula

Exet. 9.

Adp.

Bene m.

-----

inquit Styliata, possum ego recipere eum, quæ abiecit Deus? Nec vrsit ulterius recusantem, sed cum socio reuersus domū, mæstum quidem Styliatæ oraculum tacuit, sed alter post biduum subito extinctus ad inferos est profectus. Multi affectamus sanctorum familiaritatem, & colloquiam, sed pauci virtutem æmulamur, Hoc tantum cum vate dico.

Ἐκεῖ θεὸς ἐνδὶ κούρῳ ὄμμα

*Adspiciunt oculis sepe mortalia iustis
bene merenti bene profuerit, male merenti par erit.*

ὁ γὰρ θεὸς οἶδε δὴ καὶ Ζην, æquus iudex
Deus est.

DE SANCTIS CLAV- fis.

CAPUT V.

Hoc ferè genus hominum religiosorum cum senescente paullatim mundo consenuit, quorum olim magna passim per omnem orbem Christianum frequentia fulgebat, qui in medijs vrbibus extra vrbes, in mundo extra mundum, mortui ante mortem, & ante sepulturam quodammodo sepulti, tenebris, &

○○○

turri-

turribus, & spelæis, & conditoriis, & diculis
& casis, quas clausulas appellabant, vel inclu-
soria, conclusi; qui non solum omnia corpo-
ris gaudia à se excluderunt, sed corpora ipsa
intra angustias septorum & claustra domo-
rum incluserunt, vbi in vmbra mortis de
morte præfenti, & futura vita meditabantur.
Audiebant, inclusi, vel reclusi, vel clausi, no-
bis *Klausner* appellati. Sed vt dixi & hæc
religio, vt omnia sensim fortia maiorum ex-
empla intermoriuntur, cum sanctis viris fac-
minisque penè tota sepulta est.

Non est hic consiliū tradere vitas religio-
sorum virginū, aut religiosorum simul in vno
cōtabernio degentiū, quamuis extra commu-
nis tecti limina nunquā egredi solitorū, vti
hodiè cætus virginū non pauci, quod gratu-
landū Ecclesiæ, (vtinam possim de singulis,
qui nulli fortè supersunt, gratulari) & olim e-
tiam virorū, quale fuit Isidori, mille admodū
sanctissimis viris præfecti, quorum nemo v-
quā (præter eum, qui ianue tutelam gerebat,
& alterum presbyterum, qui ex vrbe opsonia
domum deferebat) vestigium extra collegiū
ponebat, quoad animus è corporis vinculis
expeditus liber in cælum euolabat. Et quod
admirabilitatem auget; nemo ex omni illo
patrum concilio vnquam ante mortē æger

decum

recumbebat, sed cum ad vltimam vitæ lineam peruenissent, monebant sani sanos se vitam migraturos. Omnes thaumaturgi erant; omnes mira factitabant, quæ natura ipsa suæ imbecillitatis conscia mirabatur. Illos duntaxat hic collocamus, qui soli & vnici vel gurgustii se incluserunt, vel in tumulos abdiderunt, vel turribus tanquam custodiis includi se curarunt, vel in spelæa & latibula ferarum irrepserunt. Itaq; non complector hic anachoretas & Patres, in solitudinum quidem silentio degentes, sed qui certis diebus conueniebant, aut pabulatum exhibant, aut aliorum cellas lustrabant, aut conuentus celebrabant, quorum quidem admodum innumerus erat numerus. hi longè rariores: aliqui tamen sparsim & passim in orbe visendi, quorum longè antiquissimus fuit Paulus, quem mox infra collocabo. Nam quis auctor & primus in hanc difficilem palæstram sit ingressus, in medio relinquo. Hoc non dubius audeam affirmare, huius vitæ initia & fundamenta quædam iacta, sub ipsis Christianæ disciplinæ cunabulis, cum tyrannorum in sanguinem Christianum sæuiret immanitas, quando crudelitatem suppliciorum fugitantes, in latebras se Christi sectatores abdebant; quæ vis etiam Ioannem

OOO 2

Chri

Christi prodromum expulit in desertum, cum Herodis inaudita barbaries omnem stirpem virilem vix dum natam propter Christum ad caedem & necem quaesivit. Ioannes enim quamvis in Iudæa montanis degeret, propter miracula tamen in natali eius facta, quaesitus ad caedem fuit. Eadem atrocitas & impietas Iudæorum coëgit multos fugam capessere, & in silvis se condere, cum veluti fera vndiq; ad exitium à Iudæis vestigarentur. Quod & S. Paulus ille mundi Ecclesiastes docet, cum id Hæbreis obiecit. Alij verò ludibria & verbera experti, insuper & vincula, & carceres, lapidati sunt, secti sunt, tentati sunt, in occisione gladij mortui sunt, circuiierunt in melotis, in pellibus caprinis, egentes, angustiati, afflicti, quibus dignus non erat mundus, in solitudinibus errantes, in montibus & speluncis, & cauerunt terræ. Ita paulatim ad quæ confugerant cubilia ferarum, retinuerunt, & in vsum domicilij verterunt, ex quib⁹ nonnulli nunquam amplius emerferunt.

Iam Paulus qui princeps anachoretarum numeratur, tali tyrannorum tempestate et populi frequentia eiectus, ab ea quam offerat

derat latebra, nunquam postea recessit, nec tamen intus delituit semper, cum foris esset nemo. Sed S. Hieronymus, qui ingenij sui monumentis orbem terrarum impleuit, & ascetarum studia è solitudine in publicum protulit, cum de Paulo hoc narrat, inter alia tradit de clausis: IESVM, inquit, testor, & sanctos angelos eius, in ea eremi parte, quæ iuxta Syriam Saracenis iungitur, vidisse me monachos, de quibus vnus per triginta annos clausus, hordeaceo pane & lutulenta aqua vixit: Alter in cisterna veteri, quam gentili sermone Syri cubam vocant, quinque caricis per singulos dies sustentabatur. Hæc quidem incredibilia videbuntur esse his, qui non crediderint, quia omnia possibile sunt credenti.

Abusque ergo Apostolorum æuo reor fuisse, qui clausi vitam in tenebris & antris traducerent. Nos certos indigitemus, quos priorum diligentia ad nostram vsque memoriam transmisit. Forte erit, qui instaurare volet omissam sæculis proximis virtutem. Quam
○○○ 3   quam

quam intelligo alicubi, hodieque clausam latere istiusmodi pietatem. Dicendum tamen posterioribus sæculis viros feminales cum solemnī cerimonia Deo initiatos, cultu religioso velatos ab Episcopis & Præfultoribus in clausos, ex quibus se nunquam egressuros sacramento votoque iurati astrinxerunt: quod ex Hepidanno & aliis disci potest. Sed nec mihi mens omnes clausos hoc capite includere, sed electos quosdam & singulares; aliorum tantum syllabum apponam. Dorotheum, inquam, Theonam, Ioannem Anachoretam, Eustachium, Sisinnium abbates. Ioannes quoque Moschus in Limonio præter eos, quos supra adduxi, commendat Machnum, Anonymum in Oliueto clausum, Georgiū Scythopolitam, Iulianū Prætermittam etiam à Cæsario descriptos pulchram nobilem, Hermannum Anasbergium, Gertrudē, faminam anonymam. Marfilium presbyterum quendam, S. Leobardum, Caluppanū, Friardum, Marianum, Hospitiū, Eparchum, 1. Julij, Patroclum 19. Nouemb. Stephanum 23. Nouemb. Idem 4. Sept. Iuliam 13. Ian. Albertum, Columbanum, Dragonem, Marium, Romanum 27. Nouemb. Menaa. Simeonem Treuirensē, Amundardum Scotum, Cal. Febr. Vuiboraxiam, Rachib.

Rachildam, Perethradam seu Perchteram,
Kerhildam, Prechinbaldum, Fintanum seu
Findanum, & alios haud paucos caelo, quam
terris notiores.

A. C E P S I M A S.

I.

ACepsimæ gemini celebrantur; alter cō-
stantia in tolerandis pro Christo cru-
ciatibus, scriptoribus factis mirè laudatus,
de quo nobis hic sermo non est; alter & po-
sterior vitæ religiosa professione inclytus,
quamuis inclusus. Virtus enim quamuis vel
Ætæ clausa, tandem tamen, veluti victrix
flamma, in apertum erumpit. Custodierunt
huius memoriam Theodoretus, præclare
de sanctis viris meritis, dignusq; qui inter
eosdem censeatur. Fasti quoq; Græci & Me-
næ: Neq; Nicephorus silētio texit, qui pau-
cis multa complexus: In solitudine,
inquit, vrbis Cyri, Acepsumas ille de-
cantatissimus, qui in tuguriolo exi-
guo inclusus sexaginta annos ita san-
ctè peregit, vt neq; conspiceret, neq;
alloqueretur quemquam. Sed paullo

Theodore-
tu.

Menæ 3.

Novemb.

Nicephorus.

○○○ 4

copio-

copiosius Menæa : Hic Theodosio magno imperante floruit, qui paruo gurgustio clausus, vixit annos sexaginta (tanquam mutus ac cæcus) quod neq; cum quoquam sermonem conferret, nec quemquem aspiceret; sed versus in se ipsum, & ex se in Deum reuersus, animum cælesti contemplatione pascebat. Porro cubile ipsius seu antrum, per mæandros & sinus instar incuruæ & sinuosæ lineæ effossum erat, vt cõtra stanti esset in ad spectabilem. in cibum nihil illis præter lentem fructam, & repentem porrigebatur. Aquam ex vicino fonte concubia nocte semel quantum ad septem dies satis erat, cum à nemine conspiceretur, hauriebat. Vltimis viæ diebus à plurimis passim beneficiis celebratus, etiam sacris initiari se, quamuis coactus, passus est, nõ passurus, nisi mox è vita migraturus. tanti sacerdotis honorem & officium, ad quod hodie illotis propè manibus, vt est in paræmia, curritur, existimauit.

ALEXANDRA.

II.

Nec deterior sexus viris in hoc certamine fuit inferior. Alexandra, vera in virgine virago, à proco sæpius ad stuprum sollicitata, ne læderet amantem, aut ipsa lædere

ur, supra fœminam sapiens, oris venustatem cum pudore, sepulchro clausit, nusquam rata tutius hos thesauros posse cœdi seruariq; quam inter emortualium caluas & cineres a-rentes, ex quibus nulla flamma erumpat, quę florem honestatis possit populari, quis enim thalamum in tumulo, præter illum Ephesi-am collocet? Duodecim annos in situ & squalore tenebrarum horrentium tenerrima virgo, nulli nec viro nec fœminæ visa, porrecto per foramen alimento traduxit. Ceterum ubi se ad sempiternam lucem ex tam longa sepulchri nocte euocari sensit, composito ad honestatem corpusculo dormienti similis requieuit. Ministra, cum ad victum allatum Alexandra manum non porrigeret, nec vocanti responderet, renunciauit domum. Itum ad conditorium, & remota saxi mole reperta ex sanguis, nec opus fuit ante duodecim annos sepultam, sepelire. Rogata olim à Melania, quomodo otium, quod maximum sæpè parit religiosi negotium, falleret? à prima, inquit, luce vsque ad nonam certis Deum precibus adeo; proximam horam lanæ faciendæ & penso trahendo impendo. Deinde cœlestium heroum vitas disco, & fortissima facta recognosco, quibus pro Deo Christoq; testando sanguinẽ expenderunt.

OOO §

Vbi

Vbi demum cœpit aduesperascere, laudibus Deo Divisq; dictis, cibum gusto. Noctis maximam partem in votis & precibus pono, semperq; spe cœlum affecto, & laborum meorum cum vita finem exspecto; ad quem omnes adspiramus. Ostendit Alexandra Virginibus locum, vbi pudorem procul periculo haberent. Sed hodie, quæ fugiunt thalamos, aut tumulos quærunt?

CHORYBITA.

III.

HVnc Climacus commendat, quem tibi ex eodem sed recens verso tanquam ex ipso fonte haustum propinabo, quod ad manum habeam Apographum Climaci gratum MS.

Exponam tibi, inquit, & de silentiario, qui in Chorebi solitudine degebat, quid illi evenit. Multis annis inertis & socordis, sui instituti iuxta ac salutis neglector, litabat. Ad ultimum demum deductus & conclamatus, iam intervallo iustis horis videbatur corpore & vita excessisse, cum subito recepta anima, iubet nos omnes facessere & exesse; ipse obstruitis cellæ foribus, duodecim ipsos annos solus vnicusq; ibid. perseveravit clausus, merito taciturnior: nec ad mensam quicquid præ-

ter panem & frigidam adhibuit. Sessitans autem, ea tantum, quæ paullo antè à sensibus auocatus spectarat, immoto corpore & vultu semper eodem, attonito similis meditando reuoluebat, mœstoque silentio defixus, perpetuo calentium imbre lacrimarū inundabatur. Demum vbi (post duodecimum annum) animam agentem aduertimus, aditum cellæ moliti irrupimus, multisq; & infimis precibus morientem obtestati (vt salutaria nobis monita in extremo affatu ederet) hanc solam vocem extorsimus: Date veniam, sodales, monenti: nemo in cogitationem mortis serio ingressus, poterit vnquam peccare. Nos proinde summo stupore percussi demirabamur eum, qui antea tam solutè vixisset, repente tam admirabili & sancta metamorphosi fuisse commutatum. Corpus deinde terræ mandauimus in cœmiterio haud procul castris. postridiè ad tumulum reuisentes sacrum illud reliquiarum pignus non reperimus, quod cœlestis clementia Numinis in hoc veller ostendere gratam sibi esse pœnitentis curam & laborem diluendi peccati: modo velit post extremam etiam solcordiam ad frugem se recipere.

DA.

DAVID E MESOPOTA
mia.

I V.

*Joan. Mo-
schus c. 69.
prat. spir.*

Non amplius trecētis septuaginta quibus
que partibus remotam Thessaloniam
David religiosissimus pater mandram annis
admodum octoginta nunquam egressus ce-
lebat. Et quia barbarorum, qui provinciam
populabantur, incursiones metuebantur, in
urbis manibus vigiliae, ne subito hostis ciuitatem
aggrederetur, excubabant. Ergo qui illam
murorum partem, quae Davidis aedificium
spectabat, tuebantur, nocte quadam animas
uerterunt e fenestella domicilij senis flam-
mam emicare: rati barbaros tectis igne sub-
cisse, post die e praesidio urbis nonnulli
gressi offenderunt Davidem prorsus intactum
& mapale sartum tectum. Nocte rursum
eum insecuta, eundem ex igne resurgentem
mirabundi spectauere splendorem, & iterum
tertia ac quarta; donec vniuersam ciuitatem
rei nouitas ad spectaculum aduertit, quae
quens in manibus insolitos ignes e cella Da-
uidis exundantes vidit tot noctibus, quos
David, inde cum annis prouexit. Fuit inter
spectatores pariter & admiratores Palladium

penobis
pulis, v
Deo tran
cum rat
narum a
vira, tan
dum eri
quando
fulgore

AD

AD

rel
viam t
tuncian
ferro ag
tibi ma
subito
dens ha
da pro
precatu
dextran
pore

cento

œnobiarcha, quem hæc gloria Davidis impulit, vt rebus humanis valere iussis, se totū Deo transcriberet, quod in hunc mundū secum ratiocinaretur. Si benignus rerū humanarum arbiter Deus seruos suos in presenti vita, tantis ornat triumphis, quid expectandum erit in illa beatissima æternitatis sede, quando vultus iustorum solis æmulabuntur fulgorem?

ADDAS MESOPOTAMANUS.

V.

AD alteram eiusdem vrbis partem alius religiosus senex caua platano clausus vitam trahebat, quem ex incurfantibus provinciam barbaris conspicatus miles, stricto ferro aggressus, mactare conabatur, cum ecce tibi manus gladio armata, & ad ictum elata, subito obriguit, immotaq; vt erat in alto pēdens hæsit. Obstupescens cæteris, & Adā pro latrone deprecantib⁹, innocentis deprecatu senis, infelix latro suspensā recepit dextram, & facti pœnitens recessit. In tempore nempe succurrit Deus suis, & imminet semper in scelere deprehensus.

Idem cap. 70

NA

NATHANAEL.

VI.

*Palladius
cap. 18.*

Quindecim annis antè quàm Palladius
obiret silvarum deserta, Nathanael
ad ampla cæli templa ex carcere cella sua
profectus erat, de quo à commilitonibus il-
lius hoc accepit. Non potuisse ferre doli fab-
ricatorè cacodæmonem, Nathanaelem tam
patienter vna in casa residere, & Deo de ro-
lerantia vigiliarū, ieiuniorum, inedia, præ-
cum assiduitate quotidie victimas adolere.
Igitur mille strophas extrudisse, quibus illum
extra limen antri sui proliceret: tandemque
animo tantum suffudisse mærorè, vt confusa
mens & prope hausta tristitia, non haberet
quo se verteret: iam odisse augustias domi-
cili; iam tædio emori; iam cogitationum
molestissimarum fluctibus obrui; quarū nec
principium deprehendere, nec exitum repe-
rire poterat. Demum voluisse loco cedere,
& gradu moueri. Quod inquit, vbi vereratur
sensit, insidias tam feliciter positas, vris tan-
to vehementius impulsus, quanto magis a-
nimaduertit perturbatum. Hoc enim ingre-
nio est hostis, vt deiectos audacissimè aggre-
diatur, ac vltro insultet abiectis; erectos vtrū-
& contra generosè cuntes formidet ac refre-
giat.

giar, non secus ac fera nonnullæ fugientes
persequuntur, & persequentes fugiunt. Vi-
ctus Nathanael solitudinis æternæ tristitia
& illerabilis cauernæ nocte excessit, & ali-
am non admodum ab hominum frequen-
tia disiunctam cellam condidit: in qua forte
quadrimestre perseuerarat, cum de nocte ad-
uentans præstigiator dæmon militis & ap-
paritoris cultū præ se ferens, tauriq; de mo-
te exuuiis indutus, fores Nathanaelis incre-
puit. ad quem clausus athleta Christi: quis
enim es tu, qui hic ante fores meas, in regno
meo turbas cies? Ego, inquit, irrisor, ille sum,
qui te primis cellæ tuæ castris exui, & nunc
adsum, vt hinc quoq; præcipitem eiiciam.
Indignissimè tulit Nathanael se artibus ma-
ligeni fuisse circumuentum, atq; vt priorē
fraudem hostis refelleret, rediit ad primum
cubile suū, in quo septē & triginta annoscō-
clusus edurauit, nullis se dolis architecti pas-
sus, quamuis millies tentatus protrahi. Septē
olim vna Pōtiffices seu fama Nathanaelis ex-
citi, seu nescio cuius instinctu ad clausū offi-
ciosè salutandum venerant: quibus amicè &
modestè acceptis, ac post mutuā salutationē
& sermocinationē abeuntibus, non est extra
postes sacrarii sui comitatus, quod sacri anti-
quitū administri, digressis jam episcopis, obie-
ctarum

Etarunt Nathanaeli, quod rusticè egerit, cum
 sacratos præfules, tam procul illius causa ad-
 uentantes, foras nec vllum passum profes-
 tus esset: respondit Deum sibi testem boni
 mentis esse, à se coli non pontifices solum,
 sed quemuis è numero sacris etiam prima
 initiatum; quamobrem autem abeuntes præ-
 fules non sit ad certa viæ spatia pro more
 officio persecutus, id nosse iustum conscien-
 tiæ interpretem Deum, cuius causa omnia
 faceret. Suspectam habebat architecti fra-
 dum artes, à quo dubitabat an impulsus ad
 reuississent.

Cum hæc techna improbo artifice ma-
 cessisset, neque Nathanaelem è suo latibulo
 protraxisset, cõuersus ad aliam. Extremo
 ta anno idem hostis in puerum duodecim
 nem transformatus, præ se asinum clicellan-
 um, panario onustum agere simulauit, quem
 & circa lucis deficientis & noctis inchoant
 confinium proximè cellam NATHANAELIS
 admouit, ac concidisse sub sarcinis ex-
 clamauit: NATHANAEL non porriges
 misero auxiliarem dexteram? patieris me hæc
 nocte prædam feris & hyænis fieri? quid re-
 spondebis Deo, qui seruum Dei neglexit
 atque adeo immanissimis beluis laniandum
 obieceris? Reserauit Nathanael aditum
 implo-

implor
 stens:
 Ego, i
 lius an
 thanae
 to app
 & soler
 positu
 opem
 immar
 tum la
 da. Co
 nec ta
 dubita
 susus a
 quod
 neglig
 egress
 stanti
 quam
 tus D
 pueri
 uera i
 ator e
 cella
 ter vi
 rugit
 imbe

implorantis vocem, & intra limen consistens: Ecquis ades, & quid auxiliij me poscis? Ego, inquit ex dolis compositus puer, sum Iulius anachoretæ (notum & familiarem Nathanaeli indigetabat) minister, panes iumento apporto, quod die crastino pater agaperi & solennem mensam reliquis patribus sit appositurus. Quare etiam atq; etiam te rogo, opem suppliciter poscenti porrige. Plena immanibus horret solitudo foris, si me desertum lanari patieris, culpa tibi erit præstanda. Concussit hoc stratagema Christi militē, nec tamen loco excussit. aliquandiu enim dubitanti & anxie cogitanti similis, tandem susus ad Deum precibus consilia explicauit, quod verebatur ne vel officium charitatis negligeret, si puerum non iret adiutum, vel si egressus misero succurreret, ludibrium incōstantiæ dæmoni deberet, cum decreisset nunquam se extra cellam commouere: Ergo fretus Deo, audi, inquit, puer, aut quicumque pueri formam geris, spero te, se opis meæ reuera indiges, diuinitus adiutum iri: si infidator es, jam hoc ipsum intelligam; & clauso cellæ ostio elusit veteratoris artes, qui turpiter victus, cum fædis onegrorum & ferarum rugitibus in auram euauit. Miserum te & imbecillem hostem, qui omnibus machinis

PPP

adito-

admotis, per septem & triginta annos non potuisti miserum & vnicum homuncionem vellatum vnguem mouere loco. I nunc, & iacta robur à nado monacho infractum & euictum.

MARCIANVS CYREN- fis.

VII.

*Theodoretus
lib. 3. & Ec-
cles. hist. l. 4.
Mena 2.
Nov.*

CYrus oppidum, Marcianum orbi dedit, qui splendore generis, quod illustre & regium habebat neglecto, ad intima deserta properauit, vbi tectum condidit tam humile & pressum, vt vnicum illius nec ipsum totum stantis corpus caperet. in quod se tamen velut in caueam compegit tunicam indutus quam tristis pilorum horror asperarat. modus cibi in diem tres erant vnciæ panis, cum modico aquæ humore ad vitam tolerandam. Progressu temporis duos admittit in disciplinam sectatores, qui sibi propter illius modicas casas posuere. Marcianus semper clausus cereum aut lumē nullū admittit, quod illi sub noctem cæleste sidus affulgeret, quo literarum characteres peruidebat. quamuis præter Dauidis odaria & Psalmos haberet nihil. Fuit cum è proxima solitudine immanis
serpen-
nabat
exanir
autem
monstr
cus ac
pans in
Flauia
stes ali
virtute
cianur
mentis
conaba
atq; ad
tanqua
tamē o
vitæ ge
tenebr
multo
illustra
corum
deduxi
cognat
quand
alimen
rat: se
quider
allatis

serpens immineret, qui exitium omnib⁹ minabatur: atq; discipuli quidem ipsius territi, exanimatiq; fugam spectabant. Marcianus autem solo digito forma crucis expressa, monstrum spiritu afflatum, subito non secus ac stipulã igne correptam disiecit, vt crepans in multas partes rumperetur. Olim etiã Flavianus Antiochiæ Pontifex & Cyri antistes aliq; illustres præfules (sic Deus illustrat virtutẽ quamuis clausam & latentẽ) ad Marcianum egressi, coramq; aggressi, multis argumentis & literarum sacrarum auctoritatibus conabantur è spelæo suo & tenebris elicere, atq; ad salutem & vsum populi in vrbe luce tanquam illustre sidus collocare: quorum tamẽ oratione flecti non potuit, vt cœptum vitæ genus mutaret. Inter hæc non minus ex tenebris illa lux per orbem dilata, radiis suis multorum mentes, disiecta errorum nocte, illustrauit, quando haud paucos ab hæreticorum perfidia ad rectam sanctamq; fidem deduxit. Sed qualem se erga domesticos & cognatos exhibuit immortalis heros? Soror quandoq; cum paruulo filio ex vrbe Cyro & alimentis asceræ sancto opportunis aduenerat: sed Marcianus sororem nec ad aspectũ quidem admisit; nepotulum salutauit; ex allatis obsoniis nihil attingit. Sed vrgẽte foro-

re, ut reciperet necessaria ad victum appor-
tata, quomodo, inquit, ad nos profecti
cœnobia, quæ ad nos properantibus occur-
rebant indonata transiistis? faceffite ergo
vestris donis propter sanguinis propinqua-
tem oblati, non Christi causa allati. Longè
ergò lateq; fama viri vicinis iuxta ac remo-
tis desiderati propagata, cum cognouisset
futurum, ut post mortē de corpore suo ce-
tarent, & elegantes tumbas adornarent, ade-
oque ades sacras & magnificas molirentur.
Eusebio ex primis discipulo accersito & iu-
reiurando adacto, ut corpus suum procul
sua cella humandum curaret, & nulli morta-
lium aperiret, ubi lateret, sopitus ad domum
profectus est. Hæc fere ex Menæis. longè
prolixius omnia Theodoretus ut solet, ma-
gisque oratoriè & fusè. Sed lectori ma-
iorem appendere, quam verba adnumerare.

VIRGO GERMANA Nobilis.

VIII.

Cæsarius
lib. 4. c. 29.

HÆc & bona indole nata, & bona mentis
prædita, forma insuper optima, & opibus
abundans, & genere illustris, & quod
caput est, hodieque rarissimum, inter delicia

25 179

as urbanas sobria, & aulicam licentiam pudica, vniufque cælestis sponfi amans; quo magis vrgebatur ad nuptias, hoc magis spectabat cælum & thalamos nulla sorde inquinatos. cuius constantia victi parentes, non pugnam dum Deo rati, desponsam votis melioribus filiam suo relinquere consilio. quæ mox Deo sibiq; de paterno maternoq; sanguine & affectu, quo tanquam ferrum à magnete trahimur, victoriam gratulata, domicilio ad vitam religiosam traducendam seorsum cōdito, à prouinciali pontifice Deo initiata, flammeoq; cælesti nupta & velata, vltro volens libensq; suo larario inclusa, & ab omni cœtu mortalium exclusa est. vbi primos sane dies religiosè pacateq; egit. Sed accensus indignatione hostis se à tam imbecilla ætate & sexu triumphatum, cœpit oppugnare arcem hanc virtutis recens exædificatam; munitā quidem probè; sed à tiruncula pugna tam atrocis insolente ac imperita, male propugnatam. Primum quod solet, affundit perditos hominum sedenti in tenebris & carcere tristitiam, solis oppido molestam & periculosam; quod neminē in promptu statim habeant, à quo mœstum silentiū & tristis quies vocis humanæ, quæ medicina est ægrotantis animi, affatu subleuetur, & molestia abster-

PPP 3

gatur.

gatur. Patitur enim summus agonothesa De-
 us ascetas suos ascetriasq; in campum certami-
 nis ac tentationum deduci, vt vires pri-
 mum suas explorent, & explorata imbecil-
 litate pectoris humani, discant ad asyllum di-
 uinae clementiae & potentiae confugere, de
 se sibi nihil polliceri, Deo solo nitii; quod ex-
 perimentis multi tardis; nonnulli feris; pau-
 ci primis assequuntur. Igitur teneram Chri-
 sti militem primo assultu mœroris prostra-
 tam, hostis occidere conatus, animum adeo
 cogitationum fluctibus pressit, vt nec ce-
 lum esse, nec arbitrum rerum Deum, nec Di-
 uos vtilos, nec etiam se hominem existima-
 ret. Iam inuisa erat infelici solitudo, iam sibi
 grauis, iam desperata constantia, expediri
 carcere atq; erumpere claustra sui domicilii
 cupiebat. Cum ecce opportunè adest medi-
 cus animi Brunsbachiensium antistes ex Cr-
 stertiensium familia, cui virginem sacram E-
 piscopus curandam solandamq; commise-
 rat. Iam natum ab animo malum in corpus
 etiam puellae redundarat, intinasq; medul-
 las ossium exedebat: lurida facies, & scanda-
 macies, tristis pallor & dubia mentis vale-
 tudo miseram inuaserant, & propè emacia-
 rant; cum religiosus pater in tempore, & iam
 serius ferè quam tempus exigebat, querit
 quid

quid viuat, qui habeat? Malè, inquit illa,
 (quod ipsum erat optimum, aperiri malum)
 quid enim malum; hic clausa gemo: cur hic
 velut in ergastulo innoxia inclusa sim, quid
 agam, quid viuam, quamobrem ad sim ne-
 scio. Percussus sanè pater, Dei causa, in-
 quit, nata hic ades, vt exacta hic sanctè vita
 ad sempiternam vitam, ad calum inquam,
 aspires. Hic illa totum quod coxerat animo
 venenum euomens, Quis, inquit, morta-
 lium nouit, an vllum sit cælum, vel Deus,
 vel cælites. quis inde ad nos rediit, quis vi-
 dit, quis vita nobis declarauit? Attonitus
 abbas, & totis artibus contremiscens, Quid,
 inquit, ais filia? quid loqueris, cruce muni-
 cor tuum. Ego, inquit illa, loquor, vt sentio,
 quod nisi hæc quæ prædicatis, videro, ocu-
 lisque plane terigero, adeoq; vsurpato, non
 credam. Missionem peto; ad tutum me ex
 hac molesta cauea expedite; exanimat tam
 tristis & moesta silentii solitudo. Conatus
 sanare animum virginis ægrum ac depositum
 sollicitus pater, cum ex insidi veteratoris arte
 conflaram hanc virgini molestiam cerneret;
 Non vides, inquit, filia, te peti insidiis iurati
 inimici nostri, cui dolet virtus tua, & ex vir-
 tute secutura gloria nitere contra, & susti-
 ne impetum hostis generose: adest D E V S

PPP 4

certan-

certantibus, cessantes odit. Nonne tute hoc
 viuendi genus vltro, ingratis etiam parentibus
 & propinquorum complexa es? an te sponsam
 tui Christi pœnitet? nonne te intra has ipsius
 domicili angustias spontè conclusisti, vltro
 ramque hanc quietam, sanctam, & ab omni-
 bus vulgi sordibus seiunctam, votis omni-
 bus experisti? quæ te miseram mala mens, a
 tam sancta mente deducit auocatque? Dura
 nata, & perseuera hanc vitam, quamuis in-
 itio turbulentam, tempestatem hanc mox a-
 mcena & serena sequetur tranquillitas, non
 semper peritonat Deus, serua te rebus melio-
 ribus, breui secuturis. Obfirmarat animum
 pertinax virgo, omnemque ab auribus animi
 medicinam excludebat. tum Abbas, quan-
 do inquit, deliberatum habes, claustra virtus
 tis perfringere, & te in exitium vltro præci-
 pitare, reserabo cælestem hanc tibi domum,
 & sponsam Christo initiatam emittam, tuo
 periculo res agitur, tibi seritur & metitur. Si
 quis tamen precibus religiosi patris tui apud
 te est locus, septem duntaxat hic dies præsto-
 lare, donec ad meos redeam, atque inde ad te
 reuisam. Ægrè impetrauit ab ægra septem
 dierum moram. Regressus ad suos Cœno-
 biarcha exposuit in cætu, quo loco essent res
 infelicis Virginis, rogat omnes, & verò im-
 perat

perat singulis, vt apud Deum caussam virgini-
 nis agant, nec cessent fatigare precibus cælū,
 quoad flectant Numen, & opem impetrent
 præsentem. Ipse etiam præses cœnobii pro-
 fusis ad Deum lacrimis adiit, vt misereri vel-
 let miseræ puellæ. Nunquam frustra consuli-
 tur Deus, annuit votis patrum, virginis men-
 tem mutauit, & reuersus Abbas ad clausam,
 quomodo, inquit, modo habes filia? Melius
 inquit, ac vnquam aliàs optime pater, tantis
 per hosce septem dies delibuta sum gaudiis,
 vt non solum omnem ab animo nubem tri-
 stitiæ absterferim, sed onerata cumulataque
 lætitiis omnibus, quæ Deo sint grates laudes-
 que, vix me ipsam ceperim præ copia con-
 solationis. Quid ita, inquit pater, quia mox,
 inquit, à discessu tuo, auocata mente à sen-
 suum vsu, & omnino è corporis vinculis ex-
 pedita, contemplata sum animas cælestium,
 spectauit triumphos sanctorum. corpus autē
 meum, humi fusum pallens, exangue, tan-
 quam florem languidum aut marcescentem
 vidi. Rogata quæ esset facies aut forma ani-
 mæ? natura, inquit, est exors corporis, adeo-
 que spiritus lucētis ad modum globi vndiq;
 oculatus, vndiq; illustris. Animus cum ani-
 mo in corpore degenti visitur, in corporis
 habitu comparat, vt & reliqui cælites; sed

PPP §

exlo

exsoluto & libero à corporis concretionibus
spectatur ab animo in suæ naturæ conditio-
ne, ut crystallus aut gemma translucida, in
quâ nihil umbræ aut opacæ noctis, ut in cor-
pore, deprehenditur. Exhilaratus patet de
tam felici statu restitutæ sibi virginis, nos do-
cuit, quæ tabulæ mediis in tentationum nau-
fragiis sint prendenda. Nulla ab hoste inter-
ta pericula, nisi per preces posse vinci & de-
clinari. Tum primam salutis spem affulgeret
cum scopuli tentationum latentes nudan-
tur, deinde confirmari, cum sapientis consi-
lio quoquo modo paretur, omne demum
periculum precibus euitari.

DED VOBVS VICISSIM
inclusis, pia & iucunda
historia.

I X.

*Josephus
Ballardinus
lib. 2. cap. 72.
in praeo slo-
rum.*

IN omnem posteritatis memoriam pecca-
turus viderer, si duos hosce fortissimos
Christi athletas & ascetas, sed vulgo parum
celebres nec in fastos, quod sciam relatos, si-
lentio premerem.

Duo quidam socieni (ut auctor est Henricus
in speculo exemplorum) per omnem orbem
vagabundi passim histrioniam exercebant

bant, & Artellanis atque exodiis, omnique genere ludorum, fabularum, ac iocorum populo delicias faciebant, & spectantium simulrisum simulq; plausum & crumenas caprabant, ut inde viuerent & biberent, & genio suo litarent. Hanc viuendi rationem cum diu sanè perseuerassent, alterum infelicis vitæ & damnatæ sortis artisq; tandem pertæsum est, quod minime ignoraret, dictatori olim supremo, post ætatem præsentis vitæ fabulam, certam & exactam omnium rationem esse reddendam, causamq; apud incorruptum iudicem agendam. Ea cogitatione defixus, & intimo sensu animi perculsus, cepit meliora consilia capessere, & de præteritæ vitæ dictis, factis, decretis rescindendis & expiandis anxie secum pertractare. Deliberabat an secreta filiarum peteret, an in aliqua potius familia & cœtu religiosorum virorum nomen profiteretur. Inter hæc caprabat locum socii fallendi, ne fugam suam sentiret; quem nactus DEO propitiato, se ab eius conspectu & societate subduxit, precatus assidue numen, uti sibi dux esse vitæ vellent, rupemque aliquam ostenderet, in qua lateret, & præteritas culpas aboleret, gratiamq; sibi cælestem conciliaret. Incidit demum in nemus, ex quo collis surrexit,

surrexit, altâ infernè cauernâ patens, in quo
 è superiore loco angustus erat descensus, li-
 xo clausus. Hic placebat locus lacrimis, pre-
 cibus, vigiliis, & aliis pœnitentiæ studiis op-
 portunus. Demissus ergo in hiatum descen-
 dit, vbi vitam in sancto luctu, cum magna a-
 nimi tranquillitate egit, modico pane & a-
 qua ab accolis administrantibus contentus.
 Ceterum alter ludio, de amisso collusore suo
 miris modis anxius, veluti vertagus canis si-
 ue venaticus vbiq; gentium sodalem suum
 vestigabat, omnem sibi vitam sine commili-
 tione suo acerbam ratus, quod sibi omnino
 carere eius vsu non posse videretur, qui cum
 tam benignos sibi & faciles per iocum & lu-
 dum pararat ventris largitores. Itaq; nullum
 inquirendi finem faciebat, obuios quosq; de
 illo percunctatus, tandem didicit, quendam
 in lucû illû, quẽ ostendebat, secessisse, ibiq;
 in spelæo Deo operari, sua deslere delicta, pœ-
 nitentiam vitam degere. Ex descriptione indicis facile
 cõiecit histrio, illum ipsum suum desidera-
 tissimum comitem & ludium esse. Quocirca
 nemus penetrat, rupem ascendit, ad fenestra
 claustra adrepat, caueam inspicit, suum sode-
 lem agnoscit, sed planè diuersum à priore, vt
 qui tum supplices ad Deum preces piè & re-
 ligiosè fundebat. Aggressus tamen illum
 multu

multis verbis cœpit prolectare, & ad vitę pri-
oris gaudia inuitare. Quid, inquit, virorum
optimę, vita, voluptas, & delicia meę agis,
quo te consilio viuum ante mortem inter
mortuos collocas, & in sepulchro, quo te o-
lim natura fuerat inclusura, antę sepulturam
sepelis? Quę tibi mens? Quę te miserum ve-
xat insania? vt abiectis omnibus vitę com-
modis, quibꝰ per orbem errantes fruebamur,
omnibusq; voluptatibꝰ circumfusi nobis rē,
aliis spectacula faciebamus, teipsū in has te-
nebras & squalorem cōiiceres, vbi in summa
vitę acerbitate vitam traduceres? Prodi, pro-
di, infelix ex tumulo nondū extinctus, quid
agis apud mortuos viuus? Egredere sodali-
um dulcissime, petamus illam ciuitatem, vbi
populos faciamus fabulas: dies festi appetunt,
magna lucri spes affulget, qua nos omnino
prius, si nō prodis, quod enim solus nil pos-
sim nōsti; Tu omnibus me commodis vitę
spolias, nisi te mihi & luci & orbi reddis. A-
des obsecro, nec me desertum negligas. Erit,
etiam in oppidis locus precandi; nusquam
abest numē, vbi que præsens vouentium sen-
tit affectus. Hęc & his plura pluribus diebus
assidue occinebat sancto viro inimicus an a-
micus? nec finem nec modum facturus vide-
batur, nisi assidua incantatione socium euo-
casset.

casset. Enimvero alter tam altè in æternitate
 cogitationem descenderat, tamque archè
 in Christi familiaritatem per contemplatio-
 nem se insinuarat, vt cælestibus inundatus
 gaudiis omnino blâditias sodalis & propina-
 tas in circæis poculis promulsides cõtēmp-
 neret; quin vltro grauiter etiam illius importu-
 nâ infectabatur improbitatē: abiret modo cõ-
 suis impiis, & ab inferno hoste suggestis solli-
 citationibus, nihil moturū, minus promouen-
 tum, nunquam se cœpra desiturū. Quin ta-
 potius, inquit, in meas partes concedis, &
 mecum doles, qui mecum peccasti: vt ambo
 pace superum donati, cæloque reconciliati
 ad beatas olim cælitum sedes aspiremus. Sur-
 dis fabula: caute Marpesia dūrior erat ad om-
 nia boni sodalis hortamenta, vt qui decreffet
 ab eo non recedere, nisi extractum ex caua
 secum ad pristinam viuendi licentiam de-
 duxisset. Ergo instare, & sodalem dies no-
 ctesque vrgeri; egrederetur, & secum ad so-
 litos ludos & luxum reuerteretur. Quod
 cum pius & germanus, quamuis improbi hi-
 strionis, amicus sentiret, nec à se pelli nec a-
 uelli posse socium obfirmatum; statuit illum
 pio dolo circumuenire, vt quem admodum
 ille sibi suasor esset vitæ sanctioris deserendæ,
 ita vicissim ipse socio auctor esset volenti no-

lenē

lenti melioris consilij expessendi. Simulat se
tot optimi sodalis precibus fatigatum tandē
velle in ipsius vota concedere, & deserto an-
tro ad pristinam libertatem & licentiam re-
uertī. Ergo, inquit, quando me tam importu-
nē vrges, nec modum precandi facis, nec nisi
mecum recedere iuratus es. En vltro in tua
vota curro, tuus sum; sequar te quocūq; per-
gentem, ducentem. Erat cauerna vnde quaq;
conclusa, nec aditum vllum habebat, nisi su-
pra caput modicum hiatum, & infra fene-
stram exiguam; qua subministratum admit-
tebat cibum. Ille tam grato & inexpectato
responso lætus, præ gaudio se vix capiebat &
confectum ratus negotium, ad os spelzi il-
lico accurrit, & omni connixus ope, saxum
ingens à foramine remouet, funem demittit,
socium in speciem hilarem & reudentem
extrahit, extractum amantissimē complectū-
tur, mirē sibi de victoria gratulatus; cum illo
dein viam ingreditur, & ad urbē proximam,
vbi ludi erant celebrandi, pergit. Sed alter
aliquandiu cum illo progressus, Hem, inquit,
infelix ego Zonam numis plenam à piis col-
lectam & porrectā reliqui in caverna: si pla-
cet, redeamus & nobiscam auferamus. (Non
facilius in fraudem impellimur: quam cum
spes numi affulget.) Omnino, inquit ille
impro-

improbis, reuertamur, opus est ære nobis in
viam, ego meum te perquirendo totum ex-
pendi. Vbi ad speluncam reuenerunt, ille,
qui erat paulo ante eductus; si non est tibi
grauis, inquit, quæso descende tu, qui me va-
lentior es iam inedia, vigiliis, & luctu tam
diuturno exhausto. Ego te per funem de-
mittam: sub toro culmorum, in quo fessis
somnia capiebam, reperies crumenam ære
targentem. Ego vero, inquit alter, ingredi-
ar libenter, dicitur egressurus. Simul ergo per
funem delapsus est, alter attracto fune, in
antri, aduoluta saxi mole, occlusit, sociumque
includit, & ad fenestram transgressus: amice
mihî, inquit, in paucis clare, ego in hac caua
tamdiu clausus, noxas meas olim tecum ad-
missas, quibus caeleste nomen ad iustam
nos vindictam concitauimus, mortales au-
tem plurimos exemplo viuendi pessimo gra-
uiter offendimus, assiduo luctu, lacrimis
precibus, ieiuniis & aliis penitentia studio
conatus sum expiare: iam par est, ut tu quo-
que pro tua parte tuas culpas fleas, & Deo
dum viuis valesq; satisfacias. Nam vbi acti-
annaliū tuorum recognōris, intelliges, quæ
tam & quam longam ætatem in omni vitio-
rum genere detriueris, quot mortalibus ser-
piterni exitii auctor fueris. Quod si ergo
tantis p
præfens
piternis
mactem
clusum
funem,
est quo
bus ob
cusaret
corpit
calites
laccess
quam
tes eur
cituru
ter vt
id à se
dalem
te ipsi
nenda
quot
one p
iam a
rerum
tus, a
& illi
id salu
passu

tantis peccatis non dignas abs te pœnas in
præsens exegeris, certè futurum est, vt sem-
piternis inferorum suppliciis torquearis, &
macteris. Clausus vbi se delusum & in-
clusum vidit, vehementissimè perturbatus,
funem, inquit, demitte, & me attrahe, nihil
est quod mihi caput tuis logis & concioni-
bus obtundas. Quod cum alter facere re-
cusaret, in dirissimas effusus execrationes
cepit maledictis ipsum cœlum & omnes
calites onerare, & impio ore Deum impiè
laccessere; adiectis insuper minis, quod nisi
quamprimum emitteretur, se in mille par-
tes eum discerpturum, frustratimque con-
cisurum. Cuius impotentem animum al-
ter vt mitigaret, modestissimè respōdit, non
id à se agi vt optimum & familiarissimum so-
dalem, aut rideret, aut vexaret, sed pro salu-
te ipsius & anima apud Deum in gratia repo-
nenda se laborare, proinde quiesceret, & ali-
quot dies in suorum peccatorum recogniti-
one pōneret, quemadmodum ipse aliquot
iam annos posuisset; se curaturū, vt nihil illi
rerum necessariorum desit. Sed vento locu-
tus, austrum verberabat, furebat intus alter
& illi vltima omnia minabatur. Nec curauit
id salutis illius studiosus, nec egredi clausum
passus est. Vbi ille toto triduo plenus despe-
ratio-

QQQ

ratio-

rationis & indignationis non destitit in caeleste numen & diuos omnes maledicta iacere, scelusque scelere cumulare. Sodalis interim placare precibus Deum, & votis omnibus propitiare, vt animum impotentis frangeret, & pro sua infinita clementia misericordiae thesauros aperiret, & infelicē sua gratia quamuis indignum, dignaretur. Solabatur interea mœstum, & blandissimis verbis ferocem animum conabatur mitigare. Et adfuit pietas numinis charitati, pro misero deprecantis, sensim cœpit clausus sensum cordis aperire, & in seipsum descēdere, agnoscere plenam vitiiis & flagitiis vitam, flere deinde & dolere; veniam præteritis orare, fatiēque apud sodalem, se non tantum esse dignū illo carcere & cauea, sed in æternum inferorum chaos merito demergendum; proinde nolle se è spelæo ante mortem expediri. Vsq̄ adeo nemini venia quamuis impio desperanda, quam præfertim facilē pietas aliorum & charitas extorquet. Non simulauit dolorem inclusus, verē & ex animo supplex alteri, petiuit vt accerferet peritum aliquem medicum animorum, cui sua vulnera conscientie omnia curanda aperiret. Quod eo mox doloris sensu de peccatis concepto fecit, vt inexpectata metamorphosi prorsus ex impio
in pi-

in piū
formar
& sōda
seuerita
doq; tr
incōlas
flueban
temtio
mabat
mentis
morte.

EX

V
in illo
tione
terar
cōfir
capu

in pium, ex scelerato in sanctū virum transformaretur, vnaq; cum suæ salutis curatore & sodali omne tempus in summa viuendi seueritate precando, abstinendo, peruigilandoq; traduceret. Quæ res etiam aduenas & incolas, qui ad sanctos sodales visendos confluebant mirificè ad rerum humanarū contemtionem, & cælestium amorem inflamabat. Ita hæc præda duorum è faucibus frementis tartari erepta, in cæli templo post mortem Deo est consecrata.

EX PATRICO GRÆCORUM MS. varia exemplā.

Ex Bibliotheca Reip. Augu.

CAPVT VI.

VTinā codex Græcus manu exaratus integer ad me peruenisset, totū Latio donassem: sunt enim in illo præclaræ sanctorum Patrum institutiones, & multæ quæstiones, sacrarumque literarum explanationes exemplis & historiis cōfirmatæ. Sed cū ἄπὸς καὶ ἀκίφα λϞ, nec caput nec pedes habeat, & à tinea pessimè

QQQ 2

acce-

acceptus sit, nec alterius exemplaris copiam habere potuerim, imitatus apicularum ingenium flores exemplorum delibavi, quæ integra cognoui. Ex quibus hoc primum est, de CARIONE.

DE S. CARIONE.

I.

*Ex cap. de
recipiendis
religionem
petentibus.*

CARIONI, postea monacho, olim erant gemini liberi, quibus cum vxore relictis, ipse in Scetanam solitudinem secessit. Graulante post in Ægypto dira fame, vxor in vltima deprehensa victus & inopix necessitate, cum liberis ad virum in Scetam profecta est. Erat ex natis alter puer Zacharias, altera puella. Mulier ex certo intervallo à viro propter viginem residens (palus enim ad Scetam sita est, vbi & ædes sacra cõdita sunt, & fontium scaturigines prorumpunt) maritum cognorat. Obtinet enim in Sceta consuetudo, vt si qua femina adueniens fratrem aut propinquum reuifere velit, ex intervallo se colloquantur, coniuncto appellato Carione, En, inquit, tu monachus es, fames vrget prouinciam. Quis aliter tuos hosce liberos? Mitte, inquit pater, illos ad me: & mater: ite liberi ad parentem vestrum. Eunt ambo, sed puella in itu conuersa

recur-

recurrat ad matrem, puer ad patrem peruenit. Tum Cario commodè inquit, Ecce tuam tibi serua filiam, ego filium retinebo. Eduxit ergo infantem in Sceta pater, cunctis filium Carionis agnoscentibus. Sed cum adoleuisset puer, paulatim ceteri obloqui, & a-grefferre (profanum inter religiosos versari) Cario re notata, Zacharia inquit, disceda-mus hinc, ne patribus iam indignantib⁹ mo-lesti simus. Pater inquit adolescens, hic ne-mo ignorat, me ex te natum, si aliò nos con-feremus, negabunt me tuum esse filium. Recedamus inquit pater. profecti in The-baidem, cum paucis ibi diebus in cellis con-sedissent, cœpere & illic obmurmurare propter puerum. Pater ergo, reuertamur in-quit, Zacharia in Scetam. Sed nec dum com-muni fratrum iustitiam finem faciente, ado-lescentulus abiit, exutusque descendit in ni-trosam lacum, corpusq; narium tenus mer-sit, tinxitq; ad integram parte horam, quoad omnem corporis florentis elegantiam cor-rupter, formamq; penitus deleter, atq; in senilem speciem degeneraret. Regressus inde ad patrem nudus, veste præ se lata, ægrè agni-tus est à Carione. Pro consuetudine verò ad sacram synaxin accedente, diuinitus sig-nificatum est S. Isidoro Scetani conuentus

☩☩☩ 3

presby-

presbytero, quid Zacharias fecisset; intuitus ergo illum Isidorus & admirandus præterita, inquit, Dominica Zacharias venit, & nobiscum ut homo communicavit, nunc autem in angelum versus est. Ita fit nonnunquam, ut qui alio fine cœnobia ingrediuntur, tandem religiosam vitam studiosissime complectantur. Utisementis non consilio sparsa, sed casu in terram cadens sæpe vberè adfert fructum. Nemo ergo iudicandus & damnandus, quicumque ad sanctas patrum sodalitates quocumque animo accedit.

Lib. 31. c. 10. Quæ de nitrosa aqua supra relata sunt, si cui vim eius & acrimoniam discere lubet, Plinium adeat, qui naturam, ingenium, vires nitri disertissime exponit.

Discis præterea cur ascetæ puerum formosum & tenerum noluerint in cætu ferre: quod id contra morem fieret, & mores aliorum ac sensus sollicitari corrumpique possent. Quæ causa fuit uti S. Sabas nullum eunuchum, nullum imberbem in Labras suas aut Lauras admitteret.

*Matth. 10.
& 16.
Mar. c. 8.*

Discis & antiquissimum, in Ecclesia Catholica morem relinquendi, (ex utriusque consensu) uxorem & liberos, quem Christus docuit non præcepit; suasit non imperavit.

Luc. 14.

Discis etiam veteres religiosos eminus non com-

commi
locuto
tur, me

A S
i
fordic
beatu
morte
imme
sibi o
nat &
man
inqu
anim
Nec
quã
omi

comminus cum fæminis etiam cognatis collocutos, ne oculi læderentur, sensus afficeretur, mens inquinaretur.

ANONYMVS.

II

Asceta quidam, omnia in optimam partē Ex cap. de desertoribus cœnobiōrū. Et apud Dorotheum. interpretari solitus, visa alterius cella, sordida & neglecta. Quam, inquit apud se, beatus est iste religiosus frater: omnia enim mortalia contempsit, totamque mentem ad immortalia conuertit, neque enim tantum sibi otij sumit, vti vel casulam suam componat & perpurget. Vbi idem ad alterius venit mandram compositam & mundam: Quam, inquit, pura huius mens est: qualis cella, talis anima; status loci ostendit statum cordis. Nec vnquam de vllō sinistrē locutus dixit, quā est iste incompositus aut vagus; sed omnes sua bonitate metiebatur. Bona mens det nobis, vti bona omnia in aliis obseruemus, mala negligamus.

QQQ +

III.No-

III.

*Ex cap. de
scandalis.*

NOui ego virum religiosum, qui vita & oratione multis profuit ad salutem, sed auctore & fatore mali dæmone, quidam illi per inuidiam obtrectantes, multos ab eodẽ auerterunt, & fructu spiritus sancti priuaerunt. Hi tamen errore tandem cognito, & fraude veteratoris diaboli deprehensa, penituntudine ducti, veniam ab illo postulatam impetrarunt; sed postremo, ipsi vel ab impulsore suo genio malo occupati sunt, vel in varia tentamentorum discrimina & pericula incurrerunt, quod iudicio suo (de sancto viro) improbo multos offendissent. Quare merito Paulus monuit: *Qui autem conturbat eos, Gal. 5. portabit iudicium quicumque est ille.*

IIII.

*Ex cap. de
doctorib.*

SEpenumero fieri amat uti par pari optimus viuendi magister fiat, quod disciplina à socio profecta, in socium animum facilius admittatur, quàm ab imperantis auctoritate tradita. Affirmat hoc patrum historia, in qua de Theodoro Pachomij alumno hæc narrantur. Erat Pachomio auctori religiosissimi cœnobij apud Tabennam insulam, discipulus inter plurimos alios Archelaus, qui

identid.

identidem ad parētes & cognatos reuisebat,
 & cum à patribus ea de re sæpe admonere-
 tur, vitium non emendabat, vsque adeo pa-
 ternus & maternus in eius pectore feruebat
 amor, vt extingui non posse videretur. Ag-
 gressus est hunc tiro quidam eiusdem ascete-
 rij, cui Theodoro nomen, callidi ingenij, sed
 ad religiosam vitam præclare affecti. Quid,
 inquit, Archelaë sibi volunt ista Christi ver-
 ba apud Euangelistam: *Si quis venit ad me, &*
non odit patrem & matrem suam, non potest meus
esse discipulus, & quæ ibidem sequuntur? quo-
modo hæc interpretaris aut intelligis? Literæ
 sacræ (inquit Archelaus) subinde, more ora-
 torio, per auxesin exaggerant rem, & ἰστορι-
 κῶς extollunt, vti saltem ad partem aliquam
 aspiremus.

Etenim, quomodo possumus odisse paren-
 tes (ex quibus nati sumus.) Hoc Archelaus
 ita interpretabatur vt affectum, & frequen-
 tes parentum salutationes excusaret, à quib⁹
 nullis dehortamentis poterat auelli. Cui
 versutè & callidè Theodorus: sanè hæc ipsa
 est vestra Tabennesiorū fides, nec aliud Chri-
 stus voluit, hoc ipsum docet Euangeliū. Pro-
 inde iam nunc hinc recedo, bene mihi erat,
 cum essem, vt ante fui, nec patres illic Euan-
 geliū vnquā negāt. Recessit ergo Theodorus

QQQ

ab

Luc. 14.
 Matth. 10.
 & 16.

ab Archelao in speciem, & aliquandiu se-
mouit à publico & abdidit. Hic Archelaus
(stimulis reor conscientiaē confossus) Pachomio rem totam exponit, & Pachomius: An
ignoras, inquit, Theodorum tironem esse
extemplò curre, abiturientem inquire, & in-
sequere; nam si hinc discesserit, pessimè vul-
gò audiemus, & fama de nobis perniciofa
spargetur. Archelaus Theodorum sollicitè
vestigat; repertum retinere aut potius retra-
here nec quicquam conatur: simulabat enim
Theodorus discessum. Sed tandem cum
Archelaus omnibus modis tentaret illum in
viam reducere: Si vis, inquit Theodorus, ut
maneam, & intelligam, verum esse, quod mo-
do dicis (contrarium prioribus) profiteri co-
ram Christo, apud commune omnium pa-
trum, te secuturum quod Euangelium do-
cet; redibo ad cœnobium. Promisit Arche-
laus & promissa exoluit. nec de cætero un-
quam ad suos salutandos reuertit.

Porro ut lector norit, quis ille eximius fue-
rit Theodorus, pauca ex rebus à S. Pachomio
gestis huc apponam.

Primam ingressus adolescentiam, quarto-
decimo anno cœpit intueri cælum, & mor-
talia fastidire. Erat claris in Ægypto, & copi-
osis, Christianisq̄ue parentibus natus. festus
dies

dies in p
tur: cor
nam:

Quinqu
Cura pen

Has
splende
quid, i
abeunt
nia eru
etiam.
ant, &
salutar
concl
sus, C
mi mo
vides
entia
bere,
ram p
bus g
semp
terim
illum
erige
Dul
liciu
The

dies in paternis ædibus festa lætitia agitabatur: conuiuia magno luxu instaurabantur, nam:

*Quinquaginta intus famule, quibus ordine longo
Cura penum struere, & flammis adolere penates.*

Virgil.

Has opes & copias, amplæque familiæ splendorem contemplatus Theodorus, Equid, inquit, infelici mihi hæc olim è vita abeunti, aut opis aut solatii ferent, cum omnia erunt volenti nolenti deserenda? quid si etiam hæc irritamenta malorum me capiant, & captum ad inferos deturbent? Hac salutari cogitatione initiatus, petit interius conclaue, vbi fusus humi & lacrimis perfusus, Christe sancte inquit, qui intimum animi mei sensum penetras pernoscisque, tute vides me nihil hac rerum præsentium affluentia delectari, omniaq; tuo amori post habere, affulge obsecro menti; & noctem errorum pelle, ac præsentis vitæ tenebras cælestibus gratiæ tuæ radiis discute, vti laudes tibi sempiternas canam psallamq;. Offendit interim mater filium in lacrimis jacentem, quæ illum ad vitæ hilarioris statum mentemque erigere & inuitare necquicquam conabatur. Dulcius erat illi flere, quàm aliis genio & deliciis indulgere. Mutauit inde genus vitæ Theodorus, & intra paternæ domus septa religio-

religiosos mores ac disciplinam imitabatur, erebris votis cælum pulsabat, inedia se emaciabat, quoad à Pecusio quodam viro honorato ad S. Pachonium, cuius videndi desiderio maximo ardebat, deduceretur; à quo amicè & familiariter acceptus, ingenti suo gaudio, in religiosorum sodalitem & domicili-um est admissus. Vbi tantos intra paucos menses, in virtutis studio progressus fecit, uti seniores haberent, quod in adolescente mirarentur. Fluxerant pauci menses, cum incensam mater filii memoria, quod eum apud S. Pachonium versari accepisset, acceptis à Pontifice literis (quibus imperabatur: uti matri filius videndus & salutandus sisteretur) ad Virginum cœnobium, quod trans Nilum exaduersum S. Pachonii monasterio situm erat, aduolat: epistolam Pachomio mituit, Theodorum sibi exhiberi postulat. Pachomius fortem adolescentem accersit, literas episcopi ostendit, matrem ait adesse, velle suum sibi filium in conspectum adduci, proinde iret matremq; salutaret. Hic Theodorus: Si religiose pater, spondes me de hac re ad extremum Christi tribunal non accusatum iri, promptus obtemperabo: Tute nõ ignoras, me & mortalia omnia, cum ipsa matre, Christi nomine reliquisse; & illum Christi so-

fi socie
plus di
tones
plo me
plura c
us ego
si tibi
confili
rauit;
nes, v
nobita
leret.
trem
perdic
rumd
mesti
xit. E
exem
in ips
nã fa
re in
com
uit p
ciet.
scop
diti
que
turn

si societate indignum, qui patrem & matrē plus diligit Christo. Quid ceteri commilitones mei religiosi cogitabunt, quos exemplo meo grauissimè offendam. Hæc & his plura cum Theodorus excusasset; Pachomius ego te fili, inquit, nolentem non cogo, si tibi rem fraudi fore existimas, vtere tuo consilio. Mater vbi de videndo filio desperauit; mansit & ipsa inter religiosas virgines, vt saltem olim illum inter reliquos cenobitas spectaret, & simul suæ saluti consuleret. Ita Theodorus matri se negando, matrem iuxta secum seruauit, quam fortasse perdidisset indulgendo. Peritus ergo rerum diuinarum, etiam Archelaum, à mala domesticorum visendorū consuetudine abstraxit. Possem hoc loco domesticum collocare exemplū de eo qui mecū eodē contubernio in ipsa Societ. est vsus, & post diuinæ & humanæ sapientiæ spacia decursa, sacerdotij honore insignitus, magno scientiarum thesauro comparato semel duntaxat ex itinere salutauit parentes, & illorum artibus à corpore Societ. auulsus apud matrem velut ad Sirenum scopulos allisus naufragium fecit, hæsitque ditibus primū parochijs auctus, censibusque annuis instructus, quos sanè non diuturnos collegit, nam ex altercatione inter
hunc

hunc & virum nobilem exorta, ferro traie-
ctus concidit, & præteritæ vitæ laudem apud
nos actæ corruptit, & fortè quod nolim, spè
futuræ exuit. Quis nõ sentit, planeque oculis
tangit, veram esse Christi vocem: *inimicos ho-*
minis esse domesticos eius.

DE S. DOROTHEO.

V.

*In capite de
calumnia &
contumeliis,
Et ipso Do-
rotheo:*

S Dorotheus de se ad nostram institutio-
nem hunc in modum narrat. In religioso
Seridæ abbatis phrontisterio annos nouem
traduxi, nec memini quemquam à me verbo
incondito læsum, quamuis ex officio mihi
attendendum esset, ne quis quid diceret, quod
non deceret; & esset, qui me ipsum ab ipso
valetudinario ad templum vsque securus,
perpetuis maledictis insectaretur. Imò cum
ad cænobij præsidem, nescio à quo, reus es-
set delatus, & ille animaduertere vellet in
contumeliosam linguam, ego patris vestigia
complexus, per, inquam, ego te Christum o-
ro pater, parce illi; ego erravi: ille causam ha-
buit, cur id faceret. Quin & alius in eodem
cænobio, (qua de causa nescio, an ex animo
malè erga me affecto, vel simplici ingenio,
Deus nouit) diu sædum lotij humorè noctu
ad

ad caput meum effudit, ita vt etiam lectum
 meum olenti sentina aspergeret. & alij qui-
 dam tegeticulas suas interdium ante cubicu-
 lum meum excusserunt; vnde tanta cimicū
 copia meam cellam inuasit, vt à me nullo
 modo possent confici. Nam ex æstus tum
 ingentis ardore, vis extitit infinita. Quando
 dein noctu profectus sum cubitum, illa me
 colluies totum cooperuit, & quamuis me
 somnus ex diurno labore fatigatum occupa-
 ret, vbi tamen euigilauī, toto corpore corro-
 sum & veluti stigmatis vndique notatum &
 compunctum vidi: nec vnquam cuiquam
 dixi, ne facito; aut quamobrem hoc facis?
 nec vllam vnquam vocem misi, qua alterum
 vel percellerem, vel affligerem; nec indigna-
 tus sum vnquam. Macte patientia Dorothee,
 vbi nostra virtus hodie, qui nec frontem al-
 terius caperata, aut contractam ferimus?
 tu vltimas contumelias, & cimicum agmina
 in te immissa, quæ te tantum non mactarunt,
 etiam vultu dissimulasti, nullo signo impa-
 tientis animi dato. Rubor os totum
 occupat, cum hæc lego &
 negligo.

ADILOS.

*Ex cap. de
Castit.*

Venit in solitudinē (vbi anachoretz Deo operatur) tanta vir seu potius adolescēti innocentia & animi corporisque verecundia, vti nesciret, an vllus in mundo Veneri vsus vnquam, aut voluptas extitisset aut exaret. Hic dum in suo gurgustio q̄sisset, in expertum adorti veteratores & artifices scelerum impari & damnati genii tironē Christi cingunt vndique, & latentem naturā sensum excire mouereq̄ue moliantur. Hic nouus asceta Christi, sublati paulum oculis, immanem stygiarum laruarum turbam ad incendium libidinis excitandum in se cōcitatum contemplatus, hoc inquit membrū, homo accepit à natura, vt velut ex poculo rostrato aquam, quam in vesica velut cratero continet, effundat. Dum hæc dicit, saxum è recto decedit, simulque dulcem quandam vocem ad aures allabi sentit, quam secum aliquantulum arbitratus surgit, & ad religiosum quendam patrem profectus, eidem exponit quid sibi euenerit: qui se rem, quid sibi vellet, negauit intelligere & porro misit ad abbatē Pœmenē, qui narrata causā, vidisti inquit, malos genios. Lapis è recto
pro.

prolap
la quan
corpor
voca
suppet
incolum
cum ho
unti, in
in cella
implor
rimè co
simul g
reliquo
dum v

VE
ru
quid fa
pura n
flammi
re cœp
innoc
intelli
culis
obic
spiritu
suo cl

prolapsus ipse cacodæmon est, vox autem illa quam audisti, desiderium est & titillatio corporis, proinde caue tibi, & in auxilium voca supplicibus votis Dominum, vt tibi suppetias eat, & bellum hoc ac tempestatem incolumis euades; docuitq; illum rationem cum hostibus certandi, & bene precatus abeunt, impertitum pace dimisit. Reuersus ille in cellam cœpit opem numinis suppliciter implorare, simulq; cum tartareis lupis acerrimè conflagere; Adfuit adoranti Deus eaque simul gratia dignato, vt excedentium è vita reliquorum statum agnosceret, vel optandum vel deprecandum.

VII.

VERSATUS & alius anachoreta in desertarum siluarum silentio, omnino ferè quid fœmina esset ignorabat. Dolebat hæc pura mens innocentis, impuræ beluæ, quæ flammæ Cupidinis iuuenili corpori subijcere cœpit, & iuuenis quidem vrebatur, sed ex innocentia, quid id sibi vellet; prorsus non intelligebat. Fædas imagines & vsum tori oculis & animo simplicis; serpens infernus obiecit & impressit. Sed Deus artes impuri spiritus, & fraudes ac insultus videns, pro suo cliente propugnauit, bellumque sedauit.

R.R.R.

Nun.

Nunquam enim auctor & fons honestatis
Deus patitur suos athletas ignaros huiusce-
modi militiæ, artibus hostium circumueniri,
nisi degeneres nolint ipsi manum admouere
& hastam clypeumque sumere, quibus im-
pia tela sceleratissimi hostis possint retun-
dere.

αὐτὸν Ἰ. Ἰ. νι
υδ χερα

IIX.

EX GERONTICO.

Ex cap. de a-
nimorum
reconcilia-
tione & mu-
tua offensa-
rum remissi-
one.

DEgebat in monte Athlibeos asceta illu-
stris, quæ subito oppresserunt latrones,
sed opem inclamanti vicini suppetias vene-
runt, & prædones malè multatos traxerunt
ad tribunal magistratûs, & in vincula con-
iecerunt. Quod cum ceteri anachorete
ibidem versantes cognouissent, magno do-
lore confusi, sua causa miseros esse prodit-
tos dixerunt, vnaque ad Pœmenem abba-
tem profecti, rem illi factam significarunt.
Qui ad seniores accusatum propter grassa-
tores vinctos in hæc verba litteras dedit. Co-
gita primam tui ipsius abs te factam proditi-
onem vnde nata sit, & videbis alteram. Nisi
enim prius interiorem apud te proditionem
instituissem, ad alteram miserorum non fuisset
progressus. Hac senior epistola Pœmenis
viri sanctitatis fama longè lateque celebrati,
(nunq

(nunqu
rebat) p
vinculi

S. Zo
. vbi

niorem
fratrum
mata ap
na per
terat, m
ferat.

illum p
palamq
nia, q
auferre
cunque

cella &
tus vid
to infe
piti &
latron
nioris

lisse, &
que: I
est. P
ille pat

(nunquam enim pedem è latibulo suo efferebat) perlecta properauit in urbem, captos è *Clausus Patermes.* vinculis exemit, & libertati suæ restituit.

IX.

S Zosimas retulit nobis venisse Tyrum, *Ex eod. e.* ubi ipse tum in cœnobio viuebat, seniore Deo plenum, lectaque tum in cœtu fratrum dicta responsoq; patrum, apophthegmata appellata, quæ ille beatus hospes omnia percurrebat, & ex memoria reddere poterat, magnosq; inde fructus virtutis decerpserat. Nos cum legendo peruenissemus ad illum patrem, quem latrones inuaserant, palamque professi erant, se adesse, vt omnia, quæ in illius domicilio essent, secum auferrent: & ille respondisset, accipite quæcunque vobis placent filij. illique direpta cella & spoliata recessissent, & senex spoliatus vidisset marsupium relictum, illo arrepto insecutus prædatores filij inquit, accipite & hoc, quod obliti estis in a dicula mea: latrones eo facto percussos & demiratos senioris bonitatem, prædam vniuersam retulisse, & de sceleribus Deo satisfecisse dixisse: Ita nos Deus amet, vt hic pater sanctus est. Hoc ergo cum lectum esset, peregrinus ille pater, nosti, inquit Zosima quantopere
 R R R   mihi

mihī huius spoliati anachoretę patientia & dictum profuerit? Et Zosimas, narra pater. Cum inquit propter Iordanem versarer, legi hoc apophtegma, & miratus virtutem senioris, Domine, inquam, da mihi horum virorum persequi vestigia virtutum, quorum gesto cultum. Ergo cum hoc illorum imitandorum desiderio tenerer, post biduum adfuere sperati hospites, latrones inquam, qui dum fores pulsarent, agnouī illico esse, quos exspectabam, & tacitus Deo grates meminisse aio, iam est vbi desiderij tui fructū ostendas. Reserato ostio qua potui illos significatione gaudij & lætitię excepi, incēdit lucernam, & ostendi quidquid habebatur. Et ne, inquam, solliciti sitis, sic mihi sic Deus propitius, vt ego nihil eorum, quę habeo, condam. Et illi: habes aurum: Etiam inquit tres numos, & aperta capsula, inspectantibus illis dedi: quibus cum pacati abierunt. Ego mihi, inquit, videbar beatus, quod benefacendi mihi copia fuerit oblata. Sed inquam ego, sunt ne ad te reuersi latrones, vt ad illum seniore? Non faxit, inquit, hoc Deus, nec enim hoc volui, vt virtutis meę proclamandę causā reuerterentur. En inquit Zosimas quantum huic seni affectus bonus & patētus animus profueriat, non solum enim inio

ria latro
gaudio
Deo dig

Aff
su
perfect
camq;
parand
Zosima

Verfa
bio ab
familia
tuto de
mone,
menis
quę à
compe
que an
inquit
& caru
cio est
ego cu
illo off
posuit
penitu
excusa

ria latronum non afflixit illum, sed etiam gaudio singulari affecit, quod tali munere à Deo dignatus fuerit.

X.

Affirmabant sancti patres in accusatione sui, sui que vera cognitione ac modestia perfectam consistere animi tranquillitatem, tamq; solam viam esse ad pacem animi comparandam, quod eiusmodi facti narratione Zosimas confirmauit.

Versatus sum, inquit, aliquandiu in cœnobio abbatis Gerasimi; vbi habui quendam familiarem, cum quo per occasionem instituto de rebus ad salutem pertinentibus sermone, mentionem feci adhortationum Pœmenis abbatis, & alterius. qui omnino se ea quæ à beato Pœmene dicta essent, vsu ipso comperisse, vera esse contestatus est, plenamque animi quietem adeptum. Olim enim, inquit, mihi diaconus fuit in Laura sincerus & carus, cui nescio quæ de me iniecta suspicio est facti, quo se offensum ostendit, quem ego cum tristem cernerem, quæsiui quid in illo offendissem: Hoc, inquit, fecisti, & exposuit factum. Ego consulta conscientia me penitus alienum ob omni culpa ratus, cœpi excusare innocentiam; sed ille, ignosce in-

RRR 3 quit,

quit, excusationem non admitto. Abij ego in latibulum meum, & excussi omnes animi recessus, vtrum tandem id in me admisisset, cuius ab illo reus postulabar, nec affini me vilo modo culpæ agnoui. Ergo cum diaconus sacrosanctum calicem in manibus haberet, & aliis propinaret, iuratus dixi, eortem me criminis esse, de quo me infirmilasset; Cum nec dum acciperet satisfactionis, regressus in cellam, reuocaui in memoriam sanctorum Patrum præcepta de sui ipsius excusatione: & vera esse persuasus, vocaui in consilium cogitationes, mecum hæc pertractando: Diaconus sincerè me diligit, & amore aduersus me impulsus, ausus fuit mihi, quæ dictabat illi animus de me, significare, vti de cætero attendam & caueam, ne quid huiusmodi committam. Verù infelix & miseræ anima, quia mihi suggeris te non designasse cuius argueris, noueris te infinita mala patrasse, quæ ignoras nec agnoscis. Quoties euanuere, quæ heri egisti, aut nudius tertius, aut nudius quartus, aut nudius decimus, meministi illa? Nunquid ergo & hoc fecisti, quod tibi perinde ac alia excidit? Induxi ergo animum, vt sibi persuaderet, omnino & hoc factum esse, quod Diaconus obiecerat, sed ex memoria nõ secus ac alia esse delata;

leta; cœpiq; Deo & diacono in acceptis referre quod in cognitione delicti mei & erroris deuenissem. In hoc cogitationū consilio, adii ad Diaconum, uti deprecarer erratum, & gratias memorarem, quod meum ipsius peccatū agnouissem. Pulsantem fores, aperto ille ostio anteuertit, locumq; pœnitudinis occupat, & remitte inquit, mihi culpam, a malis enim laniis delusus, per suspicionem impegi tibi crimē, quod nūquā cogitasti. Deus quippe me docuit, te omni culpa vacare. Adiecit etiā hoc Zosimas: cū nihilomin⁹ uellet pacē & ueniā ab eo pōscere, illū nullo modo permisisse sibi satisfieri. Et en, inquit uir sanct⁹, uti sincera sui cognitio, abiectio & cōtemptio cōponant animū desiderātis illam? ut inquā nō solū non offenderetur in diacono, nec tristi sensu aduersus illū tāgeretur (primū ei uiscemodi crimē de se suspicātē, deinde nullam facti quoq; excusationē admittentē) sed etiam ipse sibi culpā transcriberet, imō uerō etiam gratum se exhiberet erga Diaconum, cuius opera ab errore fuisset liberatus. Viden, inquit quid possit uirtus, ad quos gradus perfectionis admoueat, ad illam enitentem? Poterat animus si uoluisset mille occasiones ex diacono arripere, quib⁹ in Dæmonē degeneraret. Posteaquā flexit eursū ad uir-

R R R 4   tutis

tutis metam, non solum nullam admisit ab eo molestiam, sed magnas etiam gratias habuit, quod per eum ad virtutem capessendam esset inductus, sic ergo nos ipsos vsquequaq; reos agnoscamus. Politicus quidam, sed pius, Deiq; amans, vir celebris, Barfanuphio posuit hanc questionem: si, inquit, certum & exploratum sit, à me peccatum non esse in alium, sed ab alio me offensum, quomodo me ipsum reum pronuntiabo? Ut si ergo exempli causa, per viam in eadem alicubi, & occurrat mihi viator prorsus ignotus, qui nec verbo læsus, me tamen inuadat & pulset, quomodo me possum in hoc culpandum agnoscere, aut me ipsum reprehendere? Poteris, inquit Barfanuphio, reprehendere faceriq; te errasse; nisi enim viam hanc ingressus esses, in latronem non incidisses, nec ille tam male te multasset.

Idem Zosimas cum sodali suo & quibusdam vrbanis iter ingressus venit ad teloniū. Et politici quidem statim de more vectigal porrexerunt publicanis; Socius verò Zosimæ tergiuersari cœpit, & auderis inquit, monachos poscere vectigal? Quod ego cum audirem: Quid, inquam, agis frater? næ tu nihil aliud dicis publicano, nisi vt volens notens te pro sancto colat. Nonne decuisset il-

lum

lum an
vectig
dineq;
sce?
discip

ER
S
graph
& vit
tio pē
ginta
nus, q
farum
troue
num
erat.
uis di
inop
ni iu
arbit
& bo
in m
com
di &
facro
re q

lum animaduersa nostra prompta pendendi
uestigialis voluntate, & modestia mansuetu-
dineq; cognita reuereri nos, & dicere: igno-
sce? Quin ergo vt Christi mitis & modesti
discipulus, pende tributum, & pacatus abi.

XI.

ERat in episcopio Diaconus quidam, cui
Sabinus nomen fuit, qui notarij calli-
graphi munus fungebatur, vir ingenij mitis,
& vitæ honestate conspicuus. Porro in pala-
tio pōtificis eramus monachi omnino octo-
ginta, inter quos potissimum elucebat Sabi-
nus, quem Epiphanius Ecclesiasticarum cau-
sarum iudicem designarat. Habebant con-
trouersiam duo quidam inter se apud Sabi-
num, quorū alter erat copiosus, alter tenuis
erat. Sabinus studebat pauperi magis, quam
uis diues æquiores haberet causam, quam
inops. Epiphanius vtriusq; rationes, & Sabi-
ni iudicis clementiam in miseros, ex occulto
arbitrabatur, & cum à Sabino non pro æquo
& bono iudicari animaduerteteret, progressus
in medium Epiphanius, modestè Sabinum
compellat: Abi, inquit, fili, ad tuum scriben-
di & notandi officium, & reuoca in mentem
sacrorum oraculorum decreta, & ex equo iu-
re quamcunq; causam decide, memor sacri

RRR 9 illi

Exod. 23. illius præcepti. *Pauperis quoque non misereberis in iudicio, nec respicies personam potentis.* Ergo deinde Epiphanius ipse causas omnes omnium cognouit, deditque operam iudiciis à prima luce vsque ad tertiam horam pomeridianam, à qua hora ad alterum vsq; mane nunquam amplius ab vilo mortalium conspiciatur.

XII.

In cap. de obedientia.

FVit ex SS. patribus, qui diceret; vehementer obesse religiosæ disciplinæ studiosis ac discipulis, imò planè exitiosum, si pro suo sensu sibi magistros morum & vitæ duces eligant. Etenim huiuscemodi ductores vitæ, viatores suos in arduis montium & abruptis precipitiorum perdere consueffe. Proinde etiam atq; etiam expedire illis, vt moderatorem seuerum per omnem vitam sustineant, qui non dissimulet suorum vitia, nec cum suis colludat, ipse parum emendatus.

S. Theodorus pater è S. Pachomij officina & disciplina progressus, olim à Pachomio (nescio ob quam offensam) punitus & censura notatus à reliquorum cœtu remotus est. Priusquam vero ab eo recederet: habeo, inquit pater, quod transigam in Monchonse, mitte me quâprimum reuersurum.

Missus

Missus absq̄s comite per viam in lacrimas
 effusus: Domine Deus inquit, est ne locus ve-
 nia, possuné redire tecū in gratiam? adhuc
 ne spes est salutis? Et cum ad Chenoboscēū,
 locum, pascua anserum, dictum peruenisset,
 conscendit illico nauigium, in quo seniores
 quosdam offendit, ex quibus vnus quidam
 apud alium cœpit beatum prædicare Theo-
 dorū; sed alter: quid miserum vt beatum ce-
 lebras: cū nondū ad gradū * margonij per-
 uenerit: Et primus: quis est iste gradus perfe-
 ctionis seu margonij? Duxit ergo ei simile di-
 cēdi initiū. Colonus inquit, erat durus, acer-
 bus & molestus, qui cū nemo poterat opera-
 rum annum perseuerare. Incitatus quidā ad
 illum profectus, suam illi operā obtulit. Bene
 habet, inquit agricola. Cum dies adesset, quo
 irrigandus erat ager; hauriamus inquit aquā
 internoctu, non interdiu, ad rigandum a-
 grum. sapienter inquit alter ad colonum, vt
 nemo ex hausta à nobis aqua nec hominum
 nec pecudum, nec aliorum quisquam bibat.
 Rursum quando arandum erat: sementem,
 inquit dominus, ita faciemus: sulcū hunc fru-
 mento cōseremus, alterum hordeo, tertium
 legumine, ac ita deinceps reliquos agri ver-
 sus. & mercenarius: Hæc maior est inquit
 tiam priori sapientia, vt semen nostrum & à

varia

varietate quasi *Deus efflorescat, imo & fructum quoque absq; semine & colonus: ager metamus. & demessa est seges; quæ adhuc erat immatura & viridis. Magnum, inquit servus, hoc lucrum est paleæ: floret enim pulchre & viret: Tum herus: adfer marginium, & dimensum transferemus. Hoc providentissimè inquit famulus, sic enim & palea servatur, & simul quantus sit numerus frumenti cognoscitur. Posteaquam ergo illum in omnibus exploratum probavit, & obsequentem & felicis ingenij animadvertit, tu, inquit colonus, de cætero nequaquam eris ex numero mercenariorum, sed filius & hæres. Quapropter & hic monachus (inquit senex) poterit esse beatus, si marginium seu mensuram (obedientiæ) impleverit. Tum alter ex senioribus: Similitudinem absoluiisti; expone comparationem. Colonus, inquit, Deus est; durus autem, quia suis servis crucem ferendam imponit, & iudicium seu voluntatè animi cuiusque rescindit, qui illi se devovit, Pachomius ergo, huius religiosus pater Deo ad nutum in omnibus obsecutus, illi usquequaq; gratus acceptusque est. Quod si hinc quoque ad Pachomij imitationem virtutem & exemplum (patientiam exercuerit) Dominum sustinuerit, erit & ipse regni celo

celestis
admira
storum
stos è c
runt er
emend
nem.

RE
iam an
niores
gurgu
edicu
chore
adiec
sua ve
de de

S. A.
& ille
bat, s
inqu
re Ch

caelestis hæres. Hæc cum audiret Theodorus admirabundus, stupebat tam dicta quam dictorum auctores, & ingressus nauem subditos è conspectu omnes animaduertit: fuerunt enim cælites à Deo missi ad Theodori emendationem & S. Pachomij consolationem.

TIRO.

XIII

Religiosus quidam frater secessit in solitudinem, & cella abditus apud alios se suam & aliorum voluntate. iam anachoretam esse iactabat; quod ubi seniores cognouère, exturbarunt eum è suo gurgustio, coegeruntque obire singulorum ædículas, ac supplicem profiteri se non anachoretam, sed tironem & nouitium esse. Et adiecere patres; si videas nouitium hominẽ sua uoluntate in cælum euolare, prensum pede detrahe, hoc enim expedit illi.

XIV.

St Anastasia sanguine fidem testata, cum Ex cap. de elemosyna & martyrio S. Anastasia apud Præfectum Illyrici in uinculis esset, & ille virginis ingentes opes, quas possidebat, suspiraret, illam collocutus: intellexi, inquit, mulier tibi magnam uiam auri esse, & Christum colere; si ergo sponso tuo ob-

tempo

temperas, qui diuitias vobis contemnenda
 præcipit, mihi illas omnes assigna & imper-
 tire, vnde geminum commodum percipies;
 nam & legi sponsi tui satisfacies, & à me om-
 ni pœna tormetorum soluta pro tuo voto li-
 berè poteris Christo tuo operari. Cui S. Ana-
 stasia, absit hoc, inquit, ô iudex, nam à Chri-
 sto meo in sacra lege dictum est. *Vende quæ pos-
 sides & da pauperibus, & habebis thesaurum in cae-
 lis.* Tu vero copiosus cum sis, quis adeo ve-
 cors & excors adeoq; infelix erit, vt quæ egē-
 tibus destinauit, diuiti largiatur, fameq; pal-
 lentib⁹ subtracta luxuriosis impertiat? Quod
 si te fame laborantem, siti exhaustum, veste
 spoliatum, custodiæ mancipatum videro,
 tunc ego tibi ex Christiana lege alimēta por-
 rigam? calicem propinabo, pallio contegam,
 in vinculis reuifam, & in omnibus difficulta-
 tibus succurram.

XV.

Ex cod.

Narrauit patrum quispiam fuisse religio-
 sissimo monacho matrem pauperem,
 eumq; profectum, vt i panes illi suppedita-
 ret; in itinere accepisse vocem è caelo: Geris-
 né curam matris tuæ an ego? Intellexit illico
 cœnobita, quid sibi vox veller, & humi strac-
 tus. Tu domine, inquit, prouide nobis, reuer-
 susq;

fusq; est
 post, ve
 monach
 est, tu ce
 tam tole
 lius, me
 nus, m
 fecit.

VEr
 ma
 bat, &
 Famis t
 manda
 Quæsi
 in vrbe
 inquit
 spectar
 mi filii
 uit hun
 rit mag
 ita filiu
 Et pat
 orcitat

susq; est ex itinere in suam cellam. Tri-
 duo post, venit mater ad filium, & ille, inquit,
 monachus aliquid mihi frumenti elargitus
 est, tu confice nobis inde opsonium, vt vi-
 tam toleremus. Lætus hoc matris nuncio fi-
 lius, meritis Deum gratiis veneratus, spei ple-
 nus, maiores in virtutis studio progressus
 fecit.

XVI.

Versabatur in solitudine senior, qui ex
 manus precio & ipse victum sibi para- *Ex eod.*
 bat, & egentibus quod supererat, tribuebat.
 Famis tempore mater ad eundem filium a-
 mandauit, vt aliquid à patre cibi referret.
 Quæsiuit pater ex nato: suntne filii etiam alij
 in vrbe, qui æquè ac vos esuriunt? Et multi
 inquit filius: tum fores cellæ pater claudens
 spectante filio, lacrimabundus, abi, inquit,
 mi filii, ille qui cæteros alit, & vos alet. Roga-
 uit hunc postea ex monachis, an non sen-
 serit magnam in animo perturbationem, quod
 ita filium suam à se, & se à filio suo auerterit?
 Et pater: Nisi quis, inquit, in singulis suis ex-
 ercitationibus magnam sibi vim inferat, nul-
 lum inde laboris præmium re-
 portabit.

XVII. Erat

ERat religioso viro germanus quidam magna pressus inopia, cui, si quid ex opere suo comparasset, largiebatur, sed quo plus hic dabat, hoc magis alter in dies egebat. Retulit hanc rem monachus ad religiosum senem, qui, si inquit, me audias, nihil illi porriges, sed vbi reuenerit, in hæc verba respondebis: frater quod habui, dedi, iam tu vicissim, si quid opera tua quæ fieris, mihi adfer. Si quid ergo tulerit, accipe, & in mendicos & seniores partire, & roga, vt Deum illi propitient. Paruit consilio patris monachus, & cum frater illius rediisset, fecit quod senior monuerat religiosus. Mcestus ergo à fratre frater discessit, & altero die attulit quædam ex horto suo oluscula, quæ alter accepta senibus miseris obtulit, rogauitq; vt fratrem suum Deo commendarent. Reuersus dein alio die attulit & olera & panes tres, que tandem alter vt ante in pauperes distribuit, reddiitq; frater cum pia appreciatione domum. Vbi tertio reuenit, magnum secum commensatum apportauit, esculenta, vinum, pisces, panesq; quæ monachus admiratus, vocatos mendicos expleuit epulis, & compellato fratre, non eges, inquit, amplius pane? Non, inquit, Domine, Quando abs te panem accep-

tum

tum &
inferre
quam
hi, ope
digress
ras, inq
ignem
mit. Q
tici est
religio
suas an

PRæ
ana
admiss
admiss
vincul
non di
ter au
Abijt
am cu
vti su
liberan
lo sorc
tione
bem, f
zis, qui

tum & dibus intuli, perinde fuit, ac si ignem inferrem, qui omnia popularetur. Postquam abs te nihil accepi, Deus benefecit mihi, opesque indies auxit. Quæ postea cum, digresso fratre, alter seniori referret: An ignoras, inquit pater, monachi opus & laborem ignem esse, qui omnia, quæ inferuntur, absumit. Quamobrem ex re magis hominis politici est, vt ipse ex suo eleemosynam porrigat religiosis, & à sanctis, votis piis adiutus, opes suas amplificet.

XIIIX.

Pretor provincie conuenit S. Pœmenem *Ex cod. asp.* anachoretam eius visendi causa, sed non admissus rediit in provinciam, & per specie admissæ noxæ, sororis anachoretæ filium in vincula coniecit, matrique renunciauit, se non dimissurum ex carcere, nisi Pœmen frater auunculus veniret supplicatum pro filio. Abijt soror ad Pœmenem, & ad cellæ ianuam cum multis lacrimis precata est fratrem, vt suum sibi filium sua præsentia è custodia liberaret. Sed obfirmatè tacuit Pœmen, nullo sororem dignatus responso, quæ indignatione commota conuitiari cœpit: An chalybem, ferrec, gestas in pectore? miserere sororis, quia vnicus est ille mihi filius. Misit ergo

SSS   qui

qui diceret: Pœmen liberos nullos procreavit. Reversa illa ad præsidem renunciauit se nihil profecisse; tum præfectus: si vel imperauerit mihi verbo, dimittam illum. Et Pœmen: lege cum illo agas, & si affinis fuerit culpa, moriatur; sin innoxius, pro tuo arbitratu de illo pronuncia. Nonne hoc est exuisse omnem eiga sanguinem suum affectum? Hic certè aut nullus mactauit sensum suum, & illam Christi vocè audiuit paruitque. Qui nõ odit patrè & matrè & sororè, adhuc autem & animam suam non potest meus esse discipulus.

Luc. 14.
 Matth. 10.
 & 16.

X I I X.

Ex cod. c. **S** Macarius olim visit ad monachum morbo laborantem, quæ fuitq; ecquid desideraret? Parum, inquit, panis recentis ex flore farris melioris. Pisebant eo loci tum religiosi farinam ipsimet ad vsum totius anni, hic enim illic mos obtinuerat. Ter ergo beatus ille suoq; nomine dignissimus Macarius, homo natus annos nonaginta, ea ætate profectus Alexandria, panes, quos secū aridos & siccos acceperat, deliciariorib⁹ permutauit, & ægro allatos porrexit. Mactè senex labore, virtus nunquã languescit, vigei in fractis membris, & frangitur in delicatis. Seniũ nõ sentit charitas.

X X.

Ex cod. c. **I**llustrius est quod perpetravit Agathon,

vir omnium qui vnquam fuerunt religioso-
rum, experientissimus, & summus taciturni-
tatis iuxta ac quietæ vitæ cultor. Hic in pub-
lica vr̄bis celebritate abiit vt sportulas, seu
quod ipse manu sua confecerat opus, venum
exponeret. Offendit illic abiectum in foro
peregrinum, & grauius ex morbo affectum.
conduxit ædes, & ægro in ijs ipse ministravit,
& quidquid manus precio comparauit, illi
impendit conductique domicilij pensionē
soluit, & sex ipsos menses in eo ægri mini-
sterio, quoad alter reualefceret, collocauit.
De hoc (vt in rebus ab eo gestis notatum)
fertur dictum: Quæsiui ego ipse, quo pacto
morbum decumbentis in me deriuarem,
& meum corpus ipsius corpore permuta-
rem. Nonne hæc demum est perfecta
charitas?

XXI.

NOta quidem sunt, quæ de S. Ioanne hie-
rarcha Alexandrino, cognomento Elec-
mone narrantur, sed ex notis commemora-
bo vnicum factum, vnde alia pendent, quæ
vulgo cognita non sunt.

*Ex cap. de
Elemosyna
facta ex ali-
enis bonis, ex
viti patrum*

Beatus Ioannes ad cæteras virtutes om-
nes, quas sibi pepererat, & hoc adiecit, vt in
vilissimo lecto somnum caperet, & stragulis

SSS 2

in

Vixit 610.
Episcopus
factus. 23.
Ioan. Mar-
tyrol.

* Apud
Metaphra-
sten legitur
Slicium, in
latino haud
dubie per-
uersè.

In patrum
historia opo-
rimentum.
Gracè est
Ἰσχυροῦ

in suo conclauis miserandis tegeretur. Quod
vbi animaduertit quidam ex ciuibus, con-
uenit illum, & contemplatus centonem la-
cerum, & vestes abiectas quibus tegebatur,
misit illi * stragulum triginta sex aureis com-
paratum, multum precatus, vt in gratiam do-
nantis illo se tegeret. Pontifex accepta veste,
ob singulares munerarii preces, vnicam no-
ctem vsus est, & infomnis & peruigil tota fe-
rè nocte hæc sibi obiectabat: Quis dixerit
postremissimum Ioannem? (sic enim se ip-
sum consueuerat appellare) pallio gausapeuè
triginta sex aureis emta tegi, cum interim
Christi fratres frigore obrigescant? Quàm
multi modo gelida bruma tremuli dentibus
strident? Quàm multi infra supraq; semirecti
storea, porrigere pedes non possunt, sed ve-
lut in globum collecti tremunt? Quàm mul-
ti per montes iacent incœnati in tenebris, &
gelu inediaq; contabescunt? Quàm multi ex-
plere famem desiderant foliis truncatorum
leguminum, & olerum è culina mea reiecto-
rum? Quàm multi cuperent tingere buccas
iure à meis cocis effuso? Quàm multi optant
bibere odorem vini in cella mea destillantis?
Quàm multi in hac ipsa (Alexandria) peregrini
exclusi tectis in foro dormiūt, fortè etià im-
bre pluuiæq; irrorati? Quàm multi toto meo

aus

aut bir
multi
veste
quietis
nas ex
do pra
trigint
tu per
lo bon
expect
diit ep
tua, m
tione f
vltimu
noctem
est enim
dragin
ser, de
mismo
bant. C
nachi
vidit is
rat, em
Pontif
fitum e
ni rem
vteret
iocabu

aut bimestri toto, nunquã oleũ libant? Quã
 multi vna eademq; per hyemem & æstatem
 veste teguntur. Tu verò Ioannes sempiternæ
 quietis spe plenus, & vinum potas; & pisci-
 nas exhauris, & in cubiculo quiescis, & mo-
 do præter cætera omnia mala etiam stragulo *ὄνυχοι*
 triginta sex numismatis facto in te pes-
 cis. Næ tu per talem vitæ indulgentiam, parata in cæ-
 lo bonorum gaudia nec quicquam speras &
 expectas; sed planissimè quod ille diues au-
 diit epulo, audies. Recepisti bona tua in vita
 tua, medici verò mala. Nunc ergo illi cõsola-
 tione fruuntur, tu verò cruciaris. Testor ego
 vltimus Ioannes sanctum Deũ, me in alterã
 noctem tegmen hoc non adhibiturum, par-
 est enim Deo que gratum, vestiri centũ qua-
 draginta quatuor fratres, quos tu, præ te mi-
 ser, dominos tuos agnoscas: vno quippe nu-
 mismate quatuor * lacernæ seu pallia veni- * *Recantel.*
 bant. Quã mox ergo illuxit, misit qui Gu- *la barbarã.*
 nachium seu stragulum venderet, quod vbi
 vidit is, qui pridie illud Patriarchæ obtule-
 rat, emtum rursus triginta sex aureis remisit
 Pontifici. postridiè cùm idem venam expo-
 situm cerneret alter, tertio redemit & Ioan-
 ni remisit obnixè preceatus, vti eo per noctẽ
 vteretur. Tum Ioannes ad ciuem blandè &
 iocabundus: Videbimus inquit, vter ex no-
 SSS 3 bis

bis prius fatigari possit, ego vendendo, vel tu redhibendo. Erat ille ciuis admodum copiosus, quem sensim quasi vindemiator carpsit. Affirmabat enim eum, qui (animo miseris subleuandi) possit, commodè locupletibus etiam intimam tunicam detrahere, non peccare, præsertim si duri, sordidi & immisericordes fuerint. Ex quo duo commoda assequitur, qui hoc facit. Primum quod seruet animos auarorum; alterum quod & ipse non exiguum sibi præmium conciliet apud Deum. Ad quam rem testandam attulit exemplum S. Epiphaniij & * Ioannis Hierosolymorum Pontificis, qua argentum à Patriarcha arte extorsit, & in egentes elargitus sit, vt infra leges. Cùm autem sapientissimus Ioannes Eleemon didicisset quempiam liberalem esse in miseros, accersitum gratulabundus percuntabatur, quæ ratione ad affectum & misericordiam in pauperes, peruenisset, naturane & ingenio ad benignitatem prono, an coactus & vi aliqua sibi facta? Hac quæstione alij perculsi præ verecundia reticebant quæ rogabantur, alij quod res erat fatebantur. Quidam ex his rogatus, in hæc verba respondit: Ego, domine, bona fide, nihil do, nihil boni facio. Quin hoc ipsum quod facio, & mi-

* Qui ante
Eleemonem
vixit Eccle-
sam.

& miseris porrigo, Deus & pietas tua mihi largiuntur, ita consueui. Eram primum durus & ferreus in pauperes: Accidit vi die quodam confusus ad magnas redigerer angustias, cum ita mecum ratiocinatus sum; nã tu, si fueris benignus in egentes, à Deo nunquam desereris. Decreui igitur deinceps quotidie in medicos quinque folles siue numulos tribuere; cumq; largiri illos cœpisssem, malus genius me retardauit, cum mihi suggereret: Hi folles quinque seruiant in vsum familiæ ad olera emenda, aut balneum; proinde extemplo velut è faucibus naturæ subtraxi illos mendicis, nec quicquam dedi præterea. Posteaquam autem animaduerti me affectu auaritiæ superatum, præcepi famulo: Tu quotidie inquam, subleges clam me, de pecunia mea numulos quinque, quos pauperibus erogabis. Eram quippe trapezita seu collybista. Seruus meum executus imperium, non quinos, sed denos quotidie folles, quandoque etiam ceratia siue siliquas miseris porrexit. Atque cum ex ea re augeri nobis rem familiaré vidisset, cœpit & trimisia largiri. Miratus ego nostras ex diuina ope copias. Profecto inquam, fidi quinque folles numuliué magna nobis pe-

SSS 4 pere-

*Folles apud
Epiphanius
nummi minto*

*Βαλγυ-
κόν.*

perere commoda, possis iam dare denos: tum mihi famulus subridens: Perge bene precari furtis meis, nam hodie non erat nobis, quo frueremur, panis. Enimvero si fur quispiam sanctus & iustus est, nã ille ego sum. Tunc testatus est se non folles & numulos, sed filiquas & trimisia erogasse. Deinceps ergo propter illius fidem cœpi ex animo elargiri quantum potui. Tum Patriarcha mirificè recreatus, crede mihi, inquit, multa legi sanctorum patrum exempla, sed nihil vnquam huiusmodi cognoui.

*Folles mini-
mi: filiqua
maiores: tri-
misia ma-
iora filiquis.*

*Non illo
Eleemon,
sed diu ante
Ioannem
rector Ecclē-
siæ.*

Venit Hierosolymis Diaconus in Cyprum ad S. Epiphanium & exposuit illi, quam studiosus esset pecuniæ Pontifex Hierosolymitanus Ioannes, magnamque vim arcis stiparet, & nihil miseris largiretur. Hic porro Ioannes degebat in cœnobia magni Hilarij, versabaturque cum eodem S. Epiphanius. Scripsit ergo (cum in Cypro esset) illi epistolam Epiphanius, ut rationē duceret aliquam eorum, qui inopia premerentur. Sed Ioannes neglexit adhortationē Epiphaniij. Quã obrem longo post tempore Epiphanius accersito discipulo: proficiscamur, inquit, Hierosolymam ad veneranda Christi vestigia, postea reuersuri. E Cypro ergo profecti apulimus Cæsaream Philippi, inde Hierosolymam

nam ascendimus, vbi in Episcopium ingres-
 sos simul ac vidit Ioannes, ingenti gaudio E-
 piphanium cōplexus est, quem Epiphanius,
 vti filium allocutus, ædes, in quibus diuersa-
 retur, petiuit, quas nobis splendidissimas as-
 signauit, & quotidie Epiphanium ad men-
 sam adhibuit, cū interea inopes nihil opis
 ab eo acciperent. Quapropter Epiphanius,
 mi pater, inquit, da mihi mutuum argentum
 ad ministeria mea, multos enim viros mecū
 habeo, quibus exhibebo tuas opes in elegan-
 tissimis ædibus tuis, præbe quæso seruo tuo,
 quod sit ad dignitatem tuam, prædicabo e-
 nim tua facta, & gloriatus de te, omnium eti-
 am digitis assidue monstrabor: tantum reti-
 ne memoriam mihi concessi argenti, quod ti-
 bi vti decet postmodum totum redhibebo.
 Protulit Ioannes magnam argenti vim. Et
 Epiphanius: est ne tibi pater aliquid reliqui
 de argento? Et Ioannes: Satis inquit, erit pa-
 ter hoc tibi in præsens. Profer obsecro, in-
 quit Epiphanius, quod superest, vti hospites
 tui tua magnificentia perfruamur. Cū pro-
 tulisset omnem suppellectilem argenteam
 reliquam. Tū Epiphanius: Liceat mihi pro-
 cerib. hæc meis spectanda exhibere? Et Ioan-
 nes: omnia quæ possunt tuos oblectare, te-
 cum aufer, quin & ad mensam tuam adhibe.

SSS 5

Accep-

Accepto igitur Epiphanius omni argento
 quod libras pendebat mille quingētas (hoc
 est quindecim millia Philippazorum) redi-
 it ad aedes ad diuersandū sibi assignatas. Por-
 ro Hierosolymis erat tum Alerius argenta-
 rius, Romā negotiorum causa profectus:
 quem accersiri iussit Epiphanius, & pactus
 cum illo, argenteum illi instrumentum om-
 ne vendidit & in pecuniam redegit, quam
 Epiphanius totam diu noctuque certatim in-
 egentes distribuit. Post aliquot dies Ioan-
 nes Epiphanium poposcit argentum. Red-
 de inquit argentum quod tibi ad vsū ho-
 spitiij & ministerij mutuum dedi. Et Epipha-
 nius: sustine patienter moram & expecta
 fili, est mihi adhuc vsus illo ad plures alen-
 dos. Post aliquot rursus dies, cū in tem-
 plo staretus ad eum locum, vbi salutaris
 Crux CHRISTI seruatur: iam ante, in-
 quit Ioannes, dixi tibi, redde argentum quod
 dedi tibi: Dixi, inquit Epiphanius placidissi-
 mē, reddam tibi pater omnia. Tum Ioannes
 ardēs iracundia presum diploide Ephipha-
 nium cōstringensq;: Non exhibis hinc, inquit
 sycophanta, quoad reponas mihi argentum
 meum. Redde argentum quod dedi tibi, red-
 de Ecclesie, quod est Ecclesie. Sed Epipha-
 nius nihil hac contumelia perturbatus, in
 eodem

eodem statu mentis perseverabat. Duae
 ipsas horas Ioannes Epiphaniū retinens cō-
 uitiis lacerabat, vt omnes qui aderant, è diu-
 turna standi molestia & audiendis Ioannis
 conuitiis fatigaretur. Epiphanius autem
 nequaquam illius maledictis abiectus, in-
 spuit in faciē Ioannis, & momento occæca-
 tus est, omnesque presentes ingens pavor
 occupauit. Tū deinde Ioannes prostratus hu-
 mi supplex abiicit se ad pedes Epiphaniij, vt
 illius patrocinio videndi facultatem recupere-
 raret. Sed Epiphanius ad Ioannem: abi, in-
 quit, & venerare sanctam crucem, & præsta-
 bit tibi quod petis. Sed Ioannes à vestigijs
 Epiphaniij non potuit dimoueri, in finis pre-
 cibus Epiphanium exorare conatus. Tum
 Epiphanius datis, de continenda pecunia &
 iuuandis pauperibus, præceptis, imposuit
 manum Ioanni & oculo dextro recluso, con-
 sueta lux redijt. Dein Ioannes & pro sini-
 stro deprecatus, quod petiit non impetra-
 uit. Nam Epiphanius hoc, inquit, fili absq;
 me est; Deus clausit tibi lamina, Deus aperu-
 it, vt visum illi ita fecit; vti modestiam di-
 sceremus. Ita Ioannes emendatus & ca-
 stigatus à iusto Epiphanio deinceps vt de-
 cuit sanctum, sanctè se in omnibus gessit. Se-
 quuntur in Patrico, exempla de S. Gregorio
 Ponti-

Pontifice & S. Paulino Nolano, quæ ex illorum historiis cognita prætermitto.

XXII.

*In cap. de
Charitate.*

Versabatur sanctorum patrum quispiam in anachoresi sacerdos. Erat in eodem recessu solitudinis alius anachoreta, utcumq; inde remotus, secta Manichæus & ipse inter suos presbyter. Proficiscebatur hic ad sui dogmatis consortem & tenebris ingruentibus deprehensus vesperi venit ad Catholici patris cellam, qui nouerat illum. Manichæus ergo in arcto versatus & rerum omnium incertus verebatur ad Catholicum patrem ingredi, ut ibi per noctem quiesceret, quod timebat ne non admitteretur ut manifestus & notus sectæ Manichææ propugnator. Metu tamen (noctis imminens & ferarum) fores pulsauit. Aperuit illico senex & agnitum singulari cum lætitiæ significatione recepit, coactumque secum precari somnum capere iussit (nullo dato suspicionis alienæ signo) per noctem Manichæus cœpit secum meditari charitatem patris, quod nihil suspicatus mali de se esset, illum pro viro sancto habuit, & (ubi diluculauit) abiectus & complexus pedes illius, Ego, inquit, Pater sancte ab hoc ipso momento in tuas orthodoxorum partes

con-

concedo. Nec ab eo postea recessit. Bonum
verbum, bonum inuenit locum.

XXIII.

EX relatione Patris cuiusdam acceptum *En sine Pa-
trici.*
est, fuisse Constantinopoli puerum, cui
Basilii nomen, versutum, impurum, & ef-
frontem; in popinis & lustris assidue versatum, *ἀσχημω-
τος*
nec à prætectatis quidem verbis abstinentē, *ἥλιος*
qui operam suam Domino, qui Patricius au- *Corrupto*
diebat, addixerat, viro in paucis bono & li- *ἄνθρωπος*
berali in pauperes. Basilii sextum decimum
annum agitabat, in omnem luxum & nequi-
tiam effusus. Ead. tempestate urbem repente
frigus asperissimum & intolerabile oppressit;
ad quod & fames ingens accessit, vti quoti-
die mille admodum extinguerentur; & cum
hiems ita sæuiret, nemo erat qui cadauera
terræ mandaret. Vbiq; ergo funera, vbiq; lu-
ctus, vbiq; miseræ; vti pleriq; omnes, con-
ductos seruos missos facerent; non pauci et-
iam vernas. Quin & complures liberos suos
venum exponebant. Coactus etiam Patrici-
us Basilium dimisit, qui primo statim die su-
am vendidit tunicam, & absumpsit, tandemq;
ad eam redactus est inopiam, vti nudus per
urbem & eiulabundus vagaretur. Tantum
porro illum frigus occupauit, vti per manus
pedesq;

pedesq; sanguis protruderetur. In tantis ve-
 ro cæli iniuriis & vltima sua calamitate, cum
 per multos dies vim tempestatu tolerasset,
 nihil vnquam effatus est aliud, quàm: Lau-
 detur Deus. Quis vim frigoris immensam
 & inedia cruciatus, cum & acutissimo frige-
 re adureretur, & fame grauissima torque-
 retur, & iram numinis in se frementem ce-
 neret, vlla possit oratione assequi, aut ver-
 bis exprimere? Cum ipse interim omnia ge-
 nerosissime sustinendo D E O gratis assiduis
 litaret, nullamque vocem impiam aut stulti-
 tam, qua D E V M offenderet, ex ore mit-
 teret: Cumque iam summi manuum pe-
 dumque digiti frigore corrupti defluxissent:
 ille velut alter Iob fortiter tolerando nullius
 ope aut cõsolatione subleuabatur, quod sua
 quisq; incommoda & famem deploraret. Il-
 le verò beatissimus puer, omnẽ illum ex fa-
 me & hyeme contractum dolorem Deo gra-
 tiis agendis adolebat. Tandem pius quidam
 Dei vir amans Nicephorus, dum urbẽ obit,
 animaduertit hunc nudum sub fornice ia-
 cere abiectum, & vehementer commorus, ex
 animo ipsius vicem dolebat, quem & do-
 mum suam deportauit, & omni cura studio-
 sissimè fouit. Deus etiam ipse summam ipsi-
 us patientiam è celo contemplantus, & grati-
 in adp

n aduersis animum complexus, intra paucos
 dies ad celeste domicilium euocauit. Ante
 mortem cum ad se missos videret calites ve-
 nire, gratulatus Deo beneficium, allocutus
 beatas mentes: benè, inquit, ô benè & op-
 portunè adestis, ô formosi iuuenes, à Domi-
 no missi grati & expectati venistis. Obsecro
 expectate paulisper & mox vobiscum profici-
 car: Religiosus quidam dedit mihi decem
 obolos, quos huic viro debeo, qui sum tum
 in me fecit. Manete igitur dum eos annume-
 ro, ne princeps harum tenebrarum causa hac
 arrepta me trahat in exitium. Hos illi si-
 mul ac dedit, animam edidit.

XXIV.

DVO quidam monachi non nisi Christia-
 næ professionis rei, à paganis ad quæsti-
 ones & supplicium rapti sunt. Qui tamen
 mutuas inter se inimicitias exercebant. In
 carcere alter veniã à socio postulauit offen-
 se: cras, inquit, vltimo supplicio afficiẽ-
 mur, positis ergo simultatibus in mutuam
 gratiam, redeamus. Sed alter nulla ratione
 potuit adduci, vt petenti ignosceret. Poste-
 ra luce rursus trahuntur ad quæstiones &
 cruciatus. Et ille qui postulanti veniam ne-
 gauerat, statim cellit tormentis, & infelix
 Christum

Christum eiuravit. Miratus prætor. quid hoc, inquit, sibi vult, heri grauissimis excarnificatus pœnis tibi constitisti, hodie repente vinceris? Quia, inquit, socio meo supplicii culpam non remisisti, Deus me cœlesti sua ope destituit. Attende lector neminem posse incensum venire Martyrum, qui odium in pectore foueat, cum nemo possit amare Deum, qui hominem oderit.

XXV.

Narratum de anachoretâ ab insidiatore mortalium circumuento, qui cœlitum credebat, cum inferna esset larua. Huius germanus pater in siluam eandem egressus cum securi, vt materiam cæderet, à filio suo nefario parricidio mactatus est. Malus enim genius fascinato iam filio ostendit patrem cum ferro aduenientem. Et: en, inquit, pater tuus te occisum venit, anteuerte illum, & occupa eadem. Occidit filius patrem, à suo magistro architecto mendacij eruditus. *Probate ergo spiritus, si ex Deo sint.* Multi historijs patrum his artibus hostis æterni delusi, vel in altis pæteorum voragines se præcipitarunt, vel in rabiem acti se & alios confecerunt.

XXVI. Mul.

Multos annos quidam solitudinis cultor vitam sanctam agebat, qui Pytho- nis genio, hoc est, cacodæmoni superbiæ & stultæ gloriæ operabatur, à vera religione penitus auersus, in sectam enim Hieracitarum auius incidit, qui negant Christum hominè factum, negantque corporum nostrorum anastasin & futuram immortalitatem, quam soli animæ tribuunt, Tria principia constituunt. Deum & * * *, & malitiam. Hæc *Lactantia.* impio illi dogmata fuere, quibus & quin- *De Hieraco* gentos à Catholica professione ad hæresin *& Hieraciti* abstraxit. Etenim ex sanctorum patrum sen- *Vide Epiph.* tentia duo sunt ordines damnatorum genio- *her. 67. &* rum, alter eorum qui in Venerem agunt *Bar. Anno* nostra corpora; alter qui in errores abdu- *Christi 288* cunt mentes nostras, qui ægerrimè ab homine *tom. 2.* pelluntur. Hic sathanas architectus est præsti- giarum & magiæ & hæreseon & veneficiorū, ariolationum & artium huiuscemodi pessimarum. Quid ergo, inquit Episcopus ad Macarium, faciemus? Precandum ait Macarius. Verbis enim & disputationibus cū hoc nihil proficiemus. Recitat Episcopus capita fidei, sanctū symbolum. Sed Hieracita nihil mouetur, quin imò ad sepulchretum abit, vt ope sui præstigiatoris, dæmonis inquæ,

TTT   vmbra

umbram ex sepultis reuocet in vitam. Sed pro-
cante Episcopo cum Macario, frustra fuit
hæreticus. Tum sancto pontifice in genua fu-
so, dum preces ad Deum allegat, mortuus
surgit, quod Hieracita spectans exanimatus
concidit, & infelicem animam exhalauit.

Nota est æterna hærescos, vt sit indocilis,
refractaria, inemendabilis, superba, donec
flammis & supplicijs æternis emendetur: cui
rei testandæ appona ex Iosepho Acoſta huic
affinē historiam. *Mihi uero, inquit, hæc idem
eidem cogitanti, vehementer subit humana infelici-
tatis profundum admirari. Quis enim talia nisi ab
homine penitus insano, imò nec ab insano quidem,
dici perpetrarique posse credat? Et tamen sunt ve-
riſſima, & serio ab homine mortali meditanda &
agenda. Nulla recapitur humana mens neque fa-
cilis, neque potentius, quam superbia. Nulla uero
est ueneni, nulla meri copiosi, nulla febris phre-
tica, qua sic statum mentis euertat, nulla medica-
tiſſima porio ita in furorem rapit, ut animo semel
humano imbibita superbia. Et qua per furorem
superbia loquimur, cogitamus, agimus, ea sani
humilitate admiramur, atque erubescimus. Vbi
enim humilitas, ibi sapientia. Vbi superbia,
ibi protinus contumelia. Quo minus uero mi-
remur Antichristi tantam elationem, referam cuius-
dam eius cariti discipuli. eodem morbo, id est su-
perbia*

perbia laborantis, non fictam fabulam. Fuit in hoc ipso Peruenſi regno vir magni pro illo tempore eſtimatus, doctus Theologus, ac Theologiae profeſſor, idemque Catholicus, & pius diu habitus, ac penè tunc huius orbis oraculum. Is familiaritate muliercula cuiuſpiam, qua ſe edoceri ab Angelo magna quaedam myſteria iactabat, quaque extra ſe interdum rapiebatur, aut rapti ſimulabat, veluti altera olim philumena, aut Maxumilla Montani, ita deuinctus eſt, ut illam de ſummis Theologiae quaſtionibus ſapè conſuleret. In omnibus pro oraculo haberet, magnis reuelationibus plenam & D E O valde charam praedicaret, ſatis alioqui ſordidam, & perexiguo ſenſu praeditam. niſi ad inſtituenda mendacia: igitur ſiue à Diabolo corripetur, (quod facilius eſt credere) cum eiuſcemodi extaſim pateretur, ſiue callidè eam fabulam ſimularet, quod nonnulli viri prudentes exiſtimarunt, ille Theologus, quod à muliercula magna & mira de ſe audiret, & multo grandiora futura conciperet, libenter ei ſe diſcipulum addixit, cuius patrem ſpiritualem agebat. Quid multa? eo abductus eſt homo, ut miracula faceret, & fieri ſibi perſuaderet. Cum miraculi veſtigium ne tenuis quidem extaret. Ob haec & quod proſiſtiones aliquot ab illa Prophetiſſa accepiffet à ſenſu Catholica Eccleſia alienas, à ſanctiſſima inquiſitionis iudiciis toto hoc regno ſtupente comprehenſus eſt:

ibi per quinquennium fere auditus, toleratus, examinatus, ac tandem patefactus est. homo omnium superbissimus & insanissimus. Cum enim Angelum sibi diuinitus datum, à quo omnia quæ uellet disceret, at deinde summa Dei ipsius familiaritate, & immediato colloquio se positum pertinacissimè assereret, in eas nugas delatus est, quas nisi ab homine prorsus mentis emotæ, dici nullo modo quisquam sibi persuadeat. Erat uero ille tam integro sensu, quod ad cerebrum attingeret, ut mihi integrior non sit. Itaque serio affirmabat se & Regem futurum, & Pontificem summum, Sede Apostolica ad hæc regna translata: concessam quoque sibi sanctitatem super omnes Angelos & cherubos caelestes, atque Apostolos omnes, quin etiam oblatam ipsi à Deo unionem hypostaticam, sed ab ipso non esse admissam. Datum quoque se redemptorem orbis, quæ ad efficaciam, ut ille loquebatur, quod Christus solam quæ ad sufficientiam fuisset. Omnem statum Ecclesiasticum abrogandum: Leges uero alias se editurum faciles, & apertas; secundum quas cælibatus clericorum tolleretur. multitudo uxoribus concederetur, confessionis necessitas excluderetur. Hæc atque alia tanta contentione affirmabat, ut nos teneret attonitos, quæ homo talia sentiens non insaniret. Denique diu euolutis illius & plus quam centum & decem propositionibus hæreticis, aut à sana Ecclesiæ doctrina alienis condemnatis, in si sumus, ut habet de more sacrum illud tribunal, cum homine disputare, si forse ad men-

rem & fidem reuocare possemus. Conuenimus autem
 cum ipsis iudicibus, & Episcopo Quicensi tres alii. Eo
 introductus homo ea libertate & facundia perditissi-
 mam suam causam defendit, ut ego in hodiernum di-
 em etiam stupeam, eo adigi posse mentis humana su-
 perbiā. Professus est doctrinam suam non posse mon-
 strari, nisi diuina scriptura & miraculis, quod esset
 superior omni humana ratione. Scriptura autem testi-
 moniis longè se apertius atq; efficacius probasse, quam
 probauerit Paulus Iesum Christum fuisse verum Mes-
 sam. Miracula autem se perpetrasse plurima, ea quo
 tanta, ut Christi resurrectio non fuerit maior. Nam &
 se verissimè esse mortuum, & surrexisse, atq; id eui-
 dentissimè aiebat ille, esse ostensum. Scripturas vero
 proferebat memoriter (cum nullum librum haberet,
 atq; ipso etiam breuiario spoliatus esset. tot & tam lon-
 gas ex Prophetis, ex Apocalypsi, ex Psalmis, ex aliis lo-
 cis, ut vel memoria esset admirationi. Eas vero, ita ad
 sua commenta adaptabat, ita allegorizabat, ut quiuis
 vel rideret vel fleret. Postremo si miraculis rem agere
 nobis placeret, se libenter ea statim exhibiturum. Hac
 ita dicebat homo, ut vel nos insanos putare videretur,
 vel ipse insanire. Nam & per reuelationem sibi inno-
 tuisse iactabat serenissimum Ioannem Austria bello
 nauali à Turca esse superatum, & regnum Hispania
 à Philippo inuictissimo iam pene amissum, & Conci-
 lium Roma habitum, ut de deponendo Gregorio, &
 alio subrogando ageretur. Quae ideo nobis significaret,

ut quoniam erant nobis certis nunciis nota, sciremus
 ei non nisi diuinitus innotuisse. Et cum essent omnia
 usq; adeo falsa, ut amplius esse non possent, ab illo tamen
 assererentur, ut notissima nobis. Denique cum mi-
 bil profecissemus per duos dies differendo, & ad pub-
 licum spectaculum esset in ceteris, ut in Hispanis si-
 ni solet, delatus, intuebatur semper in caelum, ignem
 in inquisitores & omnes grassaturum caelitus esse
 Etans, uti illi erat pollicitus Diabolus: atq; ignis qui-
 dem nos nullus ex alto corripuit: illum vero & re-
 regem & pontificem, & redemptorem, & novum
 legistatorem ex imo flamma rapuit, atq; redegit in ci-
 neres. Hæc Acosta. Qui porro Hieracitæ fue-
 rint, docet patrum sanctissimus & doctissi-
 mus Epiphanius hæresi L M VII. Tom. 1.
 lib. 2.

Ab Hierace Acheruntico illo accipitres se-
 tra Hieracitarum promanavit, quæ nuptias
 Christianis interdixit, infantes ante puber-
 tatis annos à cælo exclusit, animorum in
 corpora reditum negavit. Quæ Epipha-
 nius monstra dogmatum eruditè ibidem re-
 fellit. Plura de eisdem tartareis Harpyis Car-
 dinal. Baronius Annali II. Anno Chri-
 sti CCLXXXVIII.

XXVII. Ant.

XXVII

A Nachoreta iunior quidam percontatus *Ex Patre*
 est seniore, quæ sibi ratio esset institu- *circa finem.*
 enda in sua cella, & quomodo tempus tradu-
 cendum? Ego, inquit pater, hunc seruo ordi-
 nem viuendi. Horas quaternas noctu somno
 indulgeo; quaternas rei diuinæ tribuo; totidē
 operi. Rursum de die vsq; ad sextam laboro,
 à sexta ad nonam lego sacros codices. Hora
 nona paro cœnula, & si quid extra ordinē in
 domicilio meo curandū est Rursum alter: Et
 quot preces sunt dicendæ? Ego, inquit pater,
 obseruo dictatā à cœlite legē S. Pachomio in-
 scriptis datā, tu q; tibi placet, facito. Et iuni-
 or: quæ est illa angeli lex S. Pachomio præscri-
 pta? Hæc inquit pater. Quotidie duodenas
 persoluebat; vesperi ad lucernā senas, ad ma-
 tutinū rursus duodenas; hora nona ternas.
 Atq; tam paucas ideo præscripsit, vt possent
 imbecilliores sine molestia præscriptas ob-
 seruare. Nam perfectis data lex nō est, qui sibi
 dictū putant illud: *sine intermissione orate.* Adie-
 cit & hoc ex Psalmo. *Erodii domus dux est eorum*
 hoc est, quocunq; volat & fertur domus eius
 est. Et tu ergo quocunq; pedē tuleris, semper
 tecū habita, & te ipsum obserua; & da operā,
 vt ordinem accurate teneas, horas precibus
 assignatas, tertiana, sextam, nonam diligenter

III 4 im

impende, opus faciendum, vespers & meditationes non negligas. Nec vnquam ex animo luctum dimittas, obuerfetur tibi semper futura mundi calamitas. Atq; hæc absq; magno labore non comparantur

XXIX.

*Ex cap. de
precibus in
Sia adhsbē-
dis. & p. dñ
an hic ad-
verbis, an
ciuitati A-
mida nomē
De hoc Ala-
mandaro
in aula S.
cap. 12.*

Alamandarus Sicienus Saracenorū Persis subiectorum rex, cum magnis copiis & ingenti furore in Romanorum fines Armeniam & Palæstinam populabundus irruerat, multa Christianorū millia in seruitute abduxerat, aliaq; multa impiè crudeliterq; in captos perpetrarat. Hac multitudine barbarorum per Anachorerarum quoq; sola loca & desertam vastitatem sparsa, renunciantibus prouinciæ custodibus barbarorū incursiones, vt ascetæ se in Lauras tuendæ vitæ conferrent, visum est patribus principis Lauræ parendum esse monitoribus, vt qui in Ruba versarentur, in Lauram secederent, ibique singuli in singulis cellis religiosè conquiescerent. Sed diuinus ille Ioannes silentij & quietis suauitate captus, induci non potuit, vt solitudinē desereret, apud semetipsum in hunc modum ratiocinatus: si Deo curæ & cordi non sum, nec viuere quidem iuuat. Proinde non ad aliud asylum nisi ipsum su-

premum numen confugit. Deus vero O. M.
 suorum clientium nequaquam oblitus, præ-
 cepit beatis Angelis, vt est in sacris litteris, vt
 sanctum suum custodirent, Vt tamen Ioan-
 nem doceret Deus cum non exsortem esse
 communis hominum metus, misit illi ad cu-
 stodelam vitæ, quem oculis cerneret, imma-
 nem feram, tremendum inquam leonem,
 qui ab ipsius latere neq; interdium, neq; inter-
 noctu discederet, & tutū à barbarorum im-
 petu præstaret. quem Ioannes prima nocte
 conspicatus iuxta se cubantem, aliquantu-
 lum, vt ipse mihi fassus est, cohorrui-
 it. Postquam animaduertit leonem à se nus-
 quam discedere, & sequi, quocunq; abiret,
 hostesq; à se defendere, tum vero effusus in
 laudes Dei immortales Deo gratias cōcinuit,
 vt qui non reliquerit *virgam peccatorum super*
sortem iustorum. Noster autem per beatus pater
 Sabbas Nicopoli profectus ad nouam Lau-
 ram condendam, & ad Spelæi molitionem,
 vt est supra lib. 2. dictum, regressus in memo-
 riam somnij, quod de religioso hoc Ioanne
 sibi immissum erat, conuenit illic in Ruba,
 & : en, inquit, seruauit te Deus ab hostium
 incurfione. Iam nunc ergo te etiam atque
 etiam hominem cogita, & nihil humani ali-
 enum abs te puta, imitator & sequere alios

TTT s

patres,

patres, & confuge ad Lauras, ne te superbia
olim in exitium trahat: alijsque haud paucis
vſus rationum firmamentis perſuaſum de-
duxit in principem Lauram, & cella ibidem
includit.

XXIX

Niſtero abbas ille eximius cum ſocio per-
agratus ſolitudinem, viſo repente dra-
cone fugit: cui comes: etiam tu pater timeſti
cui Niſtero: Næ ego fili, non timeo dracones,
ſed vanam gloriam. Spes eſt aduerſus Deum
ex fide nata quæ ſancta eſt, & coniuncta cum
iudicio & prudentia cognitionis. Eſt & alia
diuerſa ab hac ex impietate profecta, quæ &
mendosa eſt. Obſerua lector cautum ſeni-
oris animum aduerſus *ναυοδδεται*.

Quicumque rerum noxiarum curam peni-
tus abiicit. & ſeipſum D E O dies noctes-
que commendat, omnia humana & profana
propter ſtudium virtutis negligit, totam-
que mentem & conatus ſuos in rem diuinam
confert, vt ſui oblitus nihil de apparando
opſonio; nihil de cultu corporis; nihil de lo-
ci opportunitate & habitationis, nihil de

exto

exteris cogitet, hic iure & sancte spem suam omnem in Deum coniecit, tanquam ab illo omnia ad usum vitæ necessaria accepturus, & hæc vera & germana & summa spes est nixa sapientia. Quamobrè æquum est huiusmodi religiosam spe totum pendere à Deo, qui singularem eius curam in omnibus geret: sic enim ipse nobis recepit. *Quarite in primis regnum Dei, & cætera adicientur vobis.* Qui autè omnia contraria facit, quam spem habeat in Deo?

XXX.

Sanctus quidè cœnobij antistes, & omni virtutum cultu exornatus, præsertim in sui contemptu sublimis, & misericordia in miseros singulari; charitate verò qua alios complectebatur; facile superabat omnes. Hic assidue Deum votis in hunc modum sollicitabat: Domine, ego non ignoro me culpa non vacare, summa tamen tua clementia fretus spero me ex misericordia tua in album beatorum admissum, iri. Precor ergo tuam pietatem Domine, ne patiare vnquam meum cœtum à me seperari, nec in præsens, nec in vllam temporum futurorum æternitatem, sed illos iuxta mecum cælesti regno digna-

*Ex Gerontio
eo in patris
ex c. de præ
cibus alie
nis.*

dignare propter bonitatem tuam Domine. His precibus assidue fatigabat Deum, qui illum, ut in genus humanum pronus & clemens est Deus, de sua petitione hac ratione erudiuit. Appetebat in remoto quodam ab huius æde sacra, asceterio, dies sanctorum festus, ad quem inuitatus, per quiete allapsam accepit vocem iubentis: Ito, sed præmittito tuos fratres, tu postremus illos sequitor. Christus itaq; nostra causa pauper & omnibus omnia factus, ut omnes saluos faceret, versus in ægri mendicantis faciem, media se via ritu miseri abiecit. Discipuli Cœnobiarchæ repertum & lamentantem rogant causam tam miseræ eiulationis: quibus Christus: æger, inquit, infidebam iumento, quod excusso me fugit, & iam desertus non habeo qui me ad urbem deportet, cui Monachi: quid te faciemus, aut quid tibi præstare possumus? nos ipsi pedibus iter facimus; illoque neglecto abierunt. Nec ita multo post venit ipse præses monasterij, & offendit eum abiectum & gementem, cognitoque illius statu quasiuit: nonne paulo ante transiære quidam monachi, & te hic etiam relictum inuenère? Sanè, inquit æger, sed audita conditione mea abiære, quod dicerent, se pedibus incedere, nec posse opem ferre. Et Abbas: potesne
paul-

paulum ingredi, vt simul sensim progredia-
 mur? Non possum inquit. Ergo ades, inquit
 pater, subi tergum meum, ego te feram. De-
 us subleuabit nos, abeamus. Et æger: quo-
 modo me per tantum spatium itineris feres?
 abi modo, & precare pro me. Et pater: Non
 dimittam, en hic saxum, cui te impositum
 subibo, & gestabo. Passus est ergo id fieri mi-
 ser, & primum quidem sensit onus ad homi-
 nis modum graue; mox leuius, iterumq; fa-
 cilis: tandem cum vix sentiret amplius sar-
 cinam, cœpit mirari quid id rei esset: cum è
 vestigio qui gerebatur, nullus fuit & nusquã
 paruit, sed vocem audiit ita se compellantē:
 Quando assiduè preces sternis pro tuis disci-
 pulis, vt i viui mortui vna sitis, & illi honore
 cœli ac beatitate iuxta tecum perfruantur; vi-
 den' vt longe diuersa illorum ac tua sint stu-
 dia virtutum? Conare ergo illos ad tui emē-
 dationem incitare, vt se tecum exerceant, vt
 possim tuæ petitioni satisfacere. Nam ego
 iustus sum omnium arbiter & iudex: & æqui
 iudicis partes sunt, reddere singulis pro cu-
 iusq; promeritis & factis. Alienæ preces
 tum demum profunt, cum tute tibi non
 obest, sed opere adiuuas pre-
 cantem.

XXXI. Pre-

*In Chroni-
cis.*

PTolomæo Philometore in Ægypto imperante, Iudæis cum summa potestate præerant Hircanus & Aristobulus. Cum Hircano se populus coniunxerat; cum Aristobulo sacerdotes, quos inter erat Onias & magnæ religionis, nec minoris equitatis, ut qui pluias in vltima siccitate precibus extorsit. Hunc coegerunt precari uti victoriâ suis impetraret: Qui in hæc verba Deum appellavit. Domine Deus neque populo suppetias ibis contra Sacerdotes tuos, neque Sacerdotibus contra populum, quam ob causam ex templo neci datus est. Cuius eadem numinis vindicta subito persecuta est, immisso Pompeio Magno, qui captam urbem spoliavit, & ingressus sancta sanctorum ex consecratis vasis ex religione attigit nihil.

*Cic. pro
Flacco.*

XXXII.

Lucod. cap. **L**audatissimus ille Macarius è vita migraturus magno honore cultus est à numine, cum illi totos exercitus procerum cælestium misit, quibus ex ordine Cherubinatorum veluti Dux viz præiit. Cæteris interim cælitibus cōcinentibus medium tenuit locum Cherubinus, splendore radiorum & pulchritudine formæ longè

gère
ii an
ceba
ferri
glori
man
dum
in su
em o
fa, i
diui
dit f
huc
tas p
Ach
iden
que
ga, n
quan
tum
fren
re v
clan
& a
no I
labo
& to

gè reliquis augustior, qui magni illius Macari-
 ii animam vnis exceptam ad cælum dedu-
 cebat. Quam procul in aëre spectantes in-
 fernæ acies vociferabantur: Hem quantam
 gloriam indeptus Macari, modo nostras
 manus euasisti. Sed Macarius modestè, non-
 dum inquit effugi, adhuc formido. De-
 in superior hostium phalanx admouere aci-
 em cum tanto splendore aduenienti non au-
 sa, idem quod inferior, ingeminauit. Sed
 diuinus Macarius idem quod ante respon-
 dit se nondum effugisse periculum, & ad-
 huc formidare. At vbi ad æternas cæli por-
 tas promouit, supremæ copix principum
 Acherunticorum pro foribus excubantes
 idem, quod primæ, exclamarunt, idem-
 que Macarius respondit, sibi adhuc opus fu-
 ga, nondum se canere triumphum. Post-
 quam verè intra cæli claustra penetrauit;
 tum lupi tartarei vlulantes: euasisti nos in-
 fremuerunt. Tum demum Macarius clario-
 re vsus voce percellendo monstra infera ex-
 clamauit. Iam sanè tandem insidias vestras
 & artes effugi, & re ipsa libertatem in æter-
 no Iesu Christi imperatoris nostri regno pro
 laboribus & pugnis contra vestras petitiones
 & tentamenta exantlati sum affecutus.

Additur in Patrico historix huic ex do-
 string

Strina S. Simeonis Stylitzæ operum supra natura facultatem effectoris. En, inquit, arcana vobis pando: Scio ego esse, qui à Deo certior factus est, per paucos reperiri qui animas suas discessuri in manus cælitum commendent. Impietas enim & iniquitas refrigerante charitate, passim in orbe regnat impune. Vnde fit uti stygiis prædonibus in prædam cedant.

XXXIII.

Monachus bonis reliquis abdicatis, retinuit sibi prædium perelegans, ad quod oculos adiecit politicus quidam illustri loco natus; sæpeq; religiosum appellavit super illo vendendo aut permutando, nec unquam petuit inducere ut sibi gratificaretur. Interim admouetur idem ad eiusdem provincie præturam, qui mox omnibus modis affligendo monachum ab expetita diu villa remouit. Qui vi oppressus cum nullam expediret viam iuris sui à præside obtinendi, adiit sæpe religiosum quendam & senio & virtute venerandum, & fama sanctitatis illo loco per celebrem anachoretam, opem contra præfectum ab illo flagitatum, sed repulsam iussit pater ad suam cellam redire. Enim verò sæpius à curatore provincie vexatus, rursus ad ascetam confugit, & : per ego te
Christum

Christum inquit, rogo succurre mihi, aut allega ad illum qui meam causam agat. Pater cum sibi monachus molestus esse non desineret, scripsit literas ad prætorē in hæc verba. Monachus ob eam causam factus est monachus, ne quid possideat, quo possit iniuria effici. Si quid autem possidet, lædi potest, nec enim sequitur officium monachi. Ita perscriptam & inscriptam signatamq; dedit ipsi monacho ad prætorem perferendam, qui (veluti Bellerophon aut Vrius) ignarus, quid ijs contineretur profectus, præfidi literas porrexit, qui cum reuerentia & veneratione osculi acceptas resignauit ac perlegit. Tum percontatus monachum an sciret, quid Pater scripsisset? Vt, inquit monachus, mihi cedas meum prædium. Admiratus prætor anachoretæ scribentis virtutem, vocauit monachum, cum tota illius sodalitate, publiceque epistolam legi imperauit, & propter solam senioris anachoretæ, qui exararat literas, venerationem ac virtutem, fundum suum monacho redhibuit. Non mirabimur ergo & numinis clementem bonitatem, & virtutis vim, qua scripsit anachoreta, cum neq; palpauit per adulationem prætorem, neq; cum eodem grauius de iniuria exposulauit, & vti literæ flexerint præsidem ad

VVV

miseri

misericordiam, ut redderet quod à monacho rogabatur. Abdicatus ergò bonis monachus nihil retinet sibi præter corpus, cuius etiam abijcit curam, quam permittit Deo & à Deo destinatis viris religiosis, qui reliquis præfunt.

XXXIV.

*In D. Areopagita Epist.
ad Demophilum, ex
Patrico.*

Illustris & hæc historia, qua docemur etiam aduersus ipsum cæleste numē peccantibus, non esse male imprecandum.

Dionysius ille cantatissimus è sublimi Areopagitarum senatu ad humilem disciplinam Christi translatus, hoc quod narro retulit. Cùm olim inquit in Creta morarer, diuertit ad presbyterum quem Carpum dixere, virum vndequaque & corporis mentisque integritate sanctissimum, & cælestibus rebus contemplandis aptissimum. Nunquam enim ad faciendum, sacraque mysteria tractanda accessit, nisi prius inter precandum cælesti aliqua illustratione, qua numinis erga se beneuolentiam sensisset, dignatus esset. Hunc ex paganis quispiam grauius offenderat, quod à Christo quendam ad idolorum impietatem traduxisset. Ambo igitur infensus, quibus debebat precibus succurrere, Deoque suffragante alterum

Incipit enarrare in prima persona, mox desinit, et narrat historicus seu Areopagita.

rum quidam olim Christianum in viam re-
ducere, alterum verò paganum patientia &
bonitate vincere, neque desistere quo mi-
nus per omnē vitam adhortando ad cogni-
tionem D E I veræque religionis admoue-
ret. Tunc igitur, nescio quo pacto præter
morem, vir optimus, ingentem animo con-
cepit molestiam; adeo quippe grauem imbi-
berat mœrorem aduersus paganiū, vt post
vesperam, concubia nocte (consueuerat
enim vir sanctus magnam noctis partem in
diuinarum rerum contemplatione & laudi-
bus ponere) dum colloquium cæleste cum
Deo institueret, magna indignatione com-
moueretur, diceretque verum æquumque
non esse, impios superesse & vsura commu-
ni vitæ frui, qui vias Domini rectas peruer-
sum irent. Vindicem ergo numinis iram ob-
testabatur, vt ambo fulminati & conflagra-
ti vita crudeliter exturbarentur. Hæc præ-
catus (imò imprecatus) cernit repente do-
mum quam incolebat, à summo tecti fastigio
diruptam in duas partes aperiri, flammam-
que ignis ante ora sua è cælo descendere,
Christum verò Iesum in cæli cardine residē-
tem innumeris indigenarum cælestium hu-
mano cultu fulgentium legionibus stipa-
tum, quæ Carpus attonita mente stupe-
bat,

VVV 2

bat,

bat. Deinde submissis humi oculis spectat
 pauimentum in immensum chaos discede-
 re, & noctem infinitam hiare, duos verò il-
 los execratos viros ad ipsum os immanis vo-
 raginis trepidantes; & in casum præcipientes
 consistere; ex chasmate verò infimo formi-
 dabilem prorepere draconem, modo denti-
 bus frementem, modo caudam stringendo
 prouocantem, subuoluentemque & se se
 glomerantem, nihil deniq; non tentantem,
 quo traheret vtrumque secum in hiatum in-
 finitum. Spectabat insuper esse nonnullos
 inter ipsos serpentes, qui geminos illos diris
 deuotos & iam iam exitio imminentes pro-
 pellerent & cæderent, vrgerentque vt illis
 præter casum, partim iam voluntarium, par-
 tim violentum & ab impio hoste paratum
 nihil superesset amplius ad ruinam. Car-
 pus autem referebat se, neglecto cælesti spe-
 ctaculo, tantum inferis intentum, ægrè tu-
 lisse duos illos, votis Orco consecratos non
 præcipientes ruere in exitium sempiternum
 quos iterum iterumque execrabatur. Cum-
 que paululum conquiescisset, rursus aspe-
 xisse, vt ante cælum; Iesum verò infelici-
 um misertum confurgere, atque è cælesti so-
 lio ad miseros descendere, manum benignâ
 porrigere, cælites circumcursare, iuuare, suc-
 curre-

currere, fulcire, trepidantes firmare. Ipsumq; Christum manu iam ad iuuandos præcipites protensa Carpo dicere. Me deinceps Carpe cæde, rursus & sæpius paratum ad necē pro genere humano subeundā. Et hoc mihi optabile est, dummodo à peccādi vsu desistant. Sed tu Carpe vide, an è re tua sit, permutata forte & societate cælitum, in illo horifico noctis æternæ chao inter lærnas & dracones æternum versari & cruciari.

Quid hoc Christi factu illustrius, quo patientiam erga noxios & impios docemur, illis non vindictam & fulmina intorquenda, nec exitium sempiternū vouendum, sed vnice amanterq; cōplectendos omneq; genus hominum, pro quo Christus millies oppetere nunquam non est paratus, fouendum & ad salutem æternam deducendum.

XXXV.

S. CHRYSOSTOMVS.

S Ioannes ille magnæ Ecclesiæ Constantinopolitanæ admirandus Pōtifex, imò totius mundi illustre sidus, sæpenuero diuinitus illustratus, vidit nullo quidem non tempore beatorum cælitum præsentia domum DOMINI (templum inquam) celebrari,

*In Cod. MS.
Bibl. Sereniss.
Maximilians.*

VVV 3

brari,

brari, sed ipsa maximè hora sacrosancti & incruenti sacrificij. Itaq; plenus admirationis ac stuporis gaudioq; animæ inundatus, germanis suis & religiosis amicis priuatim re totam exposuit. Auspicante enim inquit, sacerdote rem diuinam, subito è cælo magna vis cælestium copiarum siue angelorum descendit, qui omnes splendidissimo cultu induti, nudi pedes, oculis attentis & in idem omnibus intentis, vultu submisso altare obeunt & magna cum reuerentia, veneratione, quiete, & silentio vsque ad finem tremendi sacrificij adsunt. Dein certatim relictis aris singuli accedunt ad Episcopos, Presbyteros, & Diaconos omnes, qui populo immaculatum Christi corpus & sanguinem propinant, illosque iuuant, & allaborando confirmant. Hæc D. Chrysostomus, quibuscum egregiè conspirant, quæ Ioannes Moschus in suo viridario exponit: *Quodam, inquit Leontius, die, Dominico descendi in Ecclesiam, ut acciperem sacra mysteria, ingressusque vidi angelum stantem ad dextrum altaris cornu, & magno pavore correptus, reuersus sum in cellulam meam. Et venit ex de cælo dicens: Ex quo sanctificatum est altare istud, ego iugiter illi astare iussus sum.* Idem narrat de anachoreta: *Alius abiit ad speluncam ipsius, ingressusque vidit angelum Dei stantem super altare,*

quoc
lum
quo
sum
cit
nu
nifi
cæl
llu
pi
to
re
cir
pe
Est
qu
Ep
erg
sur
Ag
dic
Po
tit
&
ren
cer
re
cu

quod

quod fecerat senior atque sacrauerat: atq; ad angelum anachoreta: Quid hic agis? cui angelus ille: Ex quo sanctificata sunt ista, à Deo ipso mihi credita sunt. Quin & illud eiusd. auctoris huc facit cum docet in villa Mardandos Ciliciæ, nunquam oblatum à presbytero sacrificium, nisi prius vidisset ipsum Spiritum sanctum è cælo descendentem, & altare obumbrantem. Illustrius est, quod apud eundem extat de Episcopo sancto, à Romano Pontifice Agapito in carcerem coniecto, quod à ciuibus suis reus esset postulatus & falsis criminationibus circumuentus. audiamus ipsum Moschum per Ambrosium Camaldulensem loquentem; Est procul à Romana vrbe breue oppidum quod Rumellum dicitur. In eo oppidulo Episcopus erat magnæ virtutis & meriti. Die ergo quadam habitatores oppidi ingressi sunt ad beatissimum Romanum Antistitem Agapitum, accusantes Episcopum suum, ac dicentes, quia in sanctificato vase manducat, Pontifex autem solo auditu percussus, mittit duos ex Clericis vt vinctum Episcopum, & pedibus iter agentem Romam perducerent. Venientem verò continuo misit in carcerem. Cum ergo tres dies egisset in carcere Episcopus, venit Dominicus dies. Et cum Papa quiesceret, illucescente Dominico die

die vidit in somnis quendam astantem sibi,
ac dicentem: Hac die Dominica neq; tu of-
feras salutarem hostiam, neque alius quispi-
am Episcoporum qui sunt in vrbe ista, nisi
solus Episcopus quem habes carcere inclu-
sum. Illum enim hodie offerre volo. Ex-
pergefactus autem Papa, & de visione quam
viderat hæsitans, dicebat in seipso: Talem
contra illum accusationem suscepi, & ipse
habet offerre? Venit igitur ei secundo vox
in visione dicens: Dixi tibi, vt Episcopus, qui
est in carcere, solus offerat. Ambigenti ad-
huc tertio apparuit illi eadem repetens. Ex-
pergefactus autem Pontifex, misit ad carce-
rem, & accersito ad se Episcopo, percuncta-
batur eum dicens: Quod est opus tuum? Epi-
scopus autem nihil aliud respondit, nisi, Pec-
cator sum. Cum verò Episcopo persuadere
non posset, vt aliud diceret, tunc ait ad eum
Papa: hodie tu offerre debes. Cum ergo
sancto altari assisteret, & Papa prope illum
astaret, diaconis altare circundantibus, cœpit
sancta Missarum solemnia Episcopus. Et
cùm compleisset orationem oblationis, ante-
quam concluderet ipsam, cœpit secundo, ac
deinceps tertio, & quarto dicere ipsam san-
ctæ orationis oblationem. Cunctis verò eam
moram molestè ferentibus, dicit ei Pontifex.
Quid

Quid hoc est quod iam quartò hanc orationem dixisti, nec eam cōcludis? Tunc respondit Episcop^o: Ignosce mihi pater sancte: quia non vidi iuxta consuetudinem sancti Spiritus descensum, idcirco non terminaui orationem. Sed sancte mi Domine diaconum illum prope me assistentem, qui flabellum tenet, ab altari remoue, ego enim illi dicere nō audeo. Tunc iussu diui Agapiti recessit diaconus, & continuo vidit Episcopus & Papa S. Spiritus aduentum. Sed & velum quod altari super impositum erat, vltro sublatū est, textitque Papam & Episcopum & Diaconos omnes, qui sancto altari adstabant, quasi per tres horas. Tunc venerandus Agapitus agnita sanctitate Episcopi ex perspecto miraculo, quamque falsam calumniam perpessus esset cognoscens, quod illum ita vexauerat, tristis effectus, statuit non iam amplius per surreptionem quidpiam agere, sed cum maturo consideratoque iudicio, & magna longanimitate procedere.

Nec tamen idcirco sacrificium vel contemnendum, vel vilius existimandum, si nō à sancto mysta; sed impuro aliquo sacrificulo aut scelerato sacerdote administreretur, neq; vis & diuina virtus hostiæ cælestis, à faciente sua mutuatur aut trahit vel sanctimoni-

am vel affectum, sed ab ipso numine, quod hominē induit, & per hominem in sacrificio litatum, genus humanum Deo conciliat. Illustre huius est argumentum & testimonium in chartis Græcis è S. Isidoro petum, quod huc latinè transcribo. Vir admodum clarus & illustris, atque prudentiæ sapientiæque laude celebratus, moribusque & vita emendatus (nam gradus honoris, quo propter dignitatem colitur, velut umbram & somnium prætereo (cum ad sacrosanctas aras sacra & diuina mysteria sumpturus accederet, & animaduerneret rem diuinam fieri à viro ab annis quidem maturo, & sacris rite initiato, sed omni flagitiorum & impuratum genere cooperto, retulit pedem, dedignatus à tam impuris manibus tam pura & sancta sacra accipere. Ego verò quantopere ea re cognita fuerim perculsus nō expono; illū verò (à sacra synaxi propter administri improbā vitam se abstinentē) quanta potui vi aggressus reprehendi: Nihil inquam, vir sapientissime, detrimenti capitis, qui sacram Eucharistiam ab indigno propinatam accipit; neque intemerata sacra à sacerdote, quāuis omnes mortales improbitate & nequitia superet, temerantur. Quod si tibi incredibile videatur, succurrat animo tuo impurus ille, & prolis suæ implu-

*Ex MS.
Bib. Sorensis.
Maximil.*

implumis oblitus ac osor coruus, per quē ta-
men ille cælestis aurigator & superum colle-
gaciuisq; Elias altus atq; pastus est. Aliaque
rursū attuli, quæ nunc prætermitto. San-
ctorum mysteriorū participatio, communi-
catio appellata est, quod nos cum Christo
per gratiam in charitate concilier, & regni il-
lius cælestis consortes efficiat. Quicumq; Sa-
cerdotem vita moribusq; Sacerdotio dignū
veneratur, hominem colit & laudat: qui ve-
ro indignum suo officio, reueretur, Sacerdo-
tium ipsum honore debito afficit. Tu porro
cogita utrum sit præstantius; nonne hoc al-
terum? Hæc bonæ vir, perpende, & sine dele-
ctu vllō ministri, contremisce potius cum ad
diuina Sacramenta accedis.

Porro Sacerdotes quamuis impios & fa-
cilegros cultu & honore afficiendos docet
ex Theolepto Franciscus Turrianus: Vides,
inquit Theoleptus, quemadmodum qui e-
rat mundus, factus est immundus (de Ozia
rege tractabat) quia reprehensionem Sacer-
dotis contempsit? & quia quod non erat sui
officij ausus est? intellexisti quemadmodum
ex contumelia in sacerdotium per superbi-
am & cōtemptū lepra effloruit? Vide rursus,
quemadmodum submissio & humilitas stu-
diose Ecclesiam frequentandi, & Sacerdo-
tium

tium colendi, lepram depellit. Est in narrationibus SS. patrum, vidisse laicum quendam suis oculis sacerdotem Ecclesie, quam frequentabant, in crimine adulterij deprehensum; adijisse eum tamen fidenter, & absque vlla dubitatione, cum postero die sacrificaret, ex manibus eius sanctam Eucharistiam accepisse. Postquam verò accepisset, petisse ab eo, vt frontem, quam habebat leprosam, cruce signaret: quod cum fecisset, lepram quidem tanquam squamam excidisse, frontem verò sanam & nitidam apparuisse. Res profecto stupenda, & diuini iudicij plena. Non fecit crimen gratiam vacuum, ne præberetur locus obtreccioni sacerdotum, & ne eos quiuis iudicaret, imò habuit gratiam efficaciorē, propter dignitatem sacerdotij: vt doceremur, cum ad sacerdotes imus, non ad homines, sed ad Deum nos ire, qui per eos nobis tribuit dona, nosq; sanctificat: & quod is qui cū fide accedit, efficiatur voti compos: quodq; neque vitium sacerdotis alterius fidei noceat: neque rursus sola vita sacerdotis alterius fidei noceat: neque rursus sola vita sacerdotis non credentē iuuat. Sacerdos enim quatenus homo est, & infirmitate præditus, non potest iuuare, vt neque tu rursus eum, vt qui sis pari infirmitate,

tate
test.
tus.
n

tate, homo enim homini prodesse non potest. At sacerdos sacerdotij dignitate præditus, gratiam sibi conciliat : siquidem donum Dei est sacerdotium, per gratiam verò afficitur Deo propinquior.

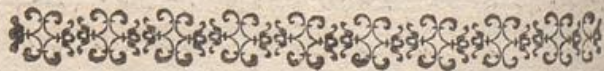
arrati-
endam
m fre-
rehen-
bsque
rifica-
aristi-
biffet,
pat le-
ciffet,
ccidif-
paru-
iudi-
cuam,
sacer-
o ha-
gnita-
sacer-
Deum
nosq;
t, effi-
irium
rurfus
: ne-
denté
ft, &
re, vt
irmi-
tate,

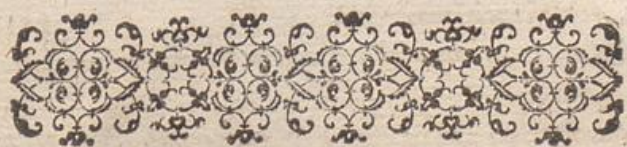
LECTOR VALE.

*Hæc mihi sunt multis VIRIDARIA solibus aucta:
Nunc promuntur opes, quas populentur apes.
Cardamon in medio iussi tibi crescere campo,
Torqueat ut nares, exacuatq; animum.
PHÆACVM teneros si læseris unguibus hortos,
Languentes viuent ver breue, moxq; cadent:
Nostra manus nullas fugiunt hæc prata, nec unguent
Quo magis imò secas, hoc magis inde virent.
Ergo licet quantum libet, vsq; legasq; terasq;
Sic dabis his vitam lector, & accipies.*

INDEX

INDEX RERVM.

A.

- A**bbatis cuiusdam in alios charitas. fol. 91
Accusare alios, & se excusare cuius prom-
ptum. I
Accusator Pafnutij à demonè corripitur 59. & seq.
Accusatio alterius rarò caret mendacio. 65
Accusatio sui magnoperè laudata. 66
Accusatio sui ipsius quàm grata Deo, inimica hosti
Dei. 66. 67
Accusandi sui nobilis formula. 69. & seqq.
Accusatio sui ipsius prolixa. 70. & seq.
Accusare se ipsum facilius, quàm patienter ferre ac-
cusantem. 86. 87
Accusatus vel modestè se reum fateatur, vel taceat,
cum illius non magnoperè interest. ibid.
Accusatum patienter & tacitè sustinere accusantem
magna virtus. ibid.
Acephimas clausus annos 60. 215
Addas clausus. 221
Adami excusatio auxit peccatum. 64
Adamus culpam suam in Deum reiicit. ibid.
Ado-

I N D E X

<i>Adolescentis improbitas.</i>	111
<i>Adolescens impurus per castam Virginem conuertitur.</i>	112
<i>S. Agathonis mira erga egrum charitas.</i>	275
<i>Alypius stylita, mira de eodem.</i>	188
<i>Altitudo columnarum & modus.</i>	147. 148
<i>Alcinoi campi.</i>	praf.
<i>Alamandarus rex.</i>	296
<i>Alexandra virgo clausa.</i>	216
<i>Amici & hospites olim iidem.</i>	Prasat.
<i>S. Ambrosius,</i>	ibid.
<i>Amuletum contra peruersum iudicium.</i>	51
<i>Amicorum & aliorum vitia excusare.</i>	54
<i>Anachoreta innocentissimus.</i>	256
<i>Anachoreta delusus à demone patrem occidit.</i>	288
<i>Anachoreta sollicitus de parentibus à Christo reprehenditur.</i>	270
<i>Anachoreta Christo commendat pauperes parentes ipse negligit.</i>	271
<i>Antica mantica.</i>	33
<i>Andreas Bninius Episc. Posnaniensis.</i>	Prasf.
<i>Andreas Opalinius Episc. Posnaniensis.</i>	Prasf.
<i>Eiusdem illustris familia, parentes, maiores, comitas pietas, prudentia, legationes, liberalitas.</i>	ibid.
<i>In aula Pontificis octo annos versatus. Sicopelcos Pontifex.</i>	ibid.
<i>Animus quomodo ad aequitatem inter maledicta componendus.</i>	90
	Anti

R E R V M.

	<i>Antonius Simedonis Styl. Discipulus.</i>	149
	<i>Anonymus Stylita.</i>	185
	<i>S. Anastasi Martyr.</i>	269
	<i>Anachoreta responsio ad Demonis questionem.</i>	66
	<i>Apophoreta sacra.</i>	259
	<i>Apophoreta.</i>	Pref.
	<i>Aqua nitrosa.</i>	246
	<i>S. Aquilinus cecus.</i>	83
	<i>Archelai S. Pachomij Discipuli nimium erga Pa-</i>	
	<i>rentes & cognatos affectus.</i>	251
	<i>Aristobulus Iudaeus.</i>	302
	<i>Artes Diaboli.</i>	53. & seq.
	<i>Artes demonis aduersus Nathanaelem.</i>	222
	<i>Arbitrari alterius conscientiam.</i>	43.
	<i>Asceta latronem damnans damnatur.</i>	36
	<i>Asceta Religiosi mos omnia optimam in partem in-</i>	
	<i>terpretandi.</i>	247
	<i>Archelai amor nimius erga suos.</i>	251
	<i>Idem quomodo per Theodorum emendatus.</i>	ibid.
	<i>Audomarus cecus.</i>	107
	<i>Audomarus Teruani Pontifex.</i>	ibid.
	<i>Audomarus manuuli cecus, quarum oculatus esse.</i>	ibid.
	<i>Auarus quomodo liberalis redditus in pauperes.</i>	279
	B.	
	<i>Baronius laudatus.</i>	106. 107
	<i>Basilius puer Constantinopolitanus nequam, ut emen-</i>	
	<i>datus.</i>	285
	<i>S. Bedae Concio.</i>	106
	XXX	S. Beda

I N D E X

<i>S. Beda cecus.</i>	ibid.
<i>Bibliocleptā.</i>	87.88
<i>Bon⁷y sacrificuli Iaponum.</i>	126
<i>Bon⁷iorum errores.</i>	128. 129. & seq.
C.	
<i>S. Carion Asceta.</i>	244
<i>Carpus Episcopus.</i>	ibid.
<i>Cassianus.</i>	59
<i>C. Manius.</i>	148
<i>Calumniator Pasnuty.</i>	60
<i>à Damone in sessus.</i>	ibid.
<i>Caci tres.</i>	117
<i>Cecus senex cœnobita.</i>	118
<i>Caci Peruani.</i>	ibid.
<i>Cæsaris execrata columna.</i>	146
<i>Cæsarius.</i>	228
<i>Cecus ex falsis suspicionibus.</i>	42
<i>Censores impij numinis.</i>	34
<i>Censores aliorum.</i>	ibid.
<i>Censoris impij exemplum.</i>	35
<i>Censor impius dolet Deum esse pium.</i>	36
<i>Censor improbus sensim contemnit omnes, etiam ip- sū Deum.</i>	35
<i>Censor census & punitus.</i>	47
<i>Chorybita clausus.</i>	218
<i>Christus Magdalena defensor & Patronus.</i>	50
<i>Christus omnium pauperrimus.</i>	50. 51
<i>Christus religiosorū piorum pauperes parentes curat.</i>	270. 271.
	Clauis

R E R V M.

<i>Clausi qui.</i>	209.210.211
<i>Clausula.</i>	<i>ibid.</i>
<i>Claustra.</i>	<i>ibid.</i>
<i>Clausi hodie ferè nulli.</i>	<i>ibid.</i>
<i>Clausorum origo.</i>	<i>ibid.</i>
<i>Clausi in ipsis Ecclesie cunabulis.</i>	<i>ibid.</i>
<i>Clausorum varia nomina.</i>	214
<i>Clausi Histriones.</i>	234
<i>Clausi multi olim.</i>	214
<i>Clausi ab Episcopò initiati.</i>	<i>ibid.</i>
<i>Columna stylicarum quales.</i>	147. & seq.
<i>Columnæ stylicarum quàm alta.</i>	<i>ibid.</i>
<i>Columnarum auctor.</i>	<i>ibid.</i>
<i>Coniectura de alterius mente & vita.</i>	44
<i>Constantinus Imperator.</i>	38
<i>Contemptus mundi indicium.</i>	94
<i>Conuicatoribus gratia agenda.</i>	90
<i>Conuitatores utiles nobis.</i>	91.92
<i>Culpa quomodo excusanda.</i>	57.58
<i>S. Cyriaci tumulus.</i>	113
<i>Cyri Horti.</i>	<i>Pref.</i>

D.

<i>Demon rogat ascetam, qui beati aut damnati sint.</i>	
67.68.	
<i>Demonis improba technæ.</i>	54.55
<i>Damianus cæcus Martyr.</i>	119.120
<i>Damiani cæci vita & mors.</i>	122. & seq.
<i>Damiani cæci disceptatio cum Bonifys.</i>	<i>ibid.</i>
XXX 2	<i>Damia</i>

I N D E X

<i>Damianus demonem pellit.</i>	ibid.
<i>Daniel stylita secundus, eiusdem vita.</i>	178. 179
<i>Dauid e Mesopotamia clausus.</i>	220
<i>Decoctores.</i>	§ 1 & seq.
<i>Deus Pater non iudicat quemquam.</i>	62. 36
<i>Deus ultor & propugnator innocentia.</i>	63
<i>Diaconus cuiusdam anachoreta infestus, quomodo eidem reconciliatus.</i>	261
<i>Dionysia ad patientiam instituitur.</i>	93
<i>Dionysii Areopagita narratio de Episcopo Carpo.</i>	208
<i>S. Dorotheus laudatus.</i>	43
<i>Dorothei suspicio de femina.</i>	ibid.
<i>S. Dorothei querimonia de amissa Virtutis via.</i>	94
<i>Duodecim tabularum lex.</i>	41
<i>S. Dorothei singularis & inaudita patientia.</i>	256
<i>Seipsum pro altero accusat.</i>	ibid.
E.	
<i>Ecclesia sancta est, qualiscunq; sit pastor.</i>	117
<i>Edesseus Stylita.</i>	197 & seq.
<i>Engelbertus cecus.</i>	99. 100. 101. 102
<i>Epigramma de S. Lucia.</i>	109
<i>S. Epiphanius quomodo indicem emendarit.</i>	265
<i>S. Epiphanius quomodo avarum Episcopum excacavit.</i>	281 & seq.
<i>Episcopus superbus emendatur per modestum.</i>	67. 68
<i>Ephraemius Pontifex Antiochenus.</i>	195
<i>S. Erhardus Ratisbonensis Episcopus.</i>	108
<i>Excusatio sui ipsius nunquam ferè sine mendacio.</i>	65
	EXCUSA

R E R V M.

	<i>Excusationes caluæ.</i>	66
	<i>Excusatio vitiorum vel extenuatio.</i>	57
	<i>Exempla Patrum multum profunt.</i>	259
	<i>Exemplum patientiæ.</i>	97.98.99
	<i>Eua excusatio.</i>	64.65
	<i>Eua culpam suam in Deum refert.</i>	ibid.

F.

	<i>Fabula de S. Beda explosa.</i>	106
	<i>Facta ipsa quamuis mala videantur, nõ semper dam- nanda.</i>	53
	<i>Familiares duo vni cuidam stylicæ.</i>	208
	<i>Familiares duo diuersæ apud Deum gratiæ, alterque damnatus.</i>	ibid.
	<i>Formula sui accusandi.</i>	69
	<i>S. Francisco simplex oculus erat in alijs censendis.</i>	53
	<i>Fratrem reprehendit.</i>	ibid.
	<i>Frater anachoretæ capit stipem ab anachoretæ & in dies fit pauperior, donec ipse daret anachoretæ.</i>	272
	<i>Fulminati plerumq; impij.</i>	189
	<i>Fur innocentem Pafnutium furti accusat.</i>	59
	<i>Fures ex charitate anachoretæ emendantur.</i>	259

G.

	<i>Græci Hospitales.</i>	Præf.
	<i>S. Gregorij sententia de excusatione Adami.</i>	65
	<i>S. Gregorij Dialogi laudati.</i>	114
	<i>Guilielmus Dux Boiorum.</i>	Præf.
	<i>Greg. Turonensis de Sim. Stylicæ.</i>	171

XXX 3

H. Hære-

I N D E X

H.

<i>Hæretici Peruani Theologi inaudita superbia & pertinacia.</i>	290. & seq.
<i>Heli Sacerdotis error in iudicando.</i>	39
<i>Henricus Pontifex Augustanus.</i>	Pref.
<i>Henrici speculum Exemplorum.</i>	234
<i>B. Herluca Virgo caca curatur.</i>	113
<i>Hesperidum horti.</i>	Pref.
<i>Hieracita & Hieracitarum hæresis.</i>	289. 290
<i>S. Hieronymi testimonium de clausis.</i>	113
<i>S. Hieronymus Siluanum defendit.</i>	54
<i>Hildericus pater S. Othilia.</i>	108
<i>Hircanus Iudæus.</i>	302
<i>Historia de duobus Episcopis.</i>	67. 68
<i>Histriones duo.</i>	234 & seq.
<i>Homeri versus.</i>	Pref.
<i>Hospites colendi.</i>	Pref.
<i>Hospites olim quomodo accepti.</i>	Pref.
<i>Horatius.</i>	28

I.

<i>Ianua columnarum.</i>	147
<i>Ieiunus non damnet comedentem.</i>	48. 49
<i>S. Ignatij Episcopi sententia de Mansuetudine.</i>	94
<i>Improbitas cuiusdam in Abbatem.</i>	91
<i>Impurus spiritus inuidet pure innocentie.</i>	256
<i>Inclusi qui.</i>	209. 210. 211
<i>Inclusoria.</i>	ibid.
<i>de Inclusis duobus iucunda historia.</i>	234
	Intra

R E R V M.

	Innocens pro nocente satisfacit.	62
	Innocenti demon insidiatur.	257
	In templo quid facit aurum, Iuda similis vox.	50
	In sui accusatione tranquillitas animi consistit.	261
	S. Ioannes Baptista.	212
	S. Ioan. Eleemon.	276. & seq.
	S. Ioannes Eleemon quid de diuitibus & auaris spo-	
	liandis senserit.	ibid.
	S. Ioannis Eleemonis certamen cum diuite.	ibid.
	S. Ioannis Eleemonis paupertas.	ibid.
	Ioan. Conradus à Gemmingen Pontifex Eyst.	Præf.
	Ioannes Moschus auctor Limonary.	110
	Ioannes Molbas.	48
	S. Isidori Claustrum.	210
	Iosephus à Costa Societ. Iesu.	290. & seq.
	in S. Isidori Monasterio nemo ager.	210
	Isaia anachoreta querimonia de aliena vite censori-	
	bus impijs.	35-36
	Isaia Abbatis querimonia.	69
	Iuda secta pia facta aliorum damnans.	47
	Iudas Iscariotis.	49
	Iudæi Christi facta improbè censent.	38
	Iudicans alterum quomodo ead. agat.	40
	Iulianus stylita.	191
	Iulianus Abbas cecus.	117
	Iudicium de moribus nostris & alienis triplex.	
	34.	
	Iuuenis vsum Veneris omninò ignorat.	256

XXX 4

K. Klausner.

I N D E X

K.

Klausner.

210

L.

<i>Lauræ Monachorum & S. Sabæ.</i>	296.297
<i>Leo custos anachoreta.</i>	ibid.
<i>Librorum potius iactura facienda, quam patientia.</i>	87
<i>Lucas stylita.</i>	206
<i>B. Lucia S. Dominici Alumna.</i>	108
<i>seipsam exoculat.</i>	109
<i>oculos amatori mittit.</i>	ibid.
<i>de eadem Epigramma.</i>	109.110

M.

<i>Macarius.</i>	35
<i>S. Macarij charitas aduersus ægrum.</i>	274
<i>Macarius Pontifex Hierosolymitanus.</i>	117
<i>Macarius in calum defertur.</i>	302
<i>C. Manius.</i>	148
<i>Machates errat in censendis alijs.</i>	41
<i>Machates peccat eadẽ, quæ in alijs damnauerat.</i>	ibid.
<i>Manichæus ab anachoreta reductus ad veram fidem.</i>	
284	
<i>Marcianus Cyrensis.</i>	226
<i>Marciani Virtus.</i>	227.228
<i>Marcianus sororis aspectum fugit.</i>	ibid.
<i>Marcianus miracula patrat.</i>	ibidem.
<i>Magdalena à Iuda censetur.</i>	49
<i>Maledici sæpe medici animorum ignorantes.</i>	89.90
<i>Mantica antica, postica.</i>	33
	<i>Margo.</i>

R E R V M.

<i>Margonium mensura genus.</i>	267
<i>Mendosa amussis.</i>	44
<i>Monachus suspiciosus quomodo errarit.</i>	45
<i>Monachus deficit in tormentis à Christo, quod sodalis noluerit ignoscere.</i>	287. 188
<i>Morindonus tyrannus.</i>	142
<i>Morindonus occidit Damianum.</i>	ibid.
<i>Modius columna.</i>	147
<i>Modesta anachoreta responsio expulsi Damonem.</i>	66. 67
<i>Multi Iudæ hodie.</i>	51
N.	
<i>Nathanael inclusus.</i>	222
<i>Nathanaelem Damon conatur ex cella prolicere.</i>	ibid.
<i>Nemo ferè à lure suo incipit.</i>	33
<i>Nemo in se descendit.</i>	33
<i>Nistero Abbas.</i>	298
<i>Nistrosa aqua.</i>	246
<i>Nolite iudicare & non iudicabimini.</i>	36
<i>Notary cuiusdam impatientia corrigitur.</i>	87
<i>Nota heretici qua.</i>	290
O.	
<i>Obtrectatores in pœnam à malo Genio occupati.</i>	250
<i>Opalinorum illustris familia.</i>	Pref.
<i>S. Othilia cæca.</i>	109
<i>Oculos B. Lucia amatori mittit.</i>	108
<i>Onias Iudæorum sacerdos.</i>	302
XXX §	P. Faga-

R E R V M.

P.

<i>Pagonorum improbum iudicium de Christianorum miraculis.</i>	38
<i>S. Pauli sententia de alieno iudicio explicata.</i>	40. 41
<i>S. Pauli sententia de clausis.</i>	212
<i>S. Paulus Eremita primus clausorum indigetatus.</i>	212
<i>Pasnutij adolescentis eximia patientia & virtus.</i>	30
<i>Pasnutius furti postulatus.</i>	59
<i>Paulus Bernriedensis.</i>	113
<i>Patricum seu Patericum Graecorum nobile opus.</i>	243
<i>Patricum ineditum MS.</i>	ibid.
<i>Patientia senioris in maledictis.</i>	90
<i>Petrus Opalinus.</i>	Pref.
<i>Pharisæorum censura.</i>	37
<i>Φίλοι γὰρ ἐσίν olim idem.</i>	Pref.
<i>Plinius quid de nitro scribat.</i>	246
<i>S. Pæmenis epistola ad anachoretam.</i>	258
<i>S. Pæmen negat sui copiam aduentoribus.</i>	273
<i>S. Pæmen nullo consilio potest extrahi e sua solitudine.</i>	ibid.
<i>Idem sororem non dignatur responso, ibid. idem. quomodo iudicem expediuerit.</i>	ibid.
<i>Postica mantica.</i>	33
<i>Proci importunitas.</i>	110. 111
<i>Pseudosilvanus Diabolus.</i>	53. 54
<i>Publicanus Evangelicus.</i>	67
<i>Qui iudicat alterum seipsum condemnat.</i>	40

Quomo-

R E R V M.

Quomodo se quis semper reum profiteri possit. 264

R.

Reclusi. 210

Relicta uxor & liberi religionis causa. 246

Religiosi veteres eminus cum fœminis locuti. 247

Religiosis seueri magistri morum quærendi. 266

Robertus vvacopijs cæcus. 103

S.

S. Sabas nec Eunuchum, nec imberbem ad cœnobium suum admittebat. 246

Sanguis Martyrum semen Christianorum. 143

Scala columnarum. 147. 148

Scetana solitudo Aegypti. 244

Sebastianus Bninius. Pref.

Seipsum contemere quid commodi pariat. 90

Senioris exemplum patientiæ. 87. 88

Senior patienter fert sibi pallium auferri. 88

Seneca docet vitia aliena excusanda. 58

Seneca laudatus. 40

Semiramidis horti pensiles. Pref.

Serida cœnobium. 256

Seuerianus stylita. 195

Simeon publicus mundi Ecclesiastes. 145

Simeonis stylita vitam qui scripserint. 149

Simeonis stylita vita, natale solum, ætas, pueritia, asperitas vita, columna, victus, preces, conciones, miracula, mors. 151. 152. & seq.

Simeon stylita in prior. 186

Simeon

I N D E X

<i>Simeon stylita fulminatus.</i>	189
<i>Simeon Phariseus censer Magdalenam.</i>	37-38
<i>S. Siluanus S. Hieronymi Discipulus.</i>	53
<i>de S. Siluano memoranda historia.</i>	53-54
<i>Silvani mors.</i>	55
<i>S. Spes Cœnobiarcha cæcus.</i>	114
<i>Stylitarum ordo.</i>	145
<i>Stylita unde dictus.</i>	145-146
<i>ΣΤΥΛΩ, ΣΥΛΙ' ΤΗΣ.</i>	ibid.
<i>ΣΤΗΛΙΤΕΥΩ.</i>	ibid.
<i>ΣΤΗΛΗ.</i>	ibid.
<i>ΣΤΗΛΙΤΕΥΕΙΝ ἔπιστολι.</i>	ibid.
<i>ΣΤΗΛΗ cippus sepulcrorum.</i>	ibid.
<i>ΣΤΗΛΙ' ΤΗΣ παρὰ τὸ Ἴσημι.</i>	ibid.
<i>Stelis reorum facta inscripta.</i>	ibid.
<i>Stylitarum auctor Simeon.</i>	147
<i>Stylitæ duo anonymi</i>	193
<i>Stylita alius.</i>	207
<i>Stylita Edessenus.</i>	197
<i>Stylita Severianus.</i>	195
<i>Stylitam Hæreticum conuertit Ephraemius.</i>	195
<i>Stola sacra in ignem coniecta non leditur.</i>	196
<i>Stephanus cum Christo crucifixus.</i>	48-49
<i>Stephanus Presbyter sanctissimus.</i>	47
<i>Sua cuiq; vitia censenda & emendanda.</i>	51-52
<i>Suidas.</i>	145
<i>Suspiciones perniciosissima, plerumq; falsa.</i>	44

T. SS. Trian.

R E R V M.

T.

189		
7-38	<i>SS. Triadis contemptor.</i>	35
53	<i>Tegenda vitia.</i>	58
3-54	<i>S. Theodorus S. Pachomyi discipulus.</i>	250
55	<i>S. Theodori adolescentia, religionis professio, matrem recusat aspicere, eandem seruat.</i>	252. 253. & seq.
114		
145	<i>S. Theodori mira visio.</i>	267
146	<i>Theodoreus Cyri Pontifex.</i>	149
ibid.	<i>Theodosii imperatoris falsa suspicio de Paullino & Eudocia.</i>	43
ibid.	<i>Theodosii iun. Imp. Epistola ad Sim. Stylitam.</i>	164
ibid.	<i>Theodulus Stylita.</i>	182
ibid.	<i>Tirones ne errent seniores consulant.</i>	256. 257
ibid.	<i>Tiro se anachoretam iactitans à senioribus castigatur.</i>	
ibid.		269
ibid.	<i>Trecenti denarii ydem XXX. argenteis.</i>	50
147	<i>Trapezita auarus quomodo emendatus.</i>	279

V.

193		
207		
197	<i>S. Vedastus curat cecum Audomarum.</i>	107
195	<i>Virginis seipsam exoculantis illustre exemplum.</i>	
195		III. III2
196	<i>Virgo Germana nobilis clausa.</i>	228. 229
3-49	<i>Virgo clausa grauitè afflicta.</i>	ibid.
47	<i>Eadem liberata periculo tentationum.</i>	ibid.

X.

145	<i>Xenia que.</i>	Pref.
44	<i>Xenia picta.</i>	Pref.
ria		Z. Zacha-

INDEX RERVM.

Z.

<i>Zacharias S. Carionis filius.</i>	244. 245
<i>Zacharias elegantiam forma abolet.</i>	<i>ibid.</i>
<i>Zosimas.</i>	34. 35
<i>Zosima salutare narrationes.</i>	87. 88

Sortis J. J. J. Paderb.

CORRECTA.

P. 6. v. 8. à fine *flagitium*. p. 100. v. 2. à fine *pro muni-*
mento. 101. 2. *in omnem partem*. 163. II. *superstitiones*.
183. 17. *rationemq.* 192. 8. à fine *recedere*. 224. II. *suffe-*
das. 225. 7. à fine *si*.

245
ibid.
4-35
7-88

uni.
nes.
ff^{er}

